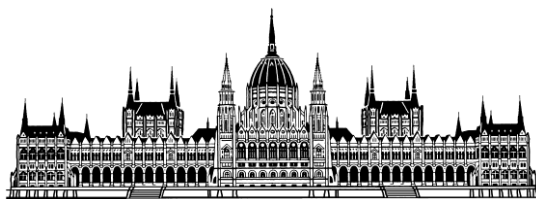

Országgyűlési Napló

Dr. Hiller István, Jakab István, dr. Latorcai János
elnöklete alatt

Jegyzők: *Gelencsér Attila, Gúr Nándor,*
Hegedűs Lorántné, dr. Szűcs Lajos

Tárgyai	Hasáb
Az ülésnap megnyitása	28591
A Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről szóló 2014. évi C. törvény végrehajtásáról szóló törvényjavaslat, valamint a Magyarország 2015. évi központi költségvetése végrehajtásának ellenőrzéséről szóló jelentés együttes általános vitája	28591
Banai Péter Benő nemzetgazdasági minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előterjesztője.....	28591
Domokos László , az Állami Számvevőszék elnöke, a napirendi pont előterjesztője.....	28598
Felszólalók:	
Dr. Szűcs Lajos , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	28609
Dr. Józsa István , az MSZP képviselőcsoportja részéről	28612
Dr. Hargitai János , a KDNP képviselőcsoportja részéről	28618
Z. Kárpát Dániel , a Jobbik képviselőcsoportja részéről.....	28624
Schmuck Erzsébet , az LMP képviselőcsoportja részéről	28629
Ritter Imre , a Magyarországi nemzetiségek bizottságának előadója.....	28635
Font Sándor (Fidesz)	28638
Banai Péter Benő nemzetgazdasági minisztériumi államtitkár	28639
Dr. Czomba Sándor (Fidesz)	28644
Demeter Márta (MSZP).....	28647
Hegedűs Lorántné (Jobbik)	28651
Schmuck Erzsébet (LMP)	28656
Dr. Józsa István (MSZP)	28656
Z. Kárpát Dániel (Jobbik).....	28657
Ritter Imre nemzetiségi szószóló	28658
Banai Péter Benő nemzetgazdasági minisztériumi államtitkár	28659
Bangóné Borbély Ildikó (MSZP)	28661
Dr. Józsa István (MSZP)	28666
Heringes Anita (MSZP)	28666
Korózs Lajos (MSZP)	28671
Gógös Zoltán (MSZP).....	28675
Sallai R. Benedek (LMP).....	28680
Banai Péter Benő nemzetgazdasági minisztériumi államtitkár	28685
Gúr Nándor (MSZP)	28688
Teleki László (MSZP)	28689
Heringes Anita (MSZP)	28694
Sallai R. Benedek (LMP).....	28694
Gúr Nándor (MSZP)	28700
Banai Péter Benő nemzetgazdasági minisztériumi államtitkár	28704
Gúr Nándor (MSZP)	28705
Bangóné Borbély Ildikó (MSZP)	28706
Teleki László (MSZP)	28709
Banai Péter Benő nemzetgazdasági minisztériumi államtitkár	28710
Gúr Nándor (MSZP)	28711
Banai Péter Benő nemzetgazdasági minisztériumi államtitkár előterjesztői válasza	28715
Egyes törvényeknek az önálló zálogjoggal összefüggő módosításáról szóló törvényjavaslat általános vita	28717
Hornung Ágnes nemzetgazdasági minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója	28717
Felszólalók:	
B. Nagy László , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	28719
Dr. Staudt Gábor , a Jobbik képviselőcsoportja részéről.....	28722
Hornung Ágnes nemzetgazdasági minisztériumi államtitkár előterjesztői válasza	28726
A „Földet a gazdáknak!” Programról szóló törvényjavaslat, a „Földet a gazdáknak!” Programról szóló határozati javaslat, valamint a Nemzeti Földalapról szóló 2010. évi LXXXVII. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat együttes általános vitája	28727
Dr. Bitay Márton Örs földművelésügyi minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előterjesztője	28727

Felszólalók:

Farkas Sándor , a Fidesz képviselőcsoportja részéről.....	28731
Gógös Zoltán , az MSZP képviselőcsoportja részéről.....	28734
Földi László , a KDNP képviselőcsoportja részéről	28742
Magyar Zoltán , a Jobbik képviselőcsoportja részéről.....	28744
Sallai R. Benedek , az LMP képviselőcsoportja részéről.....	28750
Magyar Zoltán (Jobbik).....	28759
Sallai R. Benedek (LMP).....	28759
Magyar Zoltán (Jobbik).....	28765
Sallai R. Benedek (LMP).....	28765
Dr. Bitay Márton Örs földművelésügyi minisztériumi államtitkár előterjesztői válasza	28768
Napirend utáni felszólaló:	
Magyar Zoltán (Jobbik).....	28772
Bejelentés az Országgyűlés következő üléséről.....	28774
Az ülés bezárása	28774

Az ülésen jelen voltak:

DR. BITAY MÁRTON ÖRS földművelésügyi minisztériumi államtitkár, VARGHA TAMÁS honvédelmi minisztériumi államtitkár, BANAI PÉTER BENŐ nemzetgazdasági minisztériumi államtitkár, HORNUNG ÁGNES ANNA államtitkár, POGÁCSÁS TIBOR belügyminisztériumi államtitkár, DR. PALKOVICS LÁSZLÓ emberi erőforrások minisztériumi államtitkár, DR. RÉTVÁRI BENCE államtitkár, SOLTÉSZ MIKLÓS államtitkár.

Az Országgyűlés őszi ülészakájának
11. ülésnapja

2016. október 14-én, pénteken

(9.02 óra - Elnök: Jakab István)

Jegyzők: Hegedűs Lorántné és dr. Szűcs Lajos)

ELNÖK: *(A teremben lévők felállnak, és ezzel köszöntik a választópolgárok közösségét. Amikor az ülést vezető elnök helyet foglal, a teremben lévők is leülnek.)* Tisztelt Országgyűlés! Az Országgyűlés őszi ülészakájának 11. **ülésnapját megnyitom.** Tájékoztatatom önöket, hogy az ülés vezetésében Hegedűs Lorántné és Szűcs Lajos jegyzők lesznek segítségemre.

Köszöntöm kedves vendégeinket és mindenkit, aki figyelemmel kíséri munkánkat.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik a **Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről szóló 2014. évi C. törvény végrehajtásáról** szóló T/12284. számú, a kormány által benyújtott törvényjavaslat, valamint a **Magyarország 2015. évi központi költségvetése végrehajtásának ellenőrzéséről** szóló T/12284. számú, az Állami Számvevőszék által benyújtott jelentés együttes általános vitája a lezárásig.

Tisztelt Országgyűlés! Köszöntöm az előterjesztés tárgyalására érkezett Domokos László urat, az Állami Számvevőszék elnökét és munkatársait.

Tisztelt Országgyűlés! Bejelentem, hogy az előterjesztéseket uniós és nemzetiségi napirendi pontként tárgyalja az Országgyűlés.

Tisztelt Országgyűlés! Elsőként megadom a szót Banai Péter Benő úrnak, a Nemzetgazdasági Minisztérium államtitkárának, a törvényjavaslat előterjesztőjének. Államtitkár úr, parancsoljon!

BANAI PÉTER BENŐ nemzetgazdasági minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Felelősségteljes költségvetési gazdálkodás, kedvezően alakuló makrogazdasági mutatók, növekvő adóbevételek és nem utolsósorban az uniós támogatások maximális kifizetése - ezekkel jellemezhetőek a 2015. évi államháztartási folyamatok. Mindez pedig azt bizonyítja, hogy a meghozott kormányzati intézkedések eredményesek, akár azt is mondhatjuk, a magyar reformok működnek.

Kérem, engedjék meg, hogy a zárszámadási törvényjavaslat tartalmának ismertetése előtt röviden szót ejtsek az elmúlt időszakot jellemző főbb makrogazdasági adatokról.

Az Európai Uniónak kiküldött őszi úgynevezett EDP-jelentésből kiderült, hogy Magyarország kiemelkedő gazdasági teljesítményt mutatott 2015-ben. Az előzetesen jelzett 2,9 százalékkal szemben a bruttó hazai össztermék növekedési üteme 3,1 százalék volt, amellyel hazánk 0,9 százalékponttal meghaladta az uniós országok átlagos növekedési ütemét. Mint ismeretes, a kormány költségvetési politikáját a kiszámíthatóság mellett az óvatos és megalapozott tervezés jellemzi, így ennek jegyében a 2015. évre 2,5 százalékos gazdasági növekedéssel számolt. A tervezett bővülési ütem túlszárnyalásában jelentős szerepet játszott a háztartások fogyasztásának vártnál is

erőteljesebb emelkedése, ami főként, de nem kizárólagosan a foglalkoztatottak számához és a reálbér dinamikus növekedéséhez köthető, de itt is fontos megemlítenünk a devizahitelesek megmentését célzó korábbi intézkedéseket is, amelyek ugyancsak hozzájárultak a kedvező folyamatokhoz.

A foglalkoztatottak száma 2015-ben is jelentősen, 2,7 százalékkal növekedett, míg a munkanélküliségi ráta 1 százalékponttal csökkent a megelőző évhez képest, így az év végén 6,8 százalékra mérséklődött. Ez a tendencia egyébként idén is folytatódik. 2010 óta több mint 660 ezerrel nőtt a foglalkoztatottak száma Magyarországon, a foglalkoztatási ráta a napjainkban már 70 százalék felett van, miközben történelmi mélypontot, 4,9 százalékot ért el a munkanélküliség. Minél több embernek van munkája, annál több lesz a háztartások szabadon felhasználható jövedelme, a fogyasztáson keresztül pedig nemcsak a gazdaság bővül, hanem a költségvetési bevételek is úgy tudnak emelkedni, hogy nem történik adóemelés.

A gyermekvállalást ösztönző és a gyermeknevelést támogató családi adókedvezménynek köszönhetően több pénz marad a családok zsebében. Tavaly az ennek figyelembevételével számolt nettó reálkeresetek a gazdaság bővülését érdemben meghaladó módon, 4,2 százalékkal növekedtek.

A fogyasztás élénkülését az alacsony infláció szintén érdemben támogatta, hiszen ezáltal a munkabérek és a nyugdíjak is megőrizték vásárlóerejüket. Átlagosan 0,1 százalékkal csökkentek az árak 2015-ben.

Érdemes még megemlítenünk azt, hogy tavaly a nemzetgazdasági beruházások 0,6 százalékkal nőttek, amelyben jelentős szerepet játszott az utolsó negyedév 7 százalékos növekedése. Ez nemcsak az uniós társfinanszírozású projekteknek köszönhető, hanem annak is, hogy a magyar vállalkozások egyre inkább képesek forrásaikat értékteremtő beruházásokra fordítani, támogatva ezzel a gazdasági növekedést. Bátran kijelenthetjük tehát, hogy a gazdasági növekedés szerkezete hosszú távon is fenntarthatóvá vált, a tartós növekedés pedig úgy valósult meg, hogy közben az egyensúlyi mutatók ugyancsak jól teljesítettek.

Tisztelt Ház! 2015-ben a belső folyamatokat jellemző gazdasági mutatók mellett a külső egyensúly is kedvezően alakult. Az export erőteljesebb bővülése a gazdasági növekedést szintén érdemben támogatta, a külső kereslet dinamikusabb élénkülésének köszönhetően. A magyar export 7,7 százalékos növekedése a tavalyi évben meghaladta az import növekedési ütemét. Ennek eredményeként a külkereskedelmi többlet rekordszinteket ért el, ami a beáramló uniós transzferekkel együtt tovább javította Magyarország külső egyensúlyát.

A kormány gazdaságpolitikájának és az ország adósságát hosszú távon is csökkentő, fenntartható pályára állító fegyelmezett költségvetési gazdálkodásának eredményeit a nemzetközi szervezetek és a befektetők is elismerték. Ezt bizonyítja, hogy az év végére mindhárom nagy nemzetközi hitelminősítőnél csak egy fokozat választotta el hazánkat a befek-

tetésre ajánlott kategóriától. 2016 áprilisában pedig a Fitch Ratings már befektetésre ajánlott kategóriába helyezte hazánkat, amihez legutóbbi döntésében a Standard & Poor's is csatlakozott.

A makrogazdasági folyamatok és tényadatok tükrében összességében megállapítható, hogy a 2010-es kormányváltás óta minden olyan, számokkal mérhető gazdasági mutató kedvezően alakul, amely-lyel objektíven jellemezhető a hazai nemzetgazdaság helyzete. A kormány költségvetési politikájának köszönhetően évről évre stabil az államháztartás, valamint a magyar gazdaság különféle szektorainak teljesítménye is érdemi erősödést mutat.

Tisztelt Országgyűlés! Engedjék meg, hogy a továbbiakban ismertessem a 2015. évet jellemző államháztartási folyamatokat.

A kormány folytatta a ciklus elején meghirdetett gazdaságpolitikai céljainak megvalósítását, a költségvetési hiány alacsony szinten tartását, az állam-adósság csökkentését, a foglalkoztatás további növeledését és az ország növekedési potenciáljának emelését. A 2011 óta meghozott kormányzati intézkedésekkel több százezer devizahiteles család terheit sikerült mérsékelni; a Kúria és az Alkotmánybíróság döntéseit figyelembe véve megtörtént a bankok elszámoltatása és a devizahitelek forintosítása.

(9.10)

Ézáltal az elmúlt években a kormánynak nemcsak a makrogazdasági egyensúlyt sikerült helyreállítania, hanem a lakosság jövedelmi helyzetében is érdemi javulást ért el. A világgazdasági válságot követően a háztartások magas devizaadóssága a belső kereslet élenkülésének gátjává vált. Az elszámoltatás eredményeképp azonban több pénz maradt a családoknál, ezáltal nőtték a lakossági megtakarítások és a fogyasztás, amely - miként már a bevezetőben említettem - ösztönözte a gazdasági növekedést, és kedvező hatást gyakorolt a költségvetés bevételeire. A 2015-ös költségvetés a banki elszámoltatásnak köszönhetően tehát ilyen módon is jellemezhető költségvetés volt.

Az elmúlt esztendőben a kedvező reálgazdasági és adósságfinanszírozási folyamatok két költségvetésitörvény-módosítást tettek lehetővé úgy, hogy a kiadások növekedése nem eredményezte a hiánycél módosítását. A kormány először 2015 áprilisában tett javaslatot, majd ez alapján az Országgyűlés döntött a BKV Zrt. adósságának teljes átvállalásáról és az Erste Bankban történő állami részesedésszerzésről. A törvénymódosítás forrást biztosított többek között a kurdisztáni katonai szerepvállalásra, a közútépítési programra, a megváltozott munkaképességűek támogatására és az ingyenes gyermekétkeztetés kiterjesztésére is.

A tavalyi költségvetési év értékelésekor sem feledkezhetünk meg arról, hogy Magyarország története legnagyobb mértékű migrációs nyomásának volt kitéve hosszú hónapokon keresztül, éppen ezért őszszel a kormány a migránsválsággal összefüggésben a második törvénymódosítási javaslatot nyújtotta be az Országgyűlés elé, tekintettel arra, hogy a rendkí-

vüli helyzet kezelésében érintett intézmények részére szükséges volt pluszforrások biztosítása. Erre, továbbá a magyar és az uniós határok megvédésére összesen 84,1 milliárd forintot csoportosított át a kormány, amelyből a tavalyi évben 45,8 milliárd forint került kifizetésre. Ez többszöröse az Uniótól e célra kapott támogatásoknak.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Az alábbiakban szeretném ismertetni az államháztartás tavalyi évre vonatkozó főbb adatait. A pénzforgalmi hiány döntően az uniós források megelőlegezése miatt 1223,6 milliárd forintban teljesült, ami a GDP 3,6 százalékát jelentette. Ezen belül a központi alrendszer hiánya 1237,2 milliárd forintot tett ki, a helyi önkormányzati alrendszer 2015. évi pénzforgalmi többlete 13,6 milliárd forint volt, ami a fegyelmezett gazdálkodásnak, a kiadások racionalizálásának, a hitelfelvétel szigorú kormányzati ellenőrzésének, valamint az önkormányzati feladat- és finanszírozási rendszer 2013. évi átalakítását követő, évről évre történő finomhangolásának köszönhető.

Az úgynevezett kormányzati szektor európai uniós módszertan szerinti hiánya jóval kisebb lett a kitűzött célnál, a GDP 2,4 százaléka helyett 1,6 százalékban teljesült, ugyanezen módszertan szerint számított adósságrátája pedig 74,7 százalékra mérséklődött az előző évi 75,7 százalékról. Emlékezhetünk, ezen mutató 2011-ben 81 százalék környékén volt. Itt érdemes részleteznem, hogy az uniós források és az ehhez kapcsolódó nemzeti hozzájárulás összegei jelentős szerepet töltek be olyan kormányzati prioritást élvező területek továbbfejlesztésében, illetve megújításában, mint a gazdaságfejlesztés, a foglalkoztatás, a közlekedés, az egészségügy vagy az oktatás.

Tavaly megközelítőleg 2802 milliárd forint uniós költségvetési támogatás kifizetése történt ezekre a területekre, amelyből mintegy 1166 milliárd forint származott a különböző uniós alapokból. 2015-ben a kedvezményezetteknek juttatott támogatások mértéke 578 milliárd forinttal haladta meg a 2014. évi szintet. A 2007-13-as programok kiemelkedő felhasználásának köszönhetően sikerült minden uniós forrást a kedvezményezettek felé kifizetni, azaz elkerülni a korábbi években még valósnak tűnt forrásvesztést.

A kifizetéseket tovább emelte a költségvetésen kívüli agrártámogatások összege, amely 402 milliárd forint közvetlen európai uniós jövedelempótló támogatást juttatott a magyar gazdák részére. Mindösszesen tehát elmondható, hogy a 2015. évben 3205 milliárd forint uniós támogatás nyújtására került sor, ami a GDP 9 százalékánál nagyobb összeg. A 2014-20-as programozási időszak minden operatív programját sikerült a 2015. évben elfogadtatni az Európai Bizottsággal. A pályázati felhívások megjelentetése a programok elfogadásait követően azonnal elindult, sőt, néhány program esetében már kifizetés is történt a kedvezményezettek felé.

A 2015. év végéig elindított felhívások forráske-rete a rendelkezésre álló támogatások több mint 50 százalékát fedte le. Az európai uniós költségvetési kapcsolatok 2015. évi mérlege az előző évekhez képest ismét jelentős aktívumot mutat. Magyarország

nettó pozíciójának egyenlege 1437 milliárd forint, amellyel az EU 28 tagországa között még mindig az előkelő ötödik helyet foglalja el. Az operatív programok százszázalékos teljesülését segítette a kötelezettségvállalási keretek 10 százalékos körüli túlvállalásának lehetősége, amelynek révén az esetlegesen meghíúsuló projektek kiesése esetén is marad elegendő elszámolható költség az uniós források minél teljesebb körű lehívásához.

Végezetül fontos megemlíteni, hogy a két programozási időszak időbeli átfedése miatt jelentkező, az eddigieknél is nagyobb kihívást jelentő többletfeladatokat a hazai intézményrendszer sikeresen teljesítette. Így azon célunk, hogy 2015. december 31-ig minden rendelkezésre álló forrást felhasználjunk, sikeresen teljesült.

Tisztelt Országgyűlés! A makrogazdasági folyamatok, a költségvetés módosításai, illetve az európai uniós kapcsolatok után engedjék meg, hogy az államháztartás önkormányzati alrendszerének gazdálkodásáról is szót ejtsek. A helyi önkormányzatok központi finanszírozása a 2015. évben is a 2013-ban kialakított, a tapasztalatok alapján évről évre továbbfejlesztett, az önkormányzati feladatellátáshoz igazodó feladatalapú támogatási rendszerben történt.

Az önkormányzatok számára a 2015. év fő feladata a működési hiány nélküli gazdálkodás fiskális feltételeinek erősítése, a kistéleplések további felzárkózásának, az esélyegyenlőség megteremtésének elősegítése, valamint az önkormányzatok által nyújtott közfeladatok és közszolgáltatások színvonalának emelése volt. Az önkormányzati alrendszerben 13,6 milliárd forint költségvetési többlet keletkezett, ami továbbra is annak bizonyítéka, hogy az önkormányzatok eredményesen gazdálkodtak bevételeikkel és kiadásaikkal. A helyi önkormányzatok adósságállománya a 2014. év februárjában lezárult adósságkonszolidációnak köszönhetően 2015 végén is igen alacsony szinten, 36,6 milliárd forintban állt.

Az elmúlt évek tapasztalatai azt mutatták, hogy az önkormányzatok működőképességét az eltérő saját bevételi lehetőségek a feladatalapú finanszírozás mellett is komolyan befolyásolják, ezért az alacsony gazdasági potenciállal rendelkező települések felzárkózása érdekében a központi költségvetés többletforrás biztosításával még erőteljesebben érvényesítette a szolidaritás elvét. Az önkormányzati szociális és gyermekjóléti ellátórendszerben az alapellátások biztosítása mellett kiemelt jelentőséggel bírt a gyermekétkeztetés, amelyhez a költségvetés emelt összegű, a feladatellátás költségeihez igazodó támogatást biztosított, figyelemmel a rászoruló gyermekek szociális helyzetére és az egészséges táplálkozást biztosító jogszabályi követelményekre.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! A kormány ütemezett életpályamodellekkel és célzott béremelési programokkal kívánja elismerni a közszférában dolgozók munkáját. Ennek részeként a nemzeti köznevelési törvény 2013. szeptember 1-jétől több részletben a korábbinál magasabb illetményt állapított meg a köznevelési intézményben pedagógus munkakörben foglalkoztatottak számára. Az intézkedésnek köszönhetően az önkormányzati óvodákban 2015-ben

mintegy 25 900 pedagógusnak emelkedhetett a bére. Emellett 2015 februárjától a központi költségvetés a pedagógusok minősítéséből adódó többletkiadásaihoz kiegészítő támogatást is biztosít az intézményfenntartók számára, amely az önkormányzati szférában 4900 óvodapedagógus emelt szintű béréhez járult hozzá. Az életpályamodell kiegészítésének köszönhetően a pedagógus szakképzettséggel rendelkező, nevelő-oktató munkát segítő munkakörben foglalkoztatottak illetménye is érdemben emelkedett. Az óvodák férőhelyeinek bővítése érdekében pedig 66 településen kezdődhetnek el beruházási munkák 2,5 milliárd forint költségvetési támogatásból.

Összefoglalva elmondható, hogy 2015-ben a gyakorlati tapasztalatoknak köszönhetően a települések helyzetét, egyedi sajátosságait, gazdasági lehetőségeiket a lehető leghatékonyabban mértékben vette figyelembe a kormány a támogatások kialakításánál.

(9.20)

Tisztelt Országgyűlés! Az alábbiakban szeretnék kitérni a társadalombiztosítás két pénzügyi alapja 2015. évi költségvetésének teljesítésére. A Nyugdíjbiztosítási Alap 2015. évi költségvetésének zárszámadási egyenlege 4,6 milliárd forint többletet tartalmazott. A bevételek túlteljesülését alapvetően a gazdasági növekedést előidéző folyamatok kedvező alakulása, a foglalkoztatás bővítéséből származó többletbevételek eredményezték. A társadalombiztosítás két alapja között a 27 százalékos mértékű szociális hozzájárulási adó megoszlása a Nyugdíjbiztosítási Alap tekintetében a 2015. évben mintegy 85,5 százalékra csökkent. A gazdaság tartós növekedésének köszönhetően a Nyugdíjbiztosítási Alap bevételei emelkedtek, a nyugdíjassza helyzete tehát stabil és kiszámítható.

A kiadásokon belül a legnagyobb tételt a nyugellátási kiadások jelentették, amelyek összességében 2987,7 milliárd forintot tettek ki. Ezen belül is külön kiemelném a nők részére biztosított negyven év jogszerező idő megléte esetén igénybe vehető nyugdíj jogosultság népszerűségét. Erre a 2015. évben mintegy 182,7 milliárd forintot fordított a Nyugdíjbiztosítási Alap. A nyugellátási kiadások a 2015. évben 2 millió 177 ezer főt érintő 1,8 százalékos mértékű nyugdíj-emelés hatását tartalmazták, amelyek a nyugdíjas fogyasztói kosárra számított 0,4 százalékos inflációt figyelembe véve a nyugdíjak vásárlóerejének 1,4 százalékos növekedését eredményezték, tovább folytatva a nyugdíjak reálértékének immár negyedik éve tartó folyamatos emelkedését.

Az Egészségbiztosítási Alap bevételei 15,2 milliárd forinttal, kiadásai 45,3 milliárd forinttal haladták meg a terv szerinti számokat. Az Egészségbiztosítási Alap bevételein belül a járulékbévételekből és hozzájárulásokból közel 1224 milliárd forint befizetését realizálódott, ami 25,5 milliárd forinttal több, mint a tervezett. Ezen többletbevétel fele a biztosított egészségbiztosítási járulékból, több mint egyharmada pedig az egészségügyi hozzájárulás és az alapot megillető szociális hozzájárulási adó befizeté-

séből keletkezett. A bevételek másik meghatározó csoportját a költségvetési hozzájárulások képezték 564,9 milliárd forint összegben. A teljesítés 17,4 milliárd forinttal lett kevesebb az előirányozotthoz képest, mivel a rokkantsági rehabilitációs ellátások részbeni fedezetének megterítése kevesebb pénzeszköz átvételét igényelte.

Az Egészségbiztosítási Alap 2015. évi összes kiadása 1956,1 milliárd forint volt, melynek közel 29 százalékát a pénzbeli ellátások kifizetésére, 70 százalékát a természetbeni ellátások finanszírozására használta fel az egészségbiztosítás. A természetbeni ellátásoknál kiemelő, hogy a gyógyító-megelőző ellátás törvényi előirányzata fedezetet biztosított többek között a háziorvosi szolgáltatók havi 130 ezer forint összegű rezsitámogatási díjának bevezetésére az alapellátás területén rendelkezésre álló újabb 10 milliárd forint többletforrás biztosításával, mintegy 77 ezer egészségügyi dolgozó 2015. július 1-jétől kezdődő bérkiegészítésére, az onkológiai és gyulladós betegségek kezelésére szolgáló gyógyszerek többletfinanszírozására, a várólista csökkentését célzó egészségpolitikai intézkedések megvalósítására. Az előbbieken felül a kormány intézkedéseinek eredményeként az egészségügy 12 milliárd forint többletforráshoz jutott a tételes elszámolású gyógyszerek, eszközök és implantátumok beszerzéséhez szükséges pénzeszköz biztosításával. Szeretném megemlíteni, hogy a tavalyi évben a kormány intézkedett a biztonságos betegellátás érdekében a gyógyszer-támogatás és a gyógyásztisegédeszköz-támogatás 2015. évi előirányzatait meghaladó kiadások folyamatos finanszírozhatóságának fedezetéről.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Végezetül néhány szót szeretnék szólni az Állami Számvevőszék zárszámadáshoz kapcsolódó megállapításairól, mely dokumentumot a jelen törvényjavaslattal egyidejűleg ismerhetik meg. A Számvevőszék a korábbi évek gyakorlatának megfelelően nagy volumenű munkát végzett a 2015. évi költségvetés végrehajtásáról szóló törvényjavaslat ellenőrzésében, amelyet ezúton is szeretnék megköszönni. A jelentés többek között megállapította, hogy a törvényjavaslat a beszámolóknak megfelelően, valóságosan mutatja be a költségvetés végrehajtására vonatkozó pénzügyi adatokat, információkat, valamint kiemelte, hogy a 2015. évi zárszámadási törvényjavaslat összeállítása során a Nemzetgazdasági Minisztérium a jogszabályi előírásokat betartotta, a törvényjavaslat tartalma, szerkezete megfelel a vonatkozó jogszabályi előírásoknak.

Tisztelt Országgyűlés! Miként láthatják, a 2015. évi zárszámadás érdemi igazolást nyújt arra, hogy a meghozott kormányzati intézkedések eredményesek. Nemcsak a legfontosabb makrogazdasági mutatók alakultak kedvezően, hanem a gazdaság növekedésének, a foglalkoztatás bővülésének és ennek köszönhetően a költségvetés többletbevételeinek növekedésében a magyar családok hétköznapjaiban is érdemi változás valósulhatott meg. Ennek következtében tehát ma többen dolgoznak, mint 2010-ben, 2015-ben érdemben többen dolgoztak, mint 2010-ben vagy akár 2014-ben. És nemcsak a foglalkoztatottak száma bővült, hanem a reálbérek is, így min-

denki léphetett egyet előre a saját életében. Mindezek alapján tisztelettel kérem önöket a zárszámadási törvényjavaslat megvitatására, majd a későbbiekben annak elfogadására.

Köszönöm szépen megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Domokos László úrnak, az Állami Számvevőszék elnökének, a jelentés előterjesztőjének. Elnök úr, öné a szó.

DOMOKOS LÁSZLÓ, az Állami Számvevőszék elnöke, a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen. Tisztelt Alelnök Úr! Elnök Úr! Tisztelt Képviselő Hölgyek és Urak! Tisztelt Államtitkár Úr! Az Állami Számvevőszék a törvényi előírások alapján évente ellenőrzi a központi költségvetés végrehajtását. A Számvevőszékről szóló törvény alapján az ellenőrzés kiterjed a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai költségvetésének végrehajtásáról készített zárszámadásra, a társadalombiztosítás pénzügyi alapjainak pénzügyi beszámolójára, valamint az elkülönített állami pénzalapok költségvetésének végrehajtásáról készített zárszámadásra. Az államháztartásról szóló törvény előírja, hogy a kormány a zárszámadásról szóló törvényjavaslatot az Országgyűlés elé terjeszti, illetve azt előzetesen a Számvevőszéknek megküldi. A Számvevőszék a zárszámadás ellenőrzéséről készített jelentését minden évben az Országgyűlés elé terjeszti. A zárszámadásról szóló törvényjavaslatot az Országgyűlés a jelentésünkkel együtt tárgyalja meg.

A Magyarország 2017. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2016. évi LXVII. törvény alapján 2016. június 18-án hatályba lépett az államháztartásról szóló törvény módosítása, amely alapján a zárszámadási törvényjavaslat Országgyűlés elé terjesztésének határideje augusztus 31-éről szeptember 30-ára módosult. Ekkor hoztuk nyilvánosságra, majd adtuk át az Országgyűlésnek a zárszámadási jelentésünket is. Ellenőrzésünk során értékeltük a zárszámadási törvényjavaslat megfelelőségét, valamint azt, hogy a törvényjavaslatot megalapozó beszámolók, elszámolások összessége tartalmazott-e megbízhatóságot befolyásoló lényeges hibát, továbbá ellenőriztük azt is, hogy a költségvetési törvény végrehajtása törvényesen és szabályszerűen valósult-e meg, az ellenőrzött szervezetek pedig szabályszerűen gazdálkodtak-e a közpénzekkel. Ezzel együtt ellenőriztük az Alaptörvény és a stabilitási törvény államadósságra vonatkozó előírásainak teljesülését, érvényesülését.

Tisztelt Országgyűlés! Az Állami Számvevőszék megállapította, hogy a tavalyi költségvetés végrehajtása a jogszabályi előírásoknak és az európai uniós feltételeknek megfelelt, a zárszámadási törvényjavaslat megalapozott, az abban szerepeltetett adatok megbízhatóak, azokat a kincstári beszámolók adatai alátámasztották, így elfogadásra ajánlhatom az önk számára. Az államháztartás központi alrendszere 2015. évi törvényi előirányzatainak teljesítése, a hiány és az államadósság alakulása megfelelt az Alaptörvény, a Magyarország gazdasági stabilitásáról

szóló törvény és az államháztartásról szóló törvény előírásainak. A zárszámadási törvényjavaslat tartalmazza a jogszabályban előírt tartalmi elemeket, szerkezete pedig összhangban van a törvényi előírásokkal.

A zárszámadási ellenőrzésünk fő célja, hogy támogassuk az Országgyűlést a törvényjavaslat elfogadásával kapcsolatos döntéshozatalban, és erősítsük az átláthatóság, az elszámoltathatóság biztosítását a közpénzekkel való gazdálkodásban. Ezt szolgálja az is, hogy a 2015. évi zárszámadási ellenőrzésről szóló jelentésünket új formában készítettük el. A közérthető, felhasználóbarát jelentéssel azt kívánjuk elérni, hogy eredményesebben hasznosíthatóak legyenek a számvévszékai jelentésben bemutatott ellenőrzési megállapítások.

(9.30)

Az elmúlt években az országgyűlési képviselők és a szakmai közvélemény részéről igény fogalmazódott meg az iránt, hogy a Számvévszék a makrogazdasági folyamatok mélyebb összefüggéseiről is adjon visszajelzést. Ezt mérlegelve három évvel ezelőtt döntöttünk úgy, hogy jelentésünk mellett egy elemzést is készítünk az adott esztendő költségvetése végrehajtásának összefüggéseiről. Ezt a munkát az idén is elvégeztük, az elemzést a jelentéssel együtt benyújtottuk az Országgyűlés részére.

Tisztelt Ház! Az Állami Számvévszék stratégiai célként tűzte ki, hogy a zárszámadás ellenőrzésének hatékonyabb és eredményesebb megvalósítása érdekében a korábbiaktól eltérő megközelítésű, tartalmú és eljárású ellenőrzési módszert alakítson ki, és továbbra is támogassa az Országgyűlés munkáját a megalapozott döntés meghozatalában. Az Állami Számvévszék ezt a stratégiai célt teljesítve újította meg és tette közzé honlapján 2015. januárjában a zárszámadás ellenőrzésének új módszertanát. A módszertani megújulást a 2014. január 1-től bevezetett új költségvetési számviteli szabályok, valamint a legfőbb ellenőrző intézmények nemzetközi szervezete, az INTOSAI 2013-ban elfogadott új ellenőrzési alapelvei indukálták.

A Számvévszék megújított módszertana alapján végeztük a 2014. évi zárszámadás ellenőrzését és folytattuk le a 2015. évi központi költségvetés végrehajtásának ellenőrzését is. Így az ellenőrzés fókuszában a törvényjavaslat adatait megalapozó költségvetési számvittel készült beszámolók ellenőrzése áll. A zárszámadás ellenőrzésének módszertanát úgy alakítottuk ki, hogy az alkalmazott ellenőrzési eljárások alapján megalapozott véleményt mondhatunk a költségvetés egészének végrehajtásáról.

Az ellenőrzés átfogó és objektív képet ad a 2015. évi zárszámadási törvényjavaslatban szereplő adatok megbízhatóságáról. Az ellenőrzés a központi alrendszer kiadási és bevételi főösszegére, ezen belül öt fő területre terjed ki: a központi kezelésű előirányzatokra, a társadalombiztosítás pénzügyi alapjaira, az elkülönített állami pénzalapokra, a fejezeti kezelésű és azon belül az európai uniós támogatásokhoz kapcsolódó előirányzatokra, valamint a központi költ-

ségvetés intézményeire. Ezen az öt ellenőrzési területen a költségvetési számvittel készült beszámolóknak, így a költségvetési jelentésekben és maradványkimutatásokban szereplő adatok megbízhatóságát ellenőriztük. Ezen túl az Országgyűlés felé beszámolóra kötelezett intézményeknél és a társadalombiztosítási alapoknál a pénzügyi számvittel készített beszámolók, vagyis a mérleg és az eredménykimutatás összeállításának szabályszerűségét, valamint az abban szerepeltetett adatok megbízhatóságát is minősítettük.

Az új módszertan eredményeként a tavalyi esztendő után az idei a második alkalom, hogy a zárszámadás számvévszékai ellenőrzése lefedte a központi alrendszer kiadásainak és bevételeinek 100 százalékát, közel 150 szervezetenél végeztünk ellenőrzést, ezen belül 70 központi költségvetési szerv beszámolóját értékeltük. Az Állami Számvévszék a zárszámadási ellenőrzés során statisztikai mintavételi módszereket alkalmazott, annak szabályai szerint járt el, és az ennek megfelelően kiválasztott tételek ellenőrzése alapján vonta le megállapítását a teljes sokaságra.

A statisztikai mintavétel során a lényegességi küszöbértéket az Állami Számvévszék a korábbi évekkel azonosan, a központi költségvetés kiadásai, illetve bevételei összegének 2 százalékában határozta meg. A Számvévszék további specifikus lényegességi küszöbértéket is meghatározott az egyes részterületek tekintetében, az adott részterület teljesített kiadási és bevételi főösszegének szintén 2 százalékában. A bevételek és a kiadások megbízhatóságának ellenőrzését, a gazdálkodás és az előirányzatfelhasználás szabályszerűségét, a költségvetési gazdálkodásra vonatkozó szabályokkal való összhangját valamennyi ellenőrzési területen már az új módszertannal értékeltük.

Tisztelt Országgyűlés! A stabilitási törvény szerint a 2015. évi államadósság 25 134,9 milliárd forint, ez a bruttó nemzeti jövedelem, a GDP 73,9 százaléka volt, ami több mint 2 százalékponttal alacsonyabb a 2014. év végén mért értéknél. Következésképpen az Alaptörvénynek az állam eladósodottságának mérséklését előíró szabálya 2015-ben is érvényesült. Ugyanez mondható el az uniós kritériumok szerinti adósságsökkentési követelményekről is, amit Magyarország szintén teljesített azáltal, hogy a kormányzati szektor uniós módszertan szerinti adóssága 2015 végén a 2014. évi 75,7 százalékkal szemben mindössze a GDP 74,7 százaléka volt.

A központi alrendszer részét képező központi költségvetés, a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai és az elkülönített állami pénzalapok bevétel- és kiadásteljesítési adatai megbízhatóak. A bevételi és kiadási előirányzatok teljesítése során összességében betartották a jogszabályi előírásokat. A törvényjavaslat a beszámolók adatainak megfelelően valósághűen mutatja be a költségvetés végrehajtására vonatkozó pénzügyi adatokat, információkat. A törvényjavaslatban szereplő adatokat a lezárt kincstári beszámolók adatai alátámasztják.

Az ellenőrzés a központi költségvetés bevételi, illetve kiadási adataiban a Nemzeti Család- és Szociál-

politikai Alap előirányzatai terhére történő ellátások, támogatások folyósítása területén, az Országgyűlés felé beszámolásra kötelezett intézmények kiadásainál, valamint a központi költségvetés egyéb intézményei bevételeinél és kiadásainál is állapított meg megbízhatósági hibákat. A központi költségvetés bevételi és kiadási adataiban előforduló megbízhatósági hibák összértéke azonban nem érte el a lényegességi szintet, ezért a bevételi és kiadási adatok megbízhatóak.

A zárszámadás keretében ellenőriztük a központi költségvetés, a társadalombiztosítási alapok és az elkülönített állami alapok bevételi és kiadási előirányzatainak teljesülésének, az előirányzat-módosításnak, a maradványmegállapításnak és a beszámoló összeállításának szabályszerűségét és a mindezeket megalapozó kontrollkörnyezet kialakítását. Ellenőrzésünk mind az öt ellenőrzési területen tárt fel szabályszerűségi hibákat, amelyek megszüntetésére az Állami Számvevőszék levélben szólította fel az érintetteket.

A 2011-ben hatályba lépett ÁSZ-törvény teremtett először lehetőséget arra, hogy az ellenőrzés során feltárt jogszabálysértő gyakorlat, illetve a vagyron rendeltetésellenes vagy pazarló felhasználásának megszüntetése érdekében figyelemfelhívó levéllel fordulhassunk az ellenőrzött szervezet vezetőjéhez. A figyelemfelhívó levélben foglaltakat az ellenőrzött szervezet vezetőjének 15 napon belül kell elbírálnia, és a megfelelő intézkedést meg kell tennie, a megtett intézkedéseiről pedig az Állami Számvevőszéket értesítenie kell.

A Számvevőszék utóellenőrzés keretében ellenőrizheti, hogy a figyelemfelhívásban érintett szervezet a vállalt intézkedést végrehajtotta-e. A figyelemfelhívó levéllel tehát a Számvevőszék szintén változást, javulást tud generálni a közpénzügyek rendezettségében. Ezen eszközzel élve ebben az évben utóellenőrzés keretében a 2014. évi zárszámadási ellenőrzés megállapításához kapcsolódóan a figyelemfelhívó levélben foglaltak alapján tett intézkedési kötelezettségek megvalósítását ellenőriztük 38 szervezetnél. Ellenőrzésünk megállapította, hogy a szervezetek az ÁSZ-törvény előírásainak megfelelően a figyelemfelhívó levélben foglaltakat, néhány kivételtől eltekintve, az előírt határidőben, 15 napon belül elbírálták, ezek alapján intézkedéseket tettek, és az intézkedéseikről a Számvevőszéket értesítették is. A 38 figyelemfelhívó levél összesen 143 intézkedésére irányuló figyelemfelhívásra a szervezetek 162 intézkedést határoztak meg, amelyek szinte minden elemére tettek tényleges intézkedést. A végre nem hajtott intézkedések aránya minden 20-ból mindössze egy volt. Összességében elmondhatjuk, hogy a szervezetek a figyelemfelhívó levélben kezdeményezett intézkedési kötelezettségüknek eleget tettek.

Itt azért fontos ezt elmondani, mert korábban az Állami Számvevőszék javaslataira, ami törvényi kötelelem hiányában csak lehetőség volt, hogy tegyenek valamit, alig 50 százalékos volt egyáltalán a megállapításra való reagálási arány.

Tehát én úgy gondolom, hogy jelentős előrelépések az elmúlt években ezek a közel 100 százalékos

reagálóarányok. A szabályszerű és felelős gazdálkodás érdekében az idén a 2015. évi zárszámadás keretében 64 ellenőrzött szervezetnek küldtünk elnöki figyelemfelhívó levelet, ebből mindössze 9 azon ellenőrzött szervezetek száma, amelyeket az elmúlt évben is megkerestünk figyelemfelhívó levéllel. Ha pedig a szabálytalanságok jellegét vizsgáljuk, akkor megállapítjuk, hogy kevesebb volt a kontrollkörnyezet, azaz a szabályozottság hiányosságaira tett megállapításunk, így elmondhatjuk, hogy a szabályos működés alapfeltételét jelentő kontrollkörnyezet megfelelő kialakítására tett erőfeszítéseink eddig nem voltak hiábavalóak.

(9.40)

Az államháztartás számvitelének megújítását követően a szabályozottság, a kontrollkörnyezet jogszabályi előírásoknak való megfelelése javult. További lépések és intézkedések szükségesek azonban mind a költségvetési szervek, mind az irányító szervek részéről a jogszabályban előírt határidők betartása, valamint az éves költségvetési beszámoló alátámasztottságát biztosító, folyamatosan vezetett, részletező nyilvántartások tekintetében.

Az Országgyűlés döntéshozatali munkájának hatékonyabb és eredményesebb támogatása érdekében idén először az Országgyűlés felé beszámolásra kötelezett intézmények zárszámadási ellenőrzésének eredményéről rövid összefoglaló értékelést készítettünk, amely a jelentésünk függelékében található meg. Egy-egy szervezetről az összefoglaló értékelést azzal a céllal készítettük, hogy a szervezetek beszámolója kapcsán az országgyűlési képviselőket tájékoztassuk az adott szervezet beszámolójában szereplő adatok megbízhatóságáról, hiszen a szervezetek beszámolóit tartalmazzák a szervezet gazdálkodására vonatkozó információkat is. Néhány szervezetre vonatkozó értékelést már meg is küldtünk a szervezet beszámolóját napirendre tűző országgyűlési bizottság számára hasznosítás céljából.

Tisztelt Ház! Amint az expozém elején már említettem, a zárszámadási ellenőrzésünkkel párhuzamosan elemzést is készítettünk a 2015. évi költségvetési folyamatok makrogazdasági összefüggéseiről is, ezzel is eleget téve az Állami Számvevőszékről szóló törvényben meghatározott feladatának, hogy feladatukban készített elemzésekkel, tanulmányokkal támogassa a jó kormányzást, valamint a Költségvetési Tanács munkáját. Fontosnak tartom jelezni, hogy az elemzésünkben szerepeltetett adatok szeptember 30-i, úgynevezett EDP-jelentést megelőző állapotot tükröz, viszont a mostani expozémban ugyanakkor már a felülvizsgált adatokat ismertetem.

Tanulmányunk arra keresi a választ, természetesen nem a teljesség igényével, hogy a bevételek alakulását milyen gazdasági tényezők alakították, a költségvetési kiadások milyen gazdasági-társadalmi változásokat eredményeztek, a költségvetési egyenleg milyen összefüggések eredményeként alakult ki. A gazdasági-társadalmi összefüggések bemutatása érdekében az elemzés nem szorítkozik egyetlen év adataira, hanem igyekeztünk a középtávon jelentke-

ző tendenciákra is felhívni a figyelmet. A tanulmány a közgazdasági elemzés eszközével készült. A bemutatott összefüggések nem tekinthetők az Állami Számvevőszék ellenőrzési megállapításainak, azok a tanulmány szerzőinek véleményét tükrözik.

2015-ben a magyar gazdaság GDP-növekedése 3,1 százalék volt, ahogy már elhangzott az államtitkár úr szájából is, 0,6 százalékponttal magasabb, mint a költségvetés tervezése során figyelembe vett 2,5 százalékos előrejelzés, amit, jelzem: a külső elemzők jellemzően még ezt is optimistának minősítették. Ezt messze meghaladóan teljesített 2015-ben a magyar gazdaság. A növekedési ütem meghaladta az Európai Unió mintegy 2,2 százalékos növekedését, valamint az eurózóna és azon belül a német gazdaság 1,7 százalékos teljesítményét, így Magyarország, ahogy a 2004-es csatlakozási tárgyalásokon vállalta is, az előző évhez hasonlóan tovább konvergált - közelített - az Európai Unió fejlettségi szintjéhez. A gazdasági növekedést elősegítette, hogy az élenkülő külső piaci kereslet lehetőségeit a magyar vállalatok képesek voltak kihasználni, ezért az ország külkereskedelmi forgalma kedvezően alakult, az export mennyisége a tervezett 6,9 százalékot meghaladó mértékben, 7,7 százalékkal nőtt, az importé is nőtt, az viszont csak 6,1 százalékkal.

2015-ben a belföldi felhasználás gyors növekedése ellenére sem romlottak, mint ahogy a korábbi évtizedekben ez jellemző volt, Magyarország nemzetközi pozíciói, sőt még javultak is. Az úgynevezett külső finanszírozási képesség 2015-ben a GDP 7,7-9 százalékát tette ki, ami egy rendkívül jó mutató. A gazdasági növekedés tényezőit a felhasználási oldalon vizsgálva megállapítható, hogy a legjelentősebb változás 2015-ben a belső keresleti tényezők szerepének meghatározóvá válása volt. A magánfogyasztás 3,1 százalékkal emelkedett, amit elősegített az alacsony infláció, a minimálbér inflációt meghaladó növekedése és a közszféra életpályamodelljének folytatódása. A beruházások viszonylag alacsony növekedési ütemét a korábbi nagyarányú feldolgozóipari beruházások befejezése, a vártnál kisebb mezőgazdasági beruházások, valamint a lakásberuházások viszafogott mértéke okozta.

A GDP változásához való hozzájárulás termelési oldali elemzése alapján megállapítható, hogy a növekedéshez a mezőgazdaság kivételével mindegyik nemzetgazdasági ág hozzájárult. A gazdasági növekedés hatására 2015-ben jelentősen, 2,7 százalékkal tovább nőtt a foglalkoztatottak száma, a munkanélküliségi ráta '15 végén 6,8 százalékra csökkent. A foglalkoztatottság bővüléséhez a hazai elsődleges munkaerőpiac 62 ezer fővel, a közfoglalkoztatottak száma 37 ezer fővel, a külföldi telephelyeken dolgozóké pedig 11 ezer fővel járult hozzá.

A 2014. évi 0,2 százalékos csökkenés után 2015-ben a fogyasztói árszínvonal változása 0,1 százalék volt, tehát összességében gyakorlatilag nem volt infláció Magyarországon. Ennek okai között az alacsony inflációs környezet, az importált infláció alacsony szintje, az alacsony olajárak és a kihasználatlan hazai termelési kapacitások említhetők. A gazdasági folyamatokat segítő központi intézkedések közül

a növekedési hitelprogram, a munkahelyvédelmi akcióterv és a Start-munka-program emelhető ki. Az államháztartás uniós módszertana szerint számított hiány a korrigált adatok alapján immár 2014-ben a GDP 2,1 százalékát tette ki, 2015-ben pedig a GDP 1,6 százalékában teljesült, így a hiány a költségvetési törvényben kitűzött 2,4 százalék alatt maradt, magyarul 66 százalékos szinten teljesült. Fontos hangsúlyozni, hogy ez a hiány soha nem ért el korábban ilyen alacsony szintet Magyarországon.

Minden ország gazdaságára jelentős befolyást gyakorol a költségvetés gazdaságon belüli súlya, a GDP-hez viszonyított centralizációs újraelosztás nagysága. A centralizációs arány Magyarországon 2015-ben tovább nőtt, a kormányzati szektor bevételei között megjelenő európai uniós források egyre magasabb összege, valamint az adóbevételek növekedésének hatására 3,6 százalékponttal haladta meg az uniós országok 45,1 százalékos arányát. Az újraelosztási arányokat tekintve Magyarország 2015-ben 3,3 százalékponttal haladta meg a 28 európai ország 47,4 százalékos arányát.

A szintén növekvő centralizációs aránnyal összefüggésben a központi költségvetés adó- és járulékjellegű bevételei 7,9 százalékkal nőttek az előző évi bevételekhez képest. A növekedés a gazdálkodó szervezetek befizetésének kiemelkedő, 15,1 százalékos, a fogyasztáshoz kapcsolódó adók 6 százalékos, valamint a lakossági befizetések 7 százalékos emelkedéséből adódott, amely utóbbi kettő viszont kisebb, mint az átlagos adóemelkedési mérték.

A gazdasági szervezetek befizetései között a kiemelten magas társaságiadó-többletet az adóelkerülési intézkedések hatása, egyedi tranzakciókból származó többletbevételek, illetve a növekedési adóhitel bevezetése okozta. Az adósságkezelés kiadásának aránya, az alacsony kamatkörnyezet és a GDP-hez mért csökkenő államadósság eredményeként 2015-ben a költségvetés összes kiadásának 7,1 százalékára csökkent, támogatva a kormányzati mozgásteret, miután '13-14. évben ez még 8,6, illetve 8,7 százalékos értéken volt.

(9.50)

A GDP-arányos bruttó államadósság - a korábban már említett mértékben - a 2015. év végére 74,7 százalékra csökkent. Az adósságráta csökkenése mellett jelentős változás a központi költségvetés adósságszerkezetének változása is. 2015 végére a devizaadósság aránya 6,2 százalékponttal, 31,3 százalékra csökkent az előző évihez képest. Ezáltal tovább mérséklődött Magyarország külső sérülékenysége.

Tisztelt Ház! A 2015. évi költségvetés látszólagos ellentmondása az, hogy a központi költségvetés pénzforgalmi egyenlege az előirányzathoz képest 344,8 milliárd forinttal nagyobb hiányt mutat. Ezzel szemben a kormányzati szektor uniós módszertan szerint számított hiánya, a korábbiakban már említettek szerint, a GDP 1,6 százalékát érte el, szemben a tervezett 2,4 százalékkal. A két szám közötti látszólagos ellentmondást az okozza, hogy az uniós társfi-

nanszírozással megvalósított programokra kifizetett összeg ráeső hányadának egy részét az Európai Unió 2015-ben még nem fizette ki, ezért több mint 500 milliárd forintot a magyar költségvetésnek kellett megelőlegeznie. Ez az összeg a tényleges bevételek és kiadások alapján számított úgynevezett pénzforgalmi egyenleget rontotta is. Ugyanakkor az eredmény-szemléletet tükröző uniós módszertan szerint számított egyenleget nem, hiszen az eredmény 2015. év végéig már megszületett, a programokat végrehajtották és elszámolták, a finanszírozás ráeső részét az Európai Unió meg fogja majd fizeti, illetve meg is fizette már egy részét az elmúlt hónapokban.

Fontos hangsúlyoznunk, hogy a magyar kormányzat célszerűen járt el, amikor az uniós finanszírozást megelőlegezte, mivel így lehetett csak elérni, hogy a 2007-2013 közötti pénzügyi időszak '15 végéig rendelkezésre álló uniós forrásait teljes egészében felhasználjuk. Ez nagyon fontos eredmény, hiszen az ország a lehetőségeit kihasználta. Az uniós forrás megelőlegezése átmenetileg megnövelte Magyarország államadósságát is, de a GDP-arányos bruttó államadósság még így is csökkent egy százalékponttal, kiemelt hatásaként a GDP dinamikus növekedésének. Az adósságmutató, amelynek évenkénti méréséülését az Alaptörvény írja elő, még ennél is nagyobb mértékben, 2,1 százalékponttal csökkent, leginkább azért, mert kiszámításánál nem kell figyelembe venni az uniós bevételek megelőlegezése miatti adósságnövekedést. Ez azért nagy eredmény, hiszen szintén a külső elemzők itt kimondottan arra számítottak, hogy az államadósság nem fog csökkenni, hanem nőni fog ebben a viszonylatban, még másfél-két évvel ezelőtt.

Itt szeretnék emlékeztetni, hogy az Állami Számvevőszék az elmúlt években többször is nyomatékosan felhívta a figyelmet az európai uniós forrásvesztés kockázataira. A 2015-ös költségvetési folyamatok elemzése arra is rávilágított, hogy a figyelemfelhívásunk elérte a célját, a megtett intézkedések eredményesek voltak, Magyarország elkerülte az uniós forrásvesztést.

A számok tisztázása után nézzünk a számok mögé! Kiindulási pontunk legyen az uniós módszertan szerint számított hiány, mivel ez a költségvetés egyensúlyi helyzetét jellemző, nemzetközileg elfogadott mutató. Az uniós követelmény az, hogy a hiány ne haladja meg a GDP 3 százalékát. A '15. évi költségvetés ehhez képest alacsonyabb, 2,4 százalékos hiányt tűzött ki. A tényleges hiány pedig, ahogy azt már ismerttettem, 1,6 százaléka lett a nemzeti jövedelemnek. A kedvezőbb egyenleget az eredményezte, hogy a kormányzati szektor bevételei a tervezettnél jobban nőttek. Az eredeti számítások szerint az adó- és járulékbévételek a GDP 37,9 százalékát érték volna el, ezzel szemben a tényleges teljesülés 39,2 százalék. A gazdálkodó szervezetek befizetései 15,3 százalékkal haladták meg a módosított előirányzatot. A lakosság befizetései 3,9 százalékkal, a fogyasztási adók pedig 2,6 százalékkal lettek magasabbak a tervezettnél.

Tisztelt Ház! A bevételek kedvező alakulását a GDP tervezettnél dinamikusabb növekedése mellett

a gazdaság kifehéritése érdekében hozott intézkedések eredményezték. Az online pénztárgépek és az elektronikus közúti áruforgalom-ellenőrzés rendszere, az EKÁER bevezetésének az eredményei hosszabb távon is fennmaradnak, ezáltal az ebből adódó többletbevételekre évről évre számítani lehet. Mind ezt megalapozza, hogy 2017. január 1-jétől újabb kereskedelmi területeket vonnak be az online pénztárgép rendszerbe. Következésképpen a többlet-adóbevételek folyamatosan visszaadhatók majd a gazdasági szereplők és a háztartások számára. Az adókulcsok erre alapozott csökkentése, már az önkormányzatok döntésének megfelelően, 2017-ben folytatódik, de már 2016-ban megkezdődött. A gazdaság kifehéritésére és az adóbeszedés hatékonyságának fokozására még további lehetőségek kínálkoznak megítélésünk szerint.

Az Állami Számvevőszéknek a Nemzeti Adó- és Vámhivatalnál rendszeresen végzett ellenőrzései is feltártak több olyan hiányosságot - például az adókedvezmények ellenőrzésénél, a kockázatkezelésben, illetve a hátralékok felhalmozódásának megelőzésében -, amelyek megszüntetése esetén a ténylegesen befolyt adóbevételek jelentősen növekedhetnek, egyúttal a gazdaság tisztul, és a piaci viszonyok között a valós teljesítmények érvényesülhetnek.

Számvevőszéki ellenőrzési megállapításaink alapján a NAV vezetése számos olyan intézkedést hozott, amelyek hozzájárultak az adóbeszedés hatékonyságának fokozásához. Az adóbeszedés hatékonyságának fokozása azonban nem öncél, hanem eszköz arra, hogy az adókulcsok csökkenhessenek, és ezáltal a gazdaság versenyképessége javulhasson. Megítélésem szerint célszerű lenne bevezetni és alkalmazni az úgynevezett fenntartható kifehérités fogalmát. Ezt egy következetes parlamenti döntéshozási folyamat is alá kell hogy támassza. Ennek lényege, hogy a gazdaság kifehéritéséből eredő többleteket az állam kisebb adókulcsok vagy célzott kedvezmények formájában visszahagyja az adózóknál, a kisebb adókulcsok révén pedig tovább fehéredhet a gazdaság.

Felmerül a kérdés, hogy milyen formában történhet ez a legcélszerűbben. További kérdés, hogy célszerű-e 2018-ig várni a kifehéritésből eredő bevételi többletek visszaadásával, azaz nem lehet-e indokolt a gazdasági növekedés élénkítése érdekében már korábban beindítani az úgynevezett fenntartható kifehérités pozitív spirálját, ezzel is növelve a magyar gazdaság versenyképességét. Erről viszont majd önkormányzatunknak kell döntenie.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! A 2015. évi költségvetési folyamatokat elemezve azt látjuk, hogy a 2004-es uniós csatlakozás óta ez volt az első év, amikor a Magyar Országgyűlés nem hozott év közben a költségvetés egyensúlyát javító intézkedéseket. Magyarul nem hozott restriktív intézkedéseket vagy korrekciós intézkedéseket. Ennek három okát látom.

Az első az, hogy Magyarország a sikeres államháztartási stabilizáció eredményeként '13 nyarán kikerült az Európai Unió túlzottdeficit-eljárása alól, visszafizette a Nemzetközi Valutaalaptól és az Európai Uniótól 2008-tól ható válság során felvett kölcsönt, és ennek következtében visszanyerte úgynevezett gazda-

ságpolitikai függetlenségét. Következésképpen megszűnt a nemzetközi szervezetek aggodalmaskodása, amely több évben is felesleges korrekciós intézkedésekre készítette önöket, az országot év közben is, és a magyar kormányzatot is természetesen.

A második az, hogy a 2015. évi törvényjavaslat megalapozott volt, 2014-ben a törvényjavaslatról készített véleményében az Állami Számvevőszék külön kiemelte, hogy az adóbevételi előirányzatok közül egyet sem kellett nem megalapozottnak minősíteni. A számok azt bizonyítják, hogy értékelésünk nem kincstári optimizmus volt, ahogy néhányan itt önök közül is említették, hanem az adóbevételek összességében még túl is tudták teljesíteni a terveket.

Viszont érdemes volt néhány kockázatra felhívni a figyelmet, mint az uniós források teljes mértékű felhasználásának kihívásai, valamint az EKÁER akkori késedelmes bevezetése. Felhívtuk erre a figyelmet az Országgyűlésnek és a kormánynak, és ennek következtében, azt gondolom, sikerült elérni, hogy ezek teljesülhettek.

A harmadik ok a tartalékolás rendszere. A 2015. évi költségvetés, ideértve a tartalék évközi megemelését is, mintegy 200 milliárd forintos tartalékot tartalmazott. A kormány ezt szinte az utolsó fillérig elköltötte. Jól tette, hiszen a tartaléknak két célja van. Az egyik az, hogy ne költsék el akkor, ha a költségvetés egyensúlyi helyzete rosszul alakul, a másik az, hogy költsék el, ha a költségvetési hiánycél elérését ez nem veszélyezteti.

(10.00)

Gazdaságpolitikai és lélektani szempontból is fontosnak tartom, hogy ha a költségvetési egyensúly kedvezően alakult, akkor a tartalékokat a kormány használja fel; gazdaságpolitikai okból azért, mert az el nem költött tartalék, amit önök egyébként megszavaztak, hogy elkölthető, az úgy nem élénkíti majd a gazdaságot, lélektani szempontból pedig azért, mert a tartalék elköltése azt mutatja, hogy a tartalékolás nem ugyanaz, mint az elvonás. Ha a tartalékot soha nem lehetne elkölteni, akkor a tartalékolási kötelezettséget a tárcák úgy élik majd meg, élnék meg, mint az elvonás egy burkolt formáját. Ha azonban a tartalékok jó gazdálkodás és kedvező körülmények esetén év közben felszabadíthatóak, akkor érdemes tartalékolni, mivel a tartalékolás növeli a költségvetési gazdálkodás biztonságát, alkalmazkodóképességét az évközi kihívások tekintetében, és megismételhető az, ami 2015-ben is történt, hogy nem kell korrekciós intézkedéseket hozniuk. Ha van megfelelő tartalék, akkor kedvezőtlen fordulat esetén sem kell zárolni előirányzatokat, leállítani programokat, beruházásokat, áttolni kifizetéseket a következő évekre, ami mind egyébként költségvetési többletkiadásokat vonhat maga után, végül is pazarlást. Természetesen a tartalékokat kedvező körülmények között is hasznos célokra szabad csak elkölteni, olyan egyszeri kiadásként, amely nem jelent elkötelezettséget jövőbeni kiadásokra, éppen ellenkezőleg: a következő évi költségvetést mentesíti szükséges, de előrehozott kiadásoktól.

Az ez évi és a 2017. évi költségvetés a költségvetési tartalékolásnak már egy többletényező rendszerét tartalmazza, ami nagyon hasznos a stabil költségvetési politika szempontjából. Egy tartalékot azonban hiányolok: azt a tartalékot, amely az úgynevezett felülről nyitott, azaz az Országgyűlés külön döntése nélkül is túlléphető előirányzatokat képes kiváltani, felülről lezárni. A 2015. évi központi költségvetésben a felülről nyitott előirányzatok összege a kiadás főösszegének több mint 57 százaléka volt. Ez a költségvetés kézben tarthatósága szempontjából nagy kockázatot jelent megítélésünk szerint. Igaz, jelentős túllépésre az elmúlt években csak az uniós előirányzatok esetében került sor, tudatosan és teljesen indokolt módon, mégis a kockázatra addig érdemes figyelmeztetni, amíg az nem következik be. Belátható, hogy nem biztonságos egy olyan költségvetés, amelyben a kiadási előirányzatok több mint a fele túlléphető törvényi keretek között. Egy olyan tartalékolási rendszert javasolunk ehelyett, amelyben automatikusan nem léphető túl egyetlen előirányzat sem, hanem a kormány év közben egy tartalékkeret terhére engedélyezheti az esetleges szükséges többletek kifizetését.

Fontosnak tartom még ráirányítani a figyelmet arra, hogy 2015-ben a költségvetési kiadások emelkedése keretében nőtt az állam vásárlásai, azaz bővült az úgynevezett közvetlen állami kereslet. A statisztika e fogalom alatt az államnak azokat a kiadásait érti, amelyeket az állam termelői felhasználásra, illetve felhalmozásra költ. E kiadások aránya a GDP 16,5 százalékára nőtt, szemben a '14. évi 15,3 százalékkal és a korábbi, még alacsonyabb arányokkal. Ha a közvetlen állami kereslet és a gazdasági növekedés közötti kapcsolatot öt évre visszamenőleg vizsgáljuk, akkor szoros kapcsolatot találunk két tényező között: a számok azt mutatják, hogy dinamikusan nőtt a gazdaság azokban az években - lásd '14-'15-ben -, amikor a közvetlen állami kereslet a GDP arányában számottevően megemelkedett, és a gazdasági növekedés abban az évben, így '12-ben esett vissza, amikor a közvetlen állami kereslet a GDP arányában mérséklődött. Mindez arra figyelmeztet, hogy a közvetlen állami kereslet visszaesése rövid távon biztosan kedvezőtlenül hat a gazdaság dinamikájára. A gazdasági növekedés lelassulását így például '16. első negyedévében minden bizonnyal az is okozta, hogy az állami felhalmozási kiadások ebben az időszakban hirtelen visszaestek. Természetesen az állami kereslet mértéke csak egy józan szintig növelhető, a mértékének a megváltoztatásakor azonban a kormányzatnak nagy körültekintéssel kell eljárnia ebben a tekintetben, ha el akarja kerülni a gazdasági növekedés ütemének általa okozott kilengéseit, bizonytalanságot teremtve ezzel a gazdasági környezetben, átmenetileg rontva a gazdasági prognózisok várakozásait, ezáltal a beruházási ösztönző környezet kilátásait is, végső soron az ország versenyképességi megítélését.

Tisztelt Országgyűlés! Az Állami Számvevőszék folyamatosan rajta tartja a szemét a költségvetési folyamatokon. Meggyőződésem szerint munkánkkal, jelentésünkkel és elemzésünkkel hozzájárulunk a

kedvező költségvetési folyamatokhoz, azok megértéséhez, és támogatjuk, hogy az Országgyűlés a zárszámadási törvényjavaslat elfogadásáról megalapozott döntést hozhasson. Munkánk hasznosul, hiszen tapasztalataink hozzájárulnak a megalapozott és hosszú távú gazdasági növekedést eredményező költségvetési politika alkalmazásához.

Végső soron, engedjék meg, hogy utolsó gondolatként megköszönjem azok százainak, ezreinek a munkáját, akik támogatták az ellenőrzési munkánkat, hiszen az ellenőrzött szervezeteknél valóban hosszú napok, hetek, hónapok teltek el az ellenőrzés során, amelynek az eredményeképpen elmondhatam ezeket a gondolatokat. És természetesen a saját munkatársaimnak és megköszönöm munkájukat, kitaró erőfeszítéseiket. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, elnök úr.

Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalások következik 30-30 perces időkeretben, ezek közben kétperces felszólalásokra nincs lehetőség.

Megadom a szót Szűcs Lajos képviselő úrnak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon, képviselő úr!

DR. SZŰCS LAJOS, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Mélyen tisztelt Házelnök Úr, ÁSZ-elnök Úr, Államtitkár Úr! Az előttünk fekvő 2015. évi költségvetés zárszámadásáról szóló T/12284. számú törvényjavaslatról folyik ma a szó.

Mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim! Több számadat elhangzott, engedjék meg, hogy ezekből néhányat én is megismételjek, pontosan azért, hogy azokat a folyamatokat, amelyeket a 2015. évi zárszámadással kapcsolatban elének tárt a kormány, egy picit mi is meg tudjuk világítani. Többször elhangzott, hogy a nemzeti jövedelem növekedése a tervezettek szerint 2,5 százalékos volt, a későbbi prognózis 2,9 százalékra emelkedett, és a tényadat, amit néhány héttel ezelőtt a kormány benyújtott Brüsszel felé, pedig 3,1 százalékkal haladta meg a tavalyelőtti növekedési ütemet. Ez mit mutat? Azt mutatja, hogy ennek a 2015. évi költségvetésnek a tervezése megalapozott volt, hiszen azokat a lehetőségeket vette figyelembe, amelyekkel számolni tudott akkor a kormány. A beszámoló pedig azt tartalmazza, hogy a lehetőségekhez képest milyen fejlődést tudott elérni, amit a későbbiekben nyilván a bevételek növelésével, illetve a kiadásoknak a mérsékelt növekedésével lehetett ellensúlyozni.

Nagyon fontos számadat volt, amit az államtitkár úr és az ÁSZ-elnök úr is elmondott, az, hogy a munkanélküliségi ráta Magyarországon soha nem látott mértékben, 6,8 százalékról erre az évre 4,9 százalékra tudott csökkenni. Ez úgy valósulhatott meg, hogy a gazdaság fejlődött, hiszen egy nem fejlődő gazdaságban a munkanélküliek száma általában növekedni szokott.

Fontos számadat volt az, hogy a hiány, amit az Alaptörvényben rögzített módon minden évben csökkenteni kell, több hitelminősítő és természetese-

sen az ellenzék által is ostromozott módon, az előrejelzések szerint azt várta mindenki, hogy nem fog csökkenni, ehhez képest a hiány 74,7 százalékra csökkent, és itt is egy 1 százalékos növekedést tudunk bemutatni, hiszen a tervezett 75,7 százalék volt, ehhez képest 74,7 százalékra realizálódott. Fontos mondat volt a reálkeresetek növekedése, ami 4,8 százalékban tudott növekedni. És talán a legfontosabb a központi költségvetés hiányának a csökkenése, amiről néhány számadatot azért majd meg fogok osztani önökkel.

(10.10)

A 2015. évi költségvetési törvényben 2,4 százalékos hiánycélt fogalmazott meg a kormány, a zárszámadási törvény pedig - a szeptemberben az Unióhoz benyújtott számok alapján - 1,6 százalékkal realizálódott. Itt is egy 0,8 százalékos csökkenést tudunk elérni.

És hogy összehasonlító számaink is legyenek: 2004-ben 6,5 százalék volt a hiány, 2005-ben 7,9 százalék, 2006-ban pedig 9,3 százalék. Direkt nem mondtam olyan éveket, amikor azt mondhatják, hogy valamilyen válságidőszakot kell megnéznünk. A 9,3 százalék és az 1,6 százalék között pedig ott feszül az a kérdés, hogyan lehet a gazdaságot finanszírozni. Ott érhető tetten az, hogy a Nemzeti Bank monetáris politikája az inflációt segítő módon magasra teszi az alapkamatot, vagy éppen a kormány és a gazdaság segítése érdekében a lehető legalacsonyabbra teszi a jegybanki alapkamatok mértékét. Ebből a szempontból fontos tehát, hogy megnézzük, hogy a tavalyi évben 0,1 százalék volt az infláció mértéke, vagyis mindannyiunk pénzének a romlása szinte nem is érzékelhető. Ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy a gazdasági növekedéshez hozzá tudott járulni az infláció is. Tettük ezt úgy, hogy ahogy elmondtam, növekedtek a reálbérek, és tettük ezt úgy, hogy a nyugdíjak reálértéke is növekedni tudott.

A gazdaság teljesítményéhez, az államtitkár úr is elmondta, nagyon jelentős mértékben járult hozzá az export növekedése és az export-import ráta különbségének a magas száma - 7,7 százalékos volt ez a növekedés. Azt hiszem, ez is mutatja azt, hogy a magyar gazdaságnak volt tere arra, hogy a termékeit értékesíteni tudja.

2001 óta veszek részt a parlament zárszámadási törvényeinek a vitájában, és azt kell mondanom, hogy ennyire szikár, hogy ne mondjam, unalmas zárszámadási törvénnyel még nem nagyon találkoztam. A 2001-es és az utána következő években a zárszámadási törvények úgynevezett salátatörvényként voltak benyújtva a parlamentnek, amelyben az előző évi teljesítmények feldolgozásához mindig nagyon komoly törvénymódosításokat nyújtott be az akkori kormány, az akkori kormányok, amelyekben megpróbálták elvarrni az előző évek gazdasági számain. Volt olyan év, ahol több mint 50-60 törvényt is módosított ez a zárszámadási javaslat, és általában mindig arról szólt, hogy a tervezett hiánycélt jóval meghaladó módon teljesültek a zárszámadási törvények. Ebből a szempontból ez a 2015-ös zárszámadási törvény, azt

hiszem, teljesen nővum, hiszen pusztán csak a zárszámadási törvény került benyújtásra, nem kellett benne semmilyen elvárásra helyet találni.

Az államtitkár úr is elmondta, az is nővum benne, hogy a tavalyi évben összesen két alkalommal történt meg a 2015-ös költségvetési törvény módosítása. Egyik alkalommal sem azért, ahogy az ÁSZ-elnök úr is elmondta, hogy a hiánycélt rontsuk, vagy valamilyen olyan gazdasági folyamatot próbáljunk meg benne megoldani, amelyre nem számítottunk.

Volt törvényt módosítás, elsősorban azért, mert a bevételek növekedtek, és a bevételnövekedéshez hozzá lehetett kapcsolni olyan kiadások bevonását a költségvetési törvénybe, amire nem lehetett számítani. Az államtitkár úr is elmondta ezeket. Én egyet emelnék ki belőlük, a migránsválság okozta külön kiadások rendezését. A tavalyelőtti tervezéskor senki nem számított arra, hogy Magyarországot milyen migránshullám éri. Azt hiszem, a kormány jól döntött ezeknek a forrásoknak a felhasználásáról ennek a migránshullámnak a megfékezésére. Bár ne kellett volna, és akkor ezeket az összegeket másra lehetett volna fordítani!

Azt hiszem, annak a munkának az elismerése, amit a 2015-ös költségvetési zárszámadás is mutat, az, hogy ebben az évben, a legoptimistább várakozásokat is meghaladó módon, a hitelminősítők sem tudtak mást tenni, mint hogy a szirénhangok ellenére a minősítést megváltoztassák. Én szoktam hallgatni gazdasági rádiókat, ahol a szereplők mindig kicsit extrém, negatív módon próbálják meg értékelni a kormány munkáját, de az elmúlt napokban az ő hangjaik is kicsit elcsitultak, amikor ezek a hitelminősítőktől érkező pozitív értékelések megérkeztek Magyarországra.

Fontos elmondanunk, amit a zárszámadási törvény tartalmaz, hogy valamennyi tervezett kiadás és valamennyi tervezett bevétel megvalósult benne. Nincsenek olyan részek, amit az Állami Számvevőszék jelentése is tartalmaz, amelyek ne teljesültek volna. A számvevőszéki jelentésből azt is meghallhattuk, hogy voltak olyan részei, amiket kockázatosabbnak minősített a Számvevőszék, azonban a teljesítés azt mutatja, hogy ezek a kockázati tényezők a hibahatáron belül maradtak. Tehát azt gondolom, hogy azt is elmondhatjuk itt a Házban, hogy ilyen ÁSZ-jelentést sem hallhattunk még, amelyik ennyire pozitívan értékelte volna ezeket a gazdasági folyamatokat.

Tisztelt Államtitkár Úr! ÁSZ-elnök Úr! A legfontosabb mondat elhangzott: nincs salátatörvény, és nem kellett olyan dolgokat elvárni ebben a zárszámadási törvényben, amit itt a Ház előtt már sokan megszoktak. Így hát azt is el tudjuk mondani, amit magának a költségvetésnek a tervezésekor is elmondtunk, hogy a törvényjavaslat kiszámítható és következetes volt, valamint az ÁSZ jelentéséből a „megbízható” kifejezést is ide tudjuk idézni.

A költségvetési törvény egyik legfontosabb része, hogy betartható-e a költségvetési törvényben megfogalmazott cél. A zárszámadási törvény kapcsán pedig azt tudjuk mondani, hogy betartható volt, és azt be is tartotta valamennyi szereplője. Valós adato-

kon alapult tehát ez a zárszámadási törvény, ami, azt gondolom, örömmel tölt el bennünket.

És a végén azt szeretném önökkel közölni, hogy valamennyi szereplő, a kormány és a törvény benyújtói, az államháztartási törvényben rögzített szabályok szerint és határidőben nyújtották be a költségvetési beszámolót, a szükséges mellékletekkel együtt. Természetesen az ÁSZ véleményét is köszönjük. Mindezekkel együtt a Fidesz képviselőcsoportja nevében arra kérem önöket, hogy a benyújtott törvényjavaslatot vitassák meg és később pedig fogadjuk el azt. Köszönöm a szót, elnök úr. *(Taps a kormányzó pártok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Józsa István képviselő úrnak, az MSZP képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon, képviselő úr!

DR. JÓZSA ISTVÁN, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a lehetőséget, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! A költségvetésről, illetve annak teljesítéséről szóló zárszámadás igazából az igazság pillanata.

A költségvetés a legtümönbőbb politika. Lehet szépeket mondani választási kampányban, lehet hangulatokat, háborús uszítást kelteni népszavazási előkészületek gyanánt, és arra költségvetési, adófizetői tízmilliárdokat költeni, de az igazság pillanata az, amikor a zárszámadás az Országgyűlés elé kerül, és kénytelen bemutatni a kormány, hogy mire költött, milyen folyamatokat támogatott és milyen folyamatokat sorvasztott el.

(10.20)

Ez a költségvetés, amely realizálódott 2015-ben, tovább folytatta azt a politikáját az Orbán-kormánynak, ami távolról sem a közjó szolgálata, ezermilliárdos nagyságrendben vontak ki az egészségügyből, az oktatásból és a szociális szférából. Tehát ha úgy tekintjük a közjót, hogy nemcsak átlagos mutatókat nézünk, hanem a számosságot is figyelembe vesszük, hogy hány magyar állampolgárnak, embernek lett jobb az élete és mennyinek lett rosszabb, akkor sajnos az Orbán-kormány messze nem szolgálja a közjót. Sokkal kevesebb embernek lett jobb az élete, főleg a rokonoknak, ismerősöknek, és nagyon sok embernek, akik a társadalom szegényebb rétegét képviselik és ők vannak sokkal többen, az Orbán-kormány tevékenysége, költségvetési politikája kapcsán rosszabb lett az élete, nehezebb lett a megélhetése.

Mindez természetesen a költségvetés egyensúlyi részében nagyon-nagyon jól mutat, tehát amit önök előadnak, az valóban a stabilitás javulása. De hogy milyen áron, azt majd az egyes szakpolitikáknál lehet látni. Úgy ítéljük, hogy túlzottan egyoldalú ez a gazdaságpolitika, túlzottan a kormány extrém költségeit szolgálta és kevéssé az emberek jólétének javulását. Sőt, egy olyan jelentős jövedelemátcsoportosítást hajtottak végre, amely a magyar lakosság 60 százalékának egyértelműen rontotta az életkörülményeit.

Ilyen értelemben a költségvetést nem lehet sikeresnek tekinteni.

A növekedést tekintve az elmúlt öt év legjobb esztendejét sikerült elérni. A GDP-növekedés 3,1 százalék, ami önmagában tényleg azt jelzi, hogy a 2012-'13-as második válság okozta visszaesést túlélt az ország, túljutott a második válsághullámon, de összevetve 2015-ben a cseh gazdaság 4,5 százalékos, a román és a szlovák gazdaság 3,8 százalékos növekedésével, ez az önmagában impozánsnak tűnő 3,1 százalék sajnos azt jelenti, hogy még mindig a régió utolsó helyén kullog a magyar növekedés. Az, hogy a hiány 1,6 százalékra alakult, ez a költségvetés fegyelmezett végrehajtását mutatja, de ahogy az előbb említettem, vért és könnyeket takar. Azt mutatja, hogy a költségvetés könnyörtelenül megvont pénzeket onnan is, ahova az emberség alapján kellett volna adni forrásokat, tehát az egészségügy területéről és az oktatás, szociális szféra területéről. Hihetetlen tragédiákat, problémákat takar ez az 1,6 százalékos költségvetési hiány.

Az Orbán-kormány regnálása óta 2015-ben sikerült a legjobb egyensúlyba hozni a költségvetést. Igaza van a Számvevőszék elnökének: ez egy olyan esztendő volt, amikor nem volt szükség további, tehát menet közbeni megszorító intézkedésekre. De ennek az az előzménye, hogy korábban megvolt az a mintegy ezermilliárdos megszorítás és az tartott ki, azon keveset enyhített a 2015-ös költségvetés. Fontos kiemelni azonban azt is, miközben az egyensúlyról beszélünk és a gazdasági növekedésről, hogy 2015-ben a magyar GDP 6 százalékának megfelelő európai uniós forrás érkezett Magyarországra, és ennek meghatározó szerepe volt a gazdasági adatok alakulásában. Tehát ha azt nézzük, hogy a GDP 6 százalékának megfelelő külső forrás érkezett be, igazából külön ráfordítás nélkül, akkor ez azért jelentősen árnyalja a képet.

Tehát hiába csillog szépen ez a 3,1 százalék, egy mélyebb vizsgálat megmutatja, hogy a gazdaság szerkezete közel sem annyira stabil, mint ahogy az egyensúlyi adatokból ezt remélhetnénk. Hiába kerültek egyensúlyba Magyarország pénzügyi mutatói makroszinten, ha mindeközben a hazai gazdaság egészének versenyképessége minden eddigi mélypontra zuhant. Lényegében a versenyképesség visszaesését számszerűen is kimutatja a Világgazdasági Fórum legfrissebb elemzése, amely szerint Magyarország hat helyet rontott és ezzel a 69. helyre esett vissza a versenyképességben. Még szembeűnőbb, hogy az Európai Unió 28 tagállama közül Magyarország mögött már csak Görögország, Ciprus és jelenleg éppen a politikai káoszából alig kibontakozó Horvátország áll. Tehát az Európai Unió tagállamai közül versenyképességben a legutolsók vagyunk, utánunk már csak gyakorlatilag gazdasági csődben vagy politikai korszakban vergődő ország van, Görögország, Ciprus, Horvátország. A tényhez hozzátartozik tehát, hogy 2015-ben már a bolgár és a román gazdaság is megelőzte hazánkat versenyképességben.

S ha ennek a szerkezetét nézzük, hogy milyen szempontokat vizsgálnak a versenyképességnél, elszomorító, hogy pont a kormányzati intézkedések, a

hihetetlen mértékre emelkedett állami szintű korrupció az, ami lerontja a magyarországi versenyképességet. Miközben a közép-kelet-európai régió, úgy tűnik, kiheverte a pénzügyi válság okozta sokkot, és a 2009-et megelőző szintre tornázta fel magát a régió, hazánk esetében tovább romlott a vállalkozói környezet minősége. E szerint az említett felmérés szerint, amelyet a Világgazdasági Fórum készített, a kedvezőtlen trend 2011 óta, azaz az unortodox gazdaságpolitika térhódítása óta töretlenül folytatódik, azóta egyre romlik Magyarország versenyképessége.

Ha részleteiben nézzük a versenyképesség vizsgálatát, nyolc olyan jellemző pont is van Magyarországra vonatkozóan, amely a világon a legrosszabbak között van, és nagyon elszomorító, nagyon elgondolkodtató, mert közvetlenül a kormány munkájával függ össze. Ezek közül kiemelkedő az állami szintű korrupció, vagyis az a jelenség, hogy a kormányzati döntések során a kivételezett vállalkozások jelentős előnyt élveznek.

A versenyképesség romlása abban mutatkozik meg még, hogy a cégek, érzelve a részrehajló kormányzati döntéseket, nem fejlesztenek, nem fektetnek be, hiszen úgysem térül meg a beruházásuk a versenypiacon, hanem a legjobb cégek helyett a protekcionista cégek nyernek, és ilyenképpen feleslegessé válnak a beruházások. Ezt mutatja, hogy a beruházások zuhanórepülésben vannak, ha az EU-s pénzeket nem számítjuk. Szintén tényadat, 2015-ben a jelentős brüsszeli pénzek beérkezése után idén ez sokkal kisebb összeget jelentett; ez meglátszik a beruházásokban, 20 százalékkal estek vissza a tavalyi év azonos, összehasonlítható időszakához képest a magyarországi beruházások. Az ipari termelés, amely korábban nagyon szép teljesítménynövekedést mutatott a válságot követően, ebben az évben folyamatos csalódást jelent, a tényadatok egyre szerényebbek, egyre lejjebb kerülnek a növekedési számok és a teljesítések.

(10.30)

Ahogy elmondtam, a régióban a sereghajtók vagyunk a gazdasági növekedés tekintetében. A tavalyi 3,1 százalékot követően 2016-ban érzékelhető fékezett a hazai gazdaság. Jó, ha 2 százalék környékén alakul az ez évi növekedés.

A visegrádi négyeket gazdasági értelemben már nem lehet egységes csoportként kezelni. Magyarország egyre inkább a balkáni országokkal kerül sajnos egy megítélés alá, bár versenyképességben már oda se nagyon. Tehát hiába tartozunk mi politikailag a visegrádi négyekhez, gazdasági értelemben nem tudjuk azt a tempót, amit a többiek. Ez véleményem szerint egyértelműen kormányzati hibára vezethető vissza.

Az Orbán-kormány 2015-ös költségvetése fenntartotta azt a szakmainak nehezen nevezhető, Matolcsy-féle dilettáns és kiszámíthatatlan gazdaságpolitikát, amelynek eredményeképpen fennmaradt a már említett 1000 milliárd forintos forráskivonás az egészségügyi, az oktatási, a nyugdíj- és szociális ellátásból. Igazából ezért csökkent a hiány alapvetően,

másrészt a bevételek növelése miatt. Tehát az, amit mondanak, hogy önök az adócsökkentés kormányza, a tények vizsgálata tükrében nem állja meg a helyét. A csökkenő hiány nem annyira a kiadások átgondolt csökkentésének, hanem sokkal inkább a bevételek növelésének az eredménye, hiszen az elmúlt öt évben számos olyan új szektorális adót vezetett be a kormányzat - például a tranzakciós illetéket, biztosítási adót, távközlési adót -, amely a költségvetés állandó bevétele lett. Úgy indult, hogy ez csak egy időszakos szektorális adó, aztán szépen beépült, és azóta is mi fizetjük, azóta is a fogyasztókat terheli. Tehát nincs adócsökkentés.

A magyar költségvetés bevételei 2010-2015 között 24,5 százalékkal nőttek, míg a kiadások 23,5 százalékkal, vagyis valódi strukturális változás nem következett be. Mindez mintegy 17 százalékos aggregált infláció mellett történt. Ugyanakkor az államháztartás kiadásainak szerkezete jelentősen átalakult, ez derül ki a funkciók szerinti elemzésből, és nem a közjó javítása érdekében. Tehát ha nézzük a számosságot, több embernek hozott rosszat, mint jót.

Rendszeresen a jóléti kiadásokon spóroltak, miközben erről nemigen akarnak beszélni, sőt egyes kiragadott példákon keresztül, ami egy-egy kisebb társadalmi csoportnak kedvez, ezt emlegetik, és arról hallgatnak, hogy a többségnek romlik az élete. A kormány által most nyilvánosságra hozott adatok alapján ugyanis ebben az időszakban átlag feletti mértékben emelkedtek az állami működéssel kapcsolatos bürokratikus kiadások - tehát nem igaz az olcsóbb állam, amit önök hirdetnek -, emelkedtek a rendvédelmi kiadások, valamint jelentősen nőtt az állam gazdasági súlya, gazdasági kiadása is. Csökkentek viszont a jóléti kiadások. Itt a nominális növekedés mindössze 8,7 százalék volt a vizsgált ötéves időszakban. Ezen belül stagnáltak a nyugdíjkiadások, ami reálértéken csökkenést jelent, de átlag alatt nőttek az oktatásra és az egészségügyre fordított forintok is. Egyetlen olyan tétel volt, ahol a kiadások nominálisan is csökkentek, ez pedig a honvédelem. Erre a célra tavaly 250 milliárd forint jutott kerekén, 2010-ben ez még 253 milliárd forint volt.

Nem látszik a bürokráciacsökkentés, amit önök sokat hangoztatnak. A részleteket kibontva kiderül, hogy csak nem akar csökkenni a bürokrácia, hiába követik egymást különféle bürokráciacsökkentő programok, legalábbis szóban. A kormány állítólag most is dolgozik egy ilyen programon. Hogy annak végre lesz-e valami hatása, ez kérdéses.

A kormányzati kiadásokon belül jelentősen nőttek a rendvédelmi kiadások. Ez valószínűleg a szegénység növekedésével szintén korrelál. Erre a célra tavaly már 455 milliárdot fordított a kormány, szemben a 2010-es 304 milliárd forinttal. A tavalyi kiadásnövekedésben már szerepet játszott a menekültválság miatti egyszeri kiadások része is, de az elmúlt években elindult a rendőri bérek emelése is, amit természetesen támogatunk.

Sokat spóroltak a nyugdíjakon, az oktatáson és az egészségügyön. Ebben az ötéves időszakban alig 8,7 százalékkal nőttek a jóléti kiadások, míg 2015-ben erre a célra 11 988 milliárd forint ment el, vagyis

az összes kiadás 56 százaléka. A jóléti kiadásokon belül mindenhol átlag alatti volt a növekedés, egyedül a kulturális és sportkiadásokra költött lényegesen többet a kormány, mint elődei. Ez csak azért jelenik meg így, mert a kulturális és sportkiadások együtt vannak, de a kultúra területe ezt nem tudja megerősíteni, tehát a sportkiadások azok, amelyek kiugróan többet kaptak. Ugyanakkor még így is kirívóan magas a sportcélra költés mértéke, hiszen a 2010-es 68 milliárdról 149 milliárd forintra emelkedtek a célzott sportkiadások, igaz, ebben nem szerepelnek a társasági adóból átadott támogatások, tehát a tao, az átengedett adó tízmilliárdjai még ezt növelik. Úgyhogy itt határozott emelkedést láthatunk, nem feltétlen hatékony felhasználás mellett.

Az egészségügy nem járt jól. Tavaly 2754,9 milliárd forint ment erre a célra. Ez nominálisan csupán 15 százalékos növekedés 2010-hez képest, ahogy említettem, 17 százalékos infláció mellett, vagyis a kiadások reálértéke 2 százalékkal csökkent.

Még ennél is nagyobb, 27 százalékos a csökkenés reálértéken a nyugdíjkiadásoknál, ahol tavaly 2987 milliárd forintot fizettek ki, szemben a 2010-es 3322 milliárd forinttal. Itt meg kell jegyezni, hogy a megszorításokat is mutatja ez a jelentős csökkenés, ugyanis 2012 után megszüntették a korhatár alatti nyugdíjakat, azokat szociális ellátássá alakították át, vagyis a csökkenés részben a más soron történő felülvizsgálásnak az eredménye, de akiket érint, azok egyértelműen visszalépésről tudnak beszámolni.

A költségvetési, illetve az önök gazdaságpolitikájának sajátos, de kudarcos része, hogy az állam egyre terjeszkedik a gazdaság területén. Nem lehet azt mondani, hogy ez hatékony lenne, viszont rendkívül sokba kerül. Míg a jóléti területekről visszavonul az állam, ami az autentikus feladata lenne, addig a gazdasággal kapcsolatos kiadásai jelentősen nőttek, ami főként az uniós támogatásokkal magyarázható vagy ezzel magyarázzák.

A legnagyobb nyertes - helyesen - az uniós kiadásokat is figyelembe véve a környezetvédelem volt, ugyanis míg 2010-ben erre a területre 307 milliárd forint jutott, tavaly már ez az összeg 1288 milliárd forint, vagyis a növekedés meghaladta a 300 százalékosat. Ez egy kívánatos folyamat.

Szintén az uniós támogatásoknak köszönhető a közlekedési beruházások 80 százalékos meghaladó növekedése. Ez is önmagában helyes. Itt a költséghatékonyságot kell megnézni, hogy ilyen ráfordítás-növekedésből mennyi tényleges közlekedésfejlesztés valósult meg. Efelől már vannak kétségek, hogy nem hatékony a fejlesztések költségfelhasználása.

Teljes egészében hazai költségvetési forrást igényeltek a kormányzatnak az energetikai szektort érintő felvásárlásai, a gáztározók túlárazott felvásárlása, így a teljesen felesleges és azóta is félig üresen álló gáztározók állami megvétele, valamint a MET, az offshore gázbiznisz megátogatása olyan állami átengedett bevételekkel, amelyek a Magyar Villamos Műveknél is realizálhatók lettek volna.

Tehát az energetikai cégek felvásárlása jelenleg eredményt nem mutat, sőt az árak vizsgálata azt jelzi, hogy legalább 10 százalék energiaár-csökken-

tésre lenne lehetőség, ha nem akarnák az immár az önök barátait képező gázkereskedőknél otthagyni az árcsökkenés lehetőségét.

(10.40)

Az Állami Számvevőszék 2015. évi vizsgálata igyekszik korrekciót adni a költségvetésről, kedvezően értékeli a költségvetési folyamatokat. Reálisan valószínűleg nem is várhatnánk ennél többet az Állami Számvevőszéktől, hiszen a dolgozóit tekintve egy, a szakmai tisztességét megőrizni próbáló intézményről van szó, amelynek az élére, akárhogy is nézzük, egy volt fideszes képviselőt állítottak (*Korózs Lajos: Ültettek! - Derűltég.*) - vagy ültettek, most éppen itt ül, és ezzel a függetlenség azért nemzetközi összehasonlításban nem kifejezetten biztosított.

Kritikával illették a számvevők, még ennek ellenére is, hogy az elnök fideszes, több minisztérium alá tartozó szervezet, illetve előirányzat teljesülését, így a Belügyminisztérium, a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium és az Államkincstár részéről is el nem fogadott észrevételeket tartalmaz a jelentés. Ez egy szakmai kifejezés, hogy „el nem fogadott észrevétel”, ez jelzi azt a problémát, amikor az Állami Számvevőszéket nem tudták meggyőzni az érintettek, hogy az ő gyakorlatuk a helyes, tehát nem fogadja el az észrevétel korrekcióját az Állami Számvevőszék. Ezek túlnyomó része, azért valljuk be, kisebb hiányosságokat tárt fel, tehát a dolgok mélyére azért nem tudott menni az Állami Számvevőszék, azokra az arányában nagymértékű kiadásokra, amelyek például a Médiahatóság vagy az MTVA területén megjelennek, és mondjuk, piaci összehasonlításban nehezen állnak meg a helyüket, nem tudott kiterjedni igazából az Állami Számvevőszék vizsgálata.

Külön figyelmet érdemel a „Rendkívüli kormányzati intézkedések előirányzata” című rovat, mert erre azt lehet mondani, hogy lehet, hogy az egész költségvetéshez képest ez a 160 milliárd forintos sor nem olyan sok, de ez cseppben a tenger, tehát itt jön az a dzsentroid hozzáállás, hogy oda adok, ahova akarok, kontroll nincs, transzparencia nincs, szakmai előkészítés nincs, ahova a főnök gondolja, oda adnak. Tehát ez egy olyan tétel, ami az egyik legátláthatatlanabb költségvetéssé teszi a magyar költségvetést az összes OECD-tagállam között, és ezt ők azért finoman kifejezésre is juttatják. Tehát az OECD azért, hogy mondjam, európai kultúrában felnőtt nagy szervezet, ők finoman fogalmaznak, de ezt azért ők is megjegyezték, hogy ami itt van, az nem látszik, messze áll a transzparenciától.

Ezek közül az első és legnagyobb, ami az önök egyik zászlóshajója, az új állami energetikai vállalkozás, az Első Nemzeti Közműszolgáltató Zrt. feltőkésítése és az ehhez kapcsolódó Központi Adatgyűjtő és Feldolgozó Zrt. megalapítása 18 milliárd forintos tőkebiztosítással. Ez egy kormányzati elképzelés, hogy ki akarják vonni a piaci ellenőrzés alól ezt a szektort. A piaci ellenőrzés, a piaci verseny most, ma már 10 százalékkal alacsonyabb árakat biztosítana a fogyasztóknak az energiaszektorban, önök ezzel szemben adófizetői pénzből még 18 milliárddal ki-

staffiroznak egy Nemzeti Közműszolgáltató Zrt.-t, csak azért, hogy az árakkal önök tudjanak játszani; ezek szerint nem lefelé, hanem az indokoltnál magasabb szinten.

A másik program, ami nagyon sokaknál kiverte a biztosítékot, a fővárosban mindenképpen, ez a „Liget Budapest” program. A kulturális kormányzat ezt évek óta dédelgeti, és biztos, majd egyszer nagyon szép lesz, de jelenleg sokan ezt úgy tartják, hogy a Városliget beépítését jelenti, és kevésbé tartják környezetbarát beruházásnak a Liget-projektet. Most ebből a tartalékkeretből vagy rendkívüli keretből biztosítottak 2,2 milliárd forintot a tervek elkészítésére.

Számtalan sportprojekt is felmerült a semmiből, amire pénzt kellett adni, de például 500 millió forint jutott a tartalékból a reformáció emlékévének eseményeire is, ami szintén nem tűnik egy tipikusan rendkívüli eseménynek, merthogy az, hogy valami eléri az 500. évet, úgy eléggé előre látható. Hogy ezt miért nem lehet tervezni költségvetési soron, miért kell a rendkívüli tartalékból, mondjuk, ez megint mutatja a tervezés komolyságát.

Szintén itt jelenik meg a rendkívüli tartalékok során az Andy Vajna által felügyelt Magyar Nemzeti Filmalap további 3,96 milliárd forintos költségvetési támogatása. Ennyit kap a tartalékból ahelyett, hogy ezt a két hónapja elfogadott költségvetésbe beállították volna. Tehát ez megint ilyen osztogatás, hogy valami kis pénz maradt itt a tartalékban, akkor adjunk Andynek még, ez kerekén 4 milliárd forint, biztosan tudja hasznosítani a Filmalaphoz, ami így igaz, de ezt mondják pofára történő osztogatásnak. Mondjuk, Andynek tényleg szép kerek, de nem akarom megsérteni, biztos, hogy a filmesek javára megy, de hogy ellenőrzés, tervezés, szakmai javaslat nélkül adják oda, ez egy ilyen különös megközelítést tükröz.

Szintén a tartalékkeretből három év alatt 2,5 milliárd forintot költött a kormány érdekes mód a Kisvárdai Várfürdő és környéke fejlesztésére. Nem tudom, mennyire véletlen, hogy a fejlesztési miniszter úr is Kisvárdai, és pont itt fejlesztenek a legmagasabbat.

Összefoglalva fél percben a véleményünket a költségvetés teljesítéséről: a strukturális problémákkal nem törődik a beszámoló, a beruházások alacsony szintje aggasztó, és az Orbán-kormány több száz milliárd forintos adóbevétel engedett el igazságtalan és szakszerűtlen adórendszerével, tehát összességében ez a költségvetés nem szolgálta a közjót; az osztogatást és kevés ember jó helyzetbe hozását szolgálta, így nem tudjuk elfogadni. Köszönöm. (*Taps az MSZP padsoraiban.*)

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Hargitai János képviselő úrnak, a KDNP képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon, képviselő úr!

(10.50)

DR. HARGITAI JÁNOS, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Szám-

vevőszéki Elnök Úr! Józsa képviselő úrral egyet lehet érteni, hogy a költségvetés mint törvényi dokumentum és annak elfogadása, a zárszámadás az egyik legfontosabb országgyűlési aktus. Az ember azt gondolná, mint ahogy ő be is állítja, hogy a benne leírtak tényként fogadhatók el, ezeket a tényeket elemezzük mi ilyenkor. Ő azt mondta, hogy ez az igazság pillanata, mert egy választási kampányban lehet sok mindent mondani, de a betérjesztett költségvetések és azok végrehajtása megmutatja, hogy mit képvisel a kormány az adott társadalomban, és azt hogy kívánja elérni. Ezzel az állítással egyet lehet érteni. Ő azt mondta, hogy ez az igazság pillanata. Ezzel egyetérték.

Akkor nézzük ezt az igazságot, mert ebben az országban nagy hagyománya van - egy legendás megszólalóra utalok, hogy lehet ez az igazság pillanata -, önöknél nagy gyakorlat az, hogy az igazság minden szeptét nem szokták kibontani. Akkor nézzük meg az igazságokat azokat a szeptéteit is, amikről ön most nem beszélt, tisztelt képviselő úr!

Ha nem az önök kormányzása után lennénk, akkor a 2015-ös költségvetést nyilvánvalóan egészen másként lehetne értékelni. Csakhogy mi kötve vagyunk ahhoz a helyzethez, amibe önök hozták az országot, és onnan kell elindulnunk. Tehát 2010-től kellett gombolyítanunk a költségvetést úgy, hogy az ország újra talpra álljon. Mert azt, képviselő úr, ön se vitathatja el, hogy az önök kormányzása tragikus volt. A szocialistákra mindenki úgy nézett, hogy ha víziókra nem is képesek, nagyot álmodni nem tudnak, de technokrata módon képesek kormányozni, mert megtanulták évtizedeken keresztül. Az utóbbi időszakban, 2010 előtt ezt az állításunkat is megcáfolták, mert egy technokrata kormányzásra se voltak képesek. Egyszerűen ki kell mondanunk, hogy úgy kormányoztak, hogy tönkretették az országot. Az utolsó pillanatban az IMF-nek az a hihetetlenül nagy adósságcsoomagja kellett ahhoz, hogy szó szerint az összeomlástól eltérítsék az országot.

Ezek azok a tények, amiket látni kell. Egy olyan ország kormányzását vette át 2010 után az Orbán-kormány, amely Görögország-szintű bajokkal küszködött és a csőd előtti állapotban volt. Ez azt jelenti - *(Az ülésteremből távozó dr. Józsa Istvánnak:)* a képviselő úr a folyosón azért bizonyára nyomon követi a mondandómat; én továbbra is nagyrészt neki is beszélek, még ha ki is ment a teremből -, hogy egy olyan országgal találkoztunk, ahol tragikus a költségvetési helyzet. Nemhogy egyensúlyja nincs a költségvetésnek, hanem olyan folyamatok vannak a költségvetésben, amit ha az Orbán-kormány nem tudna kezelni, akkor kilátástalan helyzetbe kerül az ország; ahol nagyon kevés a foglalkoztatott, s azok a foglalkoztatottak, akiknek munkájuk van, sem fizetnek adót, nincsenek költségvetési bevételek. Alkotmányosan is fejre áll az ország, mert bekövetkezik az a helyzet, hogy az önkormányzatokat törvényesen ellenőrizni se tudják - abban az időszakban megszünt ez az országban. Tehát azt lehet mondani, hogy nemcsak gazdaságilag, de morálisan és jogilag is egy exlex helyzet áll be szinte az országban. Nem véletlenül parancsolták el a választók akkor is a kormányrúd mellől önöket az országból.

Azt mondani, azt állítani, hogy itt egy olyan költségvetésről van szó - hogy most már 2015-re térjek rá -, ami keveseket helyzetbe hoz, de sokaknak rossz, ez egyszerűen a magyar választók lebecsülése. Ilyen kormányt nem választanak újra. A magyar választó nagyon jól tudja, hogy mit csinál, mert a kollektív bölcsesség azért működik. Ezt a kormányt éppen ez előtt a költségvetési év előtt, 2014-ben kétharmados arányban újraválasztották. Ezek után azt mondani, hogy itt egy olyan költségvetési politika zajlik, ami nagyon keveseknek jó, de sokakat büntet, azt gondolom, olyan ostobaság, hogy a továbbiakban nem is kell erről érdemben beszélnünk.

Mi az, amiről azonban érdemes beszélni a 2015. évi költségvetés kapcsán is? Az egyik állításom az, hogy az Orbán-kormány egy következetes költségvetési politikát folytat 2010 óta, és ez - ha ennek a kormánynak vannak sikerei, márpedig vannak sikerei, ezért választották újra - mindennek az alapja. Ha a költségvetést nem tudtuk volna rendbe tenni, ha a költségvetésben nem tudtuk volna olyan folyamatokat generálni, ami alapját adná annak, hogy olyan társadalmi szerkezeti mozgásokat tegyünk, ami elégedetté teszi az országot, tehát ha ezt nem tudtuk volna a költségvetésekkel mindig megalapozni és a költségvetések végrehajtásával a zárszámadásokban ezt visszaigazolni, akkor az Orbán-kormány nyilvánvalóan nem tudna sikeresen teljesíteni. Ezzel nem azt mondom, hogy minden tökéletes, erről nincs szó. Ezért utaltam arra az első mondataimban, hogy ha nem önök után vettük volna át a kormányzást, akkor azokról a számokról, amiket 2015-ben produkálni tudtunk, egész más fénytörésben is lehetne beszélni. De abból a nehéz helyzetből kell kiindulnunk, ahonnan el kellett emelnünk az országot.

Az Orbán-kormány óvatosan tervezte meg a 2015-ös költségvetését is, mint ahogy azt minden évben teszi. Először azt gondoltuk, hogy 2,5 százalékos lesz a GDP növekedése, 2,9 százalékos volt tervezve, és ezt 3,1 százalékra sikerült teljesíteni. Az expozéban államtitkár úr elmondta, hogy ez az uniós átlag fölött van rendesen. Ezt csak sikerként lehet értékelni.

Nő a foglalkoztatottak száma 2015-ben is, és nemcsak a közfoglalkoztatottak miatt, sőt 2015-ben már látjuk azt, hogy a közfoglalkoztatottak számát visszafelé kell korrigálni, mert a közfoglalkoztatottak egy része kell a normál, nyílt munkaerőpiacon. Ezzel is kalkuláltunk akkor, amikor a közfoglalkoztatást elindítottuk. Azt mondtuk, hogy érték, ha a munka nélkül tengődő embereket, ha átmeneti időre is, de beemeljük a közfoglalkoztatás rendszerébe; olyan foglalkoztatottakat csinálunk belőlük, akik értéket teremtenek, adót fizetnek, költségvetési bevételt termelnek. Nekik egyénileg is jó ez. A foglalkoztatottak száma 2015-ben úgy nőtt, hogy a versenyszférában is nőtt a foglalkoztatottak száma. 4,9 százalékra csökkent a munkanélküliség. Teljesen felesleges megidézni azt, hogy milyen állapotban volt ilyen tekintetben az ország 2010-ben, amikor átvettük az ország kormányzását. Én sem hittem, soha nem hittem, hogy ilyen rövid idő alatt ilyen kedvező adatokat tudunk produkálni, amikor azt mondom, hogy 4,9 százaléknál embernek nincs munkája. Az egyik

legnagyobb teljesítménynek gondolom az Orbán-kormány működése során, hogy munkahelyeket tudott produkálni azoknak a lehetetlen sorsú embereknek, akik addig előtte sok éven keresztül munka nélkül tengődtek. (Z. Kárpát Dániel: Zavarjatok el még több embert külföldre!)

Államtitkár úr is megemlítette - és ez a költségvetési politikánknak egy nagyon lényeges része 2015-ben is -, hogy képesek voltunk a gyermekkezelvények összességét 4,2 százalékkal növelni. Úgy adtunk több forrást a gyermeket nevelő családoknak, hogy ez összességében nem szűkítette a költségvetési bevételeket. Sikerült alacsonyan tartani az inflációt, mint sok évvel korábban is.

A nemzetgazdasági beruházásokat kritika érte. Nem vagyunk elégedettek a beruházások összességével, de azért azt tényként meg lehet említeni, amit államtitkár úr meg is tett, hogy 0,6 százalékkal növekedett a beruházások mennyisége. Úgy sikerült növekedést produkálni 2015-ben az országban, hogy nem bomlott fel a belső egyensúly. Erre önök soha nem voltak képesek. Ha önök korábban növekedést generáltak - mert generáltak -, azt mindig külső adóssággal érték el. Mi ezzel a politikával szakítottunk, 2015-ben is folytatódott ez a politika, és úgy voltunk képesek gazdasági növekedést, mint ahogy említettem, 3,1 százalékos mértékig generálni, hogy az nem borította fel az ország belső gazdasági egyensúlyát.

A korábbi évekhez képest is szép exportmutatóról tudunk számot adni, 7,7 százalékkal növekedett az export, és ahogy államtitkár úr fogalmazott, a külkereskedelmi többlet rekordszinten volt. Utaltunk arra, mert mások is megítélik a teljesítményünket, nemcsak mi, amikor a költségvetést értékeljük, hogy 2016 végére eljutunk oda, hogy minden hitelminősítő visszaigazolja a magyar gazdasági teljesítményt, és akkor már abban a stádiumban voltunk, hogy egy lépésre voltunk minden hitelminősítónél a befektetésre ajánlott kategória előtt, azóta pedig ezt a kategóriát el is értük. Ez is az igazság pillanatához tartozik, tisztelt Józsa képviselő úr.

Fontos az is, mert tömegeket érint, amiről államtitkár úr beszélt - Józsa képviselő úr természetesen nem, mert ez megint csak az igazság másik szeletéhez tartozik -, a devizahiteleseket érintő probléma, amivel évek óta korábban is küszködtünk, és 2015-re fejeződik be ez a folyamat a különböző intézkedések eredményeként.

(11.00)

Azért ezek a nehéz helyzetben lévő emberek kikerülhetnek abból a csapdahelyzetből, amibe az előző kormány (Heringes Anita: A Fidesz-kormány.) tehetetlensége juttatta őket. A bankok elszámoltatására gondolok, meg a forintosításra.

2015-ben, az év folyamán kétszer nyúltunk bele ebbe a költségvetésbe. Két megközelítést láthatunk. Államtitkár úr - és utána térek ki arra, amit a Számvevőszék elnöke mondott, mert az is beszédes volt - felidézte a két évközi költségvetésitörvénymódosítást. Itt arra utalt, hogy kétszer is volt lehető-

ségünk arra, hogy többletről rendelkezzen az Országgyűlés 2015-ben. Még áprilisban rendelkezünk arról, hogy a BKV adósságát átvállaljuk, banki részesedést szerzett a költségvetés, az állam, katonai szerepvállalásokra biztosítottunk többletforrást, amit mi, egyéni képviselők mindig fontosnak gondolunk. A közútfejlesztésekre jutott több pénz, és sokszor teljesen demagóg megközelítésben, bár a téma fontos, étkeztetésre biztosítottunk jóval nagyobb forrásokat. Aki ismeri ezt a rendszert, és valahol bevallja, az tudja, hogy ma már csak azt nem étkeztetjük ingyen ebben a rendszerben, aki nem akarja, nem fogadja el, mert egyébként már körülbelül mindenki - gyerekekről beszélek - ingyen étkezhet, és ez alapvetően rendjén is van.

Azán az év második felében, az év vége felé még egyszer módosítottuk a költségvetést. Itt a migránsválság az, ami 80 milliárd forintot elvitt olyan irányba, amivel korábban nem kellett kalkulálnunk. Tehát egy olyan kihívás érte a költségvetést is, ami talán a világban a legnagyobb kihívás. A magyar kormány pénzzel is képes volt reagálni rá, nagyságrendekkel nagyobb pénzzel, mint amennyivel, mondjuk, az Európai Unió a migránsválság kezelését valamilyen módon ösztönzi. Tehát ameddig az Európai Unió ül a forrásain, és elméleteket gyárt a migránsválság kezelésére, teljesen sikertelenül, addig a magyar kormány, talán Európában egyedülálló módon, pénzt, paripát, fegyvert, akaratot áldozva, amennyire ezt egy ország megteheti, kezelte ezt a kérdést. Nyilvánvalóan a határon történt kerítésépítésre, a plusz élőforrás odavitelére és minden másra gondolok. Azt gondolom, ezt a közvélemény is visszaigazolja - a népszavazásra is gondoljanak -, hogy ezt sikeresen tettük.

Tehát addig, ameddig az expozében az államtitkár úr arról beszélt, hogy úgy tudtunk többletforrásokról dönteni kétszer a költségvetési év során, hogy az semmilyen módon nem borította föl az egyensúlyt, nem növekedett a hiány, a jelentős többletforrások ellenére is a költségvetés számai álltak, addig az Állami Számvevőszék elnöke egy más megközelítést hozott. A kettő persze összecseng; azt mondta, hogy a 2015. évben a pluszkiadások miatt, amelyekről szóltam, nem történtek megszorítások. Miért voltunk erre képesek - tette ő föl a kérdést -, miért nem történt semmi restrikción a költségvetésben? Erre három dolgot hozott fel. Ez megint az igazságnak azon részéhez tartozik, amit fontos elmondani. Kikerültünk a túlzottdeficit-eljárás hatálya alól 2013-ban. Ezt 2015-ben már minden szinten élveztük. Ebbe az eljárásba az önök költségvetési politikája taszította bele az országot, és kilátástalannak tűnt, hogy onnan kimásszunk. 2013 végére ez megtörtént.

Ez persze azt is jelentette, hogy visszafizette ez az ország, az ország polgárai, az ország vállalkozói azt a hihetetlen mértékű adósságot, amit önök az utolsó pillanatban azért, hogy egyszerűen az összeomlástól megmentsék az országot, felvettek. Ez a második tényező, amit az Állami Számvevőszék elnöke fontosnak vélt megemlíteni.

És talán a leghosszasabban beszélt arról, amit én is nagyon fontosnak gondolok, és ami összefügg

az Orbán-kormány költségvetési gazdálkodásával mindenkor, ez a tartalékolás rendszere és a tartalékokkal való bánás rendszere. Meg lehet ezt ilyen ostoba módon is közelíteni, és bocsánat, elnézést megint a távol lévő képviselőtől, hogy az év végén Andy Vajának, nem tudom én, mennyi pénz került a tartalékból. De a megközelítésnek van egy olyan módja is, amit az Állami Számvevőszék elnöke tett, és ez nekem érdekesnek tűnt a tartalékolás kapcsán, amikor azt mondta, hogy azért hozunk létre egy költségvetési tartalékot, mert azt valójában tartaléknak szánjuk. Nem azt mondjuk előre, hogy most ugyan tartaléknak nevezem, de ezt már tekintsetek úgy, hogy végleg elvontam; ez restriktív költségvetési politika lenne. Hanem azt mondja, hogy egy darabig, meg akkor nem költöm el, és majd amikor a költségvetés folyamatai úgy alakulnak, akkor ehhez a tartalékhoz hozzá lehet nyúlni. Ez az, amit tesz minden egyes költségvetési évben az Orbán-kormány. Tette 2015-ben is, jelentős költségvetési tartalékot képzett, óvatosan, a folyamatokat figyelve nyúlt a pénzhez, és amikor ennek biztos feltételei megteremtődnek, akkor nyilvánvalóan lehetséges ezekkel a költségvetési tartalékokkal való gazdálkodás. Nemcsak lehetséges, ilyenkor ez szükséges is, ahogy az ÁSZ elnöke ezt megemlítette.

Tehát amikor az igazság pillanatának nézőpontjából vizsgáljuk a 2015-ös költségvetést, akkor, összefoglalóul újra elmondom azt, hogy nyilvánvalóan egy költségvetési évet nem önmagában szemlélünk, mert a költségvetések egymásra épülő rendszerét kell ilyenkor mindig magunk előtt látnunk, és nem függetleníthetjük magunkat sajnos attól, hogy honnan indul ez a költségvetési folyamat, aminek bizonyos mozzanatait én 2010 óta itt bemutattam önöknek. Nyilvánvalóan a 2015-ös évet csak a beterjesztett számok alapján, és ezeket már tényként kezelhetjük, nem lehet másként értékelni, mint hogy illeszkedett az Orbán-kormány korábbi költségvetési gazdasági éveivel. Folytatta azokat a gazdaságpolitikai célokat, amiket 2010-ben meghirdetett.

Nem igazak azok az állítások, hogy ez keveseknek jó és sokaknak rossz. Mert ha ez így lenne, akkor már rég nem lenne lehetősége kormányozni. Ezzel szemben igaz az, hogy ha lassan is, de évről évre haladunk, és egyre pozitívabb számadatokról tudunk számot adni itt, a zárszámadás kapcsán, amikor a GDP növekedéséről beszélünk, amikor alacsony inflációról beszélünk, amikor tartott és tartható hiánycélokról beszélünk, amikor költségvetési egyensúlyról beszélünk, amikor egyre több foglalkoztatotról tudunk beszélni és egyre csökkenő munkanélküliségről.

Még egy mondat, amit Józsa képviselő úr megemlített. Kiemelt két szektort, és azt mondta, milyen tragikus, hogy ezekre kevesebbet költünk, ezért járnak sokan rosszul. A számok alapján ez megint csak vitatható. Itt van a kezemben a Számvevőszék által nekünk adott jelentés 47. oldal 13. táblázata, hogy ez kontrollálható legyen: az államháztartás konszolidált kiadási szerkezete funkcionális bontásban. Az oktatást és az egészségügyet hozta szóba Józsa képviselő úr. 2011-ben ebben a funkcionális bontásban 10,8 százalék szerepel, 2015-ben 10,7 százalék. Tehát azt

mondhatom, hogy az oktatás, ha csak ezt a két évet tekintem, ebben a funkcionális bontásban ugyanannyi forrással rendelkezett. Az egészségügy 2011-ben 8,8 százalék, 2015-ben 9,3 százalékkal. Ilyen bontásban az egészségügy forrásai 2015-re már egyértelműen növekedtek.

Tehát amikor költségvetésről és zárszámadásról beszélünk, akkor a számokhoz is ragaszkodni kell, különben abba a hibába esünk, hogy politikai választási beszédekhez mondunk az igazság pillanatának zászlaja alatt. Köszönöm, hogy meghallgattak, megtisztelő volt szólni önökhöz. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Z. Kárpát Dániel képviselő úrnak, a Jobbik képviselőcsoportja vezetőjének. Parancsoljon, képviselő úr!

Z. KÁRPÁT DÁNIEL, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Ilyenkor az ember mindig vesz egy nagy levegőt, hiszen olyan pártállami beszédet hallhattunk, ami az utóbbi 26 évben is példátlan volt.

Kicsit műfajtévesztésben van a parlament mindig a zárszámadási törvény, egyelőre -javaslat kapcsán. Hiszen itt alapvetően arról kéne beszélnünk, hogy a korábbi tervezett számok teljesültek-e, szabályszerűek voltak-e a költségek, kifizetések. Ehhez képest rendre, most már mondhatom, hogy évtizedes távlatban egy gazdaságpolitikai jellegű vita bontakozik ki, ahol az összes oldal nyilvánvaló módon különböző kiragadott statisztikákkal igyekeznek igazolni saját sikerességét vagy a politikai ellenfél kudarcát.

(11.10)

Egyáltalán nem ez lenne a vita műfaja, de hát magam is belekényyszerülök - legalább néhány reagálás erejéig - abba, amit itt főleg a kormánypárti képviselőtársak elkezdtek, mindenféle szakmaiságot megcsúfolva, hiszen egyáltalán nem arról beszéltek, amiről az a javaslat szól, ami előttünk fekszik.

Ha arról beszélünk, hogy példának okáért a KDNP-s képviselőtársam szerint önök megmentették a devizahitelesek, akkor nagyon nehéz a zárszámadásról beszélni, hiszen ebből a párhuzamos valóságból legalább meg kell próbálnunk visszatérni a Fidesz-KDNP-s képviselőket, hogy amit ők elképzeltek, és a fejükben létezik ez a tündérmese és ez az álmvilág, az bizony jó pár millió ember szerint vagy nem létezik, vagy nem ebben a formában, például úgy, hogy szerencsés társadalmi csoportok számára létezik, a többség számára viszont nem. Tehát amikor azt hazudja a KDNP-s képviselőtársam, hogy ők megmentik a devizahitelesek, pontosabban úgy fogalmazott, hogy befejeződik a folyamat, ami azt a bajba jutott embertömeget érinti, akkor nemes egyszerűséggel nem mond igazat, hiszen jelen pillanatban is 140 ezer fölött van azoknak a teljesíteni képtelen vagy nem teljes körben teljesíteni képes honfitársainknak a száma, akik bizony kilakoltatás előtt állhatnak, és akik közül tízezzel megkísérelték már a

kilakoltatás elkezdését, legalább egy árverésen túl vannak az ingatlan kapcsán, és egyelőre ott tartunk, hogy nem Magyarország Kormányán, nem az ő védernyőjén múlik, hogy viszonylag kevesebb embert dobnak ki az otthonából a „vátrnál”, hanem bizony nincsenek vevők a piacon. Ez a fő probléma, nem az, hogy a kormány bármiféle védőhálóval védene az állampolgárokat. Tehát az a kérésem, hogy maradjanak az igazság talaján e téren is.

Lehet persze zárszámadási vita helyett gazdaságpolitikai vitát folytatni, igen, ki tudjuk mi is ragadni, hogy a vizsgált OECD-országok közül egy átlagos kétdolgozós, kétgyermekes család esetén a negyedik legbrutálisabban Magyarországon adóztatják a kereseteket. Ez ténykérdés, nem jobbikos statisztika; egy olyan szervezet statisztikája, amire önök az imént pontosan hivatkoztak.

Lehet arról is beszélni, hogy nemcsak európai uniós, de talán világrekorder 27 százalékos áfával tetszenek büntetni nemcsak az alapvető élelmiszerek még mindig nagyon széles körét, hanem bizony a gyermeknevelési cikkeket is, egy olyan országban, ahol tragikus a népességfogyás, egy rekordszintű, 27 százalékos áfával szénné adóztatnak mindenkit Magyarországon. Szeretném hangsúlyozni, hogy mindez tragikus népességfogyás közepette zajlik, amikor korábban 35 ezer volt sajnálatos módon az éves fogyás, aztán 40 ezer lett ebből, és érdemben rendszerszinten nem tudta csökkenteni ezt a harmadik Orbán-kormányzat sem. El kell hogy mondjuk, hogy ezek a valóban fontos mutatószámok.

Beszélhetünk persze a 3,1 százalékos GDP-ről - rögtön akkor tisztítsuk a képet: ha ezt a szezonális jellegű különböző torzító tényezőktől megtisztítjuk, akkor már csak 1,8 százalék marad, és bizony Magyarországon az a helyzet, hogy német és egyéb autógyártó cégeknek a szezonális ajánlataitól függ, hogy ez a szép összeszerelő üzem, amivé önök tették Magyarországot, milyen GDP-adatokat tud produkálni. Lehet itt erről persze tündérmesét fabrikálni, ezt elhitethetik saját magukkal, meg is tapsolhatják saját magukat, a helyzet az, hogy ettől a magyar emberek többsége rendszerszinten semmivel sem tud jobban élni vagy könnyebben boldogulni, mint a korábbiakban. Az otthoneremtésre ugyanez igaz.

Önöknek egyébként már arról kellene beszélni, hogy a jövő évben elérhetővé váló uniós forrástömeg, amelynek majd' fele egyébként fordítható építőipari célokra is, milyen százalékban lenne, mondjuk, egy otthoneremtési programra fordítható, nem feltétlenül csak szociális alapon. Hiszen lehet üzleti alapon is gondolkodni hasonlóan, de önök nem erről beszélnek, hanem továbbra is a tündérmeséjük fogságában vannak.

A foglalkoztatás tekintetében: talán itt a legkatasztrófálisabb az önámításuk. Hiszen a közfoglalkoztatottak száma mérhetően szaporodott, 200 ezres nagyságrend fölé, és ne kritizáljuk önmagában ezt a rendszert, hiszen lehetne ezt jól csinálni. De az a helyzet, hogy ha hozzáadjuk a diákmunkásokat, hozzáadjuk azokat a diákmunkásokat, akiket még a szociálliberálisnak nevezett kormányok sem soroltak a foglalkoztatási statisztikába nagyrészt, és hozzáadjuk

azokat a külföldre kényszerült magyarokat, akik most az Orbán-kormány hazai statisztikájában is szerepelnek, az az elképesztő helyzet alakul ki, hogy majd' félmillióval torzul a kép. Pontosán oda torzul vissza a kép, ahol a szociálliberálisnak - még egyszer mondom - csak nevezett kormányok alatt volt, de önök rendszerszinten nem tudtak előrelépni, nem tudtak semmit sem hozzátenni ehhez.

És ha már a zárszámadásról kellene hogy vitatkozzunk ezen bevezető gondolatok után, itt a központi költségvetés végrehajtásáról kellene beszélnünk, és nagyon nehéz ez a helyzet, hiszen gazdaságpolitikai viták helyett itt arról kellene elemzést folytatnunk, hogy hogyan fordulhatott elő az, hogy elvileg most a kormány elszámoltatásáról van szó, annak ellenőrzéséről, hogy a tények, számok hogyan teljesültek. Az úgynevezett rendszerváltás, pontosabban módszerváltás óta mindegyik kormány sikerrel tett zárszámadási kötelezettségének, magyarul: bármilyen is volt a beszámoló szakmai színvonala - a mostanit azért katasztrófálisnak ítéljük -, a mindenkor parlamenti többség mindig megadta a felmentést a kormányzat számára. Nekem ne mondják azt, hogy 26 éven keresztül ebben az országban a költségvetés mindig pedáns módon teljesült, és esetleg csak ilyen ajánlásocskákat kellett lábjegyzetben megfogalmazni, mert olyan tökéletesen jártak el mind a szocialista, mind a Fidesz-KDNP-kormányzatok. Tehát egészen elképesztő szakmai színvonalon zajlik ez a vita, és nagyon nehéz nem beleszőni az általános gazdaságpolitikai észrevételeket, de az kijelenthető, hogy sem az elszámolás, sem pedig az elszámoltatás területén fejlődés nem tapasztalható az utóbbi negyedszázadban Magyarországon.

Hozzáteszem: az egyik legfontosabb funkció az lenne, hogy bázisa legyen a jövő évi költségvetésnek az, amiről itt beszélünk, de hát eközben Magyarország Kormányára fittyet hánny minden szakmai elvárásra, nemzetközi gyakorlatra, és már nyáron elfogadja azt a költségvetést, aminek a bázisáról most kellene hogy beszéljünk. Tehát szakmailag közröhej, amit csinálnak.

Azt is láthatjuk, hogy például a Miniszterelnökség kiadási előirányzatait nagyon szerényen taglalják csak, a helyi önkormányzatok támogatása címszó az az ellenpélda lehetne, ahol még a határátkelőhelyek fenntartásának támogatására is részletezik, hogy 86,9 millió forintot terveznének költeni, de aztán a 32. és 34. cím között - a törvényjavaslat első mellékletéről beszélünk - semmit sem közölnek 345 milliárd forint felhasználásáról. Tehát az a nagy helyzet, hogy a 86 milliót a határátkelők fenntartásánál kifejtik, de százmilliárdokat tapsolnak el lényegében érdemi részletezés nélkül; hozzáteszem, a Számvevőszék sem fűzött ehhez hozzá olyan nagyon sok mindent, vagy legalábbis az elvárható szinten ezt nem tette meg.

Azt is láthatjuk, hogy a Miniszterelnökség költségvetési cím kiadási előirányzatát a kormány nagyjából a duplájára emeltette az Országgyűléssel. Ugye, itt az Országgyűlésnél mindig hangsúlyozni kell, hogy a kormánypárti többség ezt saját magának megszavazza, csak az a helyzet, hogy ez a teljesítés

realizálódott, de csak a kiadások 75,3 százaléka tekintetében. Magyarul: annyi történt, hogy a Miniszterelnökség költségvetési címet saját kényük-kedvük szerint lényegében a duplájára emeltetik Magyarország Országgyűlésével, amiből aztán kényükre-kedvükre költenek, ha úgy tetszik, akkor éppen csak a háromnegyedét az elkülönített összegnek, és majd utólag egy indoksort kreálnak ehhez.

Az is látható, hogy számos egyéb esetben felmerül a kérdés, hogy milyen előrelátás és milyen pénzügyi terv az, ami év közben úgy változik, hogy a kiadásokat sokszor egyharmadával vagy éppen a felével meg lehet növelni, aztán a teljesítésre mégsem kerül sor teljes körű módon. Tehát látható, hogy itt egy éven belül is két-három lépcsőben tudnak hibázni, de vannak olyan kevésbé kifejtett tételek, amelyek egyszerűen érthetetlenek. Például van egy ilyen rész, hogy egyéb költségtérítések. Ezen belül az önök megfogalmazása szerint jelentős tétel a brüsszeli állandó képviselői dolgozó diplomaták és szakdiplomáták devizaellátmányának kifizetése. A helyzet az, hogy „jelentős tétel” kifejezés szerepel a papíron, nincs kifejtve, hogy mi az a jelentős tétel. Mihez képest jelentős? Mekkora tétel? Tehát még egyszer mondom: a pár tíz milliót kifizetik a határátkelőhelyek esetében, aztán jelentőstételeznek, körülírják, lebegtetnek, százmilliárdokról pedig csendben maradnak.

Azt is látjuk, hogy a Miniszterelnökség dologi kiadásai tekintetében ugyanez igaz. Ezeket év közben több mint háromszorosára emeltette az Országgyűléssel a kormány - nevésséges egyszerűen. De aztán a miniszter - idézőjelben - spórolt, tehát miután jól kitölték neki az összegkeretet, nem költötte el nagy kegyesen az egészet, de a dologi kiadások 24,2 százalékát a reklám- és propagandakiadások teszik ki, erre tehát mondhatjuk azt, hogy ügyes megoldás. Eközben azt is látjuk - visszatérve a gazdaságpolitikai észrevételekhez -, hogy Magyarországot továbbra is a negyedik-ötödik leginkább korrump vizsgált állammak minősítették 18 OECD-tagország között. Az Állami Számvevőszéknek egyébként érdemi szerepe lehetne a korrupció elleni küzdelemben, de hát ehhez az kellene, hogy normális színvonalú ellenőrzésekkel évente több száz központi költségvetési szervet és azok alrendszerit kellene ellenőrizni, ehhez képest most nagyjából száznak a kiragadására kerül sor, ha jól érttem.

(11.20)

Itt sem teljes körű az az ellenőrzés, ami egyébként abszolút meglepő, hiszen az üzleti világban a 200 millió forintnál nagyobb árbevétel és/vagy 50 fő foglalkoztatása esetén kötelező a zárszámadás könyvvizsgálata, itt pedig azt látjuk, hogy a központi költségvetési szervek százainál, évente több tízmilliárd forintnyi támogatást felhasználó intézményeknél pedig egyszerűen nem. Tehát ez nem állja meg így a helyét. Ha tovább vizsgáljuk a rendszert, egyébként órákig lehetne róla beszélni, akkor azt látjuk, hogy elképesztő szakmai hibákat nem vesz észre kellő mélységében a Számvevőszék. Mondok egy példát: a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ költségve-

tési cím több mint 18 milliárd forintot költött beruházásokra, miközben erre pontosan az első melléklet szerint egyszerűen nem volt törvényi felhatalmazása. Tessék már megmagyarázni, hogy ez mégis hogyan fordulhatott elő! Ezért nem tudjuk a kormányzati hozsannázást érdemben értékelni, hiszen szakmai hibáktól hemzseg az az elénk lerakott anyag, amely a kormányzat szakmai hibáktól hemzsegő gazdaságpolitikájáról is egyfajta jellemzést ad. Látható, hogy a Kincstár törzskönyvi nyilvántartásában jelenleg 720 központi költségvetési szerv található. Ehhez képest, elnök úr, az ÁSZ által bevont szervezetek, intézmények száma csak mintegy száz. Mi van a többi több mint hatszázzal? Ez azért kifejtős választ igényelne, hiszen így az ellenőrzés teljes körűnek távolról sem nevezhető.

Azt is el kell hogy mondjuk, ha már visszatérünk a gazdaságpolitikai adatokhoz, hogy GDP-növekmény szempontjából, jó, beszéljünk 3,1 százalékról, ne a szezonális hatásoktól megtisztított valódi 1,8-as adatról. Ez annyit jelent, a 3,1 százalékos növekmény, hogy az előirányozottnál némiképp nagyobb volt a gyarapodás, de a lemaradásunk a régióban ezzel lényegében nem csökkent. Tehát azt látjuk, hogy a regionális országok sokkal nagyobb sikereket tudtak felmutatni, most már az összességük, mint Magyarország. Magyarországon a GDP felét az „állam” költi el alacsonyabb hatékonysággal, és ami a leginkább sajnálatos, jóval magasabb fokú korrupció mellett, mint a magángazdaság.

Azt is látjuk, hogy a beruházási hányad végre 20 százalék fölé került tavaly, ugye 21,7 százalék volt a mutató, de a kis- és közepes méretű vállalkozások szektorában ez szinte nem is érezheti hatását, tehát majdhogynem kimutathatatlan. A GDP szerkezetét pedig az iparon belül is az összeszerelő járműipar dominálja. Adódna a kérdés, hogy ha az állam ilyen markánsan szerepet vállal mind a költésekben, mind szerkezetileg, akkor mi a helyzet az állami működési funkciók ellátására elkülönített pénzekkel, hiszen ezek hatékonysága határozná meg a rendszer végeredményét. Azt látjuk, hogy ezen állami működési funkciók ellátására tavaly több mint 3 ezer milliárd forintot költött a kormány, 423 milliárddal többet az eredeti előirányzatnál, és 383 milliárddal többet a módosított előirányzatnál. Tehát elképesztő állami költsékezésnek lehetünk szemtanúi.

Eközben azt látjuk, hogy a bürokrácia csökkenéséről beszélnek. Bürokrácia csökkenéséről beszélnek egy olyan helyzetben, amikor soha Magyarországon annyi államtitkár, helyettes államtitkár, miniszterelnöki tanácsadó, miniszteri biztos nem volt, mint most, a harmadik Orbán-kormány regnálása idején. Az általános indoklás, pontosan az önök papírosának egyik melléklete mellbevágó adatokat tartalmaz, miszerint többszörösére hízott a magyar államapparátus, a köztisztviselők, kormánytisztviselők száma meghaladta a 81 ezret. Nagyon sokuk munkájára hatalmas szükség van és nélkülözhetetlenek az ország működése szempontjából, de az a duzzasztás, amit ez a kormány művel, egészen példa nélküli.

Azt is látni kell, hogy az egész nem lenne baj, ha a versenyképességünk fejlődése tekintetében kimu-

tatható eredményekkel bírna ez a kormányzat, mint ahogy sajnos nem bír. Látható, hogy az utóbbi évtizedes átlagot tekintve, lehet itt most már elmúlthatévezni is egyébként az Orbán-kormányokat illetően, de ha az elmúlt nyolc évet is figyelembe vesszük, azért az utóbbi évtized többsége már önökhöz köthető. Tehát elég csúnya dolog lenne mindig visszafelé mutogatni. Az látható, hogy az évtizedes átlag tekintetében az átlagos gazdasági növekedés 1,1 százalékos Magyarországon. Tetszik, nem tetszik, ennyi az adat, ami messze elmarad a Szlovákiának nevezett ország 3,9 százalékos növekményétől, Lengyelország 3,8 százalékos éves fejlődésétől, de a Magyarországnál fejlettebbnek tekinthető Csehország, sőt Ausztria és Németország hasonló mutatójától is. Tehát nyilvánvaló módon egy fejlettebb országban nehezebb azokat a kiugró számokat produkálni. Nekünk elvileg hozzájuk kéne fejlődni vagy közeledni. Még ez sem sikerül, hiszen 2011 óta a magyar gazdaság versenyképessége tendenciaszerűen csökken, és ezen a tavalyi év sem tudott változtatni, a vizsgált időszak sem tudott változtatni. Ez az 1,1 százalékos átlagos növekedés az utóbbi évtized tekintetében kijózanító, kiábrándító, kezelhetetlen helyzetet teremt, éppen ezért kérjük azt, hogy a Fidesz-KDNP kormánypárti képviselői egész egyszerűen ne fényezzék azt, amit lehetetlen fényezni. Köszönöm a figyelmet. *(Taps a Jobbik padsoraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Schmuck Erzsébet képviselő asszonynak, frakcióvezető asszonynak, az LMP képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

SCHMUCK ERZSÉBET, az LMP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! 2014 őszen a költségvetés vitája során az LMP sok szempontból kritizálta a benyújtott költségvetést. Sajnos a legtöbb ponton igazunk volt, ezt most utólag is megállapítjuk. Elmondtuk, hogy ez a költségvetés a leszakadás költségvetése. Ez a jelenlegi dübörgő gazdasági sikerpropaganda zajában talán furcsán hat, de sajnos beigazolódt. A leszakadás két fronton megy végbe. Az egyik az ország lemaradása a közép- és kelet-európai hasonló helyzetben lévő országokhoz képest, mind a pénzügyi mutatókat, például GDP-növekedés, mind a társadalmi fejlettségi mutatókat tekintve tovább folytatódott Magyarországon viszonylagos helyzetének a romlása.

A másik front, ami az előbbinek is alapja, valójában a magyar társadalom kettészakadása és egy jelentős részének a lecsúszása. A romló oktatási mutatók, az egészségügy egyre groteszkebb helyzete, a létminimum alatt élők arányának növekedése, párosulva a szűk körnek szolgáló bőkezű osztogatással és az elfogadhatatlan újraelosztást megvalósító adórendszerrel okozzák a társadalom szétszakadását. Ezekre a jelenségekre a kormány alig-alig reagált, sőt sokszor súlyosbította a problémákat.

2015 során vált mindenki számára érzékelhetővé, hogy a gazdasági fejlődés első számú akadálya az elvándorlás lett. Ma rengeteg szakmában hiány van a munkaerőből, a burkolóktól a pékeken át a növére-

kig. Erre az LMP már hosszú ideje felhívta a figyelmet és sorolta az ellene ható eszközöket is. Az első egy általános béremelés a költségvetés átrendezésével. Ez biztos, hogy nem úszható meg. A második további béremelés a közszférában, ahol sok területen nyolc éve változatlanok a nominális bérek. A harmadik a szavazati jog megadása az elvándorolt magyaroknak, hogy fenntartsák a kötődést. A negyedik pedig a közösségi szolgáltatások: oktatás, egészségügy, internet, természeti környezet védelme, s a többi, ezeknek a javítása, hogy csökkenjen az elvándorlási kedv, különösen a vidék kiürülése álljon meg, és nőjön a visszatérés aránya.

Mindezekből úgy látjuk, hogy a kormány alig vett észre valamit és valósított meg. Elkezdtek ugyan egy bérfejlesztésszerű lépéssorozatot az oktatásban, ám azt a pótlékok megvonásával, azaz a munkatérhek növekedésével párosították. Ráadásul időben nagyon elhúzták, és sok oktatásban dolgozó ki is maradt belőle, az egészségügyben pedig csak tüzet oltanak. Más területeken is volt itt-ott kisebb béremelés, ám mind az igényekhez, mind a lehetőségekhez képest nagyon kicsi. A felesleges beruházásokhoz, a saját holdudvarnak juttatott vagy ellopott költségvetési pénzekhez pedig ne is hasonlítsuk.

Egy dolgot vett komolyan a kormány: észlelte a létminimum alatt élők arányának növekedését. Meg is született a reakció: megszüntették a létminimum-számítást. Ez tökéletes megoldás, nincs mutató, nincs probléma. Hát, így kormányoznak önök!

A kormánytöbbség most biztosan azt gondolja, hogy ez csak ellenzéki nyavalygás, hiszen álláspontjuk szerint, mint ahogyan hallottuk, a költségvetési bevételek, a kamatok, az infláció és a fizetési mérleg szempontjából ma az ország kicsattanó egészségnek örvend. Nos, ez azért van, mi úgy látjuk, mert önök elszakadtak a valóságtól. Nem akarják észrevenni, hogy a kiválóan látszó makrogazdasági adatok mögött romló reálgazdasági és társadalmi folyamatok húzódnak. Ezt most nem akarom felsorolni; elég sokszor elmondjuk, hogy a lakosság 41,5 százaléka létminimum alatt él, szakad szét a társadalom.

(11.30)

Azt is látjuk, hogy tökélyre fejlesztették a neoliberalis gazdaságpolitikát, aminek semmi nem számít, csak a pénzügyi mutatók és a kimutatott profit. A valós gazdasági és társadalmi folyamatok azonban aggasztóak, és hogyha önök erre nem reagálnak, akkor, úgy látjuk, nagyon gyorsan a szakadékba vezethetik az országot.

Már az idén is figyelmeztető jel, hogy a 2015-ben kiszórt töméntelen EU-s pénz ellenére idén a GDP növekedése lassul, akármit próbálnak, és talán örülni fogunk, ha eléri a 2 százalékot a tervezett 2,5 százalékos helyett. Két éve azt is elmondta az LMP, hogy a költségvetés kissé megalapozatlan, és ahogy minden évben, 2015-ben is várható, hogy menet közben módosítani kell - nem is kellett sokáig várni, áprilisban már jött is a módosító csomag.

Idézzük kicsit fel, hogy mi is állt abban a módosításban! Egyrészt a módosítás tökéletes példája volt

annak, amit mi úgy hívunk, hogy: a selejt bosszúja. Mintegy 30 pontban sorolták és javították a törvény rossz szövegezéseit, pontatlanságait. Másrészt visszautótt az előkészítetlenség is, például a bírósági és ügyészségi dolgozók illetményemelésének lehetősége, amit még előtte, decemberben a kormányoldal bőszen elutasított, akkor bekerült a törvénybe. A módosítás aláasta a kiszámíthatóságot is, ráadásul kétségessé tette, hogy ha egy ősszel elfogadott költségvetést már tavasszal ilyen mértékben kell módosítani, akkor van-e értelme a következő évit már májusban megalkotni. Azóta a 2016-os és '17-es költségvetések alapján mondhatjuk azt, hogy: nincs, nincs értelme meghozni, ugyanis az évi folyamatok még alig látszanak, az előző évi költségvetés nincs lezárva, és a zárszámadást akkor még nem nyújtják be vagy nem nyújtották be, így azt gondoljuk, felelős tervezés sem lehetséges.

Igaz, hogy a 2016. évi tavaszi módosításban néhány millió forintot hozzáadtak a béremelésekhez, a szociális gyermekétkeztetéshez, támogatták az adósságonkonszolidációban részt nem vett településeket, ezzel szemben viszont aránytalan mértékben öntötték a pénzt az értelmetlen vagy káros projektekbe. Például az Erste Bank megvásárlására 15 milliárdot, a „Liget Budapest” projektre plusz 10,6 milliárd forintot szántak. Ez utóbbiról ejtenék néhány szót, mert nagyon jól jellemzi a kormány szemléletét, és különösen aktuális most, hogy tegnap már a pesti Duna-partot tarolták le, százéves fákat vágta ki a költségvetésileg szintén elszálló 2017-es úszóvilágbajnokság miatt. A Liget-projekttel 200 milliárdot költenek el egy olyan programra, amit, mi úgy látjuk, néhány megszállotton kívül senki sem akar, és a budapestiek többsége ellenzi. Elpazarolják azokat a forrásokat, amelyek a jövő építéséhez, az oktatás rendbetételéhez, az életfeltételek, például lakáshelyzet javításához kellenének. És nemcsak elpazarolják, hanem egyenesen pusztítanak, nem tisztelik a tiszta és egészséges környezetet, mindent lebetonoznak, nem tisztelik ezzel az életet.

Az eredeti költségvetés kritikája és értékelése után érdemes megnézni, hogy hogyan alakultak a kormány tervei, és hogyan hajtotta végre a költségvetési törvényt. A főbb mutatókat illetően 2015-re a GDP 2,5 százalékos növekedését tervezték. Ez ugyan kismértékben nagyobb lett, 2,9 százalék, ám 2016. első negyedében jött a feketeleves: bezuhant a GDP, 0,8 százalékkal múlta alul a 2015. évi utolsó negyedét. 2016. második negyedében 1 százalékos volt a növekedés ehhez képest, azaz 2016 közepén ott tartunk, hogy a GDP nagysága lényegében nem magasabb, mint 2015 végén. Ez a hullámvasút pontosan mutatja az EU-s források fideszes kezelésének hátulütőjét.

A költségvetés bevételei és kiadásai is meghaladták az eredetileg tervezettet, a bevételek 1050 milliárddal, a kiadások 1400 milliárddal, ezzel a hiány 344 milliárddal, 1237 milliárddal nőtt. Ez, akár hogyan is nézzük, a GDP 3,7 százaléka, azaz jóval a 3 százalékos határ felett van. Persze értjük, hogy ez az EU-s finanszírozás eltolódása miatt van, a kiadások előbb jelentkeztek, mint hogy megkaptuk a fedezetet

az EU-tól, és a mostani kedvező pénzügyi helyzet is ennek a következménye, de ez akkor is 3,7 százalék. Az államadósság forintban mért nagysága még soha nem volt ilyen magas: 25 250 milliárd, ez 150 milliárddal több, mint amit terveztek; a GDP-arányos mutató ugyan csökkent a GDP kicsivel nagyobb növekedése, illetve az ismert év végi adósságcsökkentő technikák miatt.

A 2015-ös költségvetés konkrét kiadásairól annak idején az LMP elmondta, hogy az a legnagyobb hibája, hogy bebetonozta a korábbi évek megszorításait. Az oktatásból éves szinten több mint 200 milliárd forintot vontak ki 2010 után, de csökkent az egészségügy, a szociális ellátás és a környezetvédelem finanszírozása is, elmaradtak a fenntartható gazdaságba történő beruházások is, tehát távolodunk egy olyan gazdaságtól, ami tartósan tudná biztosítani a jólétet mindenki számára.

És akkor nézzük egy picit az egyes területeket! Ami ezeket illeti, az oktatás volt az egyik válságterület. A közoktatás területén a KLIK csődjé előre látható volt, ez ugyanakkor a számokon is meglátszik. A működésére 532 milliárdot terveztek, végül 518 milliárd lett belőle. Azóta valamivel nagyobb forrásokat biztosítanak, viszont a működtetés államosítása miatt újra finanszírozási válság lesz, mert az egész rendszer, fenntartás és működtetés átvételére a 2017-re betervezett források nem elegendőek. Mindez történik úgy, hogy mindenki tudja: az oktatás az a kulcsterület, amelyek a jövőnk szempontjából kiemelten fontos. Ezzel szemben a kormány csak állandóan tüzet olt mind pénzügyileg, mind szakmailag.

A felsőoktatás állami támogatása a tervezett 152 285,9 millióhoz képest 190 607,9 millió forintra nőtt végül, ez azonban csalóka, és részben köszönhető az év során lezajlott diáktüntetéseknek, amelyek a durva megszorítási tervek miatt törtek ki. A kormány ugyanis - hűen az összeszerelő Magyarország víziójához - durván szűkítette volna a felsőoktatásban az elérhető szakokat. Egy ilyen lépés nemcsak úgy általában tesz rosszat az országnak, hanem bezárja a mobilitás csatornáit is. Magyarország egyre nagyobb része a létminimum alatt él, szegényedik, a szegényedő családok számára a gyerek egyetemre küldése egyre inkább illúzió, bezárja őket az alacsony jövedelmű, tengődő életmódba, vagy külföldre kényszeríti őket. Ez jól jelzi, miért is ellentétes a kormány felsőoktatás-politikája a nemzeti érdekekkel.

Tisztelt Ház! A felsőoktatás forrásainak növekedéséhez hozzájárult az is, hogy egyes minisztériumok saját kis oktatási rendszert kezdtek kiépíteni. 2015-ben megkezdődött a Testnevelési Egyetem új campusának kialakítása, és folytatódott a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem beruházásának megvalósítása. Ám az oktatásban is nem a beruházási forrás hiánya a fő probléma, legalábbis mi úgy látjuk, hanem a folyó finanszírozás, a szakmai munka elismerése, arra pedig nem áldoznak, hiába nyújt be mindig az LMP módosítókat a felsőoktatási dolgozók béremelésére is. Talán mellékszál, de végül a tervezettnél 135 millióval többet, 5265,6 millió forintot költöttek el a Magyar Művészeti Akadémiára, mindezt úgy, hogy minden MMA-ra költött forint kidobott pénz,

ráadásul úgy tűnik, mintha ez a pénz az oktatásra menne, ugyanis odaszámolják.

A foglalkoztatás a másik kulcsterület egy költségvetésben. Itt a Nemzeti Foglalkoztatási Alap kiadásai alulteljesültek. A törvényben 427 364,6 millió helyett 389 708,5 milliót költöttek foglalkoztatáspolitikai intézkedésekre. Ez azt jelenti, hogy kevésbé gondolták fontosnak, hogy az állam segítsen a foglalkoztatási problémák megoldásán, ráadásul a tervezett összeg kétharmada, az aktív támogatások hat-szorosa, 253,7 milliárd közmunkára megy, ami nem egy hosszú távú megoldás.

(11.40)

Kevesebbet költöttek foglalkoztatási és képzési támogatásokra, 14 milliárd helyett 12,3 milliárd forintot használtak fel. Idetartoznak a munkanélküliek képzési, foglalkoztatást elősegítő támogatásai - mint bértámogatások, az önfoglalkoztatóvá válás támogatása - és más eszközök. A szakképzési és felnőttképzési támogatásokra eleve nagyon keveset terveztek, 16 milliárd forintot, ez a Foglalkoztatási Alap kevesebb mint 4 százaléka. Ennek végül majdnem a dupláját, 30 milliárdot költöttek, ám ez még mindig kevés két szempontból is. Egyrészt csak fele annak, amit a szakképzési hozzájárulás címen beszédtek a munkáltatóktól - 65 milliárd forint -, a kérdés az, hogy hova lesz a többi.

A kormány értékelése szerint 2015-ben egyrészt folytatódott a foglalkoztatás dinamikus bővülése, csökkent a munkanélküliség, másrészt, részben az alacsony inflációnak köszönhetően emelkedtek a reálbérek, ami szintén elősegítette a belső kereslet élénkülését. Csakhogy, és önök erre nem térnek ki, már 2015-ben komoly probléma volt a munkaerőhiány. 2013 óta az üres álláshelyek száma és aránya számottevően emelkedett, 2015-ben nemzetgazdasági szinten 18 százalékkal, átlagosan 44 ezer betöltetlen álláshely volt. A munkaerőpiaci uniós programok elindulása is csúszott a zárszámadás szerint. A 2014-2020-as időszak munkaerőpiaci programjainak előfinanszírozására betervezett 49,2 milliárd helyett 13,7 milliárdot költöttek.

A környezetvédelemben és a mezőgazdaságban sajnos a negatív folyamatok domináltak ebben az évben is. A környezetvédelmi intézményrendszer felszámolása keretében például a Nemzeti Környezetügyi Intézetnek 404 millió helyett majdnem a fele, 227 millió támogatás jutott. Kevesebbet költött központi forrásból természetvédelmi kártalanításra és a vízügyi igazgatóságokra is. Szerencsére a tervezetnek csak a felét, 28 milliárd helyett 14 milliárdot költöttek a Paks II. beruházásra, de úgy látjuk, hogy itt minden fillér kidobott pénz.

A mezőgazdaságban 2015-ben elkezdték a „Földet a gazdáknak!” Programot. A Horn-kormány energiaipari privatizációjához hasonlóan eladták és ezzel megfosztották a közösséget egy stratégiai erőforrásunktól, a termőföldtől - ezt nagyon sokszor elmondtuk -, megfosztották attól, hogy az állam közösségi szempontok és célok mentén használja a kezén lévő 10 százaléknyi földet. Az értékesítés bevé-

telei 2015-ben még éppen csak elkezdtek jelentkezni, bár a költségvetésben ennek nincs nyoma. A bevételeket a kormány törvénytelenül és alkotmányellenesen az államadósság csökkentésére akarja felhasználni, emiatt az LMP ismét Alkotmánybírósághoz fog fordulni, amely testület egyszer már kimondta, hogy a bevételeket csak földvásárlásra lehet fordítani. A 2015-ös költségvetésben a haszonbérletből eredő bevétel 374 679 hektár termékértéktől terület után 6683 szerződés alapján érkezett, ez 7653,5 millió forintot tett ki. Ez jelentős összeg, még akkor is, ha nagy oligarchák, például Csányi nagyon kevés bérleti díjat fizet. Ettől az évenkénti összegtől nagyrészt elköszönhet az állam a földprivatizáció miatt.

A Nemzeti Földalap által 1,4 milliárd forint értékben megvalósított termőföldvásárlás részben az osztatlan közös tulajdoni hányadok csökkentését szolgáló tulajdonosi közösségek megszüntetésére, továbbá a birtokösszevonási célú földcsereki államot terhelő értékkülönbözetének elszámolására terjed ki. Ez gyalázatosan kevés, különösen a probléma méretét tekintve. A komoly gazdasági hátrányt okozó osztatlan közös földtulajdon megszüntetése két és fél évtizede várat magára, eközben az állami tulajdonú földek 70 százalékanak privatizációját tavaly november óta lezavarta a Fidesz. Ebből is látszik, hogy a kormány nem a valós problémák megoldásával, hanem csak saját holdudvara felhizlalásával törődik.

Végül néhány szó a pazarló és felesleges kiadásokról, beruházásokról. 2015-ben ezek több száz milliárdot tettek ki, csak azok a tételek, amelyeknek külön sora volt, a túlarazott vagy akár 95 százalékban ellopott EU-s és hazai projektekről nem is beszélve. 2015-ben olyan mennyiségben áramlott ki a közpénz magánzsebekbe, amire, úgy látjuk, hogy a modern történelem során aligha volt példa. A költségvetésben azonosítható a paksi beruházás végül 14 milliárdja, a Várba költözés megkezdése, a Liget-projekt, 50 milliárd stadionokra, 52 milliárd az Eximbanknak, és még sorolhatnánk. De a fölösleges és pazarló kiadások közé tartozik a közmédiának juttatott 70 milliárd nagy része, a sportcélú tao 50 milliárdja is. Az EU-s források elpazarlására és lenyúlására sajnos ott a százyi példa, amit az LMP a korrupcióinfó keretében hétről hétre ismertet.

A kormány és támogatói majd biztosan azt gondolják, hogy ez úgymond belefér, pedig ezek az el-tapsolt százmilliárdok nagyon fognak hiányozni, főleg akkor, ha az európai uniós pénzek elfognak. Hiányozni fognak, mert ahhoz, hogy mindenkinek megélhetést biztosító munkája, egészsége, lakása, természeti és emberi környezete legyen, azért tenni kellene, és sajnos ezekhez a tettekhez a jelenleginél is lényegesen, sokkal több forrásra lenne szükség. Köszönöm a figyelmet. *(Taps az LMP soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Független képviselők nem vesznek részt a költségvetési vitában, nem tartózkodnak a teremben, így most felszólalásra következik Ritter Imre szószóló úr a nemzetiségeket képviselő bizottság képviselőjében. Szószóló úr, öné a szó.

RITTER IMRE, a Magyarországi nemzetiségek bizottságának előadója: Sehr geehrter Herr Vorsitzende, sehr geehrtes Parlament! Erlassen Sie mir bitte meine Rede mit einem Zitat von Johann Wolfgang von Goethe zu beginnen. Er hat gesagt: „Toleranz sollte eigentlich nur eine vorübergehende Gesinnung sein, sie muß zur Anerkennung führen. Dulden heißt beleidigen.“

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Parlament! Engedjék meg, hogy a hozzászólásomat egy Johann Wolfgang von Goethe-idézettel kezdjem, amely így hangzik: „A tolerancia csak egy átmeneti állapotot jelölhet, mely elismeréshez kell vezessen. Az elfogadás önmagában sértés.”

2014. november 21-én, közel két évvel ezelőtt ezzel a Goethe-idézettel kezdtem a hozzászólásomat a 2015. évi központi költségvetési törvény általános vitájában. Fontosnak tartottam ezt az idézetet megismételni és kicsit kifejtteni, mert az elfogadás, a tolerancia egy nemzetiség szempontjából olyan, mintha csak megtűrnék, elviselnék a jelenlétüket, holott évszázadokon keresztül tették hozzá a tudásukat, munkájukat, tehetségüket az ország boldogulásához, amelyben éltek, s amelynek polgárai voltak. Ha kellett, életüket áldozták érte, Magyarorszáért. Az elfogadás tehát nem elég, csak az elfogadás önmagában sértés. Többet szeretnénk, többet várunk: elismerést. Az elismerésre őseink élete elégséges alapot ad, mi még dolgozunk érte. Az elismerés feltétele, alapja pedig a megismerés.

Ezt követően elsődlegesen a 2015. évi központi költségvetésről szóló tervezetre vonatkozóan adtam egy rövid összefoglaló áttekintést a Magyarországon élő nemzetiségeket érintő legfontosabb területekről, gondokról, feladatokról, azok előzményeiről. Engedjék meg, hogy ezekre most vázlatosan visszatérjek.

Az első a nemzetiségi civil szervezetek. A nemzetiségi civil szervezetek pályázati támogatásával kezdek, hiszen ők a nemzetiségi kultúra, a nemzetiségi hagyományok, a nemzetiségi identitás letéteményesei. A nemzetiségi civil szervezetek működési, illetve programtámogatása 2014-ben egyaránt 110 millió forint volt, az anyanyelvi diáktáborok támogatása pedig mindössze 30 millió forint, ami 2002 óta, azaz akkor már 12 éve nem emelkedett, és a jogos igények töredékét, mindössze egy-két százalékát elégítette ki.

(11.50)

Az egyedi döntésű támogatások területe volt a másik, ahol a nemzetiségi bizottság részéről örömmel üdvözöltem és köszönettel vettük, hogy a kormányközi nemzetiségi vegyes bizottsággal rendelkező nemzetiségi közösségek - horvát, román, szerb, szlovák, szlovén - ezúton többé-kevésbé rendszeresen, de jutnak támogatáshoz. Ugyanakkor a magyarországi nemzetiségek többsége esetében ez a lehetőség rendszerszerűen nem állt fenn, ezért erre külön forrás biztosítása vált szükségessé, annál is inkább, mivel a nemzetiségi önkormányzatok által átvett nemzetiségi intézmények számának örömteli növekedésével az ez irányú jogos igények már jelentősen emelkedtek és emelkedni fognak a jövőben is.

A harmadik volt az országos nemzetiségi önkormányzatok helyzete. A rendkívül sokrétű és szerteágazó feladatokat ellátó országos nemzetiségi önkormányzatok esetében az államháztartási jogszabályok 2008. évi változásai, a 2012. évi további törvényi változások, majd a 2014. évi államháztartási és számviteli átváltás folyamatosan és tartósan megemelték a működési költségeket. Mindezek ellenére az országos nemzetiségi önkormányzatok támogatása 2008 és 2010 között minimálisan, a 2011 és 2014 közötti költségvetési években pedig - éppen a törvényekkel előírt változások, többletfeladatok időszakában - egyáltalán nem emelkedtek.

A területi és a települési, közös néven helyi nemzetiségi önkormányzatok támogatási rendszerében jelentős változás történt 2008-ban a feladatalapú támogatásra történő átváltás bevezetésével. Ennek eredményeként viszont lehetetlenül alacsony összegűre változott az általános működési támogatás mértéke, és befagyaszttásra került annak összege is.

A települési nemzetiségi önkormányzatok 2014. évi működési támogatása átlagosan évi bruttó 221 833 forint volt, ami havi nettó 14 556 forintnak felelt meg. Ráadásul ez az átlagos működési támogatás volt, a kisebb nemzetiségi önkormányzatok ennek is csak egy részét, mintegy havi nettó 9 ezer forintot kaptak, illetve kaptak volna, hiszen ebből a kötelező bankszámlavezetés miatt még bankköltség is kellett fizessenek.

Végül összefoglalóan megállapítottam, hogy valamennyi felsorolt nemzetiségi terület esetében nemcsak az a probléma, hogy 6-8-10-12 éve nem nőtt a támogatás összege, hanem legalább ilyen súlyos gond, hogy már az indulásnál is mélyen alulfizanszírozottak voltak.

Ezen több évtizedes, negatív, egyre fojtogatóbb előzményeket követően került benyújtásra a 2015. évi központi költségvetésről szóló törvénytervezet, amely továbbra sem tartalmazott egyetlen forint emelést sem, sőt, az egyedi döntésű nemzetiségi támogatások összege 735 millió forinttal még csökkentésre is került 2014-hez képest. Joggal mondhatják erre sokan, hogy ez a költségvetés-tervezet a hosszú évek óta a fulladás ellen egyre fáradtabban küzdő magyarországi nemzetiségeket még jobban a víz alá nyomja, hiszen akik ezt mondták, azok az eddig elmondottak alapján is ezt valós állításokkal, objektív tényekkel támaszthatták alá.

Mi, a magyarországi nemzetiségek szószólói azonban - élve a mandátumunk által nyújtott, új lehetőségekkel - megpróbáltunk ezen a helyzeten változtatni. Azt gondoltuk, hogy az életben semmit nem adnak ingyen, mindenért meg kell dolgozni, meg kell küzdeni. Ezért részletesen felmértük és összeállítottuk a 2015. évi költségvetéshez a magyarországi nemzetiségek igényeit. Javaslatunkat már jóval a költségvetés benyújtása előtt megküldtük valamennyi frakciónak, szaktárcának. Több hónapon át tartó, folyamatos munkával, több lépcsőben történt egyeztetéssel, kompromisszumkész nyitottsággal még a költségvetésitörvény-tervezet általános vitájának megkezdése előtt eljutottunk egy olyan, konszenzuson alapuló módosítójavaslat-csomaghoz,

amelyet a szaktárcák szakmailag megalapozottnak ítélték, amelynek támogatására minden parlamenti frakció és a független képviselők részéről is ígéretet kaptunk.

A benyújtott törvénymódosító javaslatunkat, amellyel a korábban kevesebb mint 4 milliárd forint támogatás több mint 50 százalékkal, kereken 2 milliárd forinttal került megemelésre, a magyar parlament egyhangúlag elfogadta, amit ezúton is hálásan köszönünk. Ezzel a 2015. évi központi költségvetési törvény egyértelmű áttörést, érdemi, pozitív elmozdulást jelentett, új fejezetet nyitott a magyarországi nemzetiségek és a magyar politika kapcsolatában.

Az áttörés jelentőségének érzékeltetéséhez hadd utaljak vissza az első parlamenti felszólalásomra, amikor a 2013. évi központi költségvetési törvényről készített beszámolóval, zárszámadással kapcsolatos hozzászólásomat azzal kezdtem: könnyű helyzetben vagyok, mivel felelősség és kööttség nélkül mondhatok őszi szakmai véleményt, mert nekünk, a magyarországi nemzetiségeknek a 2013. évi és az azt megelőző évek központi költségvetéseihez, azok előkészítéséhez és elfogadásához sajnos semmi közünk nem volt.

Ezzel szemben a 2015. évi központi költségvetésről szóló törvénytervezetre vonatkozó módosító javaslatunkat önállóan állíthattuk össze, személyesen egyeztethettük végig a szaktárcákkal és a frakciókkal, annak végösszegére vonatkozó politikai döntésnél a véleményünket érdemben figyelembe vették, sőt, a végösszeg ismeretében azon belül az egyes nemzetiségi területek prioritásait, a részösszegek nagyságát és belső arányait mi magunk, a Magyarországon élő nemzetiségek dönthettük el. Először fordult elő az elmúlt 25 év során, hogy a magyar parlament elé úgy került döntésre a központi költségvetésitörvény-javaslat és módosításai, hogy annak a Magyarországon élő nemzetiségeket meghatározóan érintő részéről nem nélkülünk és a fejünk felett döntöttek, hanem abban a Magyarországon élő nemzetiségek véleményét érdemben meghallgatták és figyelembe vették.

(Az elnöki széklet dr. Latorcai János, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

Az elért eredmények önmagukért beszélnek. Ebből hadd emeljek ki csak egyetlen példát, ami számunkra a legfontosabb terület: a gyermekeink, a jövőnk, és amire a legbüszkébbek vagyunk, az anyanyelvi diáktáborok pályázati keretének, támogatásának növelése. Amint korábban említettem, ez a keret 2002-től 2014-ig változatlanul évi 30 millió forint volt, amit a 2015. évi központi költségvetési törvényben 90 millió forintra, azaz a háromszorosára, majd 2016-ban 270 millió forintra, azaz a kilencszeresére, 2017-re pedig 360 millió forintra, azaz 2014-hez képest a tizenkétszeresére tudtunk emelni. Halkan és csöndben teszem csak hozzá, hogy ez a tizenkétszeresére emelt összeg is még mindig csak mintegy egyharmada a jogos igényeknek, de ez méltán és túlzás nélkül nevezhető - és nem csak a mi, a nemzetiségek szempontjából - történelmi változásnak.

Végezetül hadd emlékeztessenek a 2014. június 30-án történt első, ünnepi parlamenti felszólalásom záró gondolataira. A demokrácia kétségkívül a legfejlettebb politikai forma annak ellenére, hogy a demokráciában a kisebbségben levő nemzetiségek közvetlenül, szavazataikkal soha nem érvényesíthetik akarataikat, mi, magyarországi nemzetiségek már csak azért sem, azon egyszerű okból kifolyólag sem, mivel egyelőre nincs szavazati jogunk. A nemzetiségek boldogulása ezért attól függ, hogy a többségi társadalom mennyire lojális, érzékeny, fogékony, milyen jogos, pozitív diszkriminációt alkalmaz a nemzetiségek javára.

(12.00)

Ez a magyarországi demokrácia érettségének is egy mindenkori próbája, mércéje. Mi, a magyarországi nemzetiségek szószólói a 2015. évi költségvetési törvény kapcsán megtettük, amit lehetett, ami rajtunk múlt. Önök, a magyar parlament a módosító javaslatainkat elfogadták, megszavazták. Ez már az önök felelőssége volt. Az eredmény, a siker pedig már valóban közös.

Ez a pozitív szavazás egyértelműen megerősítette és vitathatatlaná tette azt a több éve érezhető igen pozitív változást, amelynek lényege, hogy a magyar politika megértette és ma már tudja: a nemzeti összetartozást, a nemzeti egység megerősítését itthon kell megalapozni a magyarországi nemzetiségek felkarolásával, valódi, garantált nemzetiségi jogok biztosításával. Csak ez adhat hosszú távon stabil alapot, hitelességet és eredményességet a határon kívül élő magyar nemzetiséggel kapcsolatos, általunk támogatott és teljesen jogosnak tartott törekvéseknek. Ez mindannyiunk közös érdeke. Ennek alapján mi, a Magyarországon élő nemzetiségek is végre őszintén, jó szívvvel, hitelesen képviselhetjük Magyarországot anyaországainkban és egész Európában, amelyet kiemelt feladatunknak is tekintünk.

Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. Danke für Ihre Aufmerksamkeit! (Taps.)

ELNÖK: Köszönöm szépen. Szeretettel köszöntöm képviselőtársaimat. Kettőperces felszólalásra Font Sándor képviselő úrnak adok szót. Parancsoljon!

FONT SÁNDOR (Fidesz): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Schmuck Erzsébet frakcióvezető asszony vezérszónokként földgyekre, földtémával kapcsolatosan is kritikus és szerintem nem megalapozott álláspontot fejtett ki a „Földet a gazdáknak!” Programmal kapcsolatosan. Csak néhány tényadat, hiszen a szerteágazó és politikai kijelentéseket is tartalmazó megfogalmazásával most nem szeretnék vitatkozni, arra nincs időnk.

A „Földet a gazdáknak!” Program keretében 195 ezer hektár került eladásra az állam részéről. Ez 70 százaléka a meghirdetett földeknek. Szeretném jelezni, hogy mintegy 1 millió 700 ezer hektár megmaradt az állam tulajdonában. Éppen ezen mai törvényjavaslat után fogunk majd még késő délután beszélni a „Földet a gazdáknak!” Program lezárásáról.

Azzal mélységesen nem értek egyet, hogy a magyar gazdálkodóknak nem maradt ezek után föld, hiszen éppen ők lettek azok, akik megvették, nem kevesen, mintegy 30 ezer magyar gazda, gazdálkodó, földműves - akik ezzel a minősítéssel rendelkeznek, földműves - vehette meg az állami termőföldet.

Több alkalommal, többször is volt meghirdetett terület, amelyeket nem vettek meg. Az így most már nem licitálásra bocsátott területeket az állam a későbbiekben bérleti formában kerülnek meghirdetésre, de tény, hogy a 3 hektár alatti területeket továbbra is fenntartja az állam, hogy lehetőség szerint, akik ajánlattételt tesznek ezekre a nagyon pici területekre, azok ezt megvehessék.

Tehát a „Földet a gazdáknak!” Program igazi nyertesei a magyar gazdálkodók voltak, minden tényadat ezt bizonyítja. Köszönöm. *(Szórványos taps a kormányparti sorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A kormány részéről Banai Péter Benő államtitkár úr kért szót. Parancsoljon, államtitkár úr!

BANAI PÉTER BENŐ nemzetgazdasági miniszteriumi államtitkár: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. A vezérszónoki hozzászólásokban, beszédekben volt néhány közös motívum, amire, azt gondolom, hogy érdemes reagálni.

Először is csatlakoznék ahhoz a megállapításhoz, amit először Józsa István képviselő úr mondott, majd amire ráerősített Hargitai János képviselő úr, nevezetesen: a zárszámadás tárgyalásakor eljön az igazság pillanata. Ha ebből a szemszögből nézem a 2015. évet, és nemcsak a költségvetést, hanem a makrogazdasági folyamatokat is, akkor volt egy olyan közös motívum több vezérszónoki hozzászólásban, amivel, azt gondolom, hogy - tényszerűen, az igazság szemszögéből, a szikár számok szemszögéből nézve a fölvetéseket - vitatkozni lehet. Ez pedig az első helyen, hogy a 2015-ös évet a leszakadás jellemezte-e, a versenyképesség romlása jellemezte-e, vagy pedig másról volt szó.

A számokat nézve elmondhatjuk, hogy 2013 után, a növekedési fordulat után, a kezemben lévő európai uniós statisztikák alapján a magyar gazdaság növekedése minden évben érdemben meghaladta az Európai Unió átlagát. Azt gondolom, hogy ez a versenyképességnek egy igen erős fokmérője. Ráadásul ez a gazdasági fölzárkózás, amint arra Domokos elnök úr is hivatkozott, reálkonvergencia, úgy valósult meg, hogy közben az egyensúlyi mutatók javultak.

Lehet azt mondani, hogy a versenyképesség területén van még feladatunk, és ebben én egyetértek Józsa képviselő úrral, vannak olyan szubjektív mutatók, amikben kétségtelenül készültek olyan nemzetközi felmérések, amikben a versenyképesség romlása szerepelt, ugyanakkor ezeket a helyükön kell kezelni. Nevezetesen, a legutóbbi időszakban egy genfi székhelyű nonprofit szervezet versenyképességi rangsorában került hátrébb Magyarország. Látni kell ugyanakkor, hogy ennek a szervezetnek a felmérésében objektív, számszerű mutatók mindössze egy-

harmados súllyal szerepelnek, a többi mutatószám szubjektív vállalatvezetői érzetek alapján kerül meghatározásra. Hogy mondjak egy példát: ha Botswana-ban a helyi vállalatvezető jónak ítéli a közszolgáltatási viszonyokat, akkor megelőzi a botswanai versenyképesség a magyar esetet, ha a magyar vállalatvezető kevésbé látja jónak a folyamatokat. *(Közbeszólások az MSZP padsoraiból.)*

Arra hívom fel a figyelmet, hogy próbáljunk meg az objektív, számokkal leírható, gazdasági versenyképességet mutató számokhoz visszatérni, és e tekintetben az említett 2013-as növekedési fordulat után, amely egyébként az Európai Unióban a legjelentősebb államháztartási konszolidáció után történt, azt gondolom, hogy igen kedvező számokat láthatunk 2015-ben is. A növekedés mellett elhangzott, hogy a folyó fizetési mérleg hogy alakult, hogy a magyar cégek többet exportáltak, mint előtte, és az import pedig kisebb mértékben növekedett, mint az export. Elhangzott az, hogy a foglalkoztatottak száma a versenyszférában is jelentősen bővült.

Ezek után kérdezem én azt, hogy ha nem hisznek a vállalkozások a magyar gazdaságban, ha nem növekszik a versenyképesség, akkor mitől növekedett a GDP 3,1 százalékkal, és miért jellemezhető most már úgy a magyar gazdaság számos területen, hogy nem a munkanélküliséggel küzdünk, hanem bizony számos területen a szakképzett munkaerő hiányával.

A másik megállapítás, ami több hozzászólásban elhangzott, az az egészségügyi, oktatási, szociális kiadások alakulása. Itt Józsa képviselő úr, ha jól jegyeztem föl a mondatait, úgy fogalmazott, hogy 1000 milliárd forintos nagyságrendben voltak ki közpénzt az egészségügyből, az oktatásból és a szociális ágazatból. *(Demeter Márta: Sajnos, ez igaz.)* Én fölhívom a tisztelt képviselők figyelmét az önök előtt lévő zárszámadási javaslat 255. oldalára, és engedjék meg, hogy mivel többször elhangzott az oktatás, egészségügy és egyéb jóléti funkciók alakulása, konkrét számokat mondjak a 2015-ös év adataiból.

Oktatási tevékenységek és szolgáltatások 2014. évi kiadásaihoz képest mintegy 150 milliárd forintos növekedés volt 2015-ben. Egész konkrétan 1721,99 milliárd forintról 1874,5 milliárd forintra növekedtek a konszolidált, belső halmozódásokat kiszűrő kiadások. Egészségügyben 1404,2 milliárd forintos 2014. évi szintről 1633,1 milliárd forintra nőttek a kiadások. Ez közel 230 milliárd forintos pluszkiadás. Társadalombiztosítási és jóléti szolgáltatások: 5031,2 milliárd forintról 5176,04 milliárd forintra növekedtek a kiadások. Itt is van egy 145 milliárdos kiadás-növekedés.

A nyugdíjakról szó volt. Az Országgyűlés által elfogadott Alaptörvény rögzíti, hogy a nyugdíjak reálértéke nem csökkenhet. Az elmúlt években azt látjuk, és a 2015-ös zárszámadás is ezt támasztja alá, hogy a nyugdíjak reálértéke nemhogy megőrizte a szintjét, hanem 2015-ben is növekedett. *(Közbeszólás az MSZP padsoraiból: Mondd ezt a nyugdíjasoknak!)* Ebben a blokkban... Kérem, képviselő asszony, nézzük meg a tényszámokat. *(Heringes Anita: Nem értik az emberek.)* Ebben a blokkban a sokszor emlí-

tett, munkanélküliséggel kapcsolatos kiadások csökkentek. Miért? Mert, ahogy sokszor elhangzott, a foglalkoztatottak száma bővült. (Korózs Lajos: *Nem kapnak ellátást!*)

Ha nemcsak a 2014-es évvel hasonlítjuk össze a számokat, hanem szélesebb perspektívában nézzük, és összehasonlítjuk magunkat más országokkal, akkor én felhívom a figyelmet arra is, hogy a régió mellett, ahol azért, mondjuk, meg lehet nézni a horvát adatok alakulását például, nézzünk azokra az országokra is, amelyek 2010-ben hasonló gazdasági helyzetben voltak, mint Magyarország.

(12.10)

Akkor az egészségügy, amiről sokszor elhangzik, hogy forráskivonás van; az egészségügyről természetesen Eurostat-adatokat, engedjék meg, hogy idézzek! Görögország sokszor példa; fogok más országot is mondani. Görögországban az egy főre jutó egészségügyi kiadások nominális értelemben 2009-2014 között - az utolsó Eurostat-szám adatok alapján - 47,8 százalékkal csökkentek, megfeleltek. Portugáliában 20,5 százalékkal csökkentek az egy főre jutó nominális egészségügyi kiadások; Spanyolországban 13,7 százalékkal csökkentek. Magyarországon 19,5 százalékkal növekedtek.

Tehát amikor arról beszélünk, hogy egy-egy területen az állam biztosított-e többletforrást vagy sem, esetleg épp az ellenkezője valósult meg, akkor tisztelettel azt kérem mindenkitől, hogy nézzük meg azokat a ténytáblákat, amelyek alapján eljön az igazság pillanata. Én azzal egyetértek, hogy számos területen - sokszor el is mondom - teendője van még a kormánynak, de a számokkal, az imént említett, magyarországi, Állami Számvevőszék által validált és Eurostat-számokkal, azt gondolom, nehéz vitatkozni.

Ami arra, azon felvetésekre vonatkozott, hogy mennyire átlátható a költségvetés, koncepció nélküli pénzzás történt-e vagy sem: azt gondolom, hogy ez a költségvetési végrehajtási javaslat, amit zárszámadásnak hívunk, nemcsak a több száz oldalas főkötetben, hanem abban a többkilónyi részletes dokumentumban bemutatja azt, hogy mire mennyi pénz került fölhasználásra. Ahogyan az Állami Számvevőszék elnöke utalt rá, a kormány a mozgáster alapján döntött saját hatáskörben a tartalékok felhasználásáról, amit egyébként részletesen, tételesen bemutatott. Az összes tartalékfelhasználás nyilvános kormányhatározattal történt, ismétlem, amelynek a részletezését a benyújtott törvényjavaslat tartalmazza.

A növekedés kapcsán még engedjék meg, hogy vitatkozzak Z. Kárpát Dániel képviselő úrral, aki azt mondta, hogy 1,8 százalékos volt a szezonálisan kiigazított növekedés. Azt kérem, hogy nézzük meg ezt az adatot. A szezonális kiigazítást negyedéves adatoknál tudom értelmezni. Éves adatoknál nincs kiigazítás, tehát nem teljesen világos számomra, hogy milyen mutatószám alapján jött ki ez az 1,8 százalékos érték.

Ami - ha itt tartunk, Z. Kárpát Dániel képviselő úr fölvetésénél - a 2015. év folyamatait illeti, a kép-

viselő úr több területet említett, ahol szerinte elégtelenek voltak a kormányzati, illetőleg országgyűlési lépések. Példaként említette a devizahitelek megmentését, a gyermekvállalást segítő intézkedéseket, illetőleg az adórendszert. Nem akarom hosszú ideig húzni az időt, de azt mondom, hogy a képviselő úr pont olyan területeket említett, ahol a magyar kormány, a Magyar Országgyűlés, illetőleg a többi felelős szerv olyan döntéseket hozott, amelyek jelentősen eltérnek más európai uniós országok döntéseitől, és ami igenis sokszor precedens módon, más országok elé példát mutatva tartalmazta egy adott problémának az igen jelentős mértékű megoldását.

A devizahitelek ügyében hadd emlékeztessék arra, hogy 2010 előtt a lakossági hitelek 70 százaléka devizában volt, ez most 1 százalék körüli. A gyermekvállalást segítő intézkedéseknél - amint az a 2015-ös zárszámadásból is kiderül - igen jelentős, több száz milliárd forintos pluszforrásokat biztosított az állam akár a családi adókedvezményen keresztül, akár a többi, gyermekvállalást segítő intézkedéseken keresztül.

Az adórendszerrel kétségtelen, hogy minden adókulcsnál lehet mondani 1 százalékponttal kisebb adókulcsot addig, amíg el nem érjük az adó nélküli helyzetet. Kérdezem akkor, hogy például az oktatási vagy egészségügyi kiadásokat milyen adókból kell finanszírozni.

A kulcskérdés szerintem az, hogy hogyan lehet megtalálni azt az optimális gazdaságpolitikai mixet, amellyel egyidejűleg lehet számos cél elérését szolgálni, és azt gondolom, hogy a 2015. évi zárszámadás azt mutatja, hogy az a gazdaságpolitika, amit 2010 óta követett a kormány, igenis 2015-ben a számok alapján összességében sikeres volt.

A számok értékelése kapcsán még engedjék meg, hogy Schmuck Erzsébet frakcióvezető asszony néhány konkrét felvetésére reagáljak. Az egyik kérdés, ami engem, megmondom őszintén, meglepett, az az, hogy vajon neoliberais gazdaságpolitikát folytatott-e a kormány vagy sem. Frakcióvezető asszony azt mondta, hogy neoliberais gazdaságpolitikát folytatott a kormány, bérfejlesztés a közszférában például alig volt. Megmondom őszintén, hogy elég ritkán hallottam ezt a jellemzőt a magyar gazdaságpolitikára. Ismereteim szerint a neoliberais gazdaságpolitika egy gazdasági válság utáni időszakban első helyen a nyugdíjakat és a béreket csökkenti, amint az történt Európa számos országában, ezzel szemben, számos ajánlással szembemenve a kormány pont az ellenkező utat választotta.

Sokszor elmondtam, hogy a válságkezelési stratégiák között az Európai Unió országaiból ismereteim szerint 17 ország a közszféra létszámát és/vagy bérét csökkentette. Magyarországon ilyen nem volt, tehát nem ilyen neoliberais receptet követett a kormány, és amikor megnézzük, hogy például a közszférában hol volt bérfejlesztés: igen, volt olyan terület, van olyan terület, ahol még nem történt bérfejlesztés, de ez a kisebb rész. Közoktatás, egészségügy, szociális ágazat, rendvédelmi dolgozók, honvédelmi dolgozók, kormányhivatali tisztviselők, azok a közszférában dolgozók, akiknél a bérfejlesztés megvaló-

sult, és további bérintézkedések valósultak meg például az ön által is kritikaként a költségvetés-módosítás kritikájaként említett bírói, ügyészségi területen.

Én azt gondolom, hogy az a felelős költségvetés, ha van mozgástér pluszkiadások teljesítésére, akkor a gazdaság teljesítőképességének arányában kerüljön sor módosításra. Hál' istennek, a magyar gazdaság teljesítményének köszönhetően két alkalommal is volt lehetőség úgy többleteket biztosítani, hogy egyidejűleg nemhogy az eredetileg kitűzött hiány- és adósságcélt tudta teljesíteni a kormány, hanem annál jobban teljesített.

Frakcióvezető asszony tényszerűen felhívta a figyelmet arra, hogy az államháztartás pénzforgalmi hiánya 3 százalék fölött volt. Egész pontosan az új GDP-adattal ez 3,6 százalék. Frakcióvezető asszony tényszerűen utalt rá, hogy ez döntően az európai uniós támogatások megelőlegezésének volt köszönhető. Itt azért föl kell tegyük a kérdést, hogy jól cselekedett-e az állam vagy sem, amikor ezt föl vállalta. Mi lett volna a megoldás? Mit kellett volna csinálni abban az esetben, amikor az Európai Bizottság nem utalt forrásokat? Le kellett volna állítani a kedvezményezettek felé a kifizetést? Nem ezt választotta a kormány. Minden támogatást a kedvezményezettek felé kifizetett, sőt jelentős túlvállalásokat tett. Ezért mondhatjuk most azt, hogy úgy látjuk, hogy maximális az uniós források felhasználása, és mindezt úgy tudta megtenni, hogy megvolt az a finanszírozási képesség, amely az uniós támogatások megelőlegezését lehetővé tette.

Szakképzés, felnőttképzés kiadásainál, környezetvédelmi, természetvédelmi kiadásoknál arra hívom fel a figyelmet, hogy nemcsak a hazai költségvetésből, hanem az említett európai uniós forrásokból teljesített kifizetéseket is figyelembe kell venni, és ebben a tekintetben Józsa képviselő úr pontosan idézte a környezetvédelmi célú európai uniós források nagy jelentőségű, nagy összegű felhasználását.

Ami pedig a „Földet a gazdáknak!” Program összehasonlítását illeti a '94-98 közötti időszak közmű-privatizációjával, itt Font Sándor képviselő úr mellett ahhoz a gondolathoz csatlakoznék, hogy azt gondolom, nem lehet összehasonlítani a két időszakot. Az első privatizáció természetes monopóliumok privatizációjáról szólt. Azt gondolom, ennek is az eredménye volt az, hogy a közműszolgáltatási árak jelentősen növekedtek. Azt gondolom, hogy ennek a privatizációnak kárvallottjai voltak a magyarországi lakosok, a magyar családok. Azt gondolom, hogy ezzel szemben viszont a „Földet a gazdáknak!” Programnak haszonélvezői a magyar gazdák, hiszen ezáltal versenyképességüket és a mezőgazdaság foglalkoztatottsági szintjét is lehet erősíteni.

Mindezek alapján azt gondolom, hogy a 2015-ös zárszámadás az igazságos képet, az igazság pillanatait próbálja meg bemutatni, és ebből a bemutatásból az derül ki, hogy mind makrogazdasági szinten, mind az egyes lakosok, családok szintjén a 2015. év pozitív volt. Én, ha szabad azt mondanom, soha rosszabb zárszámadást nem kívánok Magyarországnak. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

(12.20)

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Négyen is bejelentkeztek kétperces felszólalásra, de csak a blokk után van lehetőségem arra, hogy kétperces hozzászólásra megadjam a szót, hiszen ezt megelőzően a szószóló úr felszólalását követően már képviselőtársunk kétperces felszólalása után lépett be államtitkár úr.

Most folytatjuk a rendes felszólalásokat. Elsőnek a Fidesz képviselőcsoportjából Czomba Sándor képviselő úrnak adok szót. Parancsoljon!

DR. CZOMBA SÁNDOR (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Államtitkár Úr! Talán nem meglepő módon a foglalkoztatási területtel szeretnék foglalkozni. Ahogy államtitkár úr is az elején jelezte, annak, hogy mi történik a foglalkoztatásban, államháztartási szempontból is óriási jelentősége van, hiszen a bevételek jelentős része ezen a területen generálódik. Tehát nemcsak morális, hanem finansiális szempontból is nagyon lényeges kérdés ez.

Mással készültem, de az a helyzet, hogy ha már a számadatokban sem stimmelünk egymással, akkor tulajdonképpen el fogunk egymás mellett beszélni. Amit az ellenzékől hallunk folyamatosan, az azt jelzi, hogy azok a számok egyáltalán nem igazak, amelyek a foglalkoztatással kapcsolatban felmerülnek. Ezért engedjék meg, hogy tegyek egy vargabetűs kitérőt, és mondjak erről néhány gondolatot, aztán vitatkozhatunk erről majd a későbbiekben is.

Egyrészt szeretném fixen rögzíteni, hogy a KSH módszertana 1992 óta nem változott; a közfoglalkoztatottakat látta ezelőtt is, a külföldieket látta ezelőtt is, a diákmunkát látta ezelőtt is. Tehát azt gondolom, hogy nem érdemes egyenként kiszemelni azokat az adatokat, amelyekről az ellenzék úgy gondolja, hogy a kormány szépíti az adatokat, mert ezek a statisztikában a korábbi években is jelen voltak.

Tulajdonképpen három fő lába van ennek a területnek, a versenyszféra, a közfoglalkoztatás és a külföldön dolgozók. Szeretném jelezni és rögzíteni, hogy azokról a külföldön dolgozókról, akik tartósan a családjukkal vagy akár önállóan külföldön élnek, a KSH sem '92-ben, sem 2015-ben nem emlékezik meg, mert nincs róluk adat. Azok vannak benne a KSH-statisztikában, akik egy éven belül mozognak, tisztelt képviselőtársaim, és nézzék meg ezeket az adatokat: 2009-ben nagyságrendileg 50 ezren voltak, 2010-2016 között 90-110 ezer között mozogtak, tehát tételezzük fel, hogy 60 ezerrel nőtt a létszámuk. 2010 és 2016 között 660 ezerrel nőtt a foglalkoztatotti létszám Magyarországon a KSH adatai szerint. Ebből vegyünk le akkor 60 ezret, ami a külföldi miatti növekmény, akkor marad 600 ezer. Nézzük meg, hányan voltak közfoglalkoztatásban 2009-ben! Nagyságrendileg 80 ezren. Hányan voltak 2016-ban? Nagyságrendileg 250 ezren. Az egyszerű számítás kedvéért legyenek 280 ezren, s akkor 200 ezres a növekmény. Vonjunk le a 600 ezerből 200 ezret, marad 400 ezer. Az állításunk tehát az, hogy az elmúlt öt-hat esztendőben Magyarországon a ver-

senyszférában 400 ezerrel nőtt a foglalkoztatotti létszám.

Arra szeretném kérni képviselőtársaimat, hogy ezt a számadatot rögzítsék a fejükben, és ismerjék el, hogy ez egy óriási dolog. Nyilván más volt a helyzet 2010 és 2013 között, amikor közel 0 százalékos GDP mellett kellett nagyon sok embernek munkalehetőséget biztosítani, és a magyar kormány előtt az volt a kérdés, hogy segélyezési rendszeren keresztül vagy munkán keresztül adjon lehetőséget, és a magyar kormány - szerintem helyesen - úgy döntött, hogy a közfoglalkoztatás eszközszerét hozza be és segíti az embereket munkához, munkajövedelemhez jutni. Kétségtelen tény, hogy más a helyzet 2014-et, 2015-öt és az idei évet tekintve is, hiszen amikor 2-3 százalékos GDP-növekedés van, akkor azt látjuk, hogy most már a munkanélküliség mellett egy nagyon komoly munkaerőhiány jelentkezik, és azt mondom, hogy gyakorlatilag szinte minden területen.

A másik, ami egy nagyon lényeges kérdés: a Jobbiktól és az LMP frakcióvezetőjétől is mindig halljuk, hogy a multik, az összeszerelő üzemek országa vagyunk. Foglalkoztatási szempontból szeretném felhívni tisztelt képviselőtársaim figyelmét, hogy ha ezek a multik nem lennének, akkor nagyságrendileg 600 ezer emberrel kevesebb dolgozna a versenyszférában, és ebbe még nem számoltam bele azokat, akik beszállítói körben Magyarországon ebbe a szegmensbe tartoznak. Az persze jogos igény és elvárás, hogy ezek a multicégek ne csak a bémunkát hozzák ide, hanem telepedjenek meg, eresszenek gyökeret, s K+F és minden egyéb jöjjön ide. Ez a magyar kormánnyal közös feladatunk, és azt hiszem, ebben történt is számos lépés az elmúlt időszakban, de az ő jelenlétüket megkérdőjelezni értelmetlen.

Én is azt gondolom, hogy a közfoglalkoztatás helyét, szerepét érdemes, ahogy az előbb is mondtam, átértékelni. Nagyon jó ez a foglalkoztatási forma addig, ameddig segély helyett munkát biztosít, de nem visz előbbre akkor, ha kényelmi és egyéb szempontból gátjává válik a versenyszférában való munkalehetőség elvállalásának. S azt kell mondjam, hogy ennek a jelei erősen látszanak, nemcsak Győr-Moson-Sopron megyében, hanem szűkebb hazámban, Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében is. Mert miközben azt látjuk, hogy a munkanélküliségi ráta meglehetősen alacsony, és ennek örülünk, de önmagában a munkanélküliségi adat, az, hogy 5, 4 vagy 6 százalék, még nem mond semmit, ha nem teszük mellé foglalkoztatási adatokat. Jobbak vagyunk a munkanélküliségi rátában, mint a svédek, a norvégok vagy a finnek, és sorolhatnék még egy csomó országot, de mögé kell nézni, hogy egyébként a foglalkoztatási arány milyen, és ezen belül a versenyszférában való foglalkoztatás milyen mértékben mutatkozik meg és jelenik meg.

Ahogy az előbb is említettem, számos esetben nemhogy a versenyszférában nincs ember, hanem nem volt, aki leszedje az almát, a meggyet, a málnát, és még sorolhatnám, tehát gyakorlatilag napszámos sincs adott esetben 5 ezer forint napszámért. Tehát a helyzet annál is komolyabb vagy súlyosabb, mint amin mi itt politikusként elvitatkoztunk egymás-

sal. Jók az adatok, szerintem fontos volt az az irány, amelyet az elmúlt időszakban ebben az ügyben tettünk, szükséges volt és kellett, de azt gondolom, hogy újra kell hangolni a dolgainkat, mert gyakorlatilag azt tapasztalom, hogy a közfoglalkoztatásban jelen pillanatban olyanok is jelen vannak, akiknek semmi keresnivalójuk nincs ott, mert olyan végzettséggel, képzettséggel rendelkeznek, amivel a versenyszférában is lehetne munkalehetőségük.

Ekkor jön elő a következő probléma, hogy ez egy olyan puzzle, amit nem lehet összerakni, mert nem ott vannak a munkanélküliek, ahol a munkaerőigény jelentkezik. Az ország egyharmadában van az összes munkanélküli kétharmada - ez Borsod, Hajdú, Szabolcs és Baranya déli része -, 60 százalékuk alacsony iskolai végzettséggel rendelkezik, nagyon sokan vannak a két végén, 25 év alatt és 55 év felett, zömében hölgyek azok, akik a regiszterben bent vannak, és nehezebb az ő elhelyezkedésük. Magyarul, itt egy sokkal, de sokkal összetettebb problémáról van szó, mint amit mi első olvasatban láthatunk vagy érzékelhetünk ezzel kapcsolatban. Szóval itt van teendő a következő időszakban bőségesen mindannyiunk számára.

Meggyőződésem, hogy új eszközökre van szükség. Amit mi aktív foglalkoztatáspolitikai eszközöknek hívunk, azoknak a hatékonyságát és a súlyát a következő években szerintem lényegesen, számottevően növelni kell, és a Munkaerőpiaci Alap arányát, a közfoglalkoztatás-politikai és az aktív foglalkoztatáspolitikai eszközök arányát az aktívák javára a következő időszakban intenzíven növelnünk szükségeltetik.

Nem akarok nagyon messze menni, de ha már a számadatokról beszélünk: a helyzet az, hogy ha nem sikerül trendfordulót végrehajtani a demográfiában, akkor 2050 környékére 8 és félmillióan leszünk az országhatáron belül. Innentől kezdve sutba tehetjük a tudományunkat a százalékkal, az aránnyal, meg azzal, hogy mi lesz, hogy lesz, mert a nevezőben ugyan kisebb szám lesz, mint most, és szép értéket fog mutatni, de mi lesz a termelékenységünkkel, mi lesz a gyarapodásunkkal, mi lesz az erősödésünkkel és sok minden egyébbel.

Ezek nagyon súlyos problémák, bár gerincét tekintve a 2015. évi zárszámadásnak nyilván nem a legfontosabb témái, de azért bátorkodtam ezt egy kicsit részletesebben kifejteni, mert ha a következő időszakban is vitatkozni fogunk, és az ellenzék mindig csak legyint egyet, és azt mondja, hát persze, benne vannak a közmunkások is, benne van a külföldi is és a diákmunka is, hagyjuk az egészet, úgyis csak kozmetikázik a kormány. Így nem lehet hozzáállni! Ha nincs közös platform és a valós álmok alapján nem mondjuk ki mindannyian, hogy mi a tény, és a tényből levonva a következtetéseket hogyan, milyen módon lehet előrejutni, akkor mi itt a parlamentben gyakorlatilag el fogunk egymás mellett beszélni úgy, hogy a valós problémákról nem lesz tudomásunk.

Pedig a valóság azért általában szembe szokott jönni, és előbb-utóbb mondja a magáét. Tehát azt gondolom, folytassuk le, nem most, de folytassuk le

ezt a vitát, hogy ezek a számok valóban stimmelnek-e vagy nem stimmelnek, és a kormány intézkedései a legnagyobb problémára, a demográfiai problémára az elmúlt időszakban vajon eredményesek voltak-e. Észrevette-e ezt a magyar kormány, ezt véleményem szerint egyértelműen és időben észrevette, de itt a trendfordulót végrehajtani, tudjuk nagyon jól, hogy lefelé sem egy-két év alatt indul meg, de visszafelé fordítani is óriási kihívás és feladat lesz a következő időszakban.

(12.30)

Azt gondolom, hogy mindezek figyelembevételével a 2015. évi zárszámadásról szóló törvény elfogadását mindenképpen javaslom, mert azok a számok, tényadatok, amelyek benne vannak, igazak, de a konzekvenciákat érdemes levonni, és a következő időszakban a foglalkoztatáspolitikai területén is ezeket a szempontokat figyelembe venni. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps a kormányparti padso-rokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A következő felszólaló az MSZP képviselőcsoportjából Demeter Márta képviselő asszony. Parancsoljon, képviselő asszony!

DEMETER MÁRTA (MSZP): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Képviselőtársaim! Államtitkár Úr! Czomba Sándor képviselőtársam mondandójára csak egy mondatban engedjek meg, hogy reagáljak. Azt gondolom, egy számot mindenképpen meg kell jegyezni: 600 ezer fiatal, aki az elmúlt években elhagyta Magyarországot, és nem tudni, hogy mikor tervezik egyáltalán visszajönni, pontosan a rossz kormányzati intézkedések eredményeképpen.

Most pedig szeretnék áttérni a Magyar Honvédség, a Honvédelmi Minisztérium fejezetére a zárszámadásnak, ahol őszintén szólva inkább általánosságban a zárszámadással kapcsolatban merül föl az a kérdés, hogy miért változott meg az a sorrend, miért jó az, hogy előbb fogadja el a Magyar Országgyűlés a következő évi költségvetést, mint ahogy a megelőzőekben látta volna a zárszámadást. Hiszen, ahogy Józsa István képviselőtársam is említette, és államtitkár úr is reflektált erre, ez ténylegesen az igazság pillanata, tehát számot tudunk azzal vetni, hogy hogyan történt meg a költségvetés felhasználása, mik azok a területeken, amelyekben javítani szükséges a gazdálkodást, hová szükséges több forrást tenni.

Ezt teljesen világosan mutatja, a Magyar Honvédség működését tükrözi, az aggályainkat tükrözi a 2015-ös zárszámadásnak ez a fejezete is. Számomra teljesen elfogadhatatlan, hogy a honvédség 2017-es költségvetése úgy lett elfogadva, hogy a '15-ös számokat sem láttuk még pontosan és a gazdálkodást.

Szeretnék első körben a költségvetésre kitérni, hiszen a rendszerváltás óta soha nem volt 1 százaléki alatt a Magyar Honvédség költségvetése. Ezt 2010-től sikerült megoldania az Orbán-kormányoknak. Három év alatt több mint 200 milliárd forintot vontak el a Magyar Honvédség működésétől. Mindezt úgy,

hogy tisztában vagyunk azzal, hogy egy ilyen óriási forráselvonás úgy, hogy egyébként soha nem volt túlfinanszírozva a Magyar Honvédség, úgy, hogy egyébként amennyiben emiatt képességek szűnnek meg, és sajnos történt ilyen, akkor nem 200 milliárd forintba kerül ezeknek a pótlása, hanem legalább 400-500-600 milliárd forintba is. Azt gondolom tehát, óriási felelőtlenség volt, hogy így történt meg ez a forráselvonás.

A költségvetés csökkenése a tavalyi évben állt meg. Két döntés történt ebben. Az egyik az illetményfejlesztés, ami a hivatásos állományt érintette elsősorban. Azt gondolom, ez ténylegesen egy pozitív dolog, és ezt mindenféleképpen szükséges elismernünk. De az is tény, hogy ugye 2010 óta be volt fagyasztva folyamatosan a köztisztviselői illetményalap; ebből számítják a honvédségi állomány illetményét is. Legalábbis a hivatásosoknál megtörtént ez az illetményfejlesztés '15-ben, ez járult hozzá ahhoz, hogy megállt a honvédség költségvetésének drasztikus csökkenése. Illetve született egy olyan kormányhatározat, amely szerint évente a GDP 0,1 százalékaival szükséges emelni a honvédség költségvetését.

De nézzük meg, hogy mi a helyzet! Ez a 0,1 százalék mire lehet elég? Hiszen ezt a 2015-ös évben az illetményfejlesztés töltötte ki körülbelül kétharmad részben. Tudjuk azt, hogy a honvédség technikai eszközei és működésének feltételei, az amortizáció sokkal nagyobb mértékű, mint a GDP 0,1 százaléka, amit adott esetben minden évben végrehajt a kormány. Úgyhogy mindenképpen nagy forrásbevonásra van szükség a honvédség működéséhez. Minél előbb a GDP 2 százaléka szükséges ehhez biztosítani, hiszen bármilyen fejlesztés csak ebből valósulhat meg. Tehát azt gondolom, a 0,1 százalék éppen csak a működőképesség fenntartására talán elég lehet, de semmilyen fejlesztés nem tud érdemben ebből megvalósulni. És ahogy az összegzésben is áttekintettük a főbb számokat, látszik az, hogy 2010 és '15 között reálértékben 18 százalékos csökkenést mutat a költségvetés. Tehát hiába a pluszforrások, ez sem tudott, mondhatjuk úgy, még kompenzálni sem.

Tekintsük át az állomány helyzetét is, hiszen tudjuk azt, a vezérkari főnök saját bevallása szerint is 5500 fős létszámhiánnyal küzd a Magyar Honvédség. A szakértői becslések ennél sokkal magasabb, közel 8 ezer fős létszámhiányt mutatnak. A zárszámadás fejezeti összegzésében láthatjuk azt, hogy lényegében ebben a kötetben is elismeri a kormányzat, hogy kifejezetten csökkenő tendenciát mutat a mai napig a honvédség átlagos statisztikai létszáma. 2014 és '15 között, csak e két év között 314 fős csökkenést mutat átlagosan. És ha megnézzük, hogy milyen állománykategóriákban történik a csökkenés, akkor a legdrasztikusabb hiány a végrehajtó állomány, a legénységi szerződéses állományban van. Azt gondolom, ez külön egy nagyon fontos és orvosolandó probléma.

A honvédség engedélyezett létszáma 29 700 fő, amit a Magyar Országgyűlés úgy határoz meg, hogy ez a Magyar Honvédség alapfeladatai ellátásához mindenképpen szükséges, tehát ezzel a létszámmal

tudja megfelelően ellátni a Magyar Honvédség a feladatait. Ehhez képest, már csak, amit ezekből a számokból is láthatunk, már majdnem 6 ezer főnél tartunk, ami hiány. Úgyhogy azt gondolom, ezt mindenképpen meg kell oldani. Többször adtunk be határozati javaslatot arra, hogy induljon meg a létszámfeltöltés. Ezt sajnós, szokásához híven, a kormánypárti többség minden alkalommal elutasította és a bizottságok is. Itt az lenne a lényeg, hogy most már konkrét cselekvés legyen. Teljesen mindegy most már, hogy ki ad be és milyen javaslatot, a lényeg, hogy cselekvés mutatkozzon már végre ezen a területen is.

És ha az állomány helyzetéről beszélünk, akkor muszáj megemlíteni azt, hogy a Honvéd Egészségpénztár kálváriája kapcsán 1,8 milliárd forint túnt el, ami kifejezetten 27 ezer katona, nemzetbiztonsági, rendvédelmi és honvédségi dolgozónak az egészségügyi célra félretett megtakarítása volt. Az Információs Hivatalnál azóta megindult a kártalanítás, viszont sem a Honvédelmi, Sem a Belügyminisztériumnál nem történt azóta sem semmi. A Honvédelmi Minisztériumtól legalább, ha mást nem, ígéretet kaptunk arra, hogy valamilyen jogalkotás keretében talán lehetőség nyílik majd a kártalanításra. De nagyjából, ami a katonákat és a honvédségi dolgozókat érinti, 1,2-1,3 milliárd forintról beszélhetünk összesen.

Itt felhívnam a figyelmet, hogy például a hadisírgondozásra éves szinten közel 3 milliárd forintot költ a honvédelmi tárca. Természetesen ez is egy fontos feladat, amit szükséges ellátni, de például kiderül a zárszámadásból, hogy '15-ben ezt még közel 1 milliárd forinttal sikerült kibővíteni az Országvédelmi Alapból. Ez azt jelenti, azt gondolom, hogy nem feltétlenül erre kell rendkívüli és pluszforrásokat biztosítani, hanem például egy nagyon kicsit megnövelt összegből már az érintett katonákat és honvédségi dolgozókat kártalanítani lehetett volna és kellett volna már 2015-ben.

A nemzeti és katonai fejlesztési programokra fordított kiadások összege évek óta folyamatosan csökken, 2012 és '15 között több mint 1 milliárd forinttal csökkent. Ennek mindenféleképpen az ellenkező folyamatára lenne szükség, mindenképpen növelni kellene ezeket a kiadásokat. Ugye, a nemzeti katonai stratégia meghatározza a személyi juttatások, a működési és fejlesztési kiadások arányát 40, 30, illetve 30 százalékos arányban. Ehhez képest, ami most megvalósult, az 46 százalék, 40 százalék és mindössze 13 százalék a fejlesztési kiadás a 30 százalék helyett.

(12.40)

Illetve azt mindenképpen meg kell jegyezni, hogy itt a Gripen-program teszi ki ennek a 13 százaléknak is az óriási részét, tehát látszik, hogy a modernizációra nem fordít forrásokat a kormányzat.

Emellett a nullára leírt eszközök aránya folyamatosan növekszik, 2014-ben már 28 százalék volt, és 2015-re már 31,2 százalék. Ez a technikai eszközök előregedését jelzi, tehát egy hatalmas számról beszélünk. Azt gondolom, hogy számtalan példa mutatja azt, hogy milyenformán öregednek el

a honvédség eszközei, ezeknek a pótlása, korszerűsítése és egyébként tényleg egy komplett stratégiai gondolkodás a fejlesztések tekintetében is mára elengedhetetlen. A légierőt tekintve itt meg kell említsük az An-26-osok kérdését, illetve a helikopterek kérdését. Például az An-26-osnál nem az a probléma, hogy köztársasági elnök úr nem jut el A-ból B-be, hanem az a probléma, hogy akár egy missziónál nem tudják biztosítani a szükséges logisztikát, akár egy hazai minősített időszaki helyzetnél ezek a gépek nem tudják ellátni a feladatukat, hatalmas problémát jelent, és mindenképpen erre rendkívüli és kormányzati forrásokat, központi forrásokat kell biztosítani, hiszen a Magyar Honvédség költségvetéséből lehetetlen ezeket megvalósítani.

A helikopterkérdésnél pedig láttuk azt, hogy 2013-ban konszenzus volt arról, minden párt egyetértett, hogy igenis egy helikoptertender kiírására van szükség, és közösen megoldani a Magyar Honvédség, a rendőrség és a légi mentők helikopterképesség-szükségleteit, ehhez képest nem ez történt. 2014-ben a honvédség három darab Mi-8-as T-helikoptert szerzett be 3 milliárd forintért, most ugye, tudjuk, hogy a Mi-17-esek nagyjavítása meg fog történni 4 milliárd forintért - összesen csak négy darab gépről beszélünk -, illetve a Belügyminisztériumnak sikerült venni szintén öt darab MD-902-es helikoptert 4 milliárd forintért. Ha ezeket összeadjuk, plusz, hogy a légi mentőknél meghosszabbításra került a bérleti szerződés, hiszen még mindig nincsen érdemi közös megoldás, ez azt eredményezte, hogy az elmúlt másfél-két évben körülbelül már 13-15 milliárd forint ment el ezekre az ad hoc kezelésekre. Egy ilyen összegből már - nyilván attól függően, hogy milyen pénzügyi konstrukcióról beszélünk, azt gondolom, hogy ezt nem itt szükséges megvitassuk - egy nemzeti helikopterbeszerzési tendert el lehetett volna indítani, ami igenis hosszú távon oldaná meg ezt a kérdést. Mindannyian tudjuk, hogy ha olyan helyzet van - most kifejezetten az árvízzeit emelném ki vagy más katasztrófa helyzetet, hiszen a civil lakosság szerencsés esetben maximum ilyenkor találkozik a honvédségi és a többi helikopterrel -, ilyen esetekben is, amikor szükség van rá, nem tudjuk a semmiből előrántani két nap alatt ezeket a technikai eszközöket. Tehát előre kell gondolkodni.

Nyilvánvaló, hogy a szárazföldi haderőnemnél is itt most az egyéni felszerelések modernizációját emelném ki - mint az egyik legfontosabb feladatot -, de tudjuk, hogy számtalan haditechnikai eszköz van, ami hihetetlen módon előregszik és kiesik a rendszerből. Tehát az alapfeladatok ellátását veszélyeztetheti most már az az állapot, ami fennáll.

2014-ben a Honvédelmi Minisztérium 46 darab ingatlant értékesített, ebből nettó 843 millió forint folyt be a központi költségvetésbe, és most sajnós a Honvédelmi Minisztériumot nem tudom megkérdezni, államtitkár úr felé tenném akkor most fel a kérdést, hogy ez az összeg vajon beérkezett-e a honvédelmi tárcához, és mondjuk, ezt mire sikerült fordítani. Ez egy nyitott kérdés, nem tudom, hogy esetleg tud-e rá válaszolni, vagy akár írásban is, nagyon örülök, ha ezt ki tudják fejteni.

Tehát összefoglalva, visszaigazolja a 2015-ös zárszámadás azt, hogy nagyon rossz állapotban van a Magyar Honvédség, nem elegendőek az anyagi lehetőségek arra, hogy tényleg itt hosszú távon modernizációról beszéljünk, ami, azt gondolom, mára elengedhetetlen. Folyamatosan növekednek a honvédség feladatai. Nemcsak a hazai alapfeladatokat látják el, emellett természetesen a nemzetközi szerepvállalásból adódó kötelezettségeket is nagyon kiválóan teljesítik, és bővültek a feladatok a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet kapcsán. Tehát innentől kezdve, azt gondolom, hogy a pluszforrások és a modernizáció, illetve a létszámfeltöltés mindenféleképpen elengedhetetlen.

Szeretném itt megragadni az alkalmat, hogy megköszönjem a Magyar Honvédség állományának, mind a katonáknak, mind pedig a honvédségi dolgozóknak azt a hihetetlen elhivatottságot, amivel mindennap végzik a munkájukat, és legyünk tisztában mindannyian azzal, hogy csak azért működőképes még ma a Magyar Honvédség, mert ők ilyen elhivatottan végzik a munkájukat.

Az illetményfejlesztést természetesen fontos tovább folytatni. Itt kiemelném, hogy a honvédségi dolgozók, midőn a közalkalmazotti bértábla nem változott, nem részesültek semmilyen illetményfejlesztésben. Összesen bruttó 16 ezer forint volt az, amit az elmúlt években kaptak. Ezt mindenféleképpen emelni kell, és az ő bériüket és illetményüket is mindenképpen emelni kell.

Elengedhetetlen, hogy gondolkodjon végre a kormányzat egy megfelelő kedvezményes nyugdíjrendszer kialakításában, természetesen olyan módon, ami társadalmilag igazságos, hiszen a katonai életpálya enélkül semmiféleképpen nem lehet teljes. Illetve komplex és stratégiai gondolkodásra van végre szükség a források tekintetében, hiszen nem elegendő, ha pluszforrás lenne, bár már annak is örülnék, nem mindegy, hogyan kerülnek felhasználásra ezek a források egy ilyen nagy rendszerben. Tehát igenis ezt hosszú távon tervezve szükséges kialakítani. Ez tipikusan nem az a terület, egyébként sok másik mellett, ahol ahogy a kormányok váltogatják egymást, úgy lehet váltogatni a stratégiát is, mindent. Úgyhogy azt gondolom, hogy tényleg egy komplex gondolkodásra van szükség.

Nagy problémákat mutat a 2015-ös zárszámadás. Én csak remélem, hogy a kormányzat mielőbb megoldja majd ezeket. Köszönöm szépen. *(Taps az MSZP soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. A Jobbik képviselőcsoportjából Hegedűs Lorántné képviselő asszony, az Országgyűlés jegyzője következik felszólalásra. Parancsoljon!

HEGEDŰS LORÁNTNÉ (Jobbik): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Először nagyon röviden szeretnék reagálni arra, amit itt az előbbieken hallhattunk. Egyrészt az államtitkár úr is próbált volna védekezni a tekintetben, hogy a közszférában most történt-e bérfelállítás vagy sem, és példaként életpályamodelleket sorolt fel. Megmondom őszin-

tén, pont az elmúlt egy-két nap történései után a kormányzat helyében az életpályamodellek kapcsán, illetve bérfelállítás kapcsán kicsit szerényebb lennék, hiszen nagyon sok esetben történt az, ami most az egészségügyi dolgozók bérrendezésével kapcsolatban is történt, hogy bizonyos pótlékok, támogatások elvonása egy időben történt az életpályamodell bevezetésével, illetve a bérrendezéssel, és így a dolgozók azt tapasztalhatták, hogy gyakorlatilag nemhogy több lenne a bérük, de adott esetben még kevesebb is lett némelyikük bére.

Ezzel együtt a szociális életpályamodell emlegetése például az, ami egy régi adóssága a kormányzatnak. Ott van ágazati bérpótlék, de tudjuk, hogy a bérpótlék csak felemás megoldás, hiszen az nem épül be a bérbe úgy, hogy a nyugdíjat is majd egykoron gazdagítaná. Egyfajta ellehetetlenülés előtti állapotnak valamifajta kezelése, de igazából bérfelállításnak ezt nagyon nehezen lehetne nevezni.

A másik pedig, ami a foglalkoztatással kapcsolatban itt elhangzott, hogy mennyiben van munkaerőhiány, és a foglalkoztatás hogyan javult vagy sem. Példaként elhangzott az, hogy már napszámot sem lehet Magyarországon találni, és emellett egyfajta szómágia keretében statisztikai adatokkal való trükközést hallhattunk Czomba Sándor képviselőtársamtól, amivel bizonyítani kívánta volna, hogy mennyivel nőttek a létszámhelyek a versenyszférában, egyáltalán egész Magyarországon.

Azt gondolom, hogy ez az a pont, amikor ki kell mondanunk, hogy a kormányzat felelőssége, azt hiszem, hogy erkölcsi, etikai kötelezettsége az, hogy szembenézzen a valósággal, és például ezen példa kapcsán, hogy tulajdonképpen miért is nincsen napszám Magyarországon, honnan vannak egyáltalán azok a napszámok, erre a kérdésre őszintén válaszoljon mind a magyar társadalomnak, mind saját magának.

Egyértelmű, hogy az a helyzet, hogy jelenleg Magyarországon olyan kevés a bér, például a mezőgazdaságban kapható napszám, illetve egyáltalában havibér, hogy inkább megéri és nemcsak azoknak, akik egyébként a mezőgazdaságból élnének, hanem sokszor diplomás embereknek is Magyarországról nyári időnyomunkára kimenni csak a szomszéd Ausztriába, és azért ez valahol, azt gondolom, hogy egy arcpirító helyzet.

(12.50)

Mert amikor azt mondjuk, hogy egy pedagógus a nemzet napszámosa, azt azért nem szó szerint gondoljuk, tehát nem úgy gondoljuk, hogy ez az ember nyáron abból kellene hogy megéljen, hogy paradicsomot szed Ausztriában. Tehát amikor statisztikai adatokkal trükközünk, csak azért, hogy a kormányzati politikát fényezzük, azért néha nézzünk magunkba, és ilyen alapvető kérdésekről adjunk számot!

Most visszatérve a hozzászólásomnak arra a részére, ami a zárszámadás kritikai észrevételeit illeti, egy elvi megállapítással kezdeném, hogy a zárszámadás elfogadása egyben felmentés is a költségvetési gazdálkodás felelőssége alól, amit a Ház, a parlamenti

képviselők többsége adhat meg a kormányzat számára. A zárszámadás maga a vagyonszerkezetéről kell hogy megbízható és valós képet tükrözzön, amiatt, mert a zárszámadás a vagyont, a vagyonszerkezetét, az eszközöket, a forrásokat, a pénzügyi helyzetet, illetve az eredményességet kell hogy bemutassa a tisztelt képviselők számára. Az ellenőrzési jogunkat akkor és úgy tudjuk gyakorolni mi, képviselők, ha ez a zárszámadás, ahogy az Alaptörvény is kimondja, kellően, észszerűen részletezett módon történik meg. Ezzel kapcsolatban hoztam önök elé egy pár példát azzal együtt, hogy bemutassam, mennyire bekorlátozza a helyzetünket, különösen az ellenzéki képviselők helyzetét a kormányzat azzal, hogy ez a fajta észszerű részletezettség hiányzik az előterjesztésből. Tehát ez sem a normaszövegben, sem a táblázatokban, sem az általános, sem a részletes indokolásban nem található meg, tehát abban, ami a képviselők számára egyébként egyértelműen rendelkezésre állna.

Kezdjük rögtön az Országgyűlés Hivatalának a kérdésével! Ezt a dolgot nem szabad megkerülni, már csak azért sem, mert mi magunk, képviselők először a saját hivatalunk tekintetében, a saját házuk táján sóprögessünk. Tehát szerintem legelőször is itt kell az ellenőrzési jogunkat gyakorolni.

A 2015. évre, azt írja az előterjesztés, beruházásra és felújításra az eredetileg tervezett 3 milliárd 300 millió helyett körülbelül 4 milliárdot költött el az Országgyűlés Hivatala. Ennek kapcsán egy aktuális kérdést hadd hozzak ide a Ház elé. A 2015-ös költségvetésben is, de a 2016-osban is, illetve a már megszavazott 2017-es költségvetésben is komoly összegek szerepelnek ezen a soron a Háznál. A Költségvetési bizottságnak van egy olyan különleges jogköre, hogy e tekintetben előzetesen döntsön, és úgy kerül majd bele a későbbiek során a költségvetési törvény tervezetébe, hogy hogyan dönt vagy hogyan nem dönt a Költségvetési bizottság. Amikor rákérdeztem, hogy a beruházások és a felújítások mit jelentenek, akkor azt a választ kaptam, tessenek figyelni, hogy a MTESZ-székház homlokzatfelújítására van félretéve idénre is meg jövőre is 2,4 milliárd forint. Ehhez képest, amikor egyébként rákérdeztem, hogy pontosan miért is van szükség 2,4 milliárd forintra évente egy homlokzatfelújításhoz, milyen homlokzat lesz az, amit ennyire drágán kell megvalósítani, akkor Such György főigazgató úr azt mondta, hogy ez az ő személyes becslése.

Allamtitkár Úr! Létezik, hogy ma Magyarországon úgy történik a költségvetés tervezése, hogy valakinek a személyes becslésére alapoznak ilyen nagyságrendű számsorokat? Aztán nemsokára kiderült, hogy itt nem homlokzatfelújításról van szó, hanem, idézem azt a táblát, ami ki is van téve, „teljes körű bontásról”. Hát, kétségtelen tény, hogy az az épület, amit teljeskörűen elbontunk, és utána újat építünk helyette, az igényel új homlokzatot. Tehát tulajdonképpen a teljes körű bontást és építést lehet homlokzatfelújításnak is nevezni, de azért én azt gondolom, ez a költségvetés tervezésének a megcsúfolása, és egyáltalában az ilyen típusú válaszadások nem méltóak a Ház rangjához és a Ház méltóságához.

De most megyek tovább, mert sajnos telik az idő. Az önkormányzati támogatások terén egy megjegyzést engedjenek meg. A rendkívüli költségvetési támogatások kapcsán, ami az önhikít helyettesíti, nem látunk táblázatot, de az köztudott dolog, hogy rendkívül gondosan vannak pályáztatva és elbírálva év mint év, több alkalommal is, és a BM is közzéteszi a honlapján, hogy ki mennyit kapott pontosan.

De ezen felül, ami számomra érthetetlen, hogy bizonyos önkormányzatok, szintén kisebb-nagyobb nagyságrendben, bizonyos nagyságrendű támogatást kapnak, és ami a furcsa, hogy nemcsak itt, ebben a halmazban jelenik ez meg, tehát mondjuk, a IX. fejezetben belül, de más minisztériumoknál is, mint egyfajta feladatátfedés, megjelennek bizonyos nagyságrendű önkormányzati támogatások. Én azt gondolom, hogy ez az átláthatóság egyik mérföldköve lenne, ha azt mondanánk, hogy egyfajta feladatot egy minisztériumból lehetne finanszírozni, még akkor is, ha mondjuk, az önhiki elbírálása egy együttes felelőssége a belügyminiszternek és a Nemzetgazdasági Minisztériumnak.

Ennek ellenére az, hogy a Nemzeti Fejlesztési Minisztériumnál is vannak ilyen jellegű források, az EMMI-nél is vannak ilyen jellegű források, és így tovább, azt gondolom, ez az átláthatóságot nem segíti, és bizonyos értelemben elég furcsa kérdéseket vehet fel. Rendkívül furának tartom azt, hogy egyébként pontosan itt, a IX. fejezetnél a fejezeti tartalomnak, annak a laza 26 milliárd forintnak a sorsáról nincs igazából szó, tehát azt külön nem taglalja a zárszámadás törvényjavaslata, csakúgy, mint a „Modern városok” programját.

Nem tudom, mennyire emlékeznek képviselőtársaim, 2015 vége felé hirtelen-váratlan, a költségvetés többedik módosításakor, akkor is már egy bizottsági javaslatként került a Ház elé, tehát már a rendes tárgyaláson túl került a Ház elé a „Modern városok” programja, 25 milliárd forinttal. Akkor még egyébként a Miniszterelnökség fejezetében volt benne, most viszont onnan már teljes egészében kikerült, és 1 milliárd forinttal átkerült az önkormányzatok fejezetébe.

Nem igazán értem, hogy miért, hogyan történnek ilyen nagyságrendű változások. Ha 2015 végén eldöntünk valamit, nyilván azt megalapozottan tették - akkor is rákérdeztem egyébként, és önök azt mondták, hogy itt van egy konkrét sor, hogy melyik település, melyik megyei jogú város mennyit fog kapni, milyen programok alapján, és így tovább. Ennek ellenére aztán abból a pénzből gyakorlatilag semmi nem lett elkölve, habár az a semmi, az az 1 milliárd forint is számadást igényelne, hogy pontosan mire ment el. De az is érdekes, hogy azóta ugyan már döntöttünk a 2016-os, 2017-es költségvetési törvényről is, amelyikben egyrészt 50, másrészt 100 milliárd forinttal szerepel ez a program, ugyanakkor sajtóhírek kapcsán halljuk, hogy nem tudjuk, ezeknek mi lesz a vége.

Bürokráciacsökkentés. Döbbenetes, hogy hány államtitkár, közigazgatási államtitkár, helyettes államtitkár, főosztályvezető, és így tovább, dolgozik csak a kormányzat környékén, ugyanakkor önök

állandóan bürokráciacsökkentésről beszélnek a köz-szférában, és tízezerrel kívánják elbocsátani a foglalkoztatottakat.

Ugyanakkor, ha a minisztériumok hosszú sorát megnézem, majd' mindegyiknél azt kell hogy tapasztaljuk, hogy döbbenetes és indokolhatatlan módon nőttek - nem is próbálják egyébként megindokolni sem, még véletlenül sem - a személyi jellegű kiadások. A Miniszterelnökségnél 10 milliárdról 13 milliárdra, mellette a dologi kiadások is minden alkalommal meredeken nőttek. Az EMMI-nél is, 8 milliárdról 14 milliárdra. A most, egy hete megszüntetett KEKKH-nál 3 milliárdról 3,5 milliárdra. Az NGM-nél, államtitkár úr, 15 milliárdról 18 milliárdra nőttek a személyi jellegű kiadások. Ugyan miért? Nem beszélve arról, hogy az NGM-nél még a dologi kiadás is 3 milliárdról felnőtt aztán 16,7 milliárdra; felteszem, ez a nagy kormányzati költőzködésnek köszönhető, vagy nem tudom... (*Banai Péter Benő közbeszólása.*) Megköszöném, ha erre konkrétan válaszolna majd, de az egyéb dologi kiadások is a tervezett 32 milliárdról 2,1 milliárdra nőttek. A NAV-nál 90 milliárdról 115 milliárdra, és így tovább, tehát rendkívül hosszan tudnám még sorolni ezeket a pontokat.

(13.00)

Az FM-nél a hulladékgyűjtési feladatokra 12 milliárd volt félretéve. Tudjuk, hogy ez az e-útdíj, a lerakóhelyi járulék és a rezsicsökkentés miatti pluszterhek miatt az önkormányzati tulajdonú vállalatoknak a veszteségpótlására volna, de ugyanakkor nem költötték el ezt a pénzt, csak 8,8 milliárd forintot. Amikor a nemzeti kukaholding megalakult, akkor azt azzal magyarázták, hogy nagyon rossz a finanszírozása ennek a szférának, ezért kell ezt megoldani. Nem értjük akkor, hogy akkor viszont miért nem sikerült a teljes összeget, ami egyébként nagyon indokolt volna, elkölteni.

A Liget-projekt kapcsán itt már hallhattunk egypár szót. 2014-ben önök 5 milliárdot költöttek erre, semmit nem láthatunk belőle, hogyha kimegyünk a Ligetbe, semmi nem történt - de hát még 2015-ben, amikor már 10 milliárdot költöttek rá erre! Államtitkár úr, a pénzköltésnek az egyik legfontosabb ismérve az, hogy eredményesen történik-e vagy sem. Múltkor ön azt mondta nekem, hogy 5 milliárd előkészítésre ment. Tudjuk, hogy azóta az összes tervet, amit előkészítésként megcsináltak, a kukába tették - Istennek legyen hála, és egyébként, hozzáteszem, Orbán Viktornak, aki maga személyesen azt mondta, hogy ezeknek a terveknek a nagy része vállalhatatlan. De azt azért ki kell mondanunk, hogy eddig úgy tűnik, hogy a 15 milliárd, amit erre a dologra szántak, teljesen felesleges volt.

Még egy dolog, mert már nagyon kevés időm van: a játékadó. Államtitkár úr úgy kezdte, hogy Magyarországon növekedtek a játékadó-bevételek, ehhez képest az Andy Vajna által befizetett, befizetendő 39 milliárd helyett csak 32 lett. Ez az ellenőrzés teljes hiánya, azért, mert önbevallásra kényszerítik gyakorlatilag Andy Vajnákat, és gyakorlatilag a

kormányzat (*Az elnök csenget.*) kapitulál Andy Vajna nagysága előtt. Na, ez az, ami szégyen! Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. (*Taps a Jobbik sorai-ban. - Közbeszólás az MSZP soraiból: Úgy van!*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, jegyző asszony. Most van lehetőség kétperces felszólalásokra. Elsőnek az LMP képviselőcsoportjából Schmuck Erzsébet frakcióvezető asszonynak adok szót. Parancsoljon!

SCHMUCK ERZSÉBET (LMP): Köszönöm szépen. Három kérdésre is szeretnék gyorsan reagálni, először Banai államtitkár úrnak. Bizony az látszik, hogy a gyakorlatban önök neoliberais gazdaságpolitikát folytatnak, azt látjuk, hogy önök csak a multinacionális cégeket és a tőkét szolgálják ki. Magyarországon évek óta folytatódik a lefelé történő bérverseny, önök, ha megnézzük, 2010 óta a munkavállalói jogokat igencsak csorbították. Hogyha megnézzük a munka törvénykönyvét, akkor abból az látszik, hogy sokkal jobban kirúghatóvá tették az embereket, a szakszervezeti jogokat csökkentették - ezt most nem tudom tovább folytatni, ebbe a két percbe nem nagyon fér bele.

A foglalkoztatásra is szeretnék reagálni. Az intézményi statisztika szerint 2010 és 2016 között csak 67 ezer fővel nőtt a versenyszférának a létszáma, a közmunkásoknak közel 300 ezer fővel, viszont amit ön emlegetett, a 660 ezer főt, abban a szakértőink szerint benne van a nem teljes, a nem 8 órára vetített foglalkoztatottaknak a létszáma is. Itt valamilyen közös alapra kellene tenni. 2010-ben 60 ezerről szólt a statisztika, hogy annyian vállalnak külföldön munkát, a mostani statisztika szerint ez több mint 100 ezer - több mint 100 ezer! - fő. Itt tehát lehet, hogy a Statisztikai Hivatal adataiban is valamiféle rendet kellene látni. Nagyon sokszor nem nyilvánosak az adatok, lehet, hogy önök más statisztikai számot látnak, tehát ezt valahogyan rendezni kellene.

Font Sándor úrnak pedig azt szeretném mondani - délután lesz vita -, hogy mi azt gondoljuk, hogy sokkal jobb lett volna, hogyha állami tulajdonban maradnak azok a földek, hiszen a föld stratégiai kérdés, és itt a klímaváltozással és sok egyéb üggyel összefüggésben a hazai élelmiszer-ellátást veszélyeztetik. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen, frakcióvezető asszony. Az MSZP képviselőcsoportjából kétperces felszólalásra Józsa István képviselő úr következik. Parancsoljon!

DR. JÓZSA ISTVÁN (MSZP): Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! (*A Schmuck Erzsébettel egyeztető Banai Péter Benőnek:*) Igaz, hogy el van foglalva egy kedves hölgy hozzászólásával, de szeretném felhívni a figyelmét, hogy amikor ön a leszakadás vagy felzárkózás és a versenyképesség szubjektív kérdéseinek relativizálásával foglalkozik, akkor egy nagyon morbid anekdota jutott eszembe: két angol felfedező baktat a szavannán, és észreveszik, hogy lohol utánuk egy oroszán, mire az egyik elkezd le-venni a bakancsát és felvenni a futócipőjét. Mire a

másik megkérdezi, hogy el tudod képzelni, hogy gyorsabb leszel, mint az oroszlán? Bocsáss meg, nekem nem az oroszlánnál kell gyorsabbnak lennem! (*Derűlttség az ellenzéki képviselők soraiban.*) Tehát nem biztos, hogy aki a gazdasági versenyben lemaradt, azt széttépik az oroszlánok, de mindenképpen fájdalmas veszteségek érik. Amikor tehát mi arról beszélünk, hogy a versenyképességünk visszaesése tragikus következményekkel jár, akkor arra is gondolok, ami már számszerűen igazolódott, hogy a magyar gazdaság tavalyi 3,1 százalékos növekedése a legalacsonyabb a velünk egy versenyben lévő szomszédos országokkal összevetve. Erre mondhatnám azt, hogy az önök gazdaságpolitikája feléli az ország jövőjét, mert alacsonyak a beruházások, alacsony szintű a modernizáció, és nem fordítanak olyan összegeket az oktatásra, ami szükséges lenne, hogy esélyesek legyünk ebben a versenyben, ami nagyrészt a tudásról szól.

Mondta a számokat - jó főkönyvelő módjára - a 2015-ös teljesítésekről, hogy mennyivel lettek magasabbak az oktatási, egészségügyi, szociális ráfordítások. Ezek tényszerűen igazak, csak azt is hozzá kell tenni, hogy az azt megelőző öt évben milyen brutális összegekkel csökkentették, tehát ahhoz képest ez még nagyon messze van a felzárkózáshoz. (*Az elnök csenget.*) Tehát ahogy feltette, hogy leszakadás, felzárkózás, mi úgy gondoljuk, hogy ez a relatív leszakadást mutatja. Köszönöm szépen. (*Taps az MSZP soraiban.*)

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Ugyancsak kétperces felszólalásra a Jobbik képviselőcsoportjából Z. Kárpát Dániel képviselő úr következik. Parancsoljon, képviselő úr!

Z. KÁRPÁT DÁNIEL (Jobbik): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Újfont szóba került a devizahitelkárosultak ügye. Minden alkalommal el fogom mondani: hazudik a kormány, amikor rendezésről beszél, hiszen felvételtörvény helyett lényegében piaci áron, árfolyamon forintosított.

És, államtitkár úr, szögezzük le, az egy dicséretes eredmény, hogy a lakosság tekintetében a tartozásállomány 70 százaléka volt devizában mérve, és most ez egy 1 százalék alatti szintre szorult le, de nem ez volt a fő cél. Ez egy járulékos, nagyon pozitív gazdasági hatás. De a helyzet az, hogy a fő cél az lett volna, hogy ezeket az igazságtalanul bajba sodort embereket - az önök asszisztenciája mellett történt mindez, teszem hozzá - kihúzzuk a bajból. Ezzel szemben a valóság azt mutatja, hogy több mint 140 ezren nem tudnak törleszteni, a kilakoltatás veszélye fenyegeti őket, és önök semmilyen mérhető segítséget nem nyújtottak számukra, sőt az árfolyamgát gyűjtőszámláin gyűlő összegek az öt év leteltével egyszerre fognak ezen emberek nyakába zuhanni, és ha most ennyi a fizetőképtelen, vélhetőleg az árfolyamgátás fizetési kötelezettséggel súlyozva ezt a rendszert, még többen válnak fizetőképtelessé. Tehát ez elképesztően nagy aknát rejt magában.

A népességfogyás tekintetében pedig ne vitassuk el a kormány családpolitikai intézkedéseit, ne vitas-

suk el a családi adókedvezmények rendszerét, de a helyzet az, hogy a fogyatkozás üteme nem kíván lassulni. Nem vagyok ellendrukker, bárcsak hatásosak lennének a kormányzati eszközök, de azt kell hogy mondjam, nem azok, a népességfogyás üteme sajnos nagyságrendileg ugyanolyan, mint korábban volt, és ne is várjanak ebben változást, hogyha 27 százalékos büntető áfával terhelik a gyermekneveléshez szükséges cikkeket, a magyar családokat! Államtitkár úr, az önök 27 százalékos európai rekorder áfája védhetetlen, nem tud olyan indokot felhozni sem a parlamentben, sem máshol, ami gazdasági megközelítésből indokoltá teszi azt a brutális büntetőadót. Töröljék el végre, nyilván nem nulla százalékra, de egy tartható, normális kulcsra, az alapvető élelmiszerek egésze és a gyermeknevelési cikkek tekintetében 5 és nulla százalék közötti skálán kellene és szabadna mozogni. (*Az elnök csenget.*) Köszönöm a lehetőséget. (*Taps a Jobbik soraiban.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Kétperces felszólalásra jelentkezett Ritter Imre német nemzetiségi szószóló úr is. Parancsoljon!

RITTER IMRE nemzetiségi szószóló: Köszönöm szépen, elnök úr. A Magyarországi nemzetiségek bizottsága nevében tett felszólalásomban igyekeztem az átfogó, általános kérdésekről és a magyarországi nemzetiségek jövőjét meghatározó folyamatokról beszélni. Engedjék meg, hogy nagyon gyorsan két friss élményemet osszam meg önökkel a 2015-ös központi költségvetési törvénnyel kapcsolatos eredményekről. Nevezetesen a 2015-ös központi költségvetési törvénybe került először beállításra egy sor nemzetiségi önkormányzatok által fenntartott nemzetiségi intézmények beruházására, felújítására 441,2 millióval, ami 2016-ban meg lett duplázva. Ennek a pénznek a jelentős része volt a magyarországi németek székszárdi színházának a felújítására 200 millió forint, amelyet 50 millióval megtoldott az országos német önkormányzat, és az elmúlt, két héttel ezelőtti szerdán volt a színháznak a felújítás utáni megnyitója.

(13.10)

Én javasolom mindenkinek, ha Szekszárdon jár, nézze meg a főtéren, és menjen be; a pincétől a padlásig egy tökéletesen felújított színház kezdte meg újra a működését, amelynek emellett a tulajdonjogát is menet közben átvettük, és a színház működési támogatása is 38 millióval emelkedett. Bízom benne, hogy a következő húsz évben nem lesz vele gondunk.

A másik pedig: Battonyán, a román iskolában, ahol a kihelyezett ülés után töltöttünk egy délutánt, 150 millióból olyan szinten újították föl az intézményt és építették be a tetőterét, amely, azt gondolom, ilyen vidéki kistelepülésen szinte példa nélküli. Én javasolom mindenkinek, hogy aki Battonya környékén jár, menjen el a román iskolába és nézze meg a felújítás eredményét.

Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. (*Taps az MSZP soraiból. - Szórványos taps a Fidesz padsoraiból.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, szószóló úr. A kormány nevében Banai Péter Benő államtitkár úrnak adok most szót. Parancsoljon, államtitkár úr!

BANAI PÉTER BENŐ nemzetgazdasági minisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Ismét elhangzott pár dolog, amire reagálni kell. Nem időrendi sorrendben, de először Hegedűs Lorántné képviselő asszony egyik megjegyzésére hadd reagáljak. Azt mondta, hogy a statisztikai adatokkal lehet trükközni. Amit én sarkosan ki szeretnék jelenteni, az, hogy ez a kormány nem trükközik statisztikai adatokkal. *(Bangóné Borbély Ildikó: Dehogynem!)* Láttunk erre példát. A 2015-ös zárszámadás is, a nemzetközi adatok is, azt gondolom, azt mutatják, hogy híven, a valóságnak megfelelően mutatják be a folyamatokat a zárszámadás dokumentumaiban.

A foglalkoztatási számokat illetően: maximálisan egyetértek azzal, amit Czomba Sándor képviselő úr mondott, és abban, hogy a foglalkoztatottak száma hogyan alakult, nemcsak azt kell megerősítenem, hogy a KSH módszertana állandó, hanem azt is ki kell mondjam, hogy ez a módszertan olyan, amit az Európai Unió statisztikai hivatala áttekintett, és amely európai uniós statisztikák szerint mutatja be a foglalkoztatottak számának változását. Itt hadd mondjak megint tényt: az a foglalkoztatásbővülés, amit 2015-ben is láttunk, 2016-ban is folytatódik.

A kezemben lévő 2010 és 2016 közötti, június-augusztusi időszak KSH-adatai alapján, ami ismétlem - európai uniós módszertan szerinti, minden tagállam által követett eljárásnak megfelel, a foglalkoztatottak teljes száma 628,6 ezerrel, tehát 628 600 fővel bővült. Ebből a versenyszektorban 436 200 fő talált munkát.

A Honvédelmi Minisztérium kiadásai kapcsán Demeter Márta képviselő asszony említette, hogy GDP-arányosan is növekednek a kiadások, nem csak nominális növekedést láthatunk. De tekintettel arra, hogy a GDP érdemben növekszik az előrejelzések szerint az idei évben és a következő években, ez évente nagyságrendileg 50 milliárd forint körüli pluszforrást jelent a Honvédelmi Minisztérium számára. Ebből a pluszforrásból igenis fejlesztésekre is nyílik lehetőség, elmondhatjuk, hogy elérte azt az állapotot a magyar gazdaság, amikor - ismétlem - a teljesítményének köszönhetően úgy nyílik tér többletkiadások teljesítésére, hogy a sokszor emlegetett egyensúlyi mutatók is kedvezően alakulnak.

A vagyonértékesítési bevételekről részletes és konkrét írásbeli választ fogok adni képviselő asszonynak. Az általános szabályok azt tartalmazzák, hogy a vagyonértékesítési bevételek az állam központosított bevételei. Ez minden vagyonteljesítésnél megvalósul. És úgy mondott ettől függetlenül tudnak teljesülni azok az adott évben jóváhagyott kiadások, amelyeket az Országgyűlés elfogad. Tehát függetlenül attól, hogy az állami vagyon értékesítésére sor kerül-e vagy sem, állandóak, rögzítettek, és az említett GDP arányában növekednek a honvédelmi jellegű kiadások.

Hegedűs Lorántné képviselő asszony több konkrét kérdést tett föl, távollétében is *(Z. Kárpát Dániel: Átadjuk!)* reagálok a felvetésekre. A Liget-projekt forrásainak felhasználásáról nemcsak a zárszámadás főkötetete, hanem a részletes említett kiegészítő dokumentumok is tartalmaznak információt. Hogyha ez az információ nem elegendő, akkor természetesen további kérdés esetén úgy, mint a múltban, a jövőben is írásbeli választ ad a kormányzati illetékes szerv. Azt el kell mondjam - mint ahogy képviselő asszony, gondolom, tudja -, egy-egy beruházás megvalósításakor a kiadások nem akkor jelentkeznek, amikor a kapavágás megtörténik, hanem kell készíteni egy tervet, el kell indítani egy közbeszerzési eljárást, ezeknek vannak költségei, amelyek természetesen, mivel közpénzről van szó, tételes elszámolásra kerülnek a zárszámadási dokumentumban. Ugyanez igaz az Országgyűlés Hivatalát illető beruházások tekintetében: egyértelműek az államháztartási szabályok, minden egyes forintról tételesen el kell számolni, erről szól a zárszámadás a 2015. évben is.

Ami pedig a Nemzetgazdasági Minisztériumnál említett személyi jellegű kiadások változását illeti: arra kell felhívjam a figyelmet, hogy a köznevelési struktúrában a felelősségi viszonyok változásával egyidejűleg a szakképző centrumok és a szakképzés feladata a Nemzetgazdasági Minisztériumhoz került. Ez értelemszerűen a szakképzéshez kapcsolódó kiadások NGM-nél jelentkező növekedését eredményezte, anélkül, hogy egyébként a normál igazgatási jellegű kiadások növekedtek volna. Tehát egy strukturális váltást látunk, és értelemszerűen ezen feladatváltozásokhoz kapcsolható a minisztériumoknál látott kiadások változása is. Ez a fő ok. Az, hogy az állam takarékos gazdálkodást kíván folytatni, azt gondolom, megnyilvánul abban, hogy 2010 után beszerzési stoppról rendelt el határozatot, amely alól egyedi felmentéssel lehet csak engedélyt adni, vagy megnyilvánul abban, hogy a minisztériumi háttérintézmények átalakításáról, létszámuk szűkítéséről is döntés született.

Fontosnak tartom, hogy akár a 2015-ös zárszámadás vagy akár további évek igazgatási jellegű kiadásainak értékelésekor, ha görcsö alá vesszük a számokat, akkor egyértelműen elkülönítsük a bérjellegű kiadásokat, ahol például a NAV-nál, amit képviselő asszony említett, az adóbevételek beszedési hatékonyságának javulásával összhangban lehetőség nyílik pluszbérezésre. Tehát a bérjellegű kiadásokat el kell különíteni az egyéb jellegű kiadásoktól, ahol, én azt gondolom, hogy egy viszonylag takarékos, sőt, nemzetközi szinten is takarékos jellegű gazdálkodást látunk, és bízom abban, hogy az említett zárszámadási dokumentumokban is ez szerepel.

Józsa István képviselő úr fölvetéseit illetően: azal a megállapítással maximálisan egyet tudok érteni, hogy a versenyképesség visszaesése tragikus eredményekkel jár, ezt mindannyian tudjuk. Ha a képviselő úr megnézi azokat a versenyképességet leíró, úgy mond kemény számokat, amelyek a növekedés, foglalkoztatás, államháztartási egyensúly, államadósság, folyó fizetési mérleg számsorait illeti, akkor azt gondolom, hogy az a versenyképességi

romlás, amely Magyarországot az előző évtizedben jellemezte, sajnos igen komoly következményekkel járt. Én azt kérem, vagy azt javaslom, hogy a versenyképesség értékelésekor egyértelműen különítsük el azokat a számokat, amelyek objektívek, amelyek ténybeli statisztikákon alapulnak, azoktól, amelyek szubjektív megítélés alá esnek. Ismétlem, vannak olyan szubjektív megítélés alá eső folyamatok, amelyek kétségtelenül minden kormánynak, a mostani kormánynak is kell dolgozni. De ismétlem, élesen különítsük el az objektív, jól mérhető számoktól. Én azt látom, hogy ezekben az objektív, jól mérhető számokban nagyon komoly javulást ért el Magyarország. Ezt nemcsak a kormány gondolja így, nemcsak a zárszámadás értékelésekor az Állami Számvevőszék, hanem a nemzetközi szervezetek is, nem véletlen, hogy kikerültünk a túlzottdeficit-eljárásból, nem véletlen, hogy azok a hitelminősítők, amelyekkel komoly vitáink voltak, azok most sokkal jobban ítélik meg a magyar gazdaság folyamatait, mint tették azt egy-két évvel ezelőtt.

Ami pedig Z. Kárpát Dániel képviselő úr fölvetéseit illeti: én azt gondolom, hogy - ismétlem - a devizahitelek problémáinak megoldására rengeteget tett a kormány. Itt nem védekezni kell, hanem tényyszerűen el kell mondani, hogy az az asszisztencia, amit képviselő úr említett kormányzati oldalról a devizahitelek elszaladását illetően, 2010 előtt jellemezte a magyar kormányzati politikát.

(13.20)

Nézzük meg a statisztikákat, hogy mikor halmozódott fel az óriási devizahitel-állomány (*Z. Kárpát Dániel közbeszól.*), és nézzük meg, hogy 2010 után miket tett a kormány: Nemzeti Eszközkezelő, árfolyamgát, végtörlesztés, forintosítás. Azt gondolom, ezek a tények azt mutatják, hogy egy olyan problémáról volt szó, aminek alapvető, kulcsfontosságú negatív tételeit sikerült orvosolni. Itt a legfontosabb tétel az a kiszolgáltatottság volt, ami a forint- és euróárfolyam, illetőleg a svájcifrank-árfolyam változásának hatásait takarta, nevezetesen: az a kiszámíthatatlanság, ami a devizahitelhez kapcsolódott, megszűnt a devizahitelek esetében. S hozzáteszem, hogy ezzel egyidejűleg nemcsak a lakosság devizatorozása csökkent és aránya jelentősen szűkült az említett 70 százalék fölötti szintről 1 százalékra, hanem párhuzamosan a magyar állam adóssága is változott, a devizaadósság aránya csökkent, és ezt is tartalmazza a tisztelt Ház előtt lévő 2015. évi zárszámadás. Köszönöm a figyelmüket.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Most rendes felszólalásra az MSZP képviselőcsoportjából Bangóné Borbély Ildikó képviselő asszony következik. Parancsoljon, képviselő asszony!

BANGÓNÉ BORBÉLY ILDIKÓ (MSZP): (*Banai Péter Benő hátrafordulva Z. Kárpát Dániellel beszélget.*) Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Legelőször is egy kis dicsérettel szeretném kezdeni: azon államtitkárok közé tartozik, aki végig-

üli a vitát, legalább itt van, és minden egyes felszólalásra reagál. Igaz, hogy most nem figyel rám, pedig dicsérem - és ennyi is volt a dicséretből a 2015-ös költségvetéshez kapcsolódóan.

Egyetlenegy foglalkoztatási adatra reagálnék. Nem tudom, hogy az államtitkár úr... Megvárom, amíg az államtitkár úr figyelni fog, pedig még meg is dicsértem az elején. Nem tudom, tudja-e az államtitkár úr a foglalkoztatási adatról, hogy az OECD most adott ki egy adatot, amely szerint Magyarországon a 15 és 25 év közötti fiatalok között 288 ezer olyan fiatal van, aki nincs semmilyen rendszerben, se munkanélküli-segélyt nem kap, se oktatási rendszerben nincs, és nem dolgozik. Szeretném megkérdezni, hogy erre mit tud válaszolni, államtitkár úr.

A zárszámadást áttekintve elmondhatjuk, hogy beigazolódott az, amit már a 2015. évi költségvetés tárgyalásánál mondtunk: 2015 az adóemelések, a szociális válság mélyülése és a tudáslapú társadalomképtől való elfordulásnak az éve lesz. Sokat elmond a kormány költségvetéséről, hogy 2014 őszén, amikor a tervezetet benyújtották, a Magyar Szegénységellenes Hálózat egy kiáltványt fogalmazott meg a következő címmel: „Ehen fogunk döglenni!”

Ha a szegénységről beszélünk, és azt mondta az államtitkár úr, hogy a kormány nem trükközik, a KSH módszertana állandó, akkor itt el kell mondani, hogy 2014 ősze volt az, amikor a KSH nem tette közzé szeptemberben a szegénységi adatokat. Elég nagy botrány árán sikerült majdnem két hónapos késéssel ezeket az adatokat megismernünk, és utána rájöttünk, hogy mi volt a késés indoka: nem nagyon akarták azokat az adatokat a nyilvánosság elé tárni.

A másik, ami 2015-ben megtörtént, hogy februárban a sajtó számára eljuttatták azt a levelet, amely az Emberi Erőforrások Minisztériumából került ki, és amelyben megtiltották a minisztériumok munkatársainak bizonyos szavak használatát: szegény, szegénység, mélyszegénység, gyermekszegénység. Maga a fogalmak megtiltása volt a legfontosabb az EMMI-nek, és nem azon dolgozni, hogy maguk ezek a körülmények valahogy változzanak.

Ha a kormány nem trükközik az adatokkal, és a KSH módszertana állandó, akkor mondja már meg, államtitkár úr, hogyan fordulhat az elő, hogy ma már nincsenek létminimum-számítási adatok, a KSH nem tesz közzé szegénységi adatokat, és lényegében azokat a híreket halljuk, hogy a létminimum számításának a módszertanát fogják megváltoztatni, aminek az egyik eleme az lesz, hogy kalóriaszámítást fognak végezni, hogy egy embernek, gyereknek, nőnek, férfinak mennyi az a napi kalóriabevitel, amit el kell fogyasztania. Államtitkár úr, csak felhívnam a figyelmét, lehet, hogy kalóriaszámítást fognak végezni, csak nem mindegy, hogy milyen minőségű ételt visz be a szervezetébe az ember, mert ugyanazt a mennyiségű kalóriát be tudja vinni fehér kenyérrel, szénhidráttal, burgonyával, ami egészségtelen, és be tudja vinni egészséges ételekkel, fehér hússal, zöldekkel, gyümölcscsel és tejtermékekkel. Mindenki tudja, hogy Magyarországon az elhízás nagyon sok esetben a szegénység egyik jele, mivel nagyon egészségtelen tápanyagokat tud a szegény ember bevinni a

szervezetébe. Szóval, azért ne jelentsünk ki ilyeneket, államtitkár úr, hogy a KSH módszertana állandó!

Az államháztartás konszolidált funkcionális kiadásait tekintve az átlátható, hogy 2015-ben a GDP kisebb részét költötte az állam társadalombiztosítási és jóléti szolgáltatásokra, mint 2014-ben, csökkenés látható a nyugdíjagnál, a rokkantsági juttatásoknál, a családi támogatásoknál és a szociális támogatásoknál is. Ha az állami kiadások megoszlását nézzük, akkor azt látjuk, hogy a 2014. évhez képest kisebb részben fordított az összes kiadás közül erre a területre a kormány. A munkanélküli-ellátásoknál, a nominálisan mért kiadásnál 40 milliárd forint a csökkenés. 2015-ben a GDP előzetes, várható növekedése 3,1 százalékos volt, tehát bővült az elkölthető pénz nagysága, és ezt nem a szociális területen érzékeljük a legjobban, mondhatjuk, hogy nem ott történt az emelkedés.

Bevételi oldalról is érdemes megjegyezni, hogy a bürokrácia egyszerűsítése és az adócsökkentések közben az „Egyéb lakossági adók” című soron az 500 milliós tervezett bevétel helyett több mint 8 milliárd forint lett a bevétel, államtitkár úr, a lakossági illetékek 120 milliárd forint helyett 136 milliárd forintot tesznek ki, ez is jelentős túlteljesülés.

A bevételeket csökkentette több adókedvezmény is, köztük a családi adókedvezmény, több mint 243 milliárd forintban. Ebben benne van az első házások kedvezménye is, amit 2015-ben vezettek be, és az idén kiderült, hogy nagyon kevés fiatal veszi igénybe. Tudna erről valamit mondani, államtitkár úr, hogy miért nem veszik az első házások igénybe az adókedvezményt? Talán azért, mert nincsen munkahelyük.

A Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap, ami valójában több kiadási előirányzat gyűjtőneve, csupán 3,9 százalékkal a tervezett szint felett teljesült, 136 milliárd forint költségvetési forrást igényelt. Azt látjuk, hogy a családi pótlékra 4 milliárddal jutott kevesebb, mint ahogy tervezték, a gyermeknevelési támogatásra pedig 1 milliárd forinttal. Az előbbi, a családi pótlék csökkenése egyértelműen jelzi, hogy az a fajta bébiboom, amit beharangoztak 2010 után, nem történt meg.

A családpolitika sikerességének egyik mérőszáma a gyermekszületésszám. Ugyebár, nagyon sokáig használta azt a fogalmat a kormány meg a Fidesz-KDNP politikusai, hogy „családbarát kormány”, hála a jó égnek, leszoktak róla, mostanában nem halljuk - nem jött be, államtitkár úr. Néhány adatot szeretnék mondani a gyermekszületésszámmal kapcsolatban. Amikor 2008-ban kitört a válság, akkor még Magyarországon 99 149 gyerek született, majd 2010 környékén a 90 ezret alig haladtuk meg, majd 2011-ben volt az a mélypont, amikor soha nem látott mélységekbe süllyedt a gyermekszületésszám Magyarországon, 88 049 gyermek született. Majd minimális emelkedést figyelhetünk, nem mondom azt, hogy nem jó, mert minden pluszgyermek megszületése érték Magyarországon, és 2015-ben 91 690 gyermek jött világra Magyarországon.

A mostani adatokat megnézve, az első nyolckilenc hónapot, körülbelül 1,9 százalékos visszaesés történt a tavalyi évhez képest, és ha most egy kicsikét

számolunk, akkor ez azt jelenti, hogy ha ez a tendencia megmarad az év hátralévő hónapjaiban - márpedig aki szokta nézni a statisztikai adatokat, jól tudja, hogy az utolsó hónapokban lényegében kevesebb gyermek születik, augusztus, június, július az, amikor meg szokott ugrani a gyermekszületésszám, én számítást végeztem -, ha 2 százalékos csökkenés fog történni, akkor 90 ezer fő alá fog süllyedni megint a gyermekszületésszám.

(13-30)

Államtitkár úr, nem működik a Fidesz-kormány családpolitikája. És millióegyszer elmondtuk már, hogy arra kellene energiát fordítani, hogy valahogy a külföldre távozott fiataljainkat hazahozni, mert a szülőképes korú nőknek egy jelentős hányada külföldön van, és ha ezek a nők vagy házaspárok külföldön fognak gyermeket szülni, azok már nem fognak hazatérni Magyarországra. Nagyon oda kellene figyelni erre a kormányznak. Úgy látjuk, hogy több éve erre már nem fordítanak energiát.

Lenne még néhány kérdésem államtitkár úrhoz. Ha az adatokat megnézzük, hogy hogyan teljesült az előirányzat, hogyan tudott teljesülni az adott évben: már mondtam, hogy a családi pótlék 98,8 százalékban teljesült, a gyermeknevelési támogatások 92,1 százalékban. Ez mind a születésszámmal kapcsolatos.

De van egy tétel, amit én szeretnék megkérdézni államtitkár úrtól, és magával a foglalkoztatással függ össze. A gyermekek születésével kapcsolatos szabadság megtérítése, szabadságmegtérítés 146 százalékon teljesült. Államtitkár úr, nagyon nagy baj van. Az helyes, hogy vonjuk be az édesapákat abba, hogy a gyermeket neveljék. Ha jól tudom, most két hét szabadság jár az újszülött gyerekekhez, de valami oknál fogva ezt az édesapák nem tudják vagy nem akarják érvényesíteni. Nem az van-e, hogy a munkáltatók nem szeretik ezt a két hét szabadságot kiadni? Én azt gondolom, hogy ha valaki családbarát kormányzásról beszél, akkor valami úton-módon ösztönözni kellene a munkáltatókat, hogy az édesapák ezt igénybe tudják venni, mert akkor nem jönne ki év végén ez a szám. A pénzbeli és természetbeli gyermekvédelmi támogatások 85,9 százaléka teljesült a 2015-ös költségvetésben.

A Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap részletezésénél kiderül, hogy 1,3 milliárd forint bevétel is keletkezett, amit döntő többségében a jogosulatlanul igénybe vett támogatások visszafizetése okozott. Azért ez az 1,3 milliárd forint, hogy jogosulatlanul vették igénybe, egy nagyon brutális szám. Szeretném megkérdézni államtitkár urat, hogy tudna-e erről valamit mondani, hogy milyen jogosulatlan ellátásokat kellett visszafizetni és hány embernek. Hogyha most nem fog tudni, akkor nagyon megköszönöm, ha írásban fog válaszolni ebben a kérdésben.

Gyermekétkeztetés. A gyermekétkeztetésnél megemlítik, hogy 2015 szeptemberében bővítették a rendszert, a bölcsődei és óvodai ingyenes étkeztetés kiterjesztése miatt 3,1 milliárd forinttal több lett a keret, 61,3 milliárd forintra nőtt. Megjegyzik, hogy az intézményi működési bevételekből további 36,9 mil-

liárd forint bevétel származott, így az összesen 123,4 milliárd forint működési kiadás közel 79,4 százalékát az intézményi saját bevételek és az állami támogatások fedezték. Magyarul tehát, 37 milliárddal többet szedtek be a szülőktől, mint amit terveztek. Ez azért nem mellékes, államtitkár úr, ahhoz képest, hogy egyébként 3 milliárddal emelték az állami forrást.

Itt megint kitérnek a nyári szociális étkeztetésre. Több éven keresztül jeleztük, hogy a 2,6 milliárd forintot, ami a kormányváltáskor be volt tervezve nyári szociális étkeztetésre, emelni kell. Majd meghallották azokat a kritikákat, amiket megfogalmaztunk akkor ellenzéki oldalról. De el kell mondanom, államtitkár úr, hogy hiába lett kötelező 2016-tól a szociális nyári étkeztetés, azt látjuk, hogy nem kap több gyermek szünetekben étkezési támogatást, mert nem biztosítanak kellő forrást az önkormányzatoknak, csak egy bizonyos részét, és azok az önkormányzatok, amelyek nem tudják mellérakni úgymond az önerőt, aminek nem is kellene lennie, nem fogják tudni évről évre ezt biztosítani. Most is körülbelül 142 ezer gyermek kapta. Tavasszal írásbeli kérdéssel fordultam, 142 ezer gyermek kapott tavaszi szünetben nyári szociális étkeztetést, és míg nem volt kötelező feladatellátása az önkormányzatnak, akkor is 142 ezer gyermek kapta. Közben meg a Gazdasági Minisztérium és az EMMI felmérése alapján 203 ezer gyermeknek kellene ma Magyarországon nyári szociális étkeztetésben részesülnie. Ha erre tudna mondani valamit, államtitkár úr, azt megköszönöm.

Még szeretnék beszélni a lakásépítési támogatásokról. 2015 volt az az év, amikor soha nem látott mértékben alacsony volt a lakásépítések száma. 2010-ben még 20 823 lakás épült Magyarországon - körülbelül 40 ezer új lakásnak kellene épülnie minden évben -, majd 2015-ben 7612. 7612, államtitkár úr! Folyamatosan sikerként propagálták a kommunikációjukban, hogy a lakásépítésre, a családtagmogatási rendszerre mennyi pénzt különítenek el, hogy ösztönzik a fiatalokat, és ehhez képest valahogy nem sikerült áttörést elérni a lakásépítésben sem, és most azt látjuk, hogy a CSOK bevezetése sem fogja megoldani ezt a problémát. A statisztikai adatokból kiderül, hogy nem új lakásokra használják ma sem, hanem inkább használt lakás vásárlására, ráadásul drasztikusan nőttek a telekárak, drasztikusan nőttek a lakásárak, és lényegében csak egy jómódú kör tudja ezt a támogatási rendszert igénybe venni. Ezt is többször módosították, és mégsem tudunk sikerről beszélni.

Az Orbán-kormány (*Az elnök csenget.*) 2015-ös költségvetése fenntartotta azt a dilettáns és kiszámíthatatlan gazdaságpolitikát, amelynek eredményeképpen fennmaradt az 1000 milliárd forintos forráskivonás az egészségügyi, az oktatási, a nyugdíj- és a szociális ellátásból.

Államtitkár úr, várom majd a választát a kérdéseimre. Köszönöm, elnök úr. Köszönöm szépen. (*Taps az MSZP padsoraiból.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Kettőperces felszólalásra az MSZP képviselőcsoport-

jából Józsa István képviselő úr következik. Parancsoljon, képviselő úr!

DR. JÓZSA ISTVÁN (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Örülök, hogy egyetértünk a versenyképesség fontosságában. Szeretném azért felhívni államtitkár úr figyelmét, bár ahogy mondtam, nem akartam én őt leértékelni, hogy egy jó főkönyvelő alaposságával áll itt a dolgokhoz, de azért van a kormányzati munkának egy olyan vetülete, ami bizonyára ön fölött áll, de negatív, ami megnyilvánul a versenyképességi vizsgálatban.

Én egyetérték azzal, hogy önnek van hatása ezekre a költségvetési mutatókra, de azt is kifejtettük, hogy ezen belül milyen szerkezeti ellentmondások vannak, amelyek rontják a versenyképességet. Viszont amit ön próbál leértékelni - szubjektív mutatókat -, azért erre is van hatása a kormányzati munkának, mert ilyen szubjektív mutatók vannak, hogy kiszámíthatóság. A kormány munkája kiszámíthatatlan a különadók tekintetében.

A bizonytalanság, ki hogyan nyeri a pályázatok: nem számíthat arra, hogy egy szabad, tiszta versenyben indulhat a pályázatokon, mert egy durván protekcionista gazdasági megközelítés van. Az önök fő közgazdásza, aki most a Corvinus Egyetem rektora, még ki is fejtette, hogy amit az újságírók korrupciónak neveznek, az a Fidesz gazdaságpolitikájának a lényege (*Közbeszólások az MSZP padsoraiból: Így van!*), nevezetesen, megteremtené a nemzeti burzsoáziát, de ez ezzel a következménnyel jár, hogy a versenypiac szereplői leértékelik az országot. És lehet, hogy csak hat helyet estünk vissza, de a tendencia az, hogy visszafele esik Magyarország és nem javul, és ez megmutatkozik a beruházások hiányában. Tehát azok az elmaradt beruházások, amelyek ebben az időszakban nem valósultak meg, az már egy rögzült kár, tehát önök a leszakadást erősítik ezzel. Köszönöm. (*Taps az MSZP padsoraiból.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Rendes felszólalásra az MSZP képviselőcsoportjából Heringes Anita képviselő asszony következik. Parancsoljon, képviselő asszony, öné a szó.

HERINGES ANITA (MSZP): Nagyon szépen köszönöm a szót. Rengeteg gondolat ébredt bennem az eddig elhangzott felszólalások után. Azért a devizahitelek megmentésére hivatkozni, azt gondolom, a mai napig egy megrendítő hivatkozás, hiszen az érintettek a mai napig nem úgy érzik, ahogy a kormány ezt kommunikálja. Az érintettek a mai napig úgy érzik, hogy ők ott lettek hagyva az árok szélén, az ő problémájuk nem lett megoldva, ők ugyanúgy elvannak adósítva a mai napig, és ugyanúgy napról napra élnek.

Ha egy kistélepülés polgármesterét ma megkérdezzük arról, hogy hogy élnek az emberek a településén, akkor elmondja azt, hogy amíg pár évvel ezelőtt még egy havi fizetés 20-ig kitarított, addig ma ott tartunk, hogy 10-e után már nincs a bérből, akár a közmunkaprogramból megszerzett bérből egy fillér se. Csakhogy a 10-e után még van 20 nap, amikor vala-

miből meg kéne élni ezeknek az embereknek. Ez az, amit nem lát a kormányzat, és nem hajlandó észrevenni, amikor azt mondják, hogy a magyar gazdaság jobban teljesít. Nem tud jobban teljesíteni, ha az emberek nem érzik, és itt van nagy különbség a reálérték és a nominális érték között, hogy az emberek érzete más. Valahogy a kosárba sokkal kevesebb termék kerül ugyanazért a pénzért.

(13.40)

Fontos kiemelni, hogy a 2015-ös évben a GDP 6 százalékanak megfelelő uniós forrás érkezett Magyarországra. Ennek köszönhető a kedvező gazdasági adatok. Azonban hiába csillog ez a máz olyan szépen, a szakértők szerint a gazdasági szerkezet ingatag lábakon áll. Hiába került egyensúlyba Magyarország pénzügyi makroszinten, ha mindeközben a hazai gazdaság egészének versenyképessége történelmi mélypontra van, ahogy ezt képviselőtársaim is már elmondták. A Világgazdasági Fórum legfrissebb elemzése szerint Magyarország hat helyet rontott, a 69. helyre csúszott vissza a listán. Az Európai Unió 28 tagállama közül hazánk mögött csak Görögország, Ciprus és Horvátország kullog. Azt gondolom, erre nem lehetünk büszkék. Miközben a kelet-európai régió, úgy tűnik, kiheverte a pénzügyi válság okozta sokkot, a 2009-et megelőző szintre tornázta magát, hazánk esetében tovább romlott a vállalkozói környezet minősége. A felmérés szerint a kedvezőtlen trendet 2011, az unortodox gazdaságpolitika térhódítása okozta, emiatt töretlen sajnós az ő helyzetük.

Nézzük, miért is fektetne be ma egy vállalkozó Magyarországra, amikor nem tudja, hogy milyen új adók lesznek kivette, vagy egyébként milyen lesz az adópolitikája ma Magyarországnak, mire számíthat. Ha befektet, akkor az neki megtérül-e, tud-e új embereket felvenni? De mire is vegyen fel új embereket, amikor azt látja, hogy ha az európai uniós pénzeket kivesszük, akkor sajnós nem nagyon fejlődik ez az ország? Ha azt látja, hogy a haverokon, barátokon kívül nem tud elnyerni komolyabb beruházást, nem tud elnyerni pályázatot, akkor mire próbálkozzon meg fejleszteni, embereket felvenni, eszközöket vásárolni, telephelyet bővíteni?

Az az érzet és érzékenység, ami ma Magyarországon van, tragikus. Azért tragikus, mert tényleg eljutottunk oda, hogy a korrupció az, ami a legjobban kifejezi ma a gazdaságpolitikáját Magyarországnak. A haverok országában élünk, és persze sokan elmondják, hogy minden szentnek maga felé húz a keze, csak az a baj, hogy itt nem szentek ülnek, hanem álszentek, és azt gondolom, hogy sajnós ez a zárszámadás is az álszentség zárszámadása, hiszen nem tudtak reális számokkal dolgozni, a tervezéshez képest a valóság fényévekre van. Miután már a 2017-es költségvetést is elfogadtuk, valószínűleg jösgömbbel rendelkezik a kormányzat, hiszen már most látja, hogy mi fog történni, milyen tendenciákat várhatunk, és milyen számokkal dolgozhatnak 2017-re is.

És akkor nézzük a számokat: 4,4 millió foglalkoztatott van, aki dolgozik ma Magyarországon, ebből 338 ezer az ingázók és a közfoglalkoztatottak,

akkor önök jelen pillanatban annyira nem foglalkoznak, ha a számok tükrét nézzük. Amire még nagyon-nagyon szeretném felhívni a figyelmüket, hogy a közfoglalkoztatottak 85-90 százaléka az elsődleges munkaerőpiacra sosem tud kilépni. Tán ezzel kéne foglalkoznunk. Tán azzal kéne foglalkoznunk, hogy ezeknek az embereknek is jövőt és lehetőséget biztosítsunk a következő időszakban.

Nagyon nehéz úgy zárszámadást tárgyalni, hogy az ellenzéki képviselők elmondják a véleményüket, államtitkár úr itt egyedül állja a sarat és próbál válaszolni a kérdéseinkre, de valahogy az egyéni képviselőknek, a fideszes egyéni képviselőknek nincs véleményük a saját körzetüket érintő kérdéssről. Pedig azt gondolom, ilyenkor kéne mélyen a saját választópolgáraink szemébe nézni és elmondani, tükröt tartva a saját kormányuknak is, hogy mik azok az elhibázott gazdaságpolitikai lépések, amelyeket az emberek nap mint nap megéreznek.

Ma már ott tartunk, hogy miniszterből, államtitkárból, kormánybiztosból több van, mint országgyűlési képviselőből. Ez nem a bürokráciacsökkentés képe. Ma ott tartunk, hogy egyébként ez a rendszer sokkal drágább és sokkal többbe kerül, mint valaha került ebben az országban.

A jóléti kiadásoknál is reálértékben 8,3 százalékos csökkenést számolhatunk el. Persze, nominális értékben, mondhatja államtitkár úr, hogy nem így van, de reálértékben a 8,3 százalékos simán megállja a helyét. A vállalkozások nem tudnak befektetni, mert nincs mire. Amikor odáig eljutunk, hogy egyébként a tartalékból 3,96 milliárd forintot Andy Vajának a Magyar Nemzeti Filmalapra adunk oda, akkor nem tudom, nem beszéltek meg előre a barátjukkal, hogy neki kell 4 milliárd forint, és ezért nem írták bele a költségvetésbe? Merthogy a tartalékból ritkán szoktak a barátoknak Magyar Filmalapra 4 milliárd forintot csak úgy odaadni. De természetesen valószínűleg Andy Vajának ez is jár, vagy ahogy az ön államtitkártársa mondta, jut.

Az MSZP a törvényjavaslat elfogadását nem támogatja, mert a kormány saját maga dicséretét tartja első számú feladatának, míg a költségvetésünk átláthatósága az EU és az OECD egyik legrosszabb értékelését kapta. Az EU-s forrásoknak köszönhető a gazdasági növekedés, csak azt nem tudjuk, hogy ha az önök által plakátokon és mindenhol szidott Brüsszel nem küldené ezeket az összegeket, akkor mi történe Magyarországgal. Valószínűleg még tragikusabb helyzetben lennénk ma.

A kormányzat huncut úri kedvének megfelelően alakítja, változtatja a költségvetésben előzetesen megállapított, elfogadott tételeket. Ez bizonytalanná és kiszámíthatatlanná teszi a teljes állami költségvetési rendszert. A munkakeresés átlagos időtartama nem javult, sőt 18,4 hónap ma. A nyilvántartott munkanélküliek közel fele egy év alatt sem talál munkát magának, és a munkakereséssel töltött idő átlagosan is több mint másfél év abban az időszakban, amikor jelentős munkaerőhiány van Magyarországon. Ez arra enged következtetni, hogy azok nem tudnak elhelyezkedni, akik vagy nem tudnak eljutni a foglalkoztatóhoz családi vagy térségi, vagy közleke-

dési gondok miatt, vagy alacsony képzettséggel rendelkeznek. A kormányzatnak ez lenne az óriási feladata: felzárkóztató képzéseket, valódi munkapasztalat-szerzéseket, utazási, lakhatási lehetőségeket kellene biztosítani, amelyek érdemben segítik a fentebb jellemzett társadalmi csoportok munkaerőpiaci pozíciójának javítását.

Tisztelt Államtitkár Úr! Ez lenne az igazi feladat, amit már egyébként Cseresnyés Péter államtitkár úrnak is elmondtam, hogy ha ma egy fiatal munkát szeretne keresni vagy munkát szeretne magának, és fel kell jönnie Budapestre, és itt meg kell élnie, akkor a minimális költségei 205 ezer forint nettó. 205 ezer nettót ma egy pályakezdő fiatal csak álmaiban lát fizetesként. Ha a Zala megyei adatokat nézzük, ott is 138 ezer nettóból lehetne megélni úgy, hogy nem költözött még el a szüleitől, és akkor még hol van a családalapítás, hol van a gyermekvállalás, és hol van az, hogy az ember egy normális életet él Magyarországon, mert csak az élelemre, csak a ruházzkodásra és egyébként a tömegközlekedésre, albérletfizetésre, rezsifizetésre lennének elegendők ezek az összegek.

Ezek az összegek sajnos ma egy normális életre nem elegendők, nemhiába hagyta el 600 ezer ember Magyarországot, és próbál meg sajnos külföldön munkát keresni, munkát találni és egy olyan életet biztosítani magának, amit a szülei és a nagyszülei megálmodtak neki. Csak amikor a rendszerváltás megtörtént, azt gondolom, a szülein és nagyszülein sem ilyen jövőt képzeltek el a mai fiatalságnak, hanem azt gondolták, hogy nekik könnyebb lesz, nekik valahogy jobb életük lesz, és ezért ők megtették mindent. Ehhez képest ma azt érzik a nagymamák, hogy nekik kell segíteni mind gyermekeiket, mind unokáikat ahhoz, hogy egyről a kettőre tudjanak lépni, mert a mai fizetésekből Magyarországon, mondjuk ki, nem lehet megélni.

Az aktív támogatások soron a foglalkoztatási és képzési támogatásoknál a kiadás 1,6 milliárd forinttal csökkent. A Nyugdíjbiztosítási Alapnak az eredetileg tervezett 400 millió forint helyett végül 309 millió forint került átadásra.

A költségvetésnek a képzési rendszer átalakításával kapcsolatos során eredetileg bevételt, 9 milliárd forintot könyveltek el. Ez az összeg a Nemzeti Foglalkoztatási Alap képzési és alap részéből került átadásra a szakképzési centrumoknak. Amikor az NGM a KLIK-től átvette ezeket a szakképző tanintézményeket, ekkora összeget biztosított tűzoltó jelleggel a korábban már elmaradt halaszthatatlan dologi kiadások fedezésére.

(13.50)

Egy újabb olyan rendszer omlott össze a KLIK rendszerében, amit önök teremtettek meg rosszul, majd pedig amikor meg kellett oldani ezt a problémát, akkor tűzoltó jelleggel, gyorsan nagyobb összeget kellett biztosítani, hiszen már majdnem ott tartottunk, hogy a villanyt kapcsolták ki és a vizet zárták el ezekben az intézményekben.

A foglalkoztatási lehetőségekben a munkanélküliek számának alakulásánál meglévő területi, vala-

mint munkaképes korú népességen belüli képzettségi különbségek ma is jelentősek. A gazdasági válság következményeként jelentkező kedvezőtlen munkaerőpiaci tendenciák, a csökkenő foglalkoztatás ráirányítják a figyelmet az aktív foglalkoztatáspolitikai eszközökben rejlő lehetőségekre.

A 2016 júniusában megjelent kormányhatározat érinti a Türr István Képző és Kutató Intézetet is. Ezt az intézményt a kormány az Emberi Erőforrások Minisztériumába jogutódlással való beolvasztással megszüntette. Az elmúlt pár évben ez az intézményháló felelős volt a közfoglalkoztatásban részt vevők képzéséért, amit több szempontból sem tudott jól teljesíteni az elmúlt időszakban. A megszervezett képzések szakmai és eredményességi színvonala is jelentős mértékben elmaradt az elégségestől. Úgy tűnik, hogy a közfoglalkoztatottak munkaerőpiaci helyzetén az itt megszervezett és lebonyolított képzések érdemben nem tudtak segíteni, ezzel ellentétben nagyon jól megélték belőle páran.

Azt is elmondtam már, hogy a közfoglalkoztatottak 85-90 százaléka nem tud az elsődleges munkaerőpiacra kilépni. Jó pár kistéleplési polgármester nekem is elmondta, hogy az a baj, hogy ha ő közfoglalkoztatottat elküld képzésre, aki a konyhai kiségitő képzést megkapja, majd bekerül az iskolába, a helyi óvodába főzni és segíteni a konyhások munkáját, és beválik, akkor három hónapot foglalkoztathatja, mert önök csak ennyi támogatást adnak hozzá, majd három hónap után még akkor is, ha nagyon jól végezte a dolgát és megállja a helyét, és tényleg úgy csinálja a dolgát, ahogy kell, ki kell rúgniuk. Így persze önök jó párszor el tudják ezeket a közfoglalkoztatottakat számolni a statisztikájukban az egy évben foglalkoztatottak számát nézve, csak hát ettől még az ember élete nem oldódott meg. S ha mondjuk, véletlenül pont úgy alakul, hogy ő ott bevált volna, akkor nem kéne egy olyan támogatási rendszernek lenni, hogy ott is maradjon, dolgozzon tovább, és a helyére nem egy újabb, három hónap alatt kiképzett konyhai kiségitőt kelljen felvenni, aki három hónap múlva ugyanúgy ki lesz rúgva? Ezekben a településeken egyébként pont a közlekedés okozza a legnagyobb gondot, hiszen területileg nem tudnak bejárni a nagyobb településekre, mert nincs annyi pénzük, hogy az első hónapon túllépjének, nincs annyi pénzük, hogy az első havi albérletet, kauciót és útiköltséget megfinanszírozzák előre. No, pont ez az a dolog, amin igazán segíteni kéne. De ahogy látjuk, valószínűleg önök is látták, hogy ezt a képzési rendszert rosszul sikerült kialakítaniuk, hiszen a Türr István-rendszert megszüntették, és azt az államtitkárt is leváltották, aki ezért felelt.

Egy csomó olyan dolog van, amiben át kellene gondolniuk a következő időszakot. Sajnálom, hogy Czomba volt államtitkár úr elment. Azt mondta, hogy jót fogunk vitatkozni ezekben a kérdésekben, de ha nincs már bent a teremben, úgy nehéz vitatkozni véleményem szerint. Köszönöm szépen. *(Taps az MSZP soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Az MSZP képviselőcsoportjából rendes felszólalásra

Korózs Lajos képviselő úr következik. Parancsoljon, képviselő úr!

KORÓZS LAJOS (MSZP): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! En négy-öt dologról szeretnék beszélni, általában a szociális ágazat múlt évi teljesítéséről, a családtámogatás egyes elemeiről, a segélyekről és a társadalombiztosításnak a nyugellátással foglalkozó szegmenséről.

Fő vonalakban azt nyilvánvalóan látjuk, hogy a 2010-es regnálása óta az állam, a kormány a saját maga működésére lényegesen több pénzt költött, mint a szociális, jóléti funkciókra. Ha reálértéken nézzük, akkor az állam önmagára 2010 óta mintegy 20,5 százalékos növekedést tud elkönyvelni, a jóléti, szociális funkciókra pedig 8,3 százalékos mínuszt tud elkönyvelni. E között azért egy borzasztó nagy úr tátong! A társadalombiztosítási, jóléti szolgáltatásoknál egyébként, ha a szociális, jóléti funkciókon belül nézzük, akkor még nagyobb a differencia, mert 19,7 százalékos mínuszt lehet elkönyvelni.

Tisztelt Ház! Kedves Képviselőtársaim! Mindenképp kell hogy beszéljünk a segélyezésnek arról az eleméről, amely a pénzbeli és a természetbeni ellátásokat illeti, hiszen ha ezen a tételen megnézzük a gyermekvédelmi ellátásokat a pénzbeli és természetbeni ellátásokon belül, az előirányzat 14 százalékkal alulteljesült, közel 800 millió forinttal fordítottak kevesebbet a legszegényebb gyerekek támogatására, mint amit terveztek. S meg kell hogy említssem, a társadalombiztosításnak az egészségügyet érintő szegmensében a közgyógyellátásra 1,3 milliárd forinttal jutott kevesebb, mint amit terveztek. Egyébként évek óta nem emelték a gyógyszerkeret összegét. Hangsúlyozni szeretném, hogy itt a közgyógyellátásban adható támogatásokról van szó.

Meg kell hogy említssem az önkormányzati segélyezésnek a múlt évben való átalakítását. A tisztelt Ház előtt ismeretes a szociális törvénynek az a módosítása, amely múlt év március 1-jével több ellátást megszüntetett Magyarországon, eltörölték a lakhatási támogatást, az adósságkezelési szolgáltatást, a méltányossági közgyógyellátást, a méltányossági ápolási díjat és a rendszeres szociális segélyt. Abból adódóan, ahogy átszerkesztették az egész segélyezési rendszert, ahogy említettem, nagyon sok ellátás megszűnt. Azt mondták, hogy települési támogatás fejében a települési önkormányzatok mintegy 30 milliárd forintos támogatást fognak erre a feladatra kapni. Vannak persze olyan szegmensek, amelyek a járási szervezetekhez, járási hivatalokhoz kerültek átcsoportosításra.

Itt meg kell említeni a kifutó önkormányzati segélyek ügyét. Az adott állami támogatás 4,7 milliárd forinttal kevesebb lett a tervezésnél; ez a jogcím egyébként a pénzbeli szociális ellátások kiegészítése jogcím alatt található. Ennek oka, hogy 4,3 milliárd forintot elvettek erről a sorról, 1 milliárdot a gyermekétkeztetés fejlesztésére csoportosítottak át, ami így gyakorlatilag megduplázódott, 400 millió forint jutott a család- és gyermekjóléti központok egyszeri támogatására, valamint 3 milliárdot kaptak az önkormányzatok egyéb feladataikhoz. Ezt leszámítva

300 millió forint maradt el a segélyekre költött pénz módosított előirányzatától.

A települési önkormányzatok szociális feladatai rovaton, ahogy említettem az előbb, mintegy 30 milliárd forint került beállításra, és ezt a 30 milliárd forintot gyakorlatilag el is költötték, tehát itt egy százszázalékos teljesülés látszik realizálódni. Ezt az önkormányzatok az általuk nyújtott települési támogatásra kapták, de fontos megjegyezni azt is, hogy bármilyen szociális jellegű feladatra is fordíthatták a lehívható keretet.

A továbbiakban szeretnék néhány mondat erejéig a társadalombiztosítási alapoknak a nyugdíjjal kapcsolatos ügyeire kitérni. A társadalombiztosítási alapokról az indoklás többek között azt írja, hogy „a kiadások esetében a törvényi előirányzattól elmaradtak a nyugellátások és a rokkantsági rehabilitációs ellátások kiadásai, magasabbak lettek ugyanakkor a gyógyszerterhelések és a gyógyító-megelőző ellátásokhoz kapcsolódó kiadások”.

Nézzük a nyugdíjellátás kérdését! 2015-ben a nyugdíjemelés 1,8 százalékos volt, ami 51,3 milliárd forintos éves növekedéssel járt. Az indoklás szerint ez az emelés a nyugdíjak vásárlóerejének 1,4 százalékos növekedését eredményezte. Továbbá hozzáteszik, hogy emiatt, valamint az ellátások szerkezeti átalakulása, a magasabb összegű öregségi nyugdíjak súlyának növekedése miatt az egy főre jutó fő és kiegészítő ellátásként folyósított átlagos ellátás összesen 3 százalékkal emelkedett. Érdemes kiemelni, hogy elismeri a kormány, hogy egyre többeknek van magas nyugdíja, amit részben az magyaráz, hogy a kormány eltörölte a járuléklapot, ami az érintetteknek magas nyugellátást eredményez.

Itt szeretném megjegyezni, kedves barátaim, hogy többször is fordultam írásbeli választ igénylő kérdéssel az érintett tárcához, illetve itt a Parlament falai között is többször szóba hoztam. Az egyik legnagyobb hibának tartom, ami a nyugdíjrendszert érinti, a járuléklapont eltörlését. Ennek az lesz az eredménye, vagy az lett már az eredménye, hogy irdatlan nagy különbségek alakulnak ki a nyugellátáson belül. Kedves Barátaim! Szeretném emlékeztetni önöket és a jegyzőkönyv kedvéért is mondom ismételtelen: hét éve nem emelkedett az öregséginyugdíj-minimum mértéke. Az elmúlt évben a szocialista frakció kétszer is fordult országgyűlési határozati javaslattal a parlament felé, hogy a kormány dolgozza ki részben az öregséginyugdíj-minimum emelésének a technikáját, de sokszor hivatkoznak arra, hogy nagyon sok szociális ellátás ehhez rendeltlen kerül megállapításra, és ez így felborítaná a költségvetést.

(14.00)

Már azzal a javaslattal is éltünk, hogy függetlenítsék az öregséginyugdíj-minimum mértékét a szociális ellátások mértékétől. Nem mintha az ellátásokra, főleg a pénzbeli ellátásokra nem férne rá egy emelés vagy egy automatizmus, egy indexálás, hiszen a legtöbb ellátási forma szintén hét éve egy huncut fillérrel nem emelkedett. Azt mondták az indoklásban a parlamenti bizottsági vitában, hogy számsze-

rúségét illetően olyan kevés embert érint, hogy nem is érdemes vele foglalkozni.

*(Az elnöki széklet dr. Hiller István,
az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)*

Kedves Barátaim! Csak megjegyzem, hogy ma Magyarországon 50 ezer forint alatti öregségi nyugdíjat, hangsúlyozom, öregségi nyugdíjról beszélek, 73 ezer embernél több kap. És 364 ezer olyan ember van, akinek a nyugdíjszerű ellátása, járadéka nem éri el az 50 ezer forintot. Azt gondolom, borzasztó, nagyon szembetűnő az a disszonancia, amikor kiderült az írásbeli kérdésre adott miniszteri tájékoztatóból, hogy ma már milliós nyugdíjak vannak Magyarországon. Hangsúlyozni szeretném, milliós nyugdíjak, több millió forintos havi nyugdíjak vannak.

Gondoljanak bele a 0,9 százalékos jövő évi nyugdíjvonalésba! Egy járadékos 150-160 forintot kap havonta emeléseként, mondom, 140-150 forintot, például egy házastársi pótlékon lévő személy, a másik oldalon meg 40-50 ezer forintos havi nyugdíj-emelést. Hiszen milliós nyugdíjak vannak, nemcsak ezért, de ez elsősorban a járuléklafon eltörlésének következménye. Nem vitatom, ha valaki a nyugdíjkorhatárt betöltve nem kéri a nyugdíjazását, és hosszú időt fizetett - csak tudják, nem jön ki a matek! Nem tud annyi szolgálati időt szerezni, és nem tud a járuléklafon eltörlése után annyi járuléktöbbletet fizetni, hogy ehhez milliós nyugdíjakat kelljen valakinek folyósítani, több millió forintos nyugdíjat kelljen folyósítani! Ez elfogadhatatlan!

Érdekesség továbbá, hogy a Nyugdíjbiztosítási Alaptól származó bevétel 5,8 milliárd forint helyett 74,8 milliárd forint lett. Elég nagy a különbség! Azért a 74,8 milliárd és az 5,8 milliárd forint között, azt gondolom, ha tervezésről beszélünk, legyen az akár költségvetési tervezés, de legyen akár statikai tervezés is, azt a mérnököt ki szokták rúgni az állásából, aki ekkorát hibát vét. Erre azért került sor, mert a költségvetési törvény rögzítette, hogy befizetési kötelezettséget határozhat meg a szociális és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter a költségvetés január-november havi előzetes tényadatai alapján, az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben. Ez az összeg nagyjából a közmédia finanszírozásával megegyező tétel.

Egyébiránt a nyugdíjakra, öregségi nyugdíjra, özvegyi nyugdíjra és árvaellátásra nagyjából 20 milliárd forinttal költött kevesebbet a kormány, mint amit tervezett. Ennek okairól ír is az indokolás egyébként. Azt írják, hogy az előirányzathoz viszonyított elmaradás döntően a korhatár feletti rokkantsági nyugdíjból átváltott öregségi nyugdíjak és a hozzátartozói főellátások létszámának folytatódó visszaesése, az új megállapítások elmaradása, illetve folyamatosan csökkenő szintje miatt, valamint a korbetöltött öregségi nyugdíjak létszámnövekedésének alacsony mértéke eredményezte. Még szerencse, hogy az indokolásban legalább az első tételt elismerik, hogy volt létjogosultsága a korhatáremelésnek, és maga a tény, hogy emelkedik a nyugdíjkorhatár, azt jelenti, hogy félévente kitolódik a korhatár, kö-

vetkezésképpen, ha több tízezer ember a régi szabályok szerint elmehetett volna nyugdíjba, az új szabályok szerint nem tud elmenni. Következésképpen fél évig sok milliárd forintot nem kell a társadalombiztosítási nyugellátási alapból, ami egyébként már nincsen, kifizetni a nyugdíjasoknak.

Kérem szépen, van probléma a nyugdíjrendszer jelenlegi működésével is, de ennek a problémának a gyökere nem abból adódik, hogy 65 évre emelkedik a nyugdíjkorhatár, hanem az a probléma, és itt is meg kell jegyezzem, hiszen az alacsony létszám, a korbetöltött öregségi nyugdíjak létszámnövekedésének alacsony mértéke befolyásolta ezt a csökkenést, emellett az, hogy egy csomó ember nem tud magas szolgálati idő után sem elmenni korhatár előtt nyugdíjba. Mert rapid módon 2012-ben, mindenféle átmenet nélkül, mindenféle korhatár előtti nyugdíjat megszüntetett az Orbán-kormány. Eltörölték az előrehozott öregségi nyugdíjat, eltörölték a csökkentett összegű előrehozott öregségi nyugdíjat, eltörölték a szolgálati nyugdíjat egy másik rovaton. Eltörölték ezen túlmenően a korengedményes nyugdíjat, a korkezdeményes nyugdíjat, eltörölték a bányásznyugdíjat és eltörölték a művésznyugdíjat.

Kérem szépen, itt ma már emberek százazrei kerülnek olyan helyzetbe, hogy 60 éves koruk fölött elveszítik az egzisztenciájukat, miközben 40-42-44 év ledolgozott idejük van, mégsem tudnak nyugdíjba menni azért, mert rugalmatlan ez a korhatár. Következésképpen lehet dicsekedni azzal, hogy megtakarítás van a nyugdíjkasszájához, csak éppen az emberek közben belehalnak.

Tisztelt Ház! Kedves Barátaim! Látom, letelt az időm. Meg kell erősítenek még egy dolgot. Döbbenetes számomra, hogy a rokkantsági ellátásoknál milyen iramban vonják ki a pénzt. A tervezett 336 milliárd forint helyett csak 318 milliárd forintot fordítottak a megváltozott munkaképességű személyek ellátására úgy, hogy egyébként 2014-hez képest 9 milliárddal, '13-hoz képest pedig 14 milliárddal volt kevesebb a betervezett előirányzat is.

Végezetül ki kell térjek két dologra. Itt emberek százazrei mindenféle ellátás nélkül vannak. Hiszen felszólalásom elején említettem a segélyezés kérdését. Hát, az egy elég ócska duma, hogy mi munkát adunk és nem segélyt. Tudják, a kettőt együtt kell, mert vannak, akik, ha megfeszülnek, sem jutnak munkához, még közmunkához sem. Következésképpen azt gondolom, hogy a XXI. század civilizált Európájában igenis egy társadalomban kell lenni annyi szolidaritásnak, hogy azokról az emberekről is gondoskodjunk, akik sem a nyílt munkaerőpiacon, sem a védett munkaerőpiacon nem tudnak maguknak munkát vállalni.

Ma már 300 ezres nagyságrendű azoknak az aktív korúaknak a száma, akik mindenféle ellátásból kikerültek. És csak mondom, államtitkár úrnak ugyan nem ez a szakmai területe, ma emberek százazreinek nincs érvényes társadalombiztosítása. Emberek százazrei kényszerülnek abba a helyzetbe, hogy elmennek egy orvosi rendelőbe vagy kórházba, beütik a taj-számukat, mert taj-számuk ugyan van, csak éppen pirosat mutat a computer, mert ennek a

szerencsétlen embernek nincs befizetett járuléka, következőképpen nincs érvényes tb-ellátása. Vitathatatlan, hogy a magyar törvények szerint, ha életmentésről van szó, akkor gondoskodni kell ezekről az emberekről. De ma már, hangsúlyozom, százezres nagyságrendben vannak olyanok, akiknek nincs társadalombiztosításuk.

Befejezőképpen egy mondatot. Higgye el, államtitkár úr, szociológiai módszertanból, statisztikai módszertanból én jobb vagyok, mint egyes kormánytagok. Olyanokkal ne operáljanak még véletlenül sem, hogy egyik napról a másikra megfelezték a gyermekszegénységben élők számát, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek számát megfelezték, mert az nem más, mint egy ócska család! Köszönöm szépen. *(Taps az MSZP soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Üdvözlöm önöket. Előre bejelentett képviselői felszólalással folytatjuk munkánkat. Gógös Zoltán képviselő úr, MSZP. Tessék!

GÓGÖS ZOLTÁN (MSZP): Köszönöm, elnök úr, a szót. Tisztelt Képviselőtársaim! Elég érdekesre kerekedett ez a vita, mert államtitkár urat itt hagyták egyedül. Nem nagyon van reakció a fideszes képviselőtársak részéről, bár lehet, hogy a következő napirendi pontnál, az agrártörvénynél arra is reagálnak, amit most mondok, mármint a kollégák, lesznek itt néhányan, úgy láttam. Én alapvetően azzal szeretnék foglalkozni, amihez talán egy picit értek 40 év után, de én nem látom olyan rózsásan a 2015-ös évet. De nemcsak én, hanem a szakma sem, mint ahogy államtitkár úr itt közben egy reakcióra az agrárium kapcsán elmondta.

Am a legnagyobb baj, ugye, három számmal kezdeném, ami nagyjából az egészet mutatja. Az agráriumban a bruttó termelési érték 5,7 százalékkal csökkent, a beruházási ráta 30 százalékkal csökkent, ezt egyébként az ÁSZ elnöke is külön kiemelte, és a mérleg szerinti eredmény is 30 százalékkal csökkent. Ez már nyilván azt veti előre, hogy ez már nem lehetett rekordév. Tudom, államtitkár úr, ha válaszol, akkor azt fogja mondani, hogy volt egy '14-es nagyon magas bázis, és akkor nyilván ebből adódóan lett egy rosszabb év.

(14.10)

Ha csak ez lenne, akkor nyilván ez a hullámvész benne van a mi rendszerünkben, mert, hála Istennek, az időjárást még nem Orbán Viktor irányítja, és ezért tud néha meglepetéseket is okozni, mert egyébként másban már olyan nagy meglepetés nem tud bennünket érni, mert nagyon egyirányú a pálya, de azért hadd hívjam fel egy-két dologra a figyelmét.

2015 volt az az első év, amikor a zseniális gazdaságpolitikájuk következtében pontosan azoktól a vállalkozásoktól vontak el nagyon nagy volumenű támogatást, amelyek egyébként az agrárium termelésének a volumenét adják. Ez volt az az óriási döntés, hogy a legnagyobb foglalkoztatószektor nem kaphatta meg a teljes területalapú támogatást, és ezek nagyjából százmilliárdos kiesést okoztak, és pont azok az

ágazatok, amelyek egyébként meg az európai trenden belül a legnehezebb helyzetbe kerültek. Nem megyek tovább, mint a tejelő tehenészetek esete, ahol az állomány nagyjából 90 százaléka van abban a körben, amelyet a Fidesz-kormány támogatáselvonással sújtott, ráadásul nem kell, azt gondolom, sokat magyarázni, hogy nem a gabonatermesztéshez kell sok ember, ahhoz jó nagy traktor kell, meg jó nagy munkaeszközök, hanem pontosan ahhoz az állattenyésztés-kiszolgáláshoz, amit önök egyébként szándékosan büntettek. Értem, biztos lesz is rá válasz, hogy milyen óriási pénzeket adtak támogatás-ként, hozzáteszem: a százmilliárdos elvonással szemben nagyjából, körülbelül 25-30 milliárd került bele ebbe a szektorba, annak is a zöme uniós pénz, és az se érkezett meg időben.

Én ezen mindenképpen változtatnék, mert látom, hogy ez az út sehova nem vezet, és a másik óriási probléma, és pontosan a beruházásoknál látszik, hogy nem mindig a likviditási probléma okozza a beruházás-csökkenést, hanem itt szó esett róla, már egyik kollégám jelezte, hogy amikor egy bizonytalan gazdasági környezet van, és nincs megfelelő jövőkép, akkor még azok se ruháznak be egyébként, akik megtehetnék.

(Dr. Szűcs Lajost a jegyzői székben Gelencsér Attila váltja fel.)

Pontosan tudta mindenki, hogy a következő európai uniós támogatási ciklusban nem lesznek gépberuházások, legalábbis támogatott gépberuházások, néhány speciális eset kivételével, kertészethez, állattartáshoz kapcsolódó apró fejlesztési ügyeken kívül, de direktben gépberuházás nem lesz, ennek ellenére visszaesett a gépberuházás volumene. Még erre is lehetne azt mondani, hogy jó, jó, hát most éppen úgy gondolták a termelők, hogy ebben az évben, amikor egyébként viszonylag kisebb a termés, nem csinálnak ilyet, de nem az a baj; az a baj, amikor az már nem éri el az amortizáció szintjét, mert onnantól kezdve az egy egyértelmű leépítést mutat, hogy abban a szektorban is beruházás-csökkenés van, és olyan volumenű, ami, még egyszer mondom, nemhogy bővített újratermelés nincs, normál újratermelés sincs. Elmondom én önnek, hogy mi ennek az oka.

Az az oka, hogy elfogadásra került ebben a Házban 2013-ban egy olyan földtörvény, ami gyakorlatilag lehetetlenné teszi a hosszú távú tervezést. Ugyanis azzal, hogy beskatulyázták a vállalkozásokat, függetlenül attól, hogy milyen gazdasági környezetben vannak, mivel foglalkoznak, milyen termőhelyi adottságokkal, kimondták egy bővös szót, hogy 1300, vagy ha állattartó, akkor 1800 hektár fölött nem lehet területe. A magyar agrárium termelésének a zömét, nagyjából 60 százalékat azok a vállalkozások adják, amelyeknek nem azért van nagyobb területe, mert annak idején összeharácsolták, hanem azért, mert ahhoz a profilhoz, amit ők végeznek, ahhoz a viszonylag széles profilhoz, ami mellesleg nagyon sok embernek ad megélhetést, körülbelül ekkora területre van szükség. Nyilván, ha mondjuk, a Farkas Sanyi bejönne, akkor meg tudnánk beszélni,

hogy mondjuk, egy ezres tehenészeti telepnek, ami körülbelül 2000 állatot jelent, milyen volumenű földterületigénye van ahhoz, hogy csak a saját ellátását biztosítsa. Mert ez egy adott szám, megvan, hogy 40-50 kg/nap a teheneknek szükséges takarmány - de ha megengedik, ebbe nagyon nem bonyolódna bele, de ha valaki vitatkozni akar, akkor szívesen folytatjuk -, és ha erre sincs fedezete, akkor egyértelműen biztos, hogy valamit abba fog hagyni.

Amikor odaér egy bank, hogy a beruházást megfinanszírozzom, és sajnos ez még olyan értelemben is ütötte az ágazatot, hogy elnyert pályázatok egy része se került megvalósításra, mert egyszerűen a bankok mondták, hogy 4-5 éves hátralévő bérleti jogviszonyra bizony nem engednek, nem akarják olyan beruházás önrészt vagy éppen az egyéb saját erőt megfinanszírozni, aminek a megtérülése minimum húsz év, vagy legalábbis húsz évre tervezik. Ez egy óriási hiba! Tehát én azt gondolom, hogy nem folytatható sokkal tovább az agráriumban az a fajta nézet, hogy akkor beveszünk az agyunkba egy számot, és azt mindenáron el akarjuk érni, még olyan erőszakkal is, ami már elég nehezen kezelhető. Persze ebből rögtön aztán mindjárt van gyevi bíró, mert csinálunk kivételeket is, ugyanis üldözötté váltak úgymond a nagyobb cégek, de a kormány Mezőhegyesen csak belátta, hogy 400 munkahelyet akkor tud megtartani, ha visszaállít mindent, és visszaveszi a földeket; szeretném jelezni, hogy visszavette a földeket. Érdekes lenne, majd nyilván a jövő héten a miniszter urat megkérdezzük, hogy akkor most hogy áll ahhoz a mondásához, hogy amikor szocialista menedzsment volt, akkor szocialista menedzsment lopta szét az állami tulajdonú cégeket; most fideszes következik. Tehát akkor ő ezt ki is mondta, hogy most akkor Mezőhegyes szét lesz lopva? Egyébként eddig nem volt, szeretném jelezni, mert pontosan ugyanabban a kapacitásban maradt meg évtizedeken, sőt most már 200 éven keresztül, ami volt, de ez nem tetszett.

Ezt most csak azért mondtam el, mert amikor arról beszélünk, hogy visszaesett a beruházás, tudja, államtitkár úr, ezek a cégek tudnának érdemben beruházni, mert beruházni oda kell, ahol az amortizáció foka olyan mértékű, hogy már nem érdemes felújítani. A növénytermesztésben 60 éves MTZ traktorral még el lehet dolgoztatni, mert nem történik semmi, szépen apránként ki lehet benne cserélni mindent, nem is kerül olyan sokba, maximum nem érnek meg matuzsálemi kort, akik azon sokáig dolgoznak, de egyébként alapvetően működik. De amikor egy állattartó telep, akár egy sertés-, egy baromfi- vagy egy szarvasmarhatelep szétrohad, akkor ott el lehet gondolkodni azon, hogy most hegesztgetek-e valamit, amit már nem lehet, vagy pedig neki állok beruházni. Amikor látja valaki, hogy neki semmiféle hosszú távú garanciája nincs a kormány idióta gazdaságpolitikája miatt arra, hogy majd akkor is meg tud élni, amikor még esetleg az a telep működőképes, akkor bizony elgondolkodik rajta, de még egyszer mondom, a legnagyobb korlátja egyszerűen az, hogy a bankok nem nagyon veszik azt tudomásul, ha valaki hibás földpolitikát csinál, és nem azt veszi figyelembe, hogy hogyan bővül a vidéki

foglalkoztatás, hanem azt veszi figyelembe, hogy kimondok egy számot, és tök mindegy, hogy ha futóhomokon dolgozol, akkor is 1300 hektár, meg ha 40 aranykoronás békési földeken dolgozol vagy Fejér megyei földeken, akkor is 1300 hektár. Tehát ezek azok a problémák, nyilván nem szakemberek hozzák ezeket a döntéseket, hanem kimondta a nagyfőnök, hogy akkor ez a verdikt - igaz, neki lehet, mert Mészáros Lőrinc már többet vásárolt neki, mint 1300 hektár, de most ebbe ne bonyolódjunk bele -, innen-től kezdve nagyon-nagyon egyirányú a pálya, és nem jól működik.

A másik, hogy nagyon sújtja az ágazatot a pillanatnyi termelői árak állapota. Ugyan a sertésnél volt növekedés, van is sok félreértés, és én is úgy gondolom, hogy ebben meg kell szólalni és mondani kell. Sok olyan vélemény van most már a médiában is, hogy teljesen értelmetlen volt az áfacsökkentés, mert benyelt a kereskedelem. Szó nincs erről, kedves barátaim, mert arról van szó, hogy amikor az áfacsökkentés például a sertéshúsnál megtörtént - amit egyébként üdvözöltünk, sőt követeltünk, és most követeljük tovább a zöldség-gyümölcsre is meg az UHT-tejre is, államtitkár úr, mert pontosan abban nem lesz majd csökkentés, amiből a legtöbbet fogyasztunk, és ami a legnagyobb gondban van egyébként -, akkor el kell mondanunk, hogy amikor ez az áfacsökkentés bejött, akkor 280 forint volt a sertésnek a termelői ára, ami iszonyatosan alacsony. Ez odavezetett, hogy nemhogy hatmillió disznó nincs, most már hárommillió sincs, tehát azért ezt látni kell. Jelenleg 440-450 körül van, tehát magyarul: ezt a növekményt valahol meg kell fizetni, és akkor abból kell kiindulni, és ezt mondom is a kedves reklamátor fővárosi barátainknak, akik nekem is szoktak rendszeresen írni, hogy most újra 1200 forint a karaj, hogy rossz hírem van: egyébként 1500 lenne. Tehát ha nem lett volna meg az áfacsökkentés, akkor sajnos sokkal drágább lenne, de ez arra is utal, hogy nagyon-nagyon ciklikus és nagyon-nagyon hullámzó a magyarországi árképzés, pontosan azért, mert nemigen tudunk volument előállítani, tehát nem vagyunk a piacon meghatározók, ezért amikor ránk esik egy dömpingáru, például most a lengyel alma, akkor a magyar termelők azonnal kiszolgáltattott helyzetbe kerülnek, mert se a szervezettségük, se a háttértámogatásaik és a piaci segítségük nem olyan, mint a környező országoké, nem beszélve az adózásról, mert köztudottan Lengyelországban szinte nulla az agrárágazatot sújtó adórendszer.

Amiről mindenképpen beszélni kell: 2015-ben már elvileg terveztek új programból kifizetést, tehát a 2014-2020 közötti programból. Rossz hírem van: nemhogy kifizetés nem lett, pályázati kiírás is összesen csak 7 darab volt, ebből elbírálva egy se lett, és most lesz az első olyan kifizetés, méghozzá AKG-meg öko-gazdálkodási előleg formájában - gondolom, az lesz, államtitkár úr, 15-ével, mert itt van 15-e, és nagyon remélem, hogy az ágazat megkapja az előleget; most igen nagy a csönd erről, de majd ha Fazekas miniszter úr bejön a következő vitára, megkérdezem, mert addigra már nagyon előszeretettel nyomkodta a gombokat. Ma 13-a van (*sic!*), ez azt jelenti,

hogy hétfőn el kell kezdeni az előlegkifizetést, de hallgatnak róla, mint az a bizonyos a fűben.

(14.20)

Remélem, nem azért, mert nem tartanak sehohol és nem akasztotta meg ezt az MVH körüli balhé, amit pontosan tudunk, hogy nem egy szerencsés állapot, hogy úgy szervezünk át egy intézményrendszert, hogy az akár a kifizetéseket is veszélyeztetheti. De ezt csak azért mondtam el, hogy 2015-ben, még egyszer mondom, nemhogy kifizetés - mármint abból a programból -, hanem bírálat se történt, tehát érdemi elbírálás nem történt. 150-szer módosították a kiírásokat - 150-szer, még egyszer mondom, 150-szer! -, és a mai napig sincs kifizetés. Tehát most már 2016 év vége lesz lassan, de a 2014-20 közötti programból egyetlenegy fillér kifizetés nem történt.

Egyébként az ágazat ellenére produkált viszonylag rossz évet 2015-ben, hogy még az előző programból volt 290 milliárdnyi kifizetés. Ami egyébként a másik nagy szépsége ennek a zárszámadásnak, ugye, óriási csinnadrattával és nagy választási ígéret volt az osztatlan közös meg a részaránytulajdonok kimérése, mindenkit beugrattak, mindenki bejelentkezett. Szeretném mondani, hogy ez olyan év, olyan mértékig sikeres volt, hogy erre be volt tervezve 3 milliárd, ebből 540 millió forint került kifizetésre, tehát magyarul, pontosan annyit, mint a korábbi években, amit önök állandóan kritizáltak, és ez is a 2014-es maradvány terhére, ami 4,7 milliárd volt. Tehát 2014-ben se költöttek erre semmit. Be volt tervezve, csak valamiért, úgy tűnik, hogy ez a program nem ment.

Akkor még egy dolog, amit mindig meg szoktam emlegetni, most se tudok mást tenni. Annak idején Fazekas Sándor és Varga Mihály aláírásával született egy - pontosabban, nem: Orbán Viktor határozatával, csak a felelősök voltak ők - kormányhatározat, hogy a 2015. évre 83 milliárd forintot el kell érnie a támogatási sornak, ez a nemzeti támogatási sor. Ezt megint csak 77 milliárdra sikerült teljesíteni, tehát magyarul, a miniszterelnök által aláírt határozatot se veszik komolyan.

Muszáj megemlítenem ebben a vitában, hogy miközben az az állapot van, amit én mondtam, hogy igazából nincsen jövőkép, nincsen kiszámítható gazdaságpolitika, közben készül egy 50 évre szóló élelmiszer-gazdasági stratégia, ami egy 60 oldalas anyag, ami önmagában nem egy erős, mondjuk, egy ilyen komplex programnál, de nem az a baj, hanem abban, amit láttam, nem tudtam, hogy ezt a Hócipőből másolták-e át vagy mi van ezzel (*Derűtség az MSZP soraiban.*), de 9 millió sertést prognosztizálnak. (*Közbeszólás az MSZP soraiból: Húha!*) Ezzel a fajta gazdaságpolitikával meg ezzel a fajta agrárpolitikával biztos, hogy nemhogy 9 millió sertés lesz, lassan ott tartunk, államtitkár úr, hogy még az a 3 millió is veszélyben van, amit nagy nehezen általában a nagyobb vállalkozások fönntartottak, és leginkább csak azért, mert olyan volumenű beruházást végeztek még a kormányváltás előttről kapott támogatásokból, hogy részben kénytelenek is tartani.

Egyébként én jeleztem, hogy 2016 májusa környékén kezdődnek majd a telepbezárások. Ezt azért jeleztem, mert tudtam, hogy akkor jár le majd az ötéves tartási kötelezettség, és rossz hírem van, államtitkár úr, nagyon jó minőségű állattartó vállalkozások is fölhagytak az állattartással, és komoly létszámleépítések történtek vidéken. Tehát semmiféle büszkeségre nincs ok.

Nagyon-nagyon remélem, hogy azért azok a pontonok, amik jönnek be az ágazatba meg jönnek a gazdasági szereplőktől, azok majd elgondolkodtatják a kormányt, hogy tényleg jók-e azok a fajta mondások, amiket tettek itt az agrárpolitikában. Ez nyilván nem a pénzügypolitika problémája, a pénzügypolitika végrehajtja, amit a nagypolitika eldönt, de hogy hibás és hogy semmi köze a szakma fejlesztéséhez, az biztos. (*Az elnök a csengő megkocogtatásával jelzi az időkeret leteltét.*)

Úgyhogy ezért mondom én azt, hogy ebben semmiféle sikertörténet nincsen. Köszönöm szépen a figyelmet. (*Taps az MSZP soraiban.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen. Normál szót kérő képviselői felszólalások következnek, ezek sorában az első felszólalótársunk Sallai R. Benedek képviselő úr, LMP. Tessék!

SALLAI R. BENEDEK (LMP): Köszönöm a szót, elnök úr. A váratlan meglepetés örömeiben... Módom van figyelemmel kísérni a vitát reggel óta, és nagy érdeklődéssel láttam államtitkár úr beszámolóját, Domokos úr beszámolóját és legalább akkora érdeklődéssel a Fidesz szónokai közül Szűcs jegyző úr felszólalását, és rögtön, ami ott szemet szúrt, az nagyjából az a hurráoptimista, pozitív világszemléletű megközelítése a statisztikai adatoknak, ami specialitása a fideszes propagandának, de ami tulajdonképpen teljesen jó dolog, ha valaki mindig, mindenben a jót látja, ez egy pozitív képesség, akkor van azzal baj, ha ezzel megtévesztik a közvéleményt, tehát ha egy olyan képet festenek le, ami nem létezik.

Szűcs képviselő úr megismételte az előzőeket, az előtte elmondottakat is, először is beszélt a munkanélküliség csökkenéséről és elmondta, hogy ez a gazdaság hatására következett be. Ugyanakkor államtitkár úr elmondta a részeseledést a közmunka-programból, nagyjából beszélhetünk arról, hogy a statisztikákba hogyan számít be a Magyarországról ingázó és a Magyarországról tartósan külföldre távozottak aránya, tehát hogy ez a munkanélküliség-csökkenés, amit a zárszámadás kapcsán említenek, mint amihez a költségvetés pozitívan hozzájárult, ez nem létezik. Gyakorlatilag az létezik, hogy annyira rosszak a viszonyok, hogy egyre többen hagyják el az országot, akik állandó munkavállalók, és egyre többeknek jelenik meg a közmunkaprogram iránti igény.

A dolog érdekessége az, hogy ami a foglalkoztatáspolitikáját és részben a gazdaságpolitikáját is indikálja a kormánynak, az az, hogy a vidéki térségekben a közmunka iránti igény párhuzamosan jelentkezik az általános, elsődleges munkaerőpiaci hiánnyal, ami azt jelenti, hogy csődöt mondott az a

foglalkoztatáspolitikát, amit önök képviseltek az elmúlt években, hiszen ez a párhuzam együtt jelentkezik, és most már nagyjából úgy látszik, hogy nincs belőle kiút, mert nem nagyon találták ezt meg.

Utána érdeklődéssel hallgattam, hogy az államadósság csökkenéséről beszéltek. Itt megnéztem a statisztikai adatokat pontosan 2010 óta, millió euróban: 78 millió 2010-ben... - bocsánat, jól mondom? Tehát millió euróban: 78 426-tól indulok 2010-ben, ez az akkori GDP arányában 80,9 százalék, majd 2011-ben 72 225, 2012-ben már visszamegy - egy volt, amikor csökkent - 76 681-re, 2013-ban 77 687-re, 2014-ben 77 689-re és 2015-ben 80 365-re. Ez azt jelenti, hogy forintálisan növekedett az államadósság, és 2010-hez viszonyítottan is növekedett az államadósság. Gondolom, hogy ugyanazt a statisztikát nézzük, tehát ez nem kerül cáfolásra, mert gyakorlatilag ez azt jelenti, hogy az ország állampolgárai jobban el vannak adósodva az önök gazdaságpolitikájának eredményeként, mint 2010-ben voltak.

Nyilvánvalóan ez azért furcsa, mert a mai nap folyamán fogjuk itt tárgyalni a kollégákkal a Nemzeti Földalapról szóló, illetve bocsánat, a Nemzeti Földalapról szóló törvény módosítása kapcsán azt, hogy hogyan lehet megküzdeni az államadóssággal, hiszen már gyakorlatilag ezen alapvető ígéretüket se tudják teljesíteni, és ha éppen nem adják el a magyar földet meg a Parlamentet, meg ami eszükbe jut, akkor nem tudnak mit betolni az államadósságba, hogy valamilyen eredményt fel tudjanak mutatni. Tehát ebben is látom azt, hogy itt egy kicsi csúsztatás azért van.

Van még a reálbérek növekedésének a száma, amelyre szintén képviselőtársam felhívta a figyelmet. Ott is meg lehet nézni azt a 2015-ös eredmények kapcsán, hogy ha a felsővezetői bérek növekednek, akkor az átlagbéreket hogyan húzza fel magával. Szó nincs arról, hogy mondjuk, a köztisztviselői szférában, közalkalmazotti szférában vagy akár a vállalkozói szektorban, az elsődleges munkaerőpiacon, az építőiparban lett volna érdemi növekedés a munkabérekben, nem, erről szó nincs. Arról van szó, hogy a jómódúak, a gazdagok, a vállalatvezetők, főleg az állami vállalatoknál többet vettek ki, ami növelte az átlagkereseteket átlagértékét, de az emberek tömegei ezt nem nagyon érzik. De hagyom is ezt, mert nem nagyon szeretnék én az önök szakmájába belekotnyeleskedni.

Még egy dolgot szeretnék csak mondani érdekességképpen, ugyanis ma reggel hallgattam a Kossuth rádiót, és mit ad a Jóisten, Orbán Viktor miniszterelnökünk arról beszél, hogy Magyarországon immár magángazdaság van. Én nem nagyon értek a közgazdasághoz, de tessék nekem mondani, hogy ez konkrétan mit jelent vagy micsoda, mert nem szeretnék itt a szavakon lovagolni, de valaki, aki 26 éve országgyűlési képviselő és abból 10 évet miniszterelnökként töltött el, nem tudom, hogy ilyen fogalmakkal szabad-e tájékoztatnia a közvéleményt a Kossuth rádióban; vagyis „A kormány önmagában nem képes jó gazdaságpolitikát csinálni.” - mondja ezt miniszterelnökünk ma reggel, a zárszámadási törvény vitája előtt egy órával. Tessék már nekem megmondani, hogy akkor mégis kinek kellene a gazdaságpolitikát

befolyásolni! Tehát ki az, aki önök szerint... - tehát ha az önök kezében van az adópolitika, a támogatáspolitikát és a jogszabályi környezet, mi az, amit ezzel a hárommal együttesen nem lehet elérni, ha a miniszterelnök szerint nem a kormánynak a feladata az, hogy a gazdaságpolitikában érdemi, pozitív hatásokat hozzon?

Tehát miniszterelnök úr ma reggel mondta ezt, azt mondta, hogy javítjuk a versenyképességet, ehhez kell egyeztetni a magángazdaság szereplőit. Ez megint elgondolkoztatott. Többek között államtitkár úr is, de láttam, hogy Józsa képviselő úr már erre reagált, hogy ez a versenyképesség egy kicsit kétélű fegyver, amit emlegetnek, ugyanis, ha megnézem a 2016. X. hó 4-ei Világgazdasági Fórum jelentését, mit látok: Magyarország pozíciója a versenyképességi rangsorban jelentősen csökkent. Jelen pillanatban Srí Lankával, Namíbiával és Mongóliával vagyunk egy szinten a versenyképesség vonatkozásában. (Közbeszólások az MSZP soraiból: Botswana-val. - Az elnök csenget.)

(14.30)

Bocsánat, hogyha mondta, jelen pillanatban ebben a világgazdasági jelentésből, amit olvasok - és előttem van kinyomtatva - jelen pillanatban... (Közbeszólás.) ...ez derül ki egyértelműen. És lapozom vissza itt a versenyképességét, itt a Google-ben nézegetem, hogy mégis mi van erről irodalom, és látom, hogy ez a World Economic Forumnak, amikor megjelent a versenyképességi pontszámokkal a 4,2 pontos esése, ami minden idők legrosszabb eredménye Magyarországon vonatkozásában - tehát, még egyszer, nem tudom, hogy hazudnak-e ezek az újságírók, meg az ilyen világgazdasági fórumok -, azt mondja: „Hazánk versenyképességi pontszáma 4,29 pont, ami minden idők legrosszabb eredménye. Kelet-európai versenytársaink közül Magyarország versenyképessége romlott a legjobban.” Tehát igazából azt nem értem, hogy ezek a nagyon-nagyon pozitív jelzések, amiket itt a felvezetőben hallhattunk, azok miből jönnek, hiszen gyakorlatilag minden statisztikával vitáznak és minden számszaki adat gyakorlatilag cáfolja ezeket.

Még egy dolgot: a miniszterelnök úr - érdeklődéssel hallgattam, míg jöttem át a hegyen - azt mondta még ma reggel, hogy: a cél a munkaalapú gazdasági rendszer. Az egész világ abba az irányba megy, hogy hogyan lehet tudásalapú társadalmat építeni, és hogy lehet kevesebb órából lényegesen jobb életminőséget létrehozni, de önök nem, ragaszkodnak ehhez a munkaalapú társadalmi rendszerhez, ami - ahogy így szólnék az országban - azt jelenti, hogy közmunkások sokasága szerte az utcán próbál valamit csinálni, az okosabb önkormányzatok csinálnak egy-egy jó programot, hogy gyakorlatilag létrehozzanak egy önfenntartó rendszert, de az soha nem lehet önfenntartó, mert a szabályozás tiltja, hogy a megtermelt javakat, mondjuk, a piacra kitegyék, hiszen azzal a vállalkozóknak versenyhátrányt okoznának, hiszen közforrásból termelnek.

Tehát, mint mondtam, nem akarok én az önök szakmájába beleszólni, csak furcsállottam ezeket a felvezetőket és ezeket az adatokat, amiket elmondtak, mert a versenyképességi rangsortól gyakorlatilag az államadósságig, a reálkeresetek növekedéséig valójában mindenütt sokkal inkább egy kudarcot látunk. És még a bérekről eszembe jut valami: szintén van egy 2015-ös adat, hogyha nem haragszik, államtitkár úr, ez pedig a legkisebb megyei átlagbér és a legmagasabb megyei átlagbér közötti különbségnek a rekordja, amit szintén tavaly mértek, hiszen a főváros és Szabolcs-Szatmár-Bereg megye között az átlagbérben most volt a legnagyobb különbség, ami továbbra is azt támasztja alá, hogy gyakorlatilag ez a gazdaságpolitika egyre jobban szakítja szét a társadalmat, és egyre jobban megkülönbözteti a szegény vidéki térségeket a városi térségektől. És amikor megnézzük azt, vagy csak cikkeket olvasgatva az ember érdeklődésképpen megnézi, hogy egy II. kerületi vagy egy XII. kerületi állampolgár nagyjából egy svéd állampolgárral egy szinten osztozhat az egy főre eső GDP-ben, addig az észak-alföldi régióban, Észak-Magyarországon, a Dél-Alföldön, a Dél-Dunántúlon viszont egy moldáv állampolgárral megegyező szintű egy főre eső GDP van.

Nyilvánvalóan ezek az adatok alapvetően cáfolják azt, amit önök elmondanak, de - mint mondtam - ez csak az érdeklődésem vagy a képviselői érdeklődésem, ahogy hallgatom ezeket a gazdasági adatokat, és közben meg a világháló szakmai sajtója teljesen dugig van ezzel ellentétes adatokkal.

Akkor rátérek arra, amiért szót kértem, most már, hogy a bevezetón túl vagyok (*Derűtség az MSZP soraiban.*), ez pedig két terület: az egyik a környezet- és természetvédelem finanszírozása lenne, a másik pedig nyilván a vidékfejlesztés kérdése. A környezetvédelmi finanszírozásban nagyot léptünk megint hátra 2015-ben, hiszen alapvetően nem tudjuk biztosítani Magyarországon állampolgárainak azon alkotmányos alapját, hogy az egészséges környezethez való jog biztosítva legyen. Most úgy tűnik, hogy már messze van az Illatos úti méregraktár, de gyakorlatilag 2015-ös eseményekről beszélünk, és hogyha erről beszélünk, akkor beszélhetünk nyugodtan Balmazújvárosról, és most már, mint tudjuk, Kiskunhalasról is, amelyek egytől egyik abból a hibás költségvetési tervezésből eredményezik az állampolgárok veszélyeztetését, hogy habár benyújtják az ellenzéki képviselők az ezzel kapcsolatos költségvetési módosítóikat, hogy hogyan lehet a kárrendezési finanszírozásra forrásokat rendelni, önök ezzel nem foglalkoznak.

Magyarország környezetbiztonsága alapvetően a kormány felelőssége, hiszen gyakorlatilag egy halom más feladatot sorol az elé, hogy az egészséges környezetet biztosítani tudja. De nyilvánvalóan nemcsak erről van szó, hanem arról is, hogy miután a közigazgatási integrációval megvalósították a környezetvédelem és a természetvédelem intézményrendszerének leépítését, akkor csak nézzük át, hogy 2015-től kezdve milyen problémák merültek fel! A Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér esetében már 2015 elejétől kezdődően látszódik - akkor hosszabbították meg

a környezetvédelmi működési engedélyt, amit egyébként érdemi vizsgálat nélkül hosszabbítottak meg, 2011. december 31-éig volt érvényes, és úgy kapott még utána öt évet -, onnantól kezdve lehet tudni, hogy a zajszint folyamatosan átlépi az egészségügyi határértéket, de nincs intézménye Magyarországnak, amely betartassa azt, hogy mondjuk, a rákoshegyi vagy az üllői lakók, nem beszélve az összes többi érintett kerületről Zuglótól lefelé, valamilyen szinten szintén élni tudjanak az egészséges környezethez való jogukkal.

2015-től tudjuk azt, hogy a szombathelyi Falco faforgács-előállító cég miatt a helyi lakosok megítélése alapján elviselhetetlen zaj- és légszennyezést mérnek, az önkormányzati és a környezetvédelmi hatóságok gyakorlatilag mégis csak tologatják egymás között az aktákat, és nincs érdemi előrelépés abban, hogy valaki eljárjon, mert a teljes laborhálózatot, amely a szakszerű, auditált mérésekre alkalmas lenne, önök felszámolták és megszüntették. Az egészségügyi következményeket gyakorlatilag a tisztiorvosi jelentések most már bizonyítják, egyértelműen kiderült Szombathely környékén ennek az egészségkárosító hatása. 2015-ben nincs forrás, hogy ennek rendezése legyen.

Mondom tovább a csepeli Metransnak az esetével. Szijjártó Péter miniszter úr sikerként jelentette be 2015-ben, hogy személyes tárgyalásai nyomán neki köszönhetjük, hogy a német Metrans cég logisztikai és raktározási terminált épít Csepelen. A beruházások kapcsán gyakorlatilag egy katasztrófavédelmi hatósági kérelemből derül ez ki Magyarországon mindösszesen, ugyanis semmilyen környezetvédelmi intézményrendszer közvetetten nem vonnak be, holott veszélyes anyagokat tartalmazó konténerekre át akarják terjeszteni ezt az átrakodási feltételt. Mit ad a Jóisten? Környezetvédelmi intézményrendszer, amely mindezt felülvizsgálja és ezzel érdemben foglalkozzon, nincs.

De ha megnézzük, hogy mi történt Százhalombattán, ami felől már azért nem szeretnék sokat beszélni, mert elment a viharfelhő, a Csányi Sándorhoz köthető Homatech Recycling Zrt. úgy akart gumihulladék-feldolgozó üzemet, hogy gyakorlatilag a környezetvédelmi intézményrendszer megszűnt működni, és elfelejtett bármit is lépni ebben az ügyben.

Jászberényben a Jász-Plasztik Kft. kezdi el úgy a méregraktárát és a felső küszöbértékű veszélyesanyag-tárolókkal foglalkozó üzemének engedélyezését, hogy a környezetvédelmi intézményrendszer nem tud érdemben eljárni, és nem rendelkezik megfelelő személyi és infrastrukturális háttérrel, hogy ezeket bemérje.

És akkor rátérhetünk az összes olyan ügyre, amelyekre önök pénzt szántak, holott jobb lett volna, hogyha inkább a korábban ellenzéki képviselőtársaim által elmondott egyéb feladatokra fordítják ezeket a forrásokat, ilyen például a budapesti zöldfelületeket érintő fejlesztések, mint az már itt is elhangzott, két képviselőtársam is említette, a Városligetnek az ügye. Megkezdődött ugyanakkor a fővároson túl is ugyanez a fejlesztés, Balatonfenyvesen tavaly fizették ki az EU-s támogatását annak a jachtkikötőnek, ahol

önök a Balaton-törvénnyel ellentétesen engedték 4 hektárnak a teljes privatizációját. 4 hektárt odaadtak magáncélra, egy luxusjacht kikötőnek, mit sem foglalkozva azzal, hogy a környező településeknek a strandszolgáltatásai összeomlanak, és a településeknek a látogathatósága és a turisztikai kihasználtsága bármit is érne.

De nemcsak a környezetvédelem területén vannak ezek a problémák, hanem a természetvédelem területén is megjelennek, hiszen tavaly kezdték el, hogy ahelyett, hogy a Natura 2000-es élőhelyeket bármilyen szinten is bevonnák a nemzeti parki vagyongazdálkodásba, inkább értékesíteni kezdték azokat, amelyek idáig nem voltak vagyongazdálkodásban. Budakeszin egy 31 hektáros ingatlanon - teljes egészében Natura 2000-es terület - gyakorlatilag elkezdtek telkeket kialakítani, mert a természetvédelmi intézményrendszer nem akadályozta ezt meg, és szóvá sem tette.

Ilyen és ehhez hasonló ügyekről szeretnék még beszélni, hogyha erre lehetőséget kapok, mert összességében a környezet- és természetvédelem az egyik fő vesztese sok másban, az egészségügyön és az oktatáson túl is a 2015-ös költségvetésnek, és a továbbiakban majd, hogyha megengedik, akkor folytatom. Köszönöm a szót, elnök úr. *(Taps az MSZP soraiban.)*

ELNÖK: A kormány nevében Banai Péter Benő államtitkár úr kért szót. Államtitkár úr, tessék!

BANAI PÉTER BENŐ nemzetgazdasági miniszteriumi államtitkár: Köszönöm szépen, elnök úr. Engedjék meg, hogy egy-két felvetésre reagáljak, amit Sallai R. Benedek képviselő úr mondott. Azt mondta, hogy nem akar a szakmába beleszólni, de mégis több területen kritikát fogalmazott meg a kormányzati politika kapcsán, akár a foglalkoztatottak száma, akár a reálbér-emelkedés, akár az adósság területét nézzük. Ha megengedik, akkor megpróbállok hivatalos dokumentumokra is hivatkozni, szakmai jellegű választ adni a képviselő úr felvetésére.

A foglalkoztatottak száma - elhangzott már többször, meg kell ismételnem: - 2010. I. féléve és 2016. II. féléve között a versenyszférában 436 200 fővel bővült. Amikor arról beszélünk, hogy külföldre mentek emberek, és ezért nőtt a foglalkoztatottnak a száma, akkor nézzük meg, kérem, a statisztikákat, és azt is nézzük meg, hogy a 2004-es európai uniós csatlakozás után milyen jogszabályi környezet érvényesül Magyarországon és minden tagállamban a munkavállalók szabad áramlását illetően!

(14.40)

Azt is nézzük meg, hogy a sokszor példaként emlegetett régiós versenytársak, akik az elmondások szerint sokkal jobbak, mint mi, hogyan alakultak e tekintetben. Vajon Lengyelországból vagy a balti országokból mennyien mentek Nyugatra munkát vállalni? Ennek a tükrében értékeljük a magyarországi számokat, és igenis a foglalkoztatottak számának több mint 600 ezer fős bővüléséből értékeljük

azt, hogy a versenyszféra több mint 400 ezer embert tudott foglalkoztatni.

Ami a reálbérek alakulását illeti, az elmúlt években látjuk, hogy az átlagos reálbérek érdemben növekednek. A képviselő úr azt mondta, hogy ez csak annak köszönhető, hogy a jómódúak keresnek többet, az alacsonyabb keresetűek nem. Akkor engedjék meg, hogy megint tényszerű információkat mondjak, szakmai adatokat! A minimálbér változása 2014-ről '15-re 3,4 százalékos bővülést mutat. *(Gógös Zoltán: Bruttó!)* A garantált bérminimum 3,4 százalékkal növekedett. Bruttóban, így van. Akkor megkérdezem, hogy a személyijövedelemadó-kulcs változott-e vagy sem. *(Gógös Zoltán: Igen! A mi időnkben nulla volt, államtitkár úr!)* És megkérdezem, hogy az infláció milyen tartományban volt. Ha ezeket hozzátesszük, akkor a reálbérek a minimálbéren, illetve a garantált bérminimumon foglalkoztatottak esetén az említett 3,4 százaléknál nagyobb mértékben növekedtek.

Engedjék meg, hogy a 2015-ös számok kapcsán azt is megemlítsék, hogy a minimálbér, illetve a garantált bérminimum összege hogyan változott 2015-ről '16-ra: a minimálbér 5,7 százalékkal bővült, a garantált bérminimum 5,7 százalékkal bővült szintén. És ha a bruttóról beszélünk, tegyük hozzá a személyijövedelemadó-kulcs változását, 1 százalékpontos csökkentését és azt, hogy az infláció nulla körüli kismértékű pozitív tartományban várható. Tehát igenis azt látom ezekből a számokból, hogy az alacsonyabb jövedelmi kategóriákban dolgozóknál igen jelentős, a gazdaság bővülését érdemben meghaladó reálbér-emelkedéssel számolhatunk, mind 2015-ben, erről tanúskodik a benyújtott zárszámadási törvényjavaslat, amelynek most a vitájában vagyunk, mind egyébként 2016-ban.

Államadósság. Az államadósság mutatóját egyrészt a 2015-ös zárszámadás magában a normaszövegben tartalmazza, hiszen az Alaptörvény írja elő, hogy a mindenkori kormánynak olyan költségvetési politikát kell folytatni, ami az államadósság folyamatos csökkenését eredményezi. Ne feledkezzünk meg arról, hogy erre az igen kemény jogi korlátra és a korlát fölött örökös Költségvetési Tanács létrehozására azért volt szükség, mert a számok alapján a GDP-arányos államadósság-mutató radikálisan emelkedett az előző évtizedben 2002 után. Ezzel a mondatommal azt is kifejezésre juttattam, hogy az államadósságot a gazdaság teljesítményének arányában szokás mérni. Nem véletlen, hogy mind az európai uniós szabályok, mind a pénzügyi befektetők, mind a különböző szakmai szervezetek a gazdaság teljesítményének arányában vizsgálják az államadósság alakulását. Én azt látom, hogy az európai uniós módszertan szerint a nyilvános számok alapján a magyar GDP-arányos államadósság 2010 és 2015 között mintegy 6 százalékponttal csökkent, miközben az európai uniós átlag 7 százalékponttal növekedett. Ez is lényeges, tehát hogy a magyar adatokat a nemzetközi környezetben kell értékelni. Azt gondolom, hogy a versenyképességet illetően is ez egy igen pozitív változás. Hangsúlyozom, nemcsak a kormányzat látja így, hanem a nemzetközi és hazai szakmai és intézményi szervezetek is.

A versenyképességről nagyon sok szó esett. Van - ez konszenzusos megállapítás, azt gondolom - szubjektív tényezői a versenyképességnek, és vannak számokkal mérhető tényezői. Egy-két adatot hadd mondjak: a GDP 2010-ben, kormányváltás idején 0,7 százalékos, az Unió átlaga 2,1; 2015-ben az uniós átlag 2,2, a magyar adat 3,1 százalék. A foglalkoztatási ráta az Európai Unióban 1,5 százalékkal bővült 2010 és '15 között, Magyarországon 9 százalékponttal, 54,9 százalékról 63,9 százalékra. Tehát azt gondolom, hogy ha a cégek mernek foglalkoztatni, akkor azért vesznek fel pluszembert, mert kereslet van a termékeik iránt, mert versenyképesek, mert tudnak itthon is és tudnak külföldön is értékesíteni. Ezt mutatják a statisztikai adatok. Ráadásul a cégek prosperitása nem azért bővül, mert az állam hitelez, nem azért bővül, mert a lakosság eladósodik, hanem azért bővül, mert egy egészséges szerkezetű gazdasági növekedés valósul meg. Tehát amikor a versenyképesség tekintetében rangsorokat nézünk, akkor - ismétlem - a szubjektív tényezők mellett ezeket a számokkal mérhető tényezőket is vegyük figyelembe.

Engedjék meg, hogy nagyon röviden a korábbi felszólalásokra reagáljak. Gógós Zoltán képviselő úr az agrárgazdaság helyzetéről beszélt. Itt csatlakoznom kell Sallai R. Benedek képviselő úr miniszterelnök úrra történt hivatkozására. Természetesen a magyar gazdaság egy olyan piaci környezetben tud érvényesülni, amely piaci környezet függ más tagállamok politikájától, függ a világgazdasági folyamatoktól. Tipikusan az agrárgazdaság is egy olyan terület, ahol a világgazdasági folyamatok az időjárás mellett érdemben befolyásolják a hazai agrárgazdaság teljesítményét. 2015-ben a képviselő úr által említett támogatásrendszer-változtatás nem azt jelentette, hogy az ágazatból vont volna ki forrásokat az állam, hanem azt jelentette, hogy európai uniós szabályokkal élve a közvetlen termelői támogatásoknál átcsoportosított forrásokat a nagygazdaságtól a kisebb és közepes gazdaságok felé az állam. Azt gondolom, hogy ez versenyképességi lépésnek is tekinthető, hiszen a méretgazdaságossági szempontok a nagyobb gazdaságoknál sokkal jobban tudnak érvényesülni. Ez a lépés, azt gondolom, összhangban volt azzal a „Földet a gazdáknak!” Programmal, amely keretében forrásokat és tulajdont kívánt juttatni a kormányzat az Országgyűlés támogatása mellett a kis- és közepes gazdaságoknak.

A szociális, foglalkoztatási ügyeket illetően csak nagyon röviden. Bangóné Borbély Ildikó képviselő asszony, Heringes Anita képviselő asszony felvetéseire szeretnék reagálni. Lehet kritikával illetni a fiatalok foglalkoztatását, és biztos, hogy vannak olyan pontok az elmúlt évekbeli lépésekben, ahol finomhangolás szükséges, amit a kormány sokszor meg is tesz. De amikor kritikával illetjük a fiatalok foglalkoztatását, akkor tegyük mellé, hogy a fiatalok foglalkoztatási rátája az elmúlt években európai uniós összehasonlításban is nagymértékben növekedett. Akkor tegyük hozzá, hogy most van egy olyan munkahelyvédelmi akciókedvezmény, amely 2010 előtt nem volt. Amikor kritikával illetjük az első házások adókedvezményét, akkor mondjuk el, hogy most van

adókedvezmény, korábban ilyen adókedvezmény nem volt. Amikor kritikával illetjük a gyermekvállalások számát, tegyük hozzá, hogy a termékenységi ráta javult. Még mindig alacsony, egyetértek ezzel, de a termékenységi ráta javult. És tegyük hozzá, hogy az a korosztály, aki gyermekeknek ad életet, most sajnos kisebb, mint néhány évvel ezelőtt (*Bangóné Borbély Ildikó: Kinn vannak külföldön!*), mert a Ratkó-gyermekek gyermekei, az a korosztály kifut a szülőképes korosztályból. (*Bangóné Borbély Ildikó: Nem! Kinn vannak külföldön!*) És, képviselő asszony, tegyük hozzá a kritikáknál, hogy most van egy olyan százmilliárdokat biztosító családi kedvezményrendszer, amely korábban nem volt. (*Bangóné Borbély Ildikó: Mert nem tudnak itt maradni!*) Ugyanígy lehet a gyermekétkeztetés kapcsán kritikákat megfogalmazni, de mondjuk el azt, hogy 2010 környékén ez 31-32 milliárd forint volt, most pedig 70 milliárd környékén van ez az összeg. (*Bangóné Borbély Ildikó: Mert több a szegény gyerek! Mennyivel több a szegény gyerek?*)

Én csak azt kérem tisztelettel, hogy amikor javaslatokat, kritikákat és -reménykedve mondom - jobbító szándékú észrevételeket fogalmazunk meg akár a gazdasági folyamatokat illetően, akár a költségvetés végrehajtását illetően, azért mindig tegyük hozzá a tényszámokat is. Köszönöm szépen a figyelmet. (*Taps a kormánypártok padsoraiból.*)

ELNÖK: Most kétperces felszólalásra van lehetőség. Gúr Nándor képviselő úr, MSZP, tessék!

GÚR NÁNDOR (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Banai Benő államtitkár úr, mindössze két gondolatot szeretnék mondani ahhoz az okfejtéshez, amit mondott az előbbieken.

Az egyik az, hogy 2015. évi zárszámadásról beszélünk, így ne használjunk 2016-os adatokat. Majd azt használja jövőre, amikor arról beszélünk. Csúsztatás az, amit ön csinál. Csúsztatás, nem illik önhöz! Ön egy szakmailag képzett ember, legalábbis mi ezt tartottuk egy időben önről, ön is magáról, úgy tudom. Ne csúsztasson! 2015. évi zárszámadás, '15. évi adatok - oké? Maradjunk ebben! Akkor maradjunk ebben, és nézzük meg a második tételmondatot. Minimálbér, 2010: nettó, kézbe kapott összege 60 200 forint. Hatvanezer-kétszáz forint! 2015-ben mennyi ez, államtitkár úr? Biztosan tudja. Ha nem, segítek: 68 775 forint.

(14.50)

Mennyi a különbsége? 14 százalékkal több, mint amennyi 2010-ben volt. Hozzáteszem: mennyi volt az aggregált infláció mértéke ebben az időszakban? Azt is megmondom önnek: több, mint 14 százalék, 17 százalékos volt. Ilyen értelemben kevesebbet érő pénzt kaptak kézbe a minimálbéres emberek, mint 2010-ben. Meglopták a legszegényebb, a legkisebb jövedelmi viszonyban lévő embereket, a közmunkásokról már nem is beszélek, a 47 ezer forinttal meg a jelen időszakbeli 52 ezer forinttal felütve.

És tudja, ha minimálbér, akkor még egy dolgot ajánlok a figyelmébe. Nézze meg azt is, hogy mondjuk, mi van a visegrádi négyek szintjén minimálbér tekintetében, mi volt, amikor csatlakoztunk, és mi van most. Most az van, tudja, hogy átszámítottan nagyjából 100 és 110 ezer forint közé esik mind a három másik országban a minimálbér összege, a szlovákoknál, a csehknél és a lengyeleknél. Ismeri, ugye? Azt is tudja, hogy nálunk mennyi: 30-50 százalékos különbségek vannak nettóban. Nettóban!

Ne beszéljen itt összevissza, államtitkár úr! Maradjon a szakmaiságánál, ne pedig a politikát akarja kiszolgáltatni elvtelen módon! Előbb-utóbb csúfos vereséget kap ebben a történetben. Köszönöm szépen. *(Taps az MSZP soraiban.)*

ELNÖK: Most három perc technikai szünetet rendelék el, addig léleekben erősödjének. *(Derűtség.)*

*(Szünet: 14.52-14.58
Elnök: dr. Hiller István
Jegyző: Gelencsér Attila)*

ELNÖK: Folytatjuk munkánkat. Normál szót kérő képviselőként Teleki László képviselő úrnak adom meg a szót, MSZP. Tessék!

TELEKI LÁSZLÓ (MSZP): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Államtitkár Úr! Meglátszik, hogy halmozottan hátrányos helyzetű vagyok, mert még a kormány képviselője sincs a helyén. *(Derűtség.)* De látom, hogy most már jön, úgyhogy így meg vagyok egy kicsit nyugodva.

Látva azt az anyagot, amit megkaptunk, nagyon fontos számokat látunk benne, és azt gondolom, hogy mindenképpen mértékadóak azok a számok, és azt mutatják, hogy előremutató van az országban jelen pillanatban, tehát tovább tud menni azon a krízisen, amit láthattunk az elmúlt két-három-négy évben. Mégis, amikor ezt mondom, akkor azért vannak olyan kételyeim és kérdéseim, amelyek igazán feszítik a szegényeket és a szegényeken belül a roma lakosságot.

Azt gondolom, hogy nagyon fontos megint azt a mondatot kiejtenem a számon, hogy hova tűnt Farkas Flórián egy ilyen napirendi pontnál, és hova tűnt Farkas Félix, akiknek nagyon fontos lenne egy ilyen napirendi pontnál itt lenni és elmondani, hogy ők hogy látják kormányoldalról azt a nélkülözést, amit a magyarországi romák jelen pillanatban is megélnék. *(Gúr Nándor: Hol vannak a Farkasok?)* Nem testvérek, tehát azt szeretném hozzátenni, a jegyzőkönyvbe is elmondani, de mindenképpen fontos lenne, hogy itt legyenek, mert egy ilyen napirendi pontnál, azt gondolom, nekik is meg kellene védeniük kormányoldalról azt, hogy a legszegényebbek között a romák helyzete miért nem tudott változni az elmúlt hat-hét évben, így nevezetesen a 2015-ös évet is belevéve. Mert amikor államtitkár urat hallgatjuk, akkor valóban látni lehet azt, hogy vannak emelkedő tendenciák a számsorokban, viszont a társadalmi helyzet nem ezt mutatja, amit láthattunk, elsősorban

vidéken és kisebb településeken, mert ott a nélkülözés, a szegénység és a teljes kiszolgáltatottság van jelen.

(15.00)

Akkor, amikor a beszámoló az oktatásról vagy éppen az egészségügyi helyzetről vagy a foglalkoztatásról ad különböző tájékoztatásokat, számszaki tájékoztatásokat, akkor nem lehet látni azt, hogy például... Kezdem a romák érdekvéviselőivel, így a civil szervezetekkel. Ott lehet látni azt és lehet kimutathatóan tapasztalni azt, hogy csökkennek a költségek és nem pedig nőnek a 2010 előtti időszakhoz képest, és nemcsak az NCA, tehát a Nemzeti Civil Alapprogram támogatására gondolok, hanem egyéb más támogatásra, ami közel 7 milliárd volt a mi időnkben, most közel 4-4,5 milliárd forint, ami jelen van.

Azt gondolom, hogy a civileket teljes mértékben félretették, és ezen belül pedig a leghátrányosabbak a roma civil szervezetek, amelyek nem tudnak most már fennmaradni, így az érdekvédelme teljes mértékben megszűnt a romáknak, azaz nincs, nem lehet arról beszélni, hogy a roma érdekvédelem jelen van Magyarországon.

A kérdésem az, államtitkár úr, hogy a kormány szeretne-e valamit ebben a dologban tenni, hogy még több forrást és még több autonómiát biztosítson a civileknek. A civil kontroll szerepét tartsák fenn, mert azt gondolom, hogy ma Magyarországon civilkontroll-szerep nélkül nem lehet demokráciát építeni, ezért nagyon fontosnak tartanám azt, hogy a civilekkel kiemelkedően foglalkozzanak, mert ebből az anyagból nem az jön ki.

De ha egyébként megnézzük a nemzetiségi önkormányzatokon belül is a roma nemzetiségi önkormányzatokat, akkor ott azt lehet mondani, hogy katasztrofális a helyzet. Államtitkár úr, miért nem mondja ki a kormány, hogy nincs szükség a roma nemzetiségi önkormányzatra? Miért nem mondja ki? Mert egyszerűen sem feladatuk nincs kellő mértékben előirányozva, sem a működési költségvetések nincsenek hozzárendelve, mert akkor, amikor 300 ezer forintokról beszélünk, 370 ezer forintról beszélünk, egyéves működési költségvetése egy településen működő nemzetiségi önkormányzatnak ennyi, így a roma nemzetiségi önkormányzatnak is, és mellette pedig megjelenik a feladatalapú támogatás, amit már nagyon sokszor elmondtam a parlamentben, hogy milyen kaotikus helyzeten keresztül kell menni ahhoz, hogy hozzá lehessen férni ehhez a bizonyos összeghez, amely a működési költségeket, illetve a programfinanszírozást tudja erősíteni, akkor azt lehet mondani, hogy nagyon sok önkormányzat akkor, abban az esetben is, ha jól működik, még akkor se tudja azt nagyon lehívni. Ezért többször is kértem azt, hogy a feladatalapú támogatásokat próbálják meg valamilyen más szisztéma szerint pontozni, illetve eljuttatni az érintettekhez.

Tehát a nemzetiségi önkormányzatokon belül a roma önkormányzatoknál mindenképpen probléma van. Államtitkár úr, az a probléma ezzel, hogy sokkal

több ellenszenvet szít most már a többségi társadalomban a roma nemzetiségi önkormányzatok léte egy településen, mint amennyi hasznot szolgálna, holott ez egy jó kezdeményezés volt, hogy az önkormányzatok mellett a nemzetiségi önkormányzatok is létrejöhetnek. Most viszont azt lehet látni közel 20 év elteltével, hogy ez a településen belül konfliktushelyzeteket okoz, mert nincs a finanszírozása megoldva, és nincs a szakmaisága sem teljes mértékben kidolgozva. Ezért tehát a területi szintekről - tehát a helyi szintekről beszéltem - nem is beszélek, mert annyira kaotikus, hogy szót sem érdemel, nincs gazdája a területi nemzetiségi önkormányzatoknak. Ezért tehát el kell gondolkodni, hogy ott mi a helyzet, hogy ahol közel 1 millió forintot, még 1 millió forintot se kapnak egy évre működésre, abból egy területi rendszert hogyan tudnak működtetni, én ezt nem tudom, és nem is látom ennek a végét.

Az országos önkormányzatunkról, a roma önkormányzatról két gondolatot. Hiányoltam és hiányolom most is egyébként, hogy a beszámolóban, az ÁSZ beszámolójában nincs benne 2015-öt érintve, hogy mi az a pénz, ami Farkas Flóriánéktól eltűnt. Igaz, hogy van egy másik anyag, ami ezen kívül megjelent az Állami Számvevőszék honlapján, amit el lehet olvasni, abban több olyan tényre mutatnak rá, ami kaotikus helyzetet okozott az Országos Roma Önkormányzatban. Szívesen láttam volna ebben a beszámolóban is, hogy 2015-ben viszont le kellett állítani különböző források folyósítását és finanszírozását, pontosan azért, mert az Országos Roma Önkormányzat elherdálta azokat a pénzeket, amelyeket megkapott a közjó javára.

Tehát ezért én azt gondolom, hogy önök, akik ezzel a területtel foglalkoznak kormányzaton belül, nézzék meg, hogy most újra Farkas Flóriánék kapják meg azokat a forrásokat, amelyeket romákra kellene költeni. Most jelzem, hogy nem látom nagyon azt a lehetőséget, hogy Farkas Flóriánék jól el tudják költeni azokat a közpénzeket, amiket meg fognak kapni, mert bebizonyították az ÁSZ-jelentés alapján, illetve a beszámoló alapján is, hogy nem úgy költötték el, illetve a minisztérium is erre rámutatott, a Balog Zoltán által vezetett minisztérium is rámutatott, hogy több mint 200 millió forinttal nem úgy gazdálkodtak, ahogy kellett volna.

Tehát összességében a civil szervezetek és az önkormányzatok helyzeténél látszik az, hogy nem szolgálja azt a réteget, akit kellene hogy szolgáljon, és azért nem szolgálja, mert nem kapnak olyan munkát, nem kaptak olyan lehetőséget, hogy kellőképpen artikulálni tudjanak azokhoz a feladatokhoz, amelyeket nekik meg kellene oldaniuk. Tehát ezért van ebben dolga, lenne ebben dolga a kormánynak, hogy valamit tegyen.

Néhány dolgot az oktatásról. Itt is látszik 0,8 százalékos emelkedés. Lehet, hogy ez így van, én ezzel nem vitatkozom, habár a szakmai részével igen, illetve az életbeli tapasztalatom pedig nem ezt mutatja, mert lehet, hogy most a pedagóguséletpálya-modell miatt kaptak forrást, és látszik az, hogy milyen források jelentek meg, viszont a tanulóakra fordított összeg pedig egyenesen arányosan csökken, nyugodtan ki

merem jelenteni. Így főleg az oktatásnál, a romaoktatásnál azt jelenti, hogy oktatás helyett koplalást tudnak adni azoknak a roma gyerekeknek, akik tanulni szeretnének, mert a 18 évről 16 évre lecsökkentett tankötelezettség mindenképpen azt irányozza elő, hogy segélyezetteket fognak kinevelni és kienvedni az iskolapadokból. Továbbra is ezt a kérdést fenn akarják-e hagyni? Mert a 2015-ös költségvetési évben nem nagyon fordítottak arra lehetőséget, hogy azok esetleg, akik ki akarnának kerülni az iskolai rendszerből 16 éves korban, bent maradjanak és bent maradjanak az oktatási rendszerben, hogy ne írástudatlanul és ne szakma nélkül kerüljenek ki a nagybetűs életbe, mert akkor nem lesz más, mint az adófizető polgároknak kell eltartani több tízezer vagy több százezer embert - és ebben benne vannak a romák is -, akik kikerülnek az oktatási rendszerből.

Mikor számolják fel, államtitkár úr, a szegregált oktatási típusú oktatásokat? A tegnapi híradásokban is szerepelt, hogy most már bírósági végzés is van, hogy Nyíregyházán fel kellene számolni, ennek ellenére nem számolják fel. Nem is itt szeretném önnel most ezt a kérdést szegezni, hanem majd a későbbiek folyamán másnak, de mindenképpen megjegyzem, hogy anyagi oldalában sem látom a 2015-ös évben, hogy erre a kérdésre nagyon ráfordítottak volna, hogy a mobilitást, amiről nagyon sokszor beszéltem, tehát az egyik iskolából a másik iskolába való elhordását segítenék a szegényeknek és ezen belül a romáknak, hogy ne szegregálódjanak nagyon sokszor ezek a kistelepülésen élő családok, illetve a gyerekek. Tehát ezért az oktatásban azt látom, hogy ez nagyon fontos.

De az oktatásnál mindenképpen meg kell említenem még, hogy a felsőoktatásban lévők arányát nagymértékben látom csökkenni. A Magyarországi Cigányokért Közalapítványnál lehetett látni, hogy hány roma ösztöndíjas van. Önök megszüntették a 2010. év végén, 2011-ben ezt a közalapítványt, holott mindenki nyugodt volt, nyugodt volt a nem roma lakosság, mert látta, hogy az adófizetők pénzéből hány roma fiatal jut el a főiskolára, egyetemre. Most nem láthatjuk ezt. Tehát egy nagyon rejtett helyzetet látunk, elbújtatott helyzetet, mert nem akarják kimutatni azt, hogy a romák oktatási helyzete javul-e vagy csökkenőben van. De én nyugodtan merem mondani: sokkal kevesebben járnak egyébként főiskolára, egyetemre, mint az elmúlt tíz évben, amit lehetett látni.

Az egészségügyi helyzet körében azt gondolom, hogy kevés szó esett a prevencióról. Azért mondom ki ezt a szót, mert a megelőzés egy fontos momentum lehet az egészségügy kezelésében. Sokszor azt látom, hogy az egészségügyre úgy költenek, hogy ott már a beteggyógyításban, és a megelőzésre, a prevencióra pedig nem költenek semmilyen forrást, illetve minimális forrást, holott a szűrések és egyéb más megelőző beavatkozások nagyon fontosak lennének.

Még egyszer szeretném aláhúzni, újra visszatérve, hogy a roma lakosságnak a közel 110 ezer fője - még egyszer mondom: 110 ezer fője -, akik cigánytelepeken laknak, semmiféle egészségügyi pre-

vencióban nem részesülnek, sőt, ahogy Korózs Lajos képviselőtársam mondta, az érvényes tajkártyájuk sincs meg közel 70 százalékanak, azaz csak életmentő műtétet vagy beavatkozást végeznek el ezeken az embereken. Még egyszer mondom a számot: 650 cigánytelep van ma Magyarországon, és közel 110 ezer ember él azon körülmények közt.

(15.10)

Ebben a kérdésben is, amikor a lakhatás ügyét látjuk itt az előterjesztésben, akkor nem látjuk azt, hogy ezekkel a kérdésekkel önök foglalkoztak volna, vagy a cigánytelepek felszámolására tudtak volna-e fordítani. És önök cserbenhagytak szintén a szegények mellett még 110 ezer embert, akik egyébként abban a helyzetben nem tudnak mást tenni, mint ott maradnak a munkanélküliségben, ott maradnak a tudás nélküli oktatás megszervezésében, és ott maradnak a foglalkoztatás és az egészségügy helyzetének csapdájában.

Ezért azt gondolom, mindenképpen fontos lenne ebben a kérdésben is egy előremutató helyzetet kialakítani, mert ha az egészségügyi helyzetet nem kezelik - és nem prevencióval és megelőzéssel -, akkor azok a romák, akik ott, abban a helyzetben élnek, nyugodtan ki lehet jelteni, hogy azok 10-12 évvel előbb halnak meg, mint nem roma társaik. Lehet, hogy sok embernek ez a célja, de én azt gondolom, hogy egy demokratikus országban ilyen célokat és ilyen látványos számokat mindenképpen meg kell változtatni, és csökkenteni kell ezeket a számokat, amelyeket elmondtam.

A foglalkoztatási helyzetről azt gondolom, hogy nem kell mást mondani, mint hogy kozmetikázva vannak azok a számok, amiket láthatunk, mert a 2015. évben is azt lehet látni, hogy a közfoglalkoztatással próbálták meg kezelni. A magyarországi cigányságnál, a romatársadalomnál közel 80-90 százalék a roma közfoglalkoztatotti tevékenységet végez, mert az önkormányzatok, akik tudják foglalkoztatni, és azon kívül nem tudnak elhelyezkedni a tartós foglalkoztatás világában.

Kérdés az, hogy lesznek-e olyan programok, amelyek átvezetik őket a tartós munka világába a közfoglalkoztatotti világból, vagy továbbra is olyan szakmákat fognak kapni, amiket egyébként eddig a Türr István Képzőközpont bonyolított, de most megszűnt. Kérdés az, hogy kívánnak-e tovább foglalkozni ezzel a kérdéssel, de nem olyan szinten, mint a Türr István, hanem valamilyen más, magasabb szintű és kiszámíthatóbb képzést tudnak-e biztosítani azoknak a romáknak, akik kimondottan már több éve vagy több évtizede csak közfoglalkoztatásban vagy régebben közcélú foglalkoztatásban kaptak lehetőséget.

Ezek a kérdések, amelyek igazán feszítenek, és olyan kérdések, amiket nemcsak miattam, hanem a roma lakosság miatt is fontos lenne megválaszolni; mert nem lehet, hogy ott hagyjanak közel félmillió embert az út szélén, és nem lehet, hogy a foglalkoztatás, a lakhatás, az egészségügy és a szociális terület minden részéből kirekesztve legyenek azok, akikre jogosan mutatnak rá a többségi társadalom részéről,

hogy nekik is kell bizonyítani. A bizonyításhoz pedig kell egy olyan mankó, segítség, amely nélkülözhetetlen az önök részéről. Köszönöm szépen megtisztelő figyelmüket. *(Taps az MSZP padsoraiban.)*

ELNÖK: Kétperces felszólalásra van lehetőség. Az MSZP képviselő asszonya, Heringes Anita élhet ezzel, tessék!

HERINGES ANITA (MSZP): Nagyon szépen köszönöm. Csak reagálva államtitkár úrra: nemcsak finomhangolásokra van szükség ezeken a területeken, hanem azt gondolom, komolyan át kéne gondolnunk. Hiszen gondoljon bele, államtitkár úr abba, hogy azon 600 ezer fő, aki elhagyta az országot, és értem én, hogy a többi országból is sokan mentek külföldre dolgozni, de ezek a fiatalok ott élik életüket, ők oda fognak gyereket szülni. Az a gyermek, amelyik külföldön született, már nem fog hazajönni Magyarországra, neki az lesz az otthona. És annál nagyobb tragédiát ennek az országnak, mint hogy a dolgozó fiatalok külföldön találják meg a jövőjüket és gyermekeik már nem jönnek, nem jönnek úgy haza, hogy ez a hazájuk, hanem ott fognak élni külföldön... - szerintem nincsen.

Éppen ezért azt gondolom, hogy olyan rendszert kell kialakítani, amiben meg tudnak élni ezek a fiatalok itt ma, Magyarországon, hogy ne lássák azt, hogy ez az egyetlen esélyük, hogy elmennek innen, hanem azt lássák, hogy olyan képzési rendszer van számukra, amivel olyan munkahelyet tudnak szerezni, amiből majd meg tudnak élni. Szerintem ez egy nagyon egyszerű folyamat.

De amikor csak a közmunkaprogramot látják egyetlen esélyüknek a vidéki faluban élő diplomás fiatalok - mert nincs közlekedés, nincs hova bejárniuk vagy nem tudják a gyereket beadni az óvodába időben, mert még nem nyit ki az óvoda, amikor neki el kéne indulnia ahhoz, hogy bejusson egyébként a városba dolgozni -, akkor azt gondolom, hogy az a diplomás fiatal nem fog más esélyt látni, mint hogy elmenjen innen.

Ezért olyan rendszert kell kialakítani, ahol ezeknek a fiataloknak van lehetőségük közlekedni, lakni, élni, és egy normális rendszerben felnevelni itthon a gyermekeiket. Köszönöm szépen. *(Taps az MSZP padsoraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm. Sallai R. Benedek képviselő úr következik normál felszólalóként, LMP.

SALLAI R. BENEDEK (LMP): Köszönöm a szót, elnök úr. Lassan majd csak odaérek a vidékfejlesztéshez, de még előtte szeretnék államtitkár úrnak néhány dologra reagálni, ha már megtisztelt azzal, hogy a vita közben válaszolt. Ezt legtöbb kollégája sajnos nem tudta megtenni, tehát köszönöm szépen, hogy megtisztelt ezzel.

Néhány dologra, amit elmondtam, néhány dolgot cáfolni akart szakmai adatokkal. Én elismerem az ön szakértelmét, csak akkor nézzük! Azt mondta, hogy én hiába mondom azt, hogy növekedett forintálisan az államadósság mennyisége, mert azt GDP-

arányosan kell nézni, és az a pontos. De otthon a feleségemnek, ha januárban 8 millió forinttal tartozunk valamerre, decemberben meg 10 millióval, akkor mondjam azt, hogy többel tartozunk, de jó a gazdaság, ezért így jobb lett nekünk, sokkal jobb.

Én hajlandó vagyok erre, azt mondta, hogy nemzetközi összehasonlításban kell viszonyítani. Nézzük meg! Megnéztem az Európai Unió országainak államadósságát a GDP százalékában, mert azt mondta, hogy így büszkék lehetünk rá. Észtország, Bulgária, Luxembourg, Románia, Svédország, Litvánia, Lettország, Csehország, Dánia, Szlovénia, Szlovákia, Finnország, Lengyelország, Hollandia, Ausztria, Spanyolország, Málta: egytől egyig azok az országok, amelyeknek GDP-arányosan jobbak az államadóssági mutatóik, mint nekünk. Nyilvánvalóan büszkék lehetünk rá, hogy Görögországnak meg Olaszországnak lényegesen rosszabb, mint nekünk, és igazán a jóléti államokból néhánynak, hiszen az EU 27-ből ott vannak mögöttünk, de hát a felső harmadban vagyunk. Nézhetem úgy is, ha GDP-arányosan nézzük, de ugyanúgy nem lesz annyira pozitív a kép, ha nemzetközi összehasonlításban nézem az országokat.

Utána tetszett volt válaszolni nekem, hogy a versenyszférában bővült a foglalkoztatás aránya. Nem volt még időm, hogy elkezdjek agráriumról meg vidékről beszélni, de azért azt tegyük hozzá, hogy mikor ön azt mondja, hogy a versenyszférában növekedett a foglalkoztatás, akkor arra, amit részben mondtam, nem reagált, hogy múlt évben háromszor dőlt meg a rekordja a kkv-k megszűnésének.

Csak az agrárfoglalkoztatásból tudok pontos adatot mondani. Az agrárfoglalkoztatásban: a földművelésügyi kollégái mindig elmondják, hogy pár ezerrel, tízezerrel nőtt az agrárfoglalkoztatás, de soha nem teszik hozzá, hogy az önfoglalkoztatás, az egyéni vállalkozás és őstermelői rendszer, ami kiegészítő jövedelemszerzésként vagy bárhogy máshogy ott van a magyar vidék lakosságának megélhetésében, az viszont 15 százalékkal csökkent az önök regnálása óta.

Bocsásson meg, hogy nem tudok, csak a '15-ös évről adatot mondani, de amikor statisztikailag folyamatosan romlik a kkv-k helyzete, és azok szűnnek meg, és ön azt mondja, hogy a versenyszférában bővült a foglalkoztatás, akkor az azt jelenti, hogy önök egy kis- és középvállalkozói diverz gazdasági rendszert, ami alkalmas a vidéki foglalkoztatás kezelésére és sok önfoglalkoztatásra, ez azt jelenti, hogy önálló emberre, ezt átterelik egy alkalmazotti világba, hogy a versenyszférában alkalmazottak legyenek. Ez azt jelenti, hogy van az egyéni vállalkozó, van a kis bt., amit felszámol a tulajdonosa, és bemehet egy gumigyárba dolgozni vagy egy Mercedes gyárba fröccsöntőnek. Mert ez a statisztikai adata erre mutat rá. Az a kérdés, hogy az önök kormánya szerint ez jó irány és az a cél, hogy ilyen összeszerelő üzemekben dolgozzon az ország, vagy az a jó irány, ahol a magyarországi kis- és középvállalkozások, 5 fő alatti foglalkoztatású cégek, 50 fő alatti foglalkoztatású cégek száma szerte az országban, a vidéki térségekben stabilan megvan.

Nyilvánvalóan a Lehet Más a Politika ez utóbbi mellett van, de ezek az adatok nyilvánvalóan erre is rámutatnak. Utána nagyon fontos az, hallgattam az ön felvezetőjét itt a parlamentben, és tetszett volt mondani egyetlen adatot, hogy örült annak, hogy az európai uniós pályázati programok előfinanszírozásához szükséges források megelőlegezése nem számít bele a mínuszba, tehát a költségvetési hiányba. Akkor ez azt jelenti, hogy ez egy kicsit statisztikai csalás, mert ha az előző évekével hasonlítjuk össze, akkor abban benne van ez, a mostaniban meg nincs, ami azt jelenti, hogy ha még a '13-14. évi költségvetéshez viszonyítva az előfinanszírozási feladatok benne voltak hiányként, a '15-ösben pedig statisztikai okokból az EU megengedte, hogy ne tegyünk bele, akkor ez egy picit ferdíti a statisztikát, amiről beszélünk az összehasonlítási alapokon.

Még egy dolgot szeretnék elmondani. Én magam országgyűlési képviselőként négy gyermeknek vagyok az édesapja. Az, amit el teszik mondani egymás után háromszor, hogy milyen jó a családi adókedvezmény, ezt én érzem. Az a baj, hogy a magyar társadalom túlnyomó többsége nem kap képviselői fizetést, és a társadalom túlnyomó többségében azokat az adókedvezményeket, amikre itt büszke, nem tudja igénybe venni. Az a felső 10 százaléka a magyar társadalomnak - vagy 5 százaléka -, ahol érezhető a jövedelemből, hogy adókedvezményt adtak, ott ez érezhető, míg azok, akik 50-60 ezres munkásszablonban vannak vagy minimálbéren élnek, ott ugyanaz az adókedvezmény nem járul hozzá érdemben a családi büdzséhez. Ezért ennek a folyamatos hangoztatása jól hangzik ugyan, hogy adjuk az adókedvezményt, adjuk az adókedvezményt, de sajnos a magyar társadalom többsége ezt nem tudja igénybe venni.

Még egy dologra szerettem volna reagálni. A versenyképességről magyarázkodott, hogy nyilván nem mindegy, hogy hogy nézzük meg, hogy milyen mutatók vannak. Gyorsan megnéztem még két adatot, hogy ha másmilyen kutatásokat, tehát nem a World Economic Forum adatait nézzük, hanem az Európai Unió Statisztikai Hivatalának adatait nézzük, akkor egy picivel rosszabb a helyzet szerintem.

(15.20)

Ugyanis ott azt mondja, hogy világviszonylatban a legversenyképesebb állam Svájc, amelyet Szingapúr és az Egyesült Államok követ. A rangsor első harmadát nagyrészt európai országok és más OECD-tagállamok dominálják, de előkelő helyen szerepel Kína, India és Oroszország is. Ellenben Magyarország Románia, Bulgária, India és Szlovénia után lett a 69., és mindezt úgy, hogy ez a kutatási metódus összességében nyolc pontban vizsgálta a versenyképességet. Bocsánatot kérek, lehet, hogy többen, mert azt mondja, hogy a versenyképességünkben nyolc olyan pont is van, amelyek a világ legrosszabbjai között vannak. Ezekből négy található az intézményrendszer kategóriában.

Tehát amikor ön azt mondja, hogy egyetért a miniszterelnök úrral, akkor ne felejtse el, hogy a

miniszterelnök úr azt mondja, hogy nem tudnak rá hatással lenni. Hát, a versenyképesség meghatározásában az egyik pont pontosan az intézményrendszer, ez az egyik, amit mérnek. Ebből négy található itt. A jelen felmérés alapján az intézményrendszerünk és egyben a versenyképességünk legnagyobb problémája, hogy a kormányzati döntések során a kivételezett vállalkozások jelentős előnyt élveznek. Nyilván nem szeretnék most a gazdaságpolitikai jelentések mellett belemenni az ország korrupciós helyzetébe, meg a zárszámadás kapcsán, de azért ez a nemzetközi adat hozzájárul ahhoz, hogy ezt is megítéljük.

A kormányzati döntéshozatalról nem állítható, hogy a tulajdonjogok tiszteletben tartása problémás, a vállalati magatartás etikájával viszont jelentős gondok vannak. Az innováció kategóriában az intézményi problémák jelentős mértékben fennállnak. Ez azt jelenti, hogy amikor beszéltünk arról, hogy munkaalapú társadalmat építünk vagy tudásalapú társadalmat, akkor ez a fajta innováció, ami a gazdaság egyik mozgatórugója lehetne, a versenyképességünk legrosszabb mutatói között szerepel.

Még egyszer elnézését kérem, mert mint mondtam, nem akarok én az önök szakmájába beleszólni. Arról szerettem volna beszélni, hogy hogyan alakul például a vidéki infrastruktúra, és hogy a magam részéről miért nem szeretném elfogadni ezt a zárszámadási törvényt, hol látok hiányterületeket, amiket nem szívesen látnék.

Ezek közül hadd említsem meg elsőként a vidéki közúti infrastruktúrát. 2015-ben megközelítőleg háromszor annyi pénzt szedtek be a közútfenntartással kapcsolatos járulékokból és adókból, mint amennyit a közúthálózatra fordítottak. Ugyanakkor azért érdekes az, hogy a közúthálózat-fejlesztésről beszéljünk, mert amikor szóba kerül a GDP növekedése és a gazdaság teljesítőképessége, akkor - bocsásson meg, ha figyelmetlen voltam és elkerülte a figyelmem - nem tudom, mennyire esett latba az, hogy az európai uniós strukturális alapok kifizetésének a rendszere a múlt év közepétől indult be, és az ősztől voltak az első érdemi kifizetések, amelyek alapvetően befolyásolták az országnak ilyen szinten a fejlesztéspolitikáját és ezzel a GDP-t. A közúti infrastruktúrára nemzeti forrásokból pontosan egyharmadannyit fordított a kormány, mint amennyit beszédett.

Ezt mint túrkevei lakos, aki a kuncsorbai úton hétről hétre jár, és időről időre gépkocsi-lengéscsillapítókat és csapágyakat cserél, sok más, a térségünkben élő emberhez hasonlóan, ezt felrója a magyar kormánynak, mert az addig rendben van, hogy azt mondják, nem csinálta meg senki 2002 és 2010 között, a probléma azzal van, hogy 2010 óta sem tett senki semmit ennek érdekében.

Ellenben csináltak valami mást, ez pedig a központosítás. A legtöbb ilyen kistérségben pont a közigazgatási központosítás, az egészségügyi központosítás, az oktatási központosítás napi szinten igényli az ingázást. A munkaerőpiac gyakorlatilag a városokba vonzza most már a vidék kisebb településeinek a lakosságát úgy, hogy ehhez normális, elérhető úthálózat nem párosul. Ezt nyilvánvalóan felrovnom a

2015-ös költségvetésnek, hiszen a forrásokat erre beszédték, de nem erre fordították.

A vidéki iskolák és kórházak helyzete. Feltételezem, hogy nagyon elfoglalt államtitkár úr és nincs erre ideje, de ha megnézi azokat a fotóanyagokat, amiket vidéki kórházokról és iskolákról az interneten lehet találni különböző szülői fórumokban és betegfórumokban, hogy hogyan vannak kilincs nélküli kórházakban mosdók, csap nélküli mosdók, lezuhalt csempék, nos, ezeknek a kérdését nem rendezték. Amennyire látom, ennek az az oka, és amennyire a zárszámadási törvényből kiderül, ezeknek a felújítási ütemezése mind EU-s forrásokra vár.

Ebben az országban úgy tűnik, hogy a 2015-ös év azt bizonyítja, hogy ez az ország önmagában megoldani mindent képtelen. Uszítjuk az embereket Brüsszel ellen, ugyanakkor, ha leáll az agrártámogatás rendszere, leállnak az Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap fejlesztési forrásai, amelyek az agráriumra irányulnak, ha leállnak a strukturális-alap-kifizetések, akkor nagyjából leáll az építőipar és a kereskedelem egy része, tehát leáll a gazdaság.

Mindez azért tanulságos, mert a Brüsszel elleni uszításnak az elmúlt hetekben nagyon sok esetben voltunk szemtanúi, amit nyilván megértünk hazafiként, verjük a mellünket, hogy milyen jó nekünk, hogy jöttünk az úrból és magyarok vagyunk Európa közepén, ugyanakkor ezek az adatok a GDP-hez jelentős mértékben hozzájárulnak, ugyanakkor a költségvetési törvényben felhasználásaiban nem szerepelnek.

De mondhatok más tételeket; bocsásson meg, megint az agrárium. Nem is várom el feltétlenül, hogy reagáljon, hiszen az agráros kollégáinknak kelle-e ezzel foglalkozni. Az osztatlan közös tulajdon megszüntetésére irányuló költségvetések '12 óta képezik a költségvetés részét. 2012 óta minden évben több száz millió forint megy el arra, hogy Magyarországon ez a tarthatatlan állapot megszűnjön. Ehhez képest egyetlen megyét tudtak felmutatni 2015-ben, ahol egyáltalán megkezdődött az osztatlan közös tulajdonok kimérése - az összes többi területen nem.

Gögös Zoltán képviselőtársam a sertéságazat problémáiról beszélt, a tejelő szarvasmarha-állomány problémáit érintette.

Ugyanakkor talán még megemlítem szintén az agrárium területén azt, hogy a kormány gyakorlatilag már a 2014-es választásban is rendszeresen emlegette, azt megelőzően pedig nagyon gyakran hangzott el, hogy Magyarország milyen hátrányos helyzetben van az európai uniós országok tekintetében az öntözött agrárterületek mértékében. A meliorációs fejlesztésekkel, az öntözési fejlesztésekkel végigkampányolták a vidéket, nekem személyesen is volt alkalmam hallgatni Czerván államtitkár úr elképesztő álmait még 2014-ben, hogy hogyan fogunk félsivatagi helyzetből termékeny mezőgazdasági szántóföldi művelést csinálni. Ezekben semmilyen érdemi előrelépés nem történt.

S még egyetlenegy utolsó gondolatot engedjen meg nekem! Nagyon szeretek néha olvasgatni egy-egy dokumentumot, mert amit leírnak, az mindig szöges ellentétben áll azzal, amit tesznek. Az én kedvencem ilyen szempontból a nemzeti vidékstratégia. A nemze-

ti vidékstratégiát a magyar kormány kormányhatározati formában 2012-ben fogadta el, és ennek a stratégiának az átfogó célja az volt, hogy a magyar vidék lakhatóságát, népességmegtartó erejét javítsa. Hadd mondjak néhány indikátort, hiszen amikor meg kell ítélnünk az önkormányzat költségvetését, akkor azt kell megítélnünk, hogy az önkormányzat által kifizűzött tervet, amelyet önkormányzatok fogadtak el, hogyan teljesültek.

Mondom a nemzeti vidékstratégia indikátorait. Jó ökológiai állapotot elérő vízfolyás víztesteinek aránya az országos vízgyűjtő területek mértékében százalékosan: a 2010-es állapotot tekintve kiindulási alappal, célértéket pedig 2020-as vonatkozásban nevezett meg. Ez azt jelenti, hogy nagyjából közepesen volt 2015, tehát pont középponton járunk. 8 százalékról 24 százalékra szeretne volna növelni ezt 2010 és 2020 között. Most 7 százalékon állunk, ami azt jelenti, hogy 1 százalékkal csökkentünk; 2015 félidejében volt.

Jó ökológiai állapotot elérő tó víztesteinek aránya az országos vízgyűjtő-gazdálkodási tervben: 18 százalékról 72 százalékra szeretnénk volna növelni. Nem érjük el még mindig a 20-at, pedig a félidejében járunk a 2015-ös költségvetés vonatkozásában.

Jó kémiai állapotot elérő felszín alatti víztestek aránya az országos vízgyűjtő-gazdálkodási tervben, tehát a vízgazdálkodási tervben foglaltak szerint százalékosan. Ez az egy adat 2021-re vonatkozik, tehát még nem teljesen a félidejében vagyunk. 68 százalékról 77 százalékra szeretnénk volna növekedni, de még nincs elmozdulás a félidejében.

Az összes erdőterület nagysága ezer hektárban: 2010-ben 1 millió 913 ezer hektár, 2020-ra 2 millió 100 hektárt irányzott elő ez a statisztika. Érdemben nincs elmozdulás, viszont van egy jelentős minőségi romlás, hiszen a faültetvények irányába eltolódott az erdőállomány, tehát a biológiai értelemben vett erdők mennyisége csökkent, és a faültetvények mennyisége nőtt.

Országos jelentőségű védett területek aránya: 9,1 százalékról 9,2 százalékra növekedés. Egy védett terület lett talán, ami ehhez érdemben hozzájárulhat; ez teljesíthető lesz, hiszen jó a kiindulási alap.

Az agrár-élőhelyek jellemző madárfaunája állományváltozásainak indexét szeretnék megtartani. Jelen pillanatban az objektív európai uniós madárfaunisztikai indexekhez hasonlóan csökkent az állomány, nyilvánvalóan agrártechnológiákból adódóan.

Miután nagyon fogytán van az időm és nem szeretnék visszaélni az idejümmel, s még egyszer szót kérni, hadd mondjak olyanokat, hogy nemzeti parki igazgatóságok vagyongazdálkodásában élő területek nagysága hektárban: 288 ezerről 430 ezerre akarták növelni 2012-ben, de csökkent az arány, ráadásul Natura 2000-es területeket adtak el, amivel növelni lehetett volna. Állattenyésztés részesedése a mezőgazdasági termelésből: 35,6 százalékról 45 százalékra szeretnék volna növelni, ez azt jelenti, hogy körülbelül 10 százalékkal. Idáig 2 százalékkal sikerült javítani, de az is jelentős mértékben romlani fog az idei évben. Agrár-környezetgazdálkodási jellegű programba tartozó területek nagysága: 1 millió 163 ezer hektárról 2 millióra kívánták növelni, de csökkenteni sikerült az új agrártámogatási rendszerben.

Ezek az indikátorok összességében, nézze el nekem, azt mutatják, hogy környezet- és természetvédelmi vonatkozásban, agrárpolitikai vonatkozásban, vidékfejlesztési vonatkozásban rosszul teljesített a kormány, ezért én a magam részéről nem tudom támogatni ennek az elfogadását. Köszönöm a szót, elnök úr. *(Taps az MSZP soraiban.)*

(15.30)

ELNÖK: Gúr Nándor képviselő úr, MSZP!

GÚR NÁNDOR (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Örülök ennek a vitának, már olyan értelemben is, hogy Banai Péter Benó államtitkár úr van közöttünk, mert azért ő néha szokott olyan számokat is használni, amelyek a valós helyzethez illeszthetőek. És hát akkor ilyen értelemben talán megfelelő alap adódik arra vonatkozóan, hogy értékelni és értelmezni is lehessen a helyzetet.

Államtitkár úr az előbbi megszólalásában használt trendekhez, tendenciákhoz illesztett számokat, most akkor csak azért sorakoztatom fel, hogy a jegyzőkönyv számára is adott legyen, és ha valami, hogy mondjam, ellenvetése van, akkor majd szóljon, hogy meg tudjuk beszélni a dolgokat.

Nézze, amikor munkanélküliségről meg foglalkoztatásról beszél, akkor a számoktól függetlenül először nézzük a helyzetet, mit csináltak az elmúlt esztendőkből, mondjuk, a munkanélküliek vonatkozásában. Akit csak lehetett, azt kilökték az ellátórendszerekből. Így, ahogy mondom. Akit csak lehetett, azt kilökték az ellátórendszerekből. Emlékszik, 9 hónapos futamidejű álláskeresői támogatások rendszerét működtettük, majd ezt önkormányzatok 3 hónapos futamidejűre csökkentették. A 3 hónapos futamidejűben arra sem elég, ez köztudott mindenki előtt, ön előtt is természetesen, hogy ha valaki elveszíti a munkahelyét, akkor újrakondicionálja magát, s megtalálja a lehetőségét annak, hogy újból el tudjon helyezkedni.

De ha a munkanélkülieket nézzük, akkor ezen az én értékítéletem szerint csalárd cselekedetet követően, ugye, mit csináltak? Nyitottak egy kaput a kvázi foglalkoztatás irányába, a közfoglalkoztatottak körébe nagyon sok embert bevitték, 150-200 ezerrel többet, mint annak előtte. Szeretném jelezni, ha nem ismeri a példát, akkor majd részletesebben is beszélhetünk róla, emlékszik biztos vagy remélem, Gyöngyfa esetére, ahol, ha jól emlékszem, egy 300 méteres vízelvezető árkot 16-an vagy 36-an tisztítottak 3 vagy 6 hónapon keresztül, napi 8 centiméteres haladási sebességgel. Ugye, ezt nem tekintjük értéktelítő közfoglalkoztatásnak, hanem ez egy megalázó, kiszolgáltatott olyan helyzet megteremtése, amelyben azok az emberek, akik ezt a munkafolyamatot végezték, sem érezték jól magukat.

És számtalan ilyen példát tudnék sorakoztatni, ezért azt mondom önnek, önöknek, hogy erre ne legyenek büszkéek. Arra ne legyenek büszkéek, hogy az embereket kiszolgáltatott és megalázó helyzetbe hozzák. És hát hozzáteszem azt is, hogy ebben a közfoglalkoztatási rendszerben önkormányzatok a 60 200 forintos

nettó bér helyett csináltak 47 ezer forintosat, ami az idő előrehaladtával, úgy abban az öt esztendőben, 2010 és '15 vége közötti állapotban mintegy 17 százalékos aggregált inflációs értéket szenvedett el. Magyarul önök ezektől az emberektől a megkeresett pénzük kézbe jutott nettó keresetének egyharmadát a kétharmados kormányukkal elvették. Erre sem kellene olyan büszkének lenni. Mondjuk, ennyit így, elsőre a munkanélküliséghez illetően. Majd monddok számokat is.

Foglalkoztatás. A foglalkoztatás kapcsán, ugye, induljunk el onnan, hogy bő hat esztendővel ezelőtt önök azt mondták, hogy egymillió új munkahelyet teremtenek a gazdaságban. Hallom, hallom, hogy a mai nap folyamán azt mondják, hogy 436 200 fő többletet teremtettek a versenyszférában. Államtitkár úr, a matek. Tudja? De nem is a matek. A számtan. Az egyszerű. Az nem jön ki. Elmondom önnek azt is, hogy miért. Akkor nézzük a számokat! Foglalkoztatás. 2008-ban a 15-64 éves korosztály, ugye, ez egy alapulvételi kategória, 3 millió 818 ember foglalkoztatása történt meg ebben a korcsoportban, 3 millió 818 ezer. 2015-ben 4 millió 176 ezer fő. Ha a pénzügyi-gazdasági világválság utáni legrosszabb adatot veszem, 2010, fordulópont, kormányváltás időszaka, akkor 3 millió 700 ezer felett van a foglalkoztatottak száma.

Akkor is 470 ezer fős többletet tud elkönyvelni. De szeretném akkor most a többletbe hozzáilleszteni, hogy ez miért nem többlet, hanem éppen hogy mínusz. A közfoglalkoztatásba nagyjából 150-200 ezerrel több embert tettek, mint a korábbiakban, elmondtam az előbb, hogy milyen formátumban. A diákfoglalkoztatás tekintetében éves viszonylatban 150-250 ezer ember pulzál a rendszerben nyilván, válik foglalkoztatottá, akiket önök a statisztikába foglalkoztatottként bevisznek. Ez hat év ezelőtt nem volt a foglalkoztatotti körbe beszámítva. Külföldön dolgozó, önök által, önök jóvoltából, mondhatom nyugodt lelkülettel, elüldözött közel 600 ezer emberből 140 ezer embert a magyar statisztikában tartanak nyilván mint foglalkoztatottat. A korábbiakban ez, hat évvel ezelőtt 20-30 ezer fő körül volt. Tehát egy bő százezres többlet van a rendszerben.

És a 8 órás foglalkoztatási helyekből sok esetben 4 órákat csináltak, amely 4 óras foglalkoztatás ugyanúgy jelenik meg a statisztikákban, mint a 8 óras. Egyként. Körülbelül 70-80 ezer fővel több ma a 4 órában foglalkoztatottak száma vagy részmunkaidőben foglalkoztatottak száma, mint a teljes munkaidőben foglalkoztatottak száma. Ezt a négy számot ha egymás mellé helyezi - ehhez nem kell matek, ehhez kell a számtan -, akkor ennek a négy számnak az együttes összege nagyjából 600 ezer főt tesz ki. Önök meg arról beszélnek, hogy 436 200 fő foglalkoztatási többletet teremtették meg a gazdaságban. Aközben, miközben a legrosszabb adatok 2010 és 2015 között mindösszesen 470 ezer fős különbséget mutatnak.

De! Csak hát, ahogy elmondtam az előbb, ehhez képest a 475 ezres többletbe képest 600 ezer fő manipuláció. 600 ezer fő olyan értelmű számítás, ami korábban vagy nem volt beszámítva, vagy pedig

a közfoglalkoztatásból és a külföldön történő foglalkoztatásból, valamint a 8 órásból 4 óras foglalkoztatásba való átvitelből származtatható. Úgyhogy akkor a számok tekintetében el lehet kezdeni most beszélgetni, megadtam az alapot hozzá.

A munkanélküliség vonatkozásában, 2008 megingt a pénzügyi-gazdasági világválság beköszöntének az éve, 7,9 százalékos a munkanélküliségi rátaérték, és a munkanélküliek számbavételéhezénél 326 ezer fő az, aki munkanélkülinek tekinthető. Mi van 2015-ben? 308 ezer fő mínusz 18 ezer fő az, aki munkanélküliként már nincs a rendszerben. Persze, nem ugyanazokról van szó. Na, de hát a munkanélküliség vonatkozásában tudjuk, hogy a munkanélküliek közül kerültek ki nagyon sokan a közfoglalkoztatás színpadára, illetve a munkanélküliség keretei közül mentek ki nagyon sokan külföldre dolgozni. Úgyhogy ilyen értelemben, azt gondolom, hogy önöknek nem dicsekedni kell a munkanélküliségi adatok mikéntjével, hanem szégyenkezni kell, ugyanúgy, ahogy a foglalkoztatáspolitiká kapcsán is, mert az egymillió új munkahely tekintetében a gazdaság vonatkozásában önök nemhogy hozzátettek volna, hanem sajnos elvették a rendszerben.

A Nemzeti Foglalkoztatási Alap, hogy egy kicsit a pénzügyi hátterét is nézzük a dolgoknak. Ugye, ez Munkaerőpiaci Alap volt, ebből csináltak Nemzeti Foglalkoztatási Alapot. Rögtön, amikor nemzetivel vált ez az alap, akkor tízmilliárdos nagyságrenddel kevesebb volt a forrás benne. Szégyenletes, hogy ezt a trendbeli elmozdulást nemzeti jelzővel párosítva honosították meg. El kell mondjam, hogy ami zajlik a munkaerőpiacon, mondjuk, a munkakeresés vonatkozásában, az időtartam tekintetében a munkanélküliek részéről, az félelmetes, hiszen több mint másfél év az átlagos munkakeresési időtartam, 18,4 százalékos.

El kell mondjam önnek azt is, hogy a munkanélkülieknek, az álláskeresőknek több mint a 47 százaléka, közel 48 százaléka hosszabb ideje van bent a rendszerben regisztrálva, mint egy év. Miközben a munkaerőpiacon hiány van, a foglalkoztatói helyek tekintetében bizonyos értelmű kínálat van. Eközben persze önök a harmadik világ országaiból kívánnak, mondjuk, a gyáripárosok javaslata alapján, Varga Mihály támogatásával 250 ezer embert Magyarországra hozni. Ahelyett, ahelyett, hogy például azokat a közalkalmazottakat, akiket a közfoglalkoztatás rendszerébe üldöztek el, sokukat, és adott esetben ugyanazt a tevékenységet végzik, mint korábban közalkalmazottként, azokat, mert azok az emberek könnyen átképezhetők, azokat az embereket képezték volna át abba az irányba, ami a munkalehetőségekhez illetően a munkatevékenység elvégzésével párosulhatott volna.

(15.40)

Nem, önök nem ezt tették, nem a képzettség megteremtését tették, nem a valódi munkaerőpiaci igényekhez való illeszkedést, akár a képzésben, akár az utazási vagy éppen a lakhatási feltételek megte-

remtésében - nem ezt tették, hanem szétzúzták magát a képzés, szakképzés intézményrendszerét.

De ha az aktív foglalkoztatáspolitikát nézzük, akkor a foglalkoztatáspolitikai és a képzési területen a 2015. esztendőben nagyjából 1700 millió forinttal kevesebbet fordítottak erre a két területre a Nemzeti Foglalkoztatási Alap vonatkozásában. Óriási területi különbségek vannak ebben az országban, államtitkár úr, nemcsak foglalkoztatási, hanem bérpozíció tekintetében. Egy mondattal valamelyik képviselőtársam már érintette, de szeretném önnek jelezni, hogy ezek a különbségek nem aprópénzes különbségek. Ha Magyarországon - durva számot mondok - nettóban 170 ezer forintos az átlagfizetés mértéke, akkor például Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében 120 ezer forint alatt van. De más megyékben, Borsod-Abaúj-Zemplén megyében és más keleti, északkeleti megyékben sem túlságosan jó.

Mindazok mellett, hogy ilyen bérpozíciók vannak, mindazok mellett, hogy a képzettségi szint tekintetében vannak tennivalók, önök vagy olyan rendszereket működtetnek, amelyek működésképtelenek, vagy szétzúzzák a még működő rendszereket, a regionális átképzőközpontokat, sok minden egyéb mást, amely képzőközpontok legkiváltképpen azoknak az embereknek nyújtottak volna lehetőséget, akik a legrászorultabbak, a legkiszolgáltatottabbak, a közfoglalkoztatás szintjén végeznek munkatevékenységet, vagy éppen Teleki képviselőtársam által világosan, tisztán kimondottan, a cigány, a roma emberek tekintetében nyújthatnak volna segítséget.

Én úgy láttam, önöket ez a része nem nagyon hatja meg, nem érdekli. Sajnálatos módon önöket más érdekli. Hogyha a foglalkoztatási pozícióból átmegegyek a bérezés irányába, akkor az érdekli, hogy a haveroknak legyen 5 millió forintos haveri pénz havonta. Még arra is képesek, hogy a pénzügyi szolgáltató szektor keretei közé bevonják a MÁV-ot mint pénzügyi szolgáltató szektort, azért, hogy 5 millió forintos havi fizetést lehessen ott adni a menedzsmentnek.

Közben pedig ebben az országban 4,2 millió ember él az egy főre eső létminimum összege alatt - 4,2 millió ember. Tudja, ez mennyi, államtitkár úr? Majdnem a fele a Magyarországon élő embereknek. Ebben az országban 2,2 millió olyan dolgozó ember van, azaz több, mint az összes statisztikában felhalmozott és manipulált számadatban felsorakoztatott foglalkoztatottnak több mint a fele, aki dolgozó emberként kevesebbet keres, mint az egy főre eső létminimum összege. Kutassa meg egy kicsit a Nemzeti Adó- és Vámhivatal adatait! Vagy ha ez nem megy, kérje Tállai képviselőtársától, hogy szolgáltatson önnek adatot, és akkor tisztán és világosan fogja látni, hogy a dolgozó emberek közül az adóbevallásuk alapján 1,4 millióan vannak olyanok - nem Gúr mondja, nem, az adóbevallásuk alapján -, hogy 1,4 millió ember maximum a minimálbér összegét keresi meg. Érti, államtitkár úr? Maximum a minimálbér összegét keresi meg!

Ma ezt a világot éljük, és ennek alapján kerülnek majd számításba vételre valamikor, talán, remélhetőleg a nyugdíjak. Milyen nyugdíjösszegekre számít-

hatnak majd ezek az emberek? És akkor önök ezzel párhuzamosan... *(Korózs Lajos: 54 ezer forint/hó 40 év szolgálati idő után...)* Így van! Így van, pontosan, Korózs képviselőtársam! Így van! És ezzel párhuzamosan önök cinikusan 0,9 százalékos mértékű nyugdíjmelést adtak, miközben meg arról papoltak, hogy milyen mértékű és ettől jóval nagyobb mértékű gazdasági növekedésről beszéltek?

Államtitkár Úr! Helyezze már egymás mellé ezeket a számokat! Helyezze már el a tudatában azt, hogy ebben az országban ma a nyugdíjasok körében, illetve a nyugdíjrendszerű ellátottak körében 73 ezer ember 50 ezer forintnál kevesebb ellátást kap! Helyezze már el a tudatában azt, hogy ma 364 ezer olyan ember van a nyugdíjasok körében, aki 50 ezer forintnál kisebb nyugdíjat kap. Azt már nem akarom mondani, mert pikírt meg cinikus lenne, hogy tegyen már kísérletet arra, hogy mondjuk, ilyen szintű jövedelemből valamilyen szinten próbáljon megélni. Nem akarom ezt mondani, mert tudom, hogy képtelen rá - én is képtelen lennék rá. Igen, csak ezeknek az embereknek nincs választási lehetősége, ők nem eldönthetik, hogy megélnék-e ezekből a pénzekből vagy nem, hanem ebből kell valahogy elszenvedniük a mindennapokat.

Szóval, az a baj, tudja, hogy akkor, amikor ebben az országban a nyomor ilyen szinten van jelen, a korrupció meg olyan szinten, amiről még nem szóltam, mint amilyen szinten, akkor óriási a probléma. Nem ellopni kell a pénzeket, nem behazudni kell az emberek szemébe, nem csalni kell, hanem *(Az elnök a csengő megkocogtatásával jelzi az időkeret lejártát.)* az emberek javát szolgálóan kell cselekedni!

Elnök Úr! Köszönöm szépen, majd folytatom. *(Taps az MSZP padsoraiból.)*

ELNÖK: Banai államtitkár úr kért szót, parancsoljon!

(Az elnöki széket dr. Latorcai János, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

BANAI PÉTER BENŐ nemzetgazdasági miniszteriumi államtitkár: Köszönöm szépen, elnök úr. Csak nagyon röviden, három pontban reagálnék. Az első pontban a „manipuláció” szót a foglalkoztatási adatok kapcsán és a „behazudni az emberek szemébe” kifejezést a 2015-ös zárszámadás kapcsán vissza kell utasítanom.

A második dolog: a zárszámadás kapcsán az hangzott el a képviselő úr szájából, hogy a számtan nem jön ki. Az Állami Számvevőszék értékelte a számokat, a megalapozottságukat. Nem lehetett könnyű, mondjuk, egy évtizeddel ezelőtt a zárszámadásról vitatkozni a Ház falai között. *(Gögös Zoltán: Nagyon könnyű volt! - Heringes Anita közbeszólása.)*

És a harmadik dolog: valóban van egy elvi különbség a kormányzat és a Szocialista Párt között. Ön az elmondása szerint a segélyből élést, az állami juttatásból élést tekinti értéknek. A kormány azt gondolja, hogy a valóban *(Korózs Lajos: Ki mondta? Senki nem mondta! - Heringes Anita: Nem áll jól...)* rászorultakról kell az államnak gondoskodni, a mun-

kaképes embereknek munkalehetőséget kell biztosítani. Arra kell törekedni, hogy minél többen tudjanak segély helyett munkából élni. Azt, hogy a két szemlélet hova vezet (*Herings Anita közbeszólása.*), sok szám mutatja. Azt gondolom, hogy erről a két (*Korózs Lajos: Derekasán védi...*) gazdaságpolitikáról és ezeknek az eredményeiről is a választók a következő alkalommal fognak tudni szavazni. Köszönöm szépen. (*Taps a kormányzó pártok padsoraiból.*)

ELNÖK: Ismét szeretettel köszöntöm képviselőtársaimat, és a jegyző urat, miután elmondta a kétpercesét, megkérem, hogy majd foglalja el a helyét mellettem. Most két percre Gúr Nándor képviselő úrnak, az Országgyűlés jegyzőjének adok szót. Parancsoljon!

GÚR NÁNDOR (MSZP): Megtisztelő, hogy az elnök úr hiányol maga mellől a pulpituson. Igyekezem majd eleget tenni a kérésének is.

Tartalmi dolgok, Banai Péter Benő államtitkár úr. A Magyar Szocialista Párt egyértelmű álláspontja az, hogy mindenkinek, akinek csak mód és lehetőség van rá, munkát kell adni, Magyarországon. Magyarországon, államtitkár úr! (*Bangóné Borbély Ildikó: Így van!*) Nem elhajtani, elküldeni, elzavarni, olyan helyzetet teremteni... (*A hátraforduló Banai Péter Benő államtitkár felé:*) Ne nézzen! Ne nézzen, gondolkodjon! (*Banai Péter Benő: Köszönöm a kedveségét!*) ...ebben az országban, olyan helyzetet teremteni, ahol nem tudják az emberek megélni az életüket. (*Banai Péter Benő: Nem fordulhatok háttal, ha hozzám beszélnek!* - *Bangóné Borbély Ildikó a Fidesz padsoraira mutatva: Ott nincs kit nézni!*) Mondom, olyan helyzetet kell teremteni, ahol meg tudják élni az életüket, ahol nem 47 ezer forintos közfoglalkoztatotti bért adnak a kezükbe, vagy jelen időszakban 52 ezer forintosat, meg ahol nem kiszolgáltatott helyzetet teremtenek a számukra.

Nézze meg, hogy az emberek messze döntő többsége milyen jövedelmi viszonyok keretei között éli ma az életét! Államtitkár Úr! Ne a felső százezerben gondolkodjon állandóan! Ne abban a 200-300-500 ezer főben, aki tényleg meg tudja élni az életét tisztességes módon! Azokról kezdjenek el gondoskodni, akik nem tudnak ebből a jövedelmi szintből tisztességes módon megélni, mert nem lehet!

A számtan? Elmondtam önnek, hogy miért nem jön ki. Nagyon egyszerűen: felvázoltam tételesen, ha kell, újra elismétlem, ha kell, megtanulhatjuk együtt, azt akarom, hogy világos legyen ön előtt - azt akarom, hogy világos legyen ön előtt -, hogy nem hazudozni kell összevissza, nem csúsztatni kell összevissza. Vállalják fel azt, ami a tényszerű: a gazdaságban nem csináltak semmit, a gazdaságban nem teremtettek új munkahelyeket. (*Farkas Sándor: Ez nem igaz!*) A gazdaságban teremtettek a határon kívül mások, akiket beleszámítanak a statisztikába.

Ha teremtődött a gazdaságban munkahely, ugyanúgy megszűnt munkahely a gazdaságban, ezek kompenzálták egymást. Nem új bővületet, nem új többletet hívott életre. Ezért mondom azt nyugodt

lelkülettel, hogy nem behazudni kell az emberek szemébe. (*Földi László: Lejárt a két perc!*) Tehát nem manipulálni kell, hanem felvállalni tényszerűen a dolgokat. Köszönöm szépen. (*Taps az MSZP padsoraiból.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, jegyző úr. Ismételt rendes felszólalásra Bangóné Borbély Ildikó képviselő asszony következik, az MSZP képviselőcsoportjából. Parancsoljon, képviselő asszony!

BANGÓNÉ BORBÉLY ILDIKÓ (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Államtitkár Úr! Én az előző felszólalásomat azzal kezdtem, hogy megdicsértem, mert legalább maga végigüli a vitát, meg itt van. Néha már sajnálom is, amikor zárszámadás van ebben a parlamentben, mert próbálja védeni a mundér becsületét, aztán nincs kivel. (*Korózs Lajos: Cserbenhagyják mindig!*)

(15-50)

A kormánypárti képviselők nemhogy nem szólnak hozzá, be se jönnek a parlamentbe, hogy legalább segítenék önt ebben a feladatban.

Én egy kicsikét szeretnék majd a gyermekszülétszámmra visszatérni, de előtte még egyetlen tétel: ez a mindennapos testnevelés bevezetése kapcsán adódik, amiről még néhány szót szeretnék ejteni. Ugyebár, ez a kormány volt az, amelyik bevezette a mindennapos testnevelést, hozzáteszem, mindenki támogatta, mivelhogy azt mondtuk, hogy a gyerekeknek mozogni kell. Ezzel semmi probléma nincsen, csak arról feledkeztek meg, hogy az infrastruktúrát mellé tegyék, úgy személyekben is, mint ahogy tornatermekben is. És akkor elindítottak egy nemzeti tornaterem- és tanuszodaprogramot, ami arról szólt - és itt kapaszkodjanak meg, államtitkár úr -, hogy éves szinten 3-3 milliárd forintot biztosítanak tanuszoda- és tornaterem-építésre. Azért mondom, hogy kapaszkodjanak meg, mert itt a gyerekeinkről beszélünk meg egy bevezetett intézkedésről, ami befolyásolta a gyerekeink életét, és közben több száz milliárd forintot költöttek el üresen kongó stadionokra az elmúlt években. És ez így volt a 2015-ös évben is, gomba módra építettük a stadionokat, lassan már ember nincs, aki bemenjen - tegnap átadták az MTK-stadiont, miniszterelnök urat sikeresen kifütyülték végre már, végre már, hogy egy stadionavatásnál ez is megtörtént.

Én csak annyit szeretnék, államtitkár úr, megkérdezni, hogy 2014 óta 78 létesítményt kellett volna felépíteni. Tudja, mennyi épült meg ebből? Tizenkettő darab. Még az sem épült meg, amit 2014-ben beterveztek meg amit 2015-ben beterveztek.

(*Gúr Nándor elfoglalja helyét a jegyzői székben.*)

Még az sem; tizenkettő darab. Igaz, hogy egy írásbeli kérdésemre azt írta a minisztérium, hogy tíz darab, csak a héten volt erről kérdés, és azóta valahogy még kettő megépült. Úgyhogy egészen tizenkettő tornatermet sikerült megvalósítani. Míg közben meg

azt látjuk, hogy az üresen kongó stadionokra több száz milliárd forintot költ el ez a kormány. Hát, itt vannak az értékrendbeli különbségek, államtitkár úr.

Az, hogy egy alapvetően jó intézkedést, mert lehet támogatni a mindennapos testnevelést... Tudja, mivé vált a testnevelésóra a gyerekek körében meg a pedagógusok körében? A legutáltabb tantárggyá vált, a legutálatosabb tantárggyá, gyűlölik a gyerekek. És nem azért, mert mozogni nem szeretnének, az egyik olyan tantárgy, amit élvezni szoktak, mert olyankor ugyebár mozognak, felfrissülnek, nincsen komoly számonkérés, ha mondhatjuk így, a gyerekek ellazulhatnak. Gyűlölik a mai gyerekek a mindennapos testnevelést, pontosan azért, mert... Szerintem elmondtam önöknek már a vitában, de tudja-e, államtitkár úr - lehet hogy ön még nem hallotta -, hogy mi a Kung Fu Panda és a Karate kölyök között a hasonlóság? Hogy sokat nézik a gyerekek a mindennapos testnevelésóra helyett, mert nem tudnak mást csinálni, mert nincsen tornaterem. Még tavasszal vagy ősszel megoldható, hogy kint az utcán futkároznak, meg mindenféle termeken, folyosókon, de tudja, a téli időszakban ezt már elég nehéz megvalósítani.

És mondok még valamit: még a putnoki uszoda sem épült fel, aminek alapkövét 2014-ben az őszi önkormányzati kampány alatt úgy avatta fel az emberi erőforrások minisztere, hogy a gyerekek szakadó esőben kint tornáztak, ő meg szépen állt az ernyője alatt. Legalább annyi becsület lett volna benne, hogy ő is ázik a gyerekekkel együtt, de azt tudjuk, hogy a kormánynál ez nem számít.

Szeretnék az adókedvezményrel kapcsolatban feltenni egy kérdést államtitkár úrnak: tudja-e, államtitkár úr, hogy a három és több gyermeket nevelő nőknek hány százaléka dolgozik ma Magyarországon? Csak a családi adókedvezmény kapcsán kérdezem ezt öntől. És szeretném, hogyha erre választ is kapnék. Hány három és több gyermeket nevelő nő dolgozik ma Magyarországon? Csak azért, hogy ezt a havi 99 ezer forintos adókedvezményt hogyan tudják ezek az édesanyák érvényesíteni. Meg mondja már el, államtitkár úr, hogy mennyit kell ma egy családban ahhoz egy férfinak és egy nőnek, egy édesapának és édesanyának keresni bruttóban, hogy ezt érvényesíteni tudják! Remélem, ki is fogja majd itt mondani ezt az összeget. És akkor szeretném megkérdezni, hogy meg tudja-e mondani, hogy ma Magyarországon hány ezer ember keres ennyit - csak azért, hogy lássuk a számokat.

Szeretném megkérdezni államtitkár úrtól, hogy ki a nyertese az egykulcsos adónak. Mert én tudom a számokat, csak megkérdezem államtitkár úrtól. Ki és hány százaléka? Mert tudja, hogy a gyermektelenek az igazi nyertesei az egykulcsos adórendszernek? És hány százalékban a nyertesei? Olyan jó lenne, hogyha ez a Parlament falai között elhangozna számszerűen. Hány milliárdot nyertek az elmúlt években? És nem született belőle gyermek, államtitkár úr!

A termékenységi ráta, államtitkár úr, tudja, hogy miért nem fog nőni? Azért, mert évről évre kevesebb gyerek születik, és évről évre kevesebb lesz a szülőképes korú nők száma. Ezért nem érünk el sikert ebben a témában.

És még egy dolgot hoznék ide: 2015 volt az az év, amikor még Zombor Gábor államtitkár volt néhány hónapig, mert utána volt annyi becsület benne, hogy lemondott. Bár utána a következő, Ónodi-Szűcs államtitkár is azt mondta, hogy ha nem tudja keresztülvinni az elképzeléseit, le fog mondani. Igaz, azóta se mondott le, és azóta sem tudta keresztülvinni az elképzeléseit. De akkor Zombor Gábor szájából 2015 januárjában elhangzott egy mondat, ami úgy szólt - ez egy rádiós riport volt, amit utána meg is erősítettek írásbeli kérdésemre adott válaszban -, hogy nagyon erős kormányzati akarat van arról, hogy a költségvetésben szereplő 2 milliárd forintot, ami meddőségi, lombikbébiprogramra van elkülönítve, megduplázzák. Ugye, egy költségvetésben nem tétel 2 milliárd forint, és ezzel fogják tudni ösztönözni azt, hogy minél több gyermek szülessen Magyarországon, mert itt mindig a vágyott gyermekekről beszélünk, aki már lombikkezeltre megy, ott mindig a vágyott gyermekek megszületéséről beszélünk. Éves szinten lombikbébiprogram által ma Magyarországon körülbelül egy icipicivel több mint 6 ezer gyermek születik. Nem tud több születni, mivelhogy van egy felső keret, amit az OEP-től igénybe lehet venni, bárhogy akarnánk, hogy szülessen 10 ezer gyerek vagy 12 - lenne rá lehetőség, mert ma Magyarországon minden ötödik pár szenved meddőségben, körülbelül, statisztikai alapon azt mondják, hogy 200 ezer párról beszélünk, amit tudnak, azt mondják, hogy ettől sokkal több, mert nagyon sokan nincsenek bent a rendszerben, mert ez még mindig tabutéma Magyarországon.

Na már most, én nem értem, ha a kormány azt akarná, hogy gyermekek szülessenek Magyarországon, vágyott gyermekek, akkor ez az erős kormányzati akarat hol rekedt meg. Én már azóta nagyon sok írásbeli kérdést feltettem Lázár Jánosnak, Balog Zoltánnak, hogy magyarazzák már meg, amit Zombor Gábor bejelentett - mondom, itt plusz 2 milliárd forintról beszélünk és arról, hogy ezzel a 2 milliárd forinttal, mondjuk, 6 ezerről növekedhetne 12 ezerre. És tudja, államtitkár úr, akkor már a születésszámok is egészen mást mutatnának!

Amit én az imént elmondtam önnek, hogy körülbelül 2 százalékos lesz előreláthatólag az idei évben a gyermekszületésszám visszaesése a tavalyi évhez képest, mert sajnos a számok ezt mutatják, úgyhogy újra 90 ezer alá fog menni a születésszám Magyarországon, ezt a folyamatot megoldhatná. Ha ez a beígért 2 milliárd forint valahol egyszer megjelenne a költségvetésben, akkor talán lehetne sikert elérni. De nem ezt csinálták, hanem még ellehetlenítették a Krio Intézet működését. Tudja, miről beszélek? A spermabankról. Most már ez sincs. És ez kapcsolódni fog majd a CSOK-programhoz, mert ott is elég komoly problémákat fog okozni, ha majd le kell igazolni, hogy miért nem tudott gyermek születni a bevállalt három gyerekre. Bár, igaz, van annyi esze a magyar lakosságnak, hogy nem vállal be három gyermeket 10 millió forintért, mert őszintén mondván, aki ezt kitalálta, nem gondolta komolyan, hogy ma Magyarországon csak azért fog valaki gyermeket szülni, mert 10 millió forintot kap. Bár a szá-

mok mutatják is, hogy nem nagyon fogtak hozzá a fiatal párok a lakásépítéshez.

Szóval, államtitkár úr, értékrendbeli bajok vannak: stadion-tornaterem, stadion-uszoda. Van egy miniszterelnök, akinek az a mániája, hogy üres stadionok legyenek Magyarországon, közben vannak gyerekek, akik nem tudnak hol tornázni a mindennapos testnevelés bevezetése kapcsán.

A 2015-ös költségvetésnél van még egy nagyon nagy probléma, államtitkár úr. 160 milliárd forintot úgy költöttek el, hogy rendkívüli kormányzati intézkedés által, nem volt kontroll, és nagyon a média sem tudott róla. 160 milliárd forintot, államtitkár úr!

(16.00)

És a másik még, amit képviselőasszony-társam elmondott, Andy Vajnáknak a 3,96 milliárd forintja. Ez is nagyon súlyos dolog, mert nem értjük, hogy miért kellett. De mondja már meg, államtitkár úr, mikor fogjuk elérni, amikor majd Andy Vajnáknak kötelező lesz pénztárgépet bekötnie a kaszinóiba, hogy ne közpénzt lopjon. *(Korózs Lajos: Fánkboltot csinál a feleségének! Gazemberség!)* Mikor lesz az, amikor már minden szektor be van lassan Magyarországon pénztárgéppel kötve a NAV-hoz, de valami oknál fogva ezt az egy szektort nem akarják bekötni? Tudjuk, hogy miért, csak ha a költségvetésről beszélünk, akkor én azt gondolom, hogy beszéljünk erről is, hogy miért kapnak egyesek ilyen kivételezést, bár igaz, az egyik fideszes képviselő, Bánki Erik volt az, aki azt mondta, hogy azért kellett a kaszinótörvényt megalkotni, mert le kellett tisztítani a piacot. Hát, ez sikerült, kétszereplőssé vált a piac. *(Korózs Lajos: Tóni meg Vajna!)*

Szóval, államtitkár úr, vannak itt problémák a 2015-ös költségvetés kapcsán, és remélem, hogy fog nekem számokat mondani majd azokra, ami kérdéseket feltettem, vagy itt, vagy majd ha írásban megteszi, azt is megköszönöm, államtitkár úr. Köszönöm szépen, elnök úr. *(Taps az MSZP soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Kétperces hozzászólásra Teleki László képviselő úr következik. Parancsoljon, képviselő úr!

TELEKI LÁSZLÓ (MSZP): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Államtitkár Úr! Igazán nagyon büszke lettem volna, és örültem volna, hogyha a mi kérdéseinkre is adott volna választ - Korózs Lajos képviselőtársamra és magamra gondolok -, amikor Gúr Nándornak válaszolt. Azért teszem ezt, mert, gondolom, hogy fog majd beszélni róla, csak a vita lezárása után már nem tudunk reagálni arra, amit ön mond, ezért tehát nagyon fontos lett volna, hogy az, amit én több kérdést is feltettem, hogy egyetértek-e vele, vagy majd tudok-e vitatkozni önnel, de ha már lezárják a vitát, ezt nehezen tudom megtenni, ezért lett volna célszerű és jó, hogyha ebben az ügyben már előre válaszolt.

Mondom ezt azért, mert nagyon sokszor szó van itt egyébként a cigányokról, a roma lakosságról, és soha nem kapok kellő választ, és többen megdicsér-

ték, ami lehet, hogy már gyanús is, és lehet, hogy leváltják a jövő héten, hogyha ennyien megdicsérjük a baloldalon *(Derültség az MSZP soraiban.)*, de valóban, öntől azért többet várunk, mint bármelyik más kormánytagtól, mert egy komoly, felkészült szakembernek tartjuk. Ezért tehát én remélem, hogy még a vita lezárása előtt ad néhányunknak választ, hogy tudjunk utána reagálni rá. Köszönöm szépen. *(Taps az MSZP soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Banai Péter Benő államtitkár úr kért szót. Parancsoljon, államtitkár úr!

BANAI PÉTER BENŐ nemzetgazdasági miniszteriumi államtitkár: Köszönöm szépen, elnök úr. Köszönöm szépen Teleki képviselő úr szavait. Bízom abban, hogy ha úgy látja, hogy a kormányzatban van szakértelem *(Teleki László: Önben! - Bangóné Borbély Ildikó: Azt nem mondta!)*, az párhuzamban van a kormányzati *(Teleki László: Azt nem mondtam!)* adatok alakulásával is, tehát ha innen közelítjük meg, akkor azt gondolom, hogy én örülök, hogy a 2015-ös zárszámadás pozitív számait nemcsak a hazai, nemzetközi szervezetek, hanem az ellenzék soraiban ülők is elismerik.

A konkrét kérdéseit illetően csak nagyon röviden hadd reagáljak arra, hogy a roma ösztöndíjprogram nem szűnt meg *(Gúr Nándor közbeszól.)*, a zárszámadási törvényjavaslatban szerepel az EMMI-fejezetnél tételesen, hogy mennyi forrás került felhasználásra. A romák segítésére több program létezik, ezekről a zárszámadási javaslat tételesen beszámol.

Kétségtelen, hogy ha az összes felvetésre reagálnék, akkor, azt gondolom, a tisztelt Országgyűlésnek rendkívül sok idejét venném igénybe, de két felvetésre is hadd reagáljak a benyújtott zárszámadási javaslattal kapcsolatban, ami állítólag nem kellően átlátható egyes vélemények szerint - nem tudom, hogy milyen nemzetközi szervezet állított ilyet, amely valóban mértékadó. A dokumentum 2975. oldalán a Család, Esélyteremtési és Önkéntes Házak Hálózatánál konkrétan szerepel, hogy a romák segítése érdekében milyen intézkedések vannak. És arra a felvetésre is például, hogy a „szegénység” szót használja a kormányzat vagy sem, a szót megtalálják a kormányzati dokumentumban; az a cél, hogy minél kevesebben legyenek ilyen állapotban. A kormány filozófiája, ismétlem, e tekintetben különbözik a Szocialista Párt filozófiájától: azt gondoljuk, hogy elsődlegesen nem segínyt, hanem munkalehetőséget kell biztosítani. *(Gógös Zoltán: Meg normális fizetést!)*

Ami a konkrét felvetéseket, Bangóné Borbély Ildikó asszony felvetéseit illeti, először hadd mondjam el, hogy a Krio Intézetet, azt gondolom, azért említi, mert úgy összességében a zárszámadás kapcsán azért nehéz a számokkal vitatkozni, és nehéz azon fogást találni. *(Bangóné Borbély Ildikó közbeszól.)*

A konkrét, másik felvetését illetően: igen, képviselő asszony, ha megnézi a jogszabályokat, ön is ki tudja számolni, hogy egy háromgyermekes, kétkeresős családban, ha mind a ketten nem egész 155 ezer forint bruttó keresettel rendelkeznek, akkor maxi-

málsan tudják érvényesíteni a családi kedvezményt. És kérdésre hadd válaszoljak kérdéssel! Képviselő asszony, hogyha ön tudja, hogy mennyi Magyarországon ma az átlagkereset (*Bangóné Borbély Ildikó: Tudom!*), akkor pontosan tudja, hogy ezt a kedvezményt nemcsak a jómódúak, nemcsak az átlagos keresetűek, hanem az alacsonyabb keresettel bíró családok is maximálisan igénybe tudják venni. (*Bangóné Borbély Ildikó: Bruttó 155 ezer?!*) Köszönöm szépen. (*Taps a kormánypártok soraiban.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Folytatjuk a felszólalásokat. Az MSZP képviselőcsoportjából ismételt felszólalásra Gúr Nándor képviselő úr, az Országgyűlés jegyzője jelentkezett. Parancsoljon!

GÚR NÁNDOR (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Banai Péter Benő államtitkár úr, látom, az előző kurzusokban szerzett tapasztalat azért sokat számít, tehát az nyom a latban, nyom a latban (*Banai Péter Benő közbeszól.*), mondom, nyom a latban, hasznára válik az államtitkár úrnak, ez kétségtelen.

Én is azok közé tartozom, akik önnel szívesen vitatkoznak, azért, mert, mondom, szokott olyan számokat is használni, amelyek helytállóak. Más államtitkárok ezt kevésbé merik bevállalni. Kockázatos az ön részéről, azért azt hozzáteszem, nemcsak az a fajta kockázat van, hogy ha az ellenzéki oldalról megdicsérik, akkor annak konzekvenciái lehetnek, hanem az a fajta kockázat is, hogyha a valósághoz hű adatsorokat is hajlandó mondani. Azért becslöm, mert adott esetben erre is képes - adott esetben. Egyébként meg - mint ahogy mondtam az első megszólalásom kapcsán is - tartom most is, nyilván csúsztatás az, amikor 2016-os adatokat használ annak érdekében, hogy a 2015-ös zárszámadás képét alakítsa és fesse.

Na de, hogy ne önnel foglalkozzam, hanem tartalmilag az adott kérdésekkel, még egyszer elmondom önnek, még egyszer, világosan, hogy érthető legyen: a Magyar Szocialista Párt annak a híve, és annak a pártján áll, hogy ebben az országban lehetőség szerint minden ember dolgozni tudjon. De azt is hozzáteszem, hogy a tisztességes megélhetés alapját biztosító pénzért, ne 47 ezer forintos, Zsiga Marcell által elfogadhatónak minősített, „meg lehet élni” kategóriába sorolt közfoglalkoztatotti bérért, ne olyan minimálbérért, államtitkár úr, amely minimálbér öt éven keresztül vásárlóerő-értékben kevesebbet ér, mint 2010-ben! Ha 2015-ről beszélünk, akkor bizony az összehasonlítás alapját 2010 60 200 forintja meg 2015 68 775 forintja adja meg, az a plusz 14 százalék, ami, mint mondtam, az aggregált infláció tekintetében ebben az öt évben 17 százalékkal párosult.

Melyik a több, a 17 vagy a 14? Ez számtan, ez nem matematika. Ha pedig igaz, hogy a 17 a több, és nem a 14, akkor bizony öt éven keresztül - és a 2015 előtti években még inkább igaz volt a történet - ezek az emberek kevesebb vásárlóerő-értékkel bíró pénzt vettek a kezükbe, kvázi ellopták ezeket a pénzeket tőlük. Tudja, hogy lopták el? Azt is elmondom önnek. Úgy lopták el, hogy 2010-ben a munkaadók és a

munkavállalók együttesen havonta a minimálbér után - együttesen! - 32 ezer forint járulékkerhet fizettek, 2015-re ez úgy alakult ki, hogy 69 ezer forintos nagyságrendű lett. 32 ezer forinttal szemben 69 ezer forint járulékkerhet borítottak rá a minimálbérre, amit a munkavállalók és a munkaadók együttesen fizettek meg - elvették tőlük. A munkaadót a falhoz szorították, mert azáltal, hogy több járulékkerhet kellett fizetnie, béremelésre nyilván kevesebb jutott, és a munkavállalót is, akitől közvetlen formában több járulékkerhet vettek el, mint az annak előtte levő esztendőben.

Ha nem ezt teszik, hanem azt csinálják, hogy tisztességes módon megelégszenek azzal a járulékbetétellel a minimálbér tekintetében, ami volt, mondjuk, 2010-ben, akkor ma, 2016-ban az lehetne elmondható, hogy nettó 100 ezer forintos minimálbérek lehetnének a kézben.

(16.10)

Nem, önöknek az volt fontos, hogy ezeket a járuléktöbbleteket elszípkázzák, a központi költségvetés részévé tegyék, utána meg szétszórják a haverok között, mert onnantól kezdve már önök direkt módon gazdálkodtak ezekkel a forrásokkal, átláthatatlan módon sok esetben, de az emberektől elvették, meg a munkaadókat is megszorították. A munkaadóknak egy eséllyel többet adtak: azt mondták nekik kvázi, indirekte, hogy ti akár a munkavállalóitokat a falhoz is szoríthatjátok, egy bőrrrel többet lehúzhattok róluk. Ez tisztességes játék?

Államtitkár úr, ne a végzőban válaszoljon nekem ezekre a kérdésekre, hanem menet közben, most, a vita közben, akkor azt mondom, hogy van bátorság. Ha a végén fog majd papolni, akkor azt mondom, hogy államtitkár úr, ezt nem kellene, erre semmi szükség itt a Parlament falai között, mert én nem arra vagyok kíváncsi, hogy a végén ön mit mond el, hanem arra vagyok kíváncsi, hogy a képviselők által felvetett kérdésekre mi a válasza, van-e értelmes válasza, tudja-e vitatni mindazt, amit mi mondtunk, mindegy, hogy az ellenzéki patkórész melyik sávjában ülünk. Úgyhogy azt kérem nagy tisztelettel öntől, hogy legyen bátorság, legyen bátorság viszonyulni az „egymillió új munkahely megteremtése a gazdaságban” címszóhoz, de ne úgy, hogy benyögünk egy számot, miközben tudjuk, hogy a valóság egészen más, hanem úgy, hogy szépen vezesse le, vezesse le tisztán és világosan, hogy látható legyen és vitatható legyen adott esetben, más állítások is megfogalmazódhassanak az ön által elmondottak mellett.

Ott fejeztem be az előbb, hogy bizonyos értelemben nyomor van az országban, a másik oldalon korrupció van és dőzsölés. Igen, tudja, akkor, amikor egyesek néhány év leforgása alatt 10-20-40 ezer millió forintra tudnak szert tenni, 10-20-40 ezer millió forintra tudnak szert tenni, tudja, amikor egyesek - mondhatjuk néven is, például Magyarország gázszerelője a 2012. gazdasági év eredménye után 800 millió forint osztalékot felvesz egymaga, és közben abban az esztendőben az általa foglalkoztatott 225 embernek 157 millió forint bért fizet ki

összesenben. Érti a három számot? Ha 800 milliós osztalékot felvesz a feleségével együtt, amiről a felesége lemond, így Mészáros Lőrincet illeti a 800 millió forint, foglalkoztat 225 embert, és a 225 embernek 157 millió forint bért fizet ki összesenben, akkor önben nem vetődnek fel kérdőjelek, hogy jól van-e ez így? Így kell a tőke és a munka közötti megszerzett javaknak eloszlania? Vagy nem kellene-e valami más olyan típusú szabályozást tenni, ami a béreket alulról felfelé nyomja, hogy ne a nyomorúság színpadán éljék az emberek az életüket, miközben mások pedig dúskálnak? Most tök mindegy, hogy milyenfajta villákban vagy jachtokon élnek a mindennapjaikat, nem ez a lényeg, a másik vége az érdekes.

Ha valaki az eszével, a tudásával, a kezében lévő tudásával megkeresi a pénzt, attól nem sajnálja senki. Rubik Ernőtől szerintem nem sajnálja senki. Nem tudom, milyen vagyona van vagy van-e, de ha van, biztos nem sajnálja senki, merthogy a mögött van potenciált szellemi termék. De a mögött milyen szellemi termék van, amikor kijelölt közbeszerzési keretek között jut valaki hozzá támogatási pénzekhez, és utána ezeknek a hasznát és hozamát nem az általa foglalkoztatottak élvezik, hanem adott esetben ő, meg ki tudja, még rajta kívül kik? A mögött milyen gazdasági teljesítmény van, hogy fél éve egy adott cégben való részvételt követően valaki, akárki, bárki helikopter bérlésével barterezni tud? Államtitkár úr, ezek a kérdések, ezekre kell válaszolni! Arra, hogy hogyan fér meg ilyen értelemben egymás mellett a szegénység, a nyomor meg a korrupció. Ez vastagon része annak, amiről számot kell adni, vastagon a része.

És akkor nem válaszol olyan kérdésekre, amelyek pontosan a szegénység, a nyomor kérdéskörét, az egészségügy kapcsán a prevenció és sok minden egyéb más dolgát érintik. Miért nem beszél ezekről? Tudom, miért nem, mert nehéz beszélni róla; tudom, mert a valóság vagy a valóság felfedése megmutatja ennek a kormányzásnak a hiátusát. Persze, hogy nem akar beszélni róla. Csak mondom, ezért arra nem vagyok kíváncsi, hogy a végén majd bármit összefoglaljon, nem. Menet közben vagy vitázik, vagy érvel, vagy nincs szükség arra, hogy összefoglaljon, nem mesedélutánra jöttünk a Parlament falai közé!

Még egyszer visszatérve a legalacsonyabb jövedelmi szintekhez. Kezdje el vizsgálni, államtitkár úr, szüksége lesz rá, kezdje el vizsgálni a minimálbér alakulását, kezdje el megnézegetni, hogy az oly sokszor emlegetett visegrádi négyeken belül hogyan és miképpen alakul a minimálbérek mértéke! Mondtam, mondtam, nagyon fontos a nettója, amit Korózs képviselőtársam és mások is hangsúlyozunk, ami az emberek kezébe kerül. Nagyon sokszor, nagyon sokszor mondtam, és most is ismétlem, államtitkár úr, nézze meg forintra átszámítva a lengyelek, csehek, szlovákok minimálbérét. *(Közbeszólás az MSZP soraiból: A románokét is.)* Így van, de már meg lehet nézni a románokét is. De ha csak a visegrádi négyekről beszélünk, nézze meg ezeket, és azt fogja látni, hogy átszámítottan 100 és 110 ezer forint közé esik ezekben az országokban az egy főre eső minimálbér nettója, nettója. 2015-ben 68 775 forint Magyaror-

szágon, de ha még 2016-ot néznénk, akkor is 74 ezer forint környéke, magyarul 30-40 százalékkal kisebb a minimálbér nettó összege Magyarországon, mint a szlovákoknál, a lengyeleknél vagy a cseheknél. Nem véletlenszerű, hogy ezt az országot elhagyják még azok az emberek is, akik nem tudnak, mondjuk, nagy szakmai igényeknek, elvárásoknak megfelelni adott esetben, mert csak kisebb szakmai képesítésekkel, tudásokkal bírnak. Ja, csak önöknek abban van felőssége, hogy hat év eltelt kormányzás időszaka után ezeket az embereket helyzetbe kellett volna hozni. A szakképzés rendszerén belül három év alatt el lehet juttatni valakit oda, hogy megfelelő tudásra tegyen szert; ez önöknek nem volt fontos.

Tudja, ha a minimálbéresekről beszélünk, akkor még egyszer a figyelmébe ajánlom azt is, hogy nézze meg azt, ha valós munkatevékenységet végeznek a közfoglalkoztatottak, akkor azok is tisztességes megélhetést biztosító pénzhez jussanak, és ne 47 ezer, ne 52 ezer forinthez. Igenis valós értékteremtő munkalehetőséget kapjanak, és onnantól kezdve nem lehet kérdéses az, hogy meg kell őket fizetni, nemcsak a tetején kell ugrálni, nemcsak a tetejével kell foglalkozni, nemcsak 5 millió forintos havi fizetéseket kell biztosítani egyeseknek, a haveroknak. Nem, hanem ott, ahol százezren és milliónyian vannak olyanok, akiknek a mindennapja nehéz, akik napról napra szenvedik meg az életüket, akiknek azon kell gondolkodni ma, hogy holnap van-e még vagy holnapután, akiknek az adott hónap 15-én jár le, nem 30-án vagy 31-én, mert nincs pénz a kezükben, a zsebükben.

Tudja, azok az emberek, az az 1,4 millió - mondtam, Nemzeti Adó- és Vámhivatal -, akik maximum minimálbért keresnek ebben az országban, így élnek az életüket, de így élnek azok is, akik dolgoznak, és az egy főre eső létminimum összegét, azt a 88 ezer forintos mértékű összeget sem tudják megkeresni. Ezzel kellene foglalkozni, államtitkár úr, ezek a valós kérdések, ezek az igazi kérdések, és nem az, hogy hogyan és miképpen kezdjük el, kezdjenek el manipulálni, igen, manipulálni a munkanélküliségi számadatokkal, a foglalkoztatottsági számadatokkal, a bérpozíciók bemutatásával.

Hogyne, persze, a bérek tekintetében persze hogy van előrelépés, csak a bérek önmagukban nem mondanak semmit. A bérek akkor mondanak - az átlagbér sem mond. A medián önnek már mond valamit, az már többet mutat meg erről, a mediánbér. Meg ha azt megnézi, hogyan oszlik meg az egyes társadalmi csoportok között, az alsó decilisben és a felső decilisben milyen elmozdulások vannak, ez már többet mond. Beszéljen erről, államtitkár úr, akkor van értelmes vitalehetőség arra, hogy megnézzük azt, hol van tennivaló, és akkor rá fog döbenni ön is arra, vagy talán ki is fogja merni mondani, hogy igen, ott van tennivaló az alsó decilisekben, ott van tennivaló, mert ott az életter, a lehetőség egyre inkább beszűkül. Ne bruttóátlagokról beszéljen, ne, élethelyzetekről, milliók élethelyzetéről! Ha erre nem képes és nem képesek, akkor szerintem alkalmatlanok a kormányzásra, és ezt be kell tudni ismerni, el kell tudni fogadni, merthogy nem egyesek, kevesek érdekére kell szövetkezni.

(16.20)

Én úgy tudom, a mondásaik tekintetében önök sem erre szövetkeztek, ha pedig nem erre szövetkeztek, akkor álljanak helyt a kimondott szavaikért, akkor ne olyan helyzet legyen, hogy például egy kisgyermeknevelő, bölcsődében dolgozó 40 éves munkaviszony után, középfokú szakmai végzettséggel bíró ember 113 ezer forint nettót keressen, mondom, 40 éves munkaviszony mellett, hanem azt, amit megígérték. Ez csak egy példa az ezerből. Azt, amit megígérték, itt, a Parlament falai között is Novák államtitkár asszony, hogy 2017. január 1-jétől majd ők is a pedagógus-életpályamodell alapján kapják a bérüket. Akkor aszerint cselekedjenek, mert az legalább már 40 éves jogviszony után 150 ezer forintot fog adni ennek az embernek!

Szóval, ezek az igazi kérdések, államtitkár úr. Most várom nagy tisztelettel azt, hogy elkezdjen vitatkozni, elkezdjen beszélni ezekről a kérdésekről. Elnök úr, köszönöm szépen. *(Taps az MSZP sorai-
ban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem képviselőtársaimat, hogy kíván-e még valaki felszólalni a vitában. *(Nincs jelzés.)* Jelentkezőt nem látok, az együttes általános vitát lezárom.

Megkérdem Banai Péter Benő államtitkár urat, kíván-e válaszolni a vitában elhangzottakra. *(Jelzésre:)* Igen, kíván. Parancsoljon, államtitkár úr, öné a szó, 30 perces az időkerete.

BANAI PÉTER BENŐ nemzetgazdasági miniszteriumi államtitkár: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Igyekszem az időkereten belül maradni, és ha megengedik, először is azzal kezdeném, hogy az Országgyűlés tekintélyét és a tisztelt Országgyűlés előtt lévő törvényjavaslat komolyságát többre tartom annál, mintsem hogy néha személyes jellegű kérdésekre reagáljak, ezért engedjék meg, hogy a mai nap vitájában elhangzottak kapcsán egy általános összegzéssel értékeljem ismét a 2015. évi zárszámadási javaslatot.

A kormány 2015-ben tovább folytatta az előző években megkezdett gazdaságpolitikáját, amelyről a tényadatok ismeretében elmondható, hogy sikeresnek bizonyult. A magyar gazdaság 2015-ben kiemelkedő teljesítményt mutatott, a várakozásokat meghaladó mértékben bővült. 2015-ben a bruttó hazai össztermék a költségvetés benyújtásakor feltételezett 2,5 százalékhöz képest gyorsabban, 3,1 százalékkal bővült. A magyar GDP növekedéséhez nemcsak az export járult hozzá, mint ahogy azt a korábbi években láthattuk, hanem a fogyasztás szerepe is meghatározóvá vált.

2015-ben a háztartások fogyasztási kiadása az előre jelzett 2,6 százalékos növekedésnél gyorsabban, 3,4 százalékkal nőtt, összhangban a háztartások javuló jövedelmi helyzetével, aminek háttérében több tényező állt. Egyrészt folytatódott a foglalkoztatás dinamikus bővülése, másrészt - részben az alacsony inflációnak köszönhetően - emelkedtek a reálbérek, ami szintén elősegítette a belső kereslet élénkülését. Végezetül

a kormány korábbi devizamentő intézkedései is hozzájárultak a fogyasztás erősödéséhez.

2010 óta bőven több mint 600 ezer fő fölött nőtt a foglalkoztatottak száma Magyarországon. A foglalkoztatási ráta napjainkban már 70 százalék felett van, miközben történelmi mélyponton, 4,9 százalékszínt áll a munkanélküliség. Várhatóan ez a szint a 2015-ben látott mérséklődés és az idei évben látott mérséklődés után a 2017. évben is folytatódni fog.

Szeretném kiemelni, hogy a magyar gazdaság 2015. évi 3 százalékos meghaladó növekedését úgy érte el, hogy közben az egyensúlyi mutatók is kedvezően alakultak. A kormány által folytatott felelős gazdálkodás segítségével 2015-ben a kitűzött 2,4 százalékos hiánycélnál a kormányzati szektor egyenlege kedvezőbben alakult, a GDP 1,6 százalékát tette ki. A kormány elkötelezettsége az adósság csökkentése mellett is egyértelmű. Mind a stabilitási törvény szerinti államadósság, mind az uniós módszertan szerinti államadósság érdemben csökkent, ez utóbbi 1 százalékponttal, 75,7 százalékról 74,7 százalékra a GDP arányában.

Összegezve elmondhatjuk, hogy az elmúlt év során a kedvező makrogazdasági folyamatok és a kormány által meghozott következetes, tudatos gazdaságélénkítő intézkedések együttesen tették lehetővé azt, hogy a korábban kitűzött gazdaság- és költségvetés-politikai célok maradéktalanul teljesülhessenek.

Tisztelt Országgyűlés! A zárszámadási törvényjavaslat számai szerint 2015-ben az olyan kulcsjelentőségű ágazatok, mint az oktatás, az egészségügy igen jelentős többletforráshoz jutott - e feladatok támogatását az állam a nemzeti jövedelem arányában is növelte -, valamint a gazdasági infrastrukturális kiadások is nőttek. A jóléti ellátások közül a nyugdíjak reálértéke nőtt, a munkanélküliséghez kapcsolódó kiadások a dinamikus gazdasági növekedéssel és a növekvő foglalkoztatással is összefüggésben csökkenni tudtak. Ez a szerkezeti átalakulás igen pozitív jelként értelmezhető.

A számok arra utalnak, hogy a lakosság jól járt a tavalyi évben. Ezt tanúsítja mind az átlagos reálbérek dinamikus növekedése, mind a minimálbér, illetőleg a garantált bérminimum szintjén élők reálkeresetének érdemi növekedése. A gazdasági növekedés, a foglalkoztatási és béradatok mellett, az egyensúlyi mutatókra alapozva teljesen alaptalannak lehet mondani azokat a mai vitában elhangzott megállapításokat, amelyek forráskivonásról vagy a kevesek költségvetéséről szólnak, újra és újra előkerülnek, függetlenül attól, hogy a tényszámok, a zárszámadási javaslatban szereplő tényszámok mit tartalmaznak.

Tisztelt Országgyűlés! Végül ismételtelen szeretném megköszönni az Állami Számvevőszék zárszámadással kapcsolatos munkáját. Nagyon fontosnak tartom, hogy megállapításaikat úgy fogalmazták meg, hogy azok rávilágítottak mindazon tennivalókra is, amelyek nagyban hozzájárulnak a felelős gazdálkodás fenntartásához és az elszámolási fegyelem növeléséhez.

Tisztelt Ház! Hölgyeim és Uraim! Kérem, hogy az esetleges módosító javaslatokkal együtt a 2015. évi zárszámadási törvényjavaslatot a későbbiekben

elfogadni szíveskedjenek. Köszönöm szépen megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tájékoztatom tisztelt képviselőtársaimat, hogy Domokos László úr, az Állami Számvevőszék elnöke előzetesen jelezte, hogy nem kíván most felszólalni. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig volt lehetőség.

Most soron következik az **egyes törvényeknek az önálló zálogjoggal összefüggő módosításáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/12368. számon a parlament informatikai hálózatán elérhető.

Megvárom, amíg a melegváltás megtörténik a patkóban. *(Banai Péter Benő átadja helyét Hornung Ágnesnek.)* Elsőként megadom a szót Hornung Ágnes asszonynak, a Nemzetgazdasági Minisztérium államtitkárának, a napirendi pont előterjesztőjének, 30 perces időkeretben. Parancsoljon, államtitkár asszony!

HORNUNG ÁGNES ANNA nemzetgazdasági minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Elnök úr, köszönöm szépen. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselők! Jelenleg a polgári törvénykönyvet módosító 2016. évi LXXVII. törvény módosítására alkotott jogszabálysomagról szeretnék beszámolni önöknek. Mint ahogy közismert, a polgári törvénykönyv újraszabályozta a magyar jogban korábban már ismert önálló zálogjog intézményét. Az önálló zálogjogot 1996-2014 között széles körben alkalmazták a hazai banki refinanszírozási piacon. Az önálló zálogjog fő előnye a törvényi járulékoság hiánya volt. Ez azt jelentette, hogy szemben a követelést biztosító járulékos zálogjoggal, az önálló zálogjogot követelés nélkül is át lehetett ruházni. Emellett a járulékoság hiánya miatt a követelés bármilyen okból történő megszűnése nem eredményezte az önálló zálogjog megszűnését.

Az új Ptk. kodifikációja során a kódex készítői dogmatikai, jogelméleti okokból megszüntették az önálló zálogjogot, helyette az új Ptk. egy sajátos zálogjogi alakzatot szabályozott, a különvált zálogjogot. A különvált zálogjog azonban nem volt képes azt a fajta rugalmasságot és forgalomképességet biztosítani, mint az önálló zálogjog. Mindezekre figyelemmel a jogalkotó az idei évben módosította a Ptk.-t, és újraszabályozta az önálló zálogjog intézményét. A módosítás mögött az a fontos gazdaságpolitikai törekvés húzódik meg, amely a hazai jelzáloglevél-piac élénkítésére irányul.

(16.30)

Ennek már érezhető eredményei is vannak, hiszen idén eddig négy új jelzálogbank alapítását jelentették be, így már hétre nőtt a magyar piacon tevékenykedő jelzáloghitel-intézetek száma. Mindez azonban nemcsak a banki refinanszírozás szempontjából egy fontos fejlemény, hanem a magyar lakosság számára is kedvező változás. A cél ugyanis, hogy a jelzáloglevél mint biztonságos befektetési eszköz a

hazai befektetők, így a magyar lakosság számára is elérhető legyen. Ebbe a folyamatba illeszkedik az önálló jelzálogjog újraszabályozása is.

Mindezeket túl a jelzáloglevél-piac élénkítő hatása azért is lényeges, mert a prudens banki működés szempontjából is egyre hangsúlyosabb szerepet játszik a lejáratú összhang kérdése. Ennek részeként a Magyar Nemzeti Bank a 20/2015. számú rendeletében egy úgynevezett jelzáloghitel-megfelelési mutatót írt elő a hitelintézetek számára, meghatározva azt, hogy az egy éven túli hátralévő lejáratú lakossági forintjelzáloghitel-állomány hány százalékát kell jelzáloglevéllel vagy fedezeti kötvénnyel biztosítani. A jelenleg elérendő célszint - 2017. április 1-jéig van a határidő - a 15 százalékos mutató elérése. A különvált zálogjog szabályrendszere nem volt alkalmas azonban arra, hogy tömegszerű jelzáloglevél-kibocsátásnak alapja legyen, az önálló zálogjog újraszabályozása tehát ebből a szempontból is egy fontos kritérium volt.

Tisztelt Országgyűlés! Fontos kiemelni, hogy a jogalkotó nem a régi Ptk. önálló zálogjogi szabályait élesztette fel. A korábbinál biztonságosabb zálogjogi konstrukciót hozott létre, amely fokozottan védi a zálogtárgy tulajdonosának, a zálogkötelezettnek az érdekeit. Az új szabályozás kizárja annak a veszélyét, hogy az önálló zálogjog átruházása esetén a zálogkötelezettől kétszeres teljesítést követeljenek.

A tulajdonos zálogkötelezett fokozott védelme azonban nem rontotta le az önálló zálogjog előnyeit. Megmaradt ugyanis a rugalmasság és a forgalomképesség. Ezek az előnyök lehetővé teszik a felek számára, hogy a korábbi hitel visszafizetése után ugyanazt az önálló zálogjogot egy újabb hitel biztosítására használják fel, ezzel időt és költséget spórolva meg. Arra is lehetőség van azonban, hogy ha a zálogkötelezett adós visszafizeti a korábbi tartozását, és egy másik banktól kíván kedvezőbb kondíciókkal rendelkező új hitelt fölvenni, akkor a fennmaradó önálló zálogjoga ezt az újabb kölcsönt is biztosíthatja.

A Ptk.-módosítás az önálló zálogjog újraszabályozása mellett létrehozta annak egy speciális altípusát, az átalakításos önálló zálogjogot. Ennek lényege, hogy a zálogjogosult a már fennálló járulékos jelzálogjogát önálló zálogjoggá alakíthatja át. Ez a zálogjogosult számára azért fontos, mert az átalakításos önálló zálogjogot jelzáloglevelek fedezeteként fel lehet használni, ami számára kedvezőbb refinanszírozási lehetőségek kihasználását teszi lehetővé. A jogalkotó azonban ennél az új zálogjogi formánál is kiemelten figyelmet fordított arra, hogy a zálogkötelezett helyzete ne nehezüljön el. Amellett, hogy ezt a törvény külön ki is mondja, több részletszabály is a zálogkötelezett védelmét szolgálja.

Annak érdekében, hogy az átalakításos önálló zálogjog a banki refinanszírozásban, illetve a jelzáloglevél-kibocsátásban mielőbb alkalmazható legyen, a kormány a jelen előterjesztésben javaslatot tesz az ingatlan-nyilvántartási szabályok megfelelő módosítására. Fontos ugyanis, hogy az ingatlan-nyilvántartási hatóságok egységes és hatékony jogalkalmazásának elősegítése érdekében a törvény kiegészítésre kerüljön az átalakításos önálló zálogjogra való

utalásokkal is. Az ingatlan-nyilvántartási törvény mellett még néhány pontosító rendelkezése került módosításra a polgári törvénykönyvnek. Az egyik ilyen pontosító rendelkezés azt teszi egyértelművé, hogy ha a járulékos jelzálogjog átalakítására a felek közötti szerződéssel kerül sor, akkor azt a szerződést írásba kell foglalni. Ebben az esetben is irányadó természetesen, hogy az eredeti járulékos jelzálogjogot alapító zálogszerződést az átalakításos önálló zálogjoghoz kapcsolódó biztosítéki szerződésnek kell tekinteni. Ez fontos garanciális szabály a zálogkötelezett számára is.

Egy másik pontosító rendelkezés ehhez kapcsolódóan azt mondja ki, hogy ha a felek az eredeti jelzálogszerződést korábban már közjegyzői okiratba foglalták, akkor erre ismételt az átalakítás során már nincs szükség.

Tisztelt Országgyűlés! Összegzőként elmondható, hogy a benyújtott törvényjavaslat hozzájárul a lakáspiac hitelezésének növeléséhez, valamint a kamatszintek alacsonyan tartásához, ezáltal tovább erősíti, valamint biztonságosabbá teszi a pénzügyi közvetítőrendszer működését. Mindezt kérem önöket, hogy szíveskedjenek a betérjesztett törvényjavaslatot elfogadni. Köszönöm szépen. *(Szórványos taps a kormánypárti sorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár asszony. Most a vezérszónoki felszólalások következnek, 15-15 perces időkeretben. Elsőnek megadom a szót B. Nagy László képviselő úrnak, a Fidesz képviselőcsoportjából. Parancsoljon, képviselő úr!

B. NAGY LÁSZLÓ, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! A Ptk. hatálybalépése óta eltelt időszak alatt hazánkban is jelentősen felerősödtek a dinamikus növekvő, prosperáló jelzáloglevél-piac kialakítására irányuló törekvések. A rendszerváltást követően a magyar jelzáloglevél-piacot a jelzálog-hitelintézetekről és a jelzáloglevélről szóló 1997. évi XXX. törvény hozta létre. A 2000-es években a magyar bankszektornak ez a szegmense is jelentős fejlődésen ment keresztül, de a hazai alapítású és a magyar piacon működő jelzálogbankok száma 2015-ben sem haladta meg a hármát.

A bankszektor felügyeletét ellátó Magyar Nemzeti Bank határozott célja, hogy növekedjen a magyar jelzáloglevél-piac szereplőinek a száma, ezzel együtt pedig a banki refinanszírozási piac is élénküljön. Ezzel kapcsolatban szeretném felhívni a figyelmet a 20/2015-ös MNB-rendeletre, amire az államtitkár asszony is utalt. Ebben a rendeletben a Magyar Nemzeti Bank elnöke egy úgynevezett jelzáloghitelemegfelelési mutatót - JMM rövidítéssel fog a köztudatba bekerülni - írt elő a hitelintézetek számára, meghatározva azt, hogy az éven túli finanszírozású lakossági forintjelzáloghitelem-állomány hány százalékát kell jelzáloglevéllel vagy különböző fedezett kötvényekkel, például állampapírral finanszírozni. A jelenleg elérendő célszintet, ahogy ez korábban elhangzott, 2017. április 1-jéig 15 százalékban kívánjuk elérni. A Magyar Nemzeti Bankról szóló törvény

ugyanis a Nemzeti Bank feladatául írja elő a rendszerszintű likviditási kockázat csökkentése érdekében szükséges követelmények meghatározását.

Ha más nem, a devizahitelezéssel kapcsolatos problémák is rávilágítottak arra, milyen problémákat jelentett, hogy a hitelintézetek hosszú lejáratú hiteleit néhány hónapos forrásokkal, illetve kamatcsereügyletekkel fedezték. Ez ugyanis nemcsak a források folyamatos megújítási kockázatát eredményezte, hanem az ügyfelek az árfolyamkockázaton túl jelentős kamatkockázatot is futottak, miután az újabb források, kamatcsereügyletek költségeit a bankok a szerződések egyoldalú módosításával az ügyfelekre hárították. Ezt láttuk a devizaadós-problémával az elmúlt években Magyarországon.

Bár a devizahitelek forintosítása három hónapos BUBOR-hoz kötött változó kamatozású forinthitelre történő átváltással történt, mind a bank, mind az ügyfél oldaláról jóval kiszámíthatóbbak a fair bankról szóló törvényben nevesített, hosszabb kamatperiódushoz kötött vagy akár a futamidő egészére fix kamatozásúként meghatározott hitelek. Kétségtelen tény, hogy ezek a hitelek jelenleg valamivel drágábbak, mint a referenciakamathoz kötött hitelek, ugyanakkor az ügyfelek oldaláról jelentősen csökkenti, adott esetben megszünteti a kamatkockázatot, főleg a fix futamidő végéig, fix kamatozású hiteleknél. Viszont a bankok szempontjából a fix kamatozású hiteleknél továbbra is megmarad a források megújítási kockázata, illetve a forrásszerzéshez kapcsolódó kamatkockázat.

Itt emlékeztetnék arra, hogy a magyar kétszintű bankrendszer megalakulása idejében, az 1990-es évektől ezek a sajátos és problémás ügyletek folyamatosan jelen voltak a magyar bankpiacon, a magyar gazdaság szereplőinél, a lakosságnál, a vállalkozóknál, ugyanis abban az időben Magyarországon hosszú lejáratú fedezetek nem voltak, tehát hosszú lejáratú megtakarítások, jelzáloglevelek, vállalatoknak egyáltalán nem voltak hosszú megtakarításai, és mégis a társadalmi igény a lakosság részéről a lakásépítésekhez, felújításokhoz hosszú lejáratú hiteleket igényelt, nem beszélve a vállalati beruházásoknak a hosszú lejáratú igényeihez.

(16.40)

Így a betéthitel lejáratú hosszában lévő anomáliák miatt a pénzügyintézetek kénytelenek voltak ebben az időben ezekhez a gyakran megújítandó forrásokhoz swap ügyletek kötésével pótolni azt a hiányt, ami a magyar piacon, a magyar pénzügyi szektorban nem létező hosszú betétek, hosszú források oldaláról jelentkezett. Mindezek okán van annak kiemelt jelentősége, hogy egy hitelintézet minél hosszabb lejáratú forrásokkal tudja a hosszabb lejáratú hiteleit finanszírozni, azon túl is, hogy a prudens banki működés szempontjából egyre hangsúlyosabban szerepet játszik a lejáratú összhang. Ezért is fontos a már említett jegybanki szerep és rendelet ebben a témakörben.

Továbbá szeretném felhívni a figyelmet a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről szóló 575/2013. eu-

rópai uniós rendeletre, amelynek 402. cikk (3) bekezdése a nagykockázat tekintetében a jelzáloghitelintézetek kitétségét csökkentő eszközként kizárólag az önálló jelzálogjogot nevesíti. Ez a rendelet egyébként, a pénzügyi rendszer megerősítéséről szóló, 2009. április 2-ai G20-nyilatkozat nemzetközileg összehangolt erőfeszítésre szólított fel, amelyek célja a gazdasági fellendülés biztosítását követően a bankrendszerben levő tőke mennyiségének és minőségének javítása révén az átláthatóság és az elszámoltathatóság javítása és a szabályozás megerősítése. A nyilatkozat felszólított a bankrendszerben a tőkeáttétel felhalmozódásának megfékezését elősegítő kiegészítő, nem kockázatalapú mérőszám bevezetésére, valamint egy erősebb likviditási tartalékokat célzó szabályozás kidolgozására is.

Ezeknek a céloknak az eléréséhez szükségesnek mutatkozott a Ptk. zálogjogi szabályainak a módosítása, mindenekelőtt a jelzáloglevél-piac dinamikus fejlődéséhez elengedhetetlen önálló zálogjog intézményének az újraszabályozása. A gazdasági igények kielégítése, valamint a hazai hitelélet fejlődése érdekében felülvizsgálatra szorult az a korábbi dogmatikai álláspont, amely az önálló zálogjog megszűnéséhez vezetett. A törvényjavaslatot az Országgyűlés ez év, tehát 2016. június 13-án fogadta el. Az elfogadott javaslat - szem előtt tartva a német BGB 2008-as módosítása során alkalmazott megoldásokat - megnyugtató választ ad az önálló zálogjoggal szemben korábban megfogalmazott kritikákra. Kiegészítő szabályozást teremt, amely teljes mértékben biztosítja a zálogkötelezett védelmét, nem fosztja meg azonban az önálló zálogjogot azoktól az előnyöktől, amelyek a hitelezők számára vonzóvá teszik ezt a zálogjogi konstrukciót. Az új normaszöveg tehát úgy elégíti ki a felmerült gazdasági igényeket, hogy egyúttal annak az alapvető jogpolitikai elvárásnak is eleget tesz, amely szerint az önálló zálogjog kötelezette nem kerülhet hátrányosabb helyzetbe, mint a járulékos zálogjog kötelezette.

A Ptk. módosítása megteremtette annak a lehetőségét is, hogy az ingatlanra vonatkozó járulékos jelzálogjogát a pénzügyi intézmény önálló zálogjoggá alakítsa át. Ez az átalakításos önálló zálogjog több szempontból is eltér az újraszabályozott önálló zálogjogtól. A leglényegesebb különbség az, hogy az átalakításos önálló zálogjogot kizárólag az eredeti célra lehet felhasználni, más biztosítéki cél tehát nem léphet az eredeti helyébe. A normaszöveg több garanciális szabályt is tartalmaz arra vonatkozóan, hogy az átalakítás következtében a zálogkötelezett helyzete ne váljon terhesebbé.

Az előttiünk fekvő T/12368. számon benyújtott, az egyes törvényeknek az önálló zálogjoggal összefüggő módosításáról szóló törvényjavaslat ezen átalakításos önálló zálogjoghoz kapcsolódó további törvénymódosításokat tartalmaz. Egyrészt az ingatlan-nyilvántartási hatóságok egységes és hatékony jogalkalmazásának elősegítése érdekében az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvényt kiegészíti az önálló zálogjog bejegyezhetőségét előíró rendelkezések mellett az átalakításos önálló zálogjogra vonatkozó utalásokkal is. Másrészt pon-

tosítja a Ptk.-módosítás átmeneti szabályait elkerülendő, hogy a zálogjog átalakítása során a felek megállapodásukkal a zálogszerződés mögé olyan biztosítéki szerződést kapcsoljanak, amely a zálogkötelezetre nézve ugyan nem, de az érintett jelzálog ranghelyével azonos vagy a rangsorban hátrább álló ranghelyű zálogjogosultak számára hátrányos lenne, összhangban a módosítás eredeti célkitűzésével. Végezetül egyértelműsíti a szabály, hogy a közjegyzői okiratba foglalt eredeti jelzálogszerződés az átalakítást követően is ellátható végrehajtási záradékkal anélkül, hogy az átalakító nyilatkozatot is külön közjegyzői okiratba foglalták volna.

Véleményem szerint ezek a jogtechnikai módosítások, pontosítások az egyértelműség, a jogbiztonság követelményét szolgálják, amelyek elengedhetetlen feltételek a jelzáloglevél-piac kialakulásához, amelyek eredményeképpen a pénzügyi szektor refinanszírozási képességei is javulnak, versenyképességünk pedig növekszik. Ezért kérem, hogy támogassák a törvényjavaslatot, és köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps a kormánypartok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! A Jobbik képviselőcsoportjának vezérszónoka Staudt Gábor képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr, ön a szó.

DR. STAUDT GÁBOR, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Ház! Nem vagyok könnyű helyzetben, hiszen azt vártuk volna, hogy az Igazságügyi Minisztérium terjeszt elő egy ilyen javaslatot, hiszen ez egy kiegészítő javaslat, amely a korábbi, főleg az önálló zálogjogra vonatkozó szabályokhoz állapít meg pluszszabályokat vagy az előterjesztő szerint korrigál bizonyos szabályokat.

Persze annak idején az Igazságügyi Minisztériumban volt nagy vita, hogy kell-e és ilyen formában célszerű-e visszahozni az önálló zálogjogot. Ezért sem értem, hogy miért nem náluk, tehát az Igazságügyi Minisztériumnál maradt ez a történet, hogy miért nem ők szabályozzák vagy hozzák ide. Lehet, nem vállalták volna azt, hogy az egyébként sem tökéletes szabályokat tovább csiszolják és sajnos ebben az értelemben nem jó irányba. Azt kell mondanunk ugyanis, hogy az önálló zálogjog problémáját és veszélyét elmondtuk az egyeztetésen, elmondtuk annak idején, hogy örülünk, hogy az új Ptk.-ban nincs benne. Ha nekünk nem hisznek, elmondtá egyébként Vékás Lajos professzor is, aki az új Ptk. kidolgozását irányította, és nem lehet rá azt mondani, hogy ne értene a polgári joghoz. Ennek ellenére, úgy tűnik, a bankok érdekeit képviselve és a pénzügyi szektor érdekeire hivatkozva visszahozták ezt a konstrukciót. Lehet, hogy emiatt az NGM az, aki ezt behozza, és sokatmondó, hogy az előterjesztő személye megváltozott.

Annál is nehezebb erről érdemi vitát folytatni, hiszen ez egy olyan terület, amelyet jogászok is sokszor megvitatnak egymás között, sokszor dogmatikai-rendszer-tani vitákat folytatnak. Azt kell mondanom, hogy még a vezető jogászok között sincs minden tekintetben egyetértés, hogy bizonyos passzusok-

kat hogyan kell értelmezni vagy milyen kihatása lehet akár a pénzügyi rendszerre, akár az adósokra, jelen esetben azon állampolgárookra, akik ezeket elszemvedni kénytelenek. Azokra tehát, akik az ingatlanukra, hiszen ingatlanokról beszélünk, jelzálogjog formájában egy ilyen önálló zálogjogot kapnak, vagy akiknek a korábban bejegyzett hagyományos jelzálogszerződését átalakíthatják a pénzintézetek - erre ki fogok térni - egy olyan, nevezzük így, mert ezt így találták ki, átalakításos önálló zálogjoggá, amelyet ők nem is feltétlenül akartak annak idején, amikor megkötötték ezt a szerződést; korábbi időszakról beszélünk.

(16.50)

Hozzátéve azt is, hogy amikor majd az új szerződéseket megkötik, és most már a szabályok alapján eleve az önálló zálogjog lesz az, amit tartalmazni fognak ezek a szerződések, abban az esetben nem is feltétlenül fogják tudni, hogy ez pontosan mit jelent.

Azt látom, hogy érdemi vitát itt sem lehet folytatni. Az exozében teljesen egyértelműen egy felolvasott szöveget láthattunk, a Fidesz vezérszónoka egy felolvasott szöveget adott elő, ellenzéki oldalról más vitapartnereket nem látok; nehéz így érdemi vitát folytatni egy olyan kérdésről, amely szempontjából a vezető jogászokat, Magyarországon elismert jogi szaktekinélyeit is megosztja a téma.

Hivatkoztak önök arra - s akkor itt egy kicsit néhány gondolat erejéig vissza kell mennem a múltba, hiszen a Fidesz vezérszónoka is ezt tette, és nem is csak a jelenlegi módosításokról, hanem az önálló zálogjognak a nem is olyan régen történt bevezetéséről szolt -, itt hallhattuk azt, hogy az MNB-rendeletnek, illetve az EU-rendeletnek, a CRE-rendeletnek szeretne megfelelni a kormány, amikor ezt beterjeszti, és arra hivatkoztak, hogy ez igényelte az önálló zálogjog megerősítését. Nos, ez azóta a sajtóban megjelent jogászai tanulmányok alapján nem pont így volt, illetve nem pont ez volt az az igény, ami megjelent ezekben a rendeletekben, tehát már itt egyfajta csúsztatás volt felfedezhető. S én még azt sem mondom, hogy a kormány volt az, aki ezt kifundálta, szerintem a bankok jöttek elő egy olyan érvrendszerrel, amely alapján a kormányt könnyen meg tudták vezetni, és szép szavakkal - a hitelezés védelme, több pénz bevonása, az alacsonyabb kamatok ígéretével, hát ki ne szeretne alacsony kamatot - át tudták vinni ezt a módosítást.

Egyébként az alacsony kamatokat alapvetően az határozza meg, ha a jegybank alacsony kamatszintet tart, ez, azt hiszem, megvalósult, mert eléggé alacsonyan van, teszem hozzá, hál' istennek, a jegybanki alapkamat, illetőleg ráveszik a bankokat, hogy ezen jegybanki alapkamathoz képest minél kisebb marzssal tudjanak dolgozni. Ez a konstrukció pedig, amire önök azt mondják, hogy elő fogja segíteni a hitelezést, lehet, hogy jól hangzik, de egy olyan konstrukciót teremtenek, hogy amikor valaki felvesz egy hitelt, akkor tulajdonképpen az ő ingatlana fedezetül továbbadható legyen bankközi ügyletekben, illetve, ahogy lehetett hallani a híreket, nem tudom,

a megvalósítás hol tart, hogy ezek a pénzügyi intézmények akár magánbefektetőknek is kvázi továbbadhatják ezt a fedezeti értéket, illetve bevonhatják az egyéb ügyleteikbe. De nem mennék bele a jogi részletek mélységeibe.

Itt az is felmerült, hogy maga a biztosítéki szerződés, amiről a törvény ír, de annak sajnálatos módon a kötelező tartalmi elemeit nem határozza meg, csak arról ír, hogy minek kell benne lennie ebben a biztosítéki szerződésben, no nem tartalmilag, hanem hogy mely területeket kell érintenie ennek a szerződésnek. Tehát eléggé nyitva hagyja a lehetőségeket. Arról nem is beszélve, hogy a szakmában gyakorlatilag már az sem egyértelmű, hogy egy dologi jogi vagy egy kötelmi jogi jogintézménnyel állunk szemben, amikor a biztosítéki szerződésről beszélünk. Ha egy megfelelő kodifikációt és jogalkalmazást, jogalkotást próbálnak célként kitűzni, akkor az a minimum, hogy alapvető jogdogmatikai fogalmak tisztázhatók legyenek a szakemberek számára.

Arra is emlékeztetnék, hogy egy nagyon fontos pontja volt a korábbi módosításnak, azon túl, hogy az sem volt világos, hogy a zálogszerződés és a biztosítéki szerződés elhatárolása pontosan hogyan lehetséges, ezt hogyan kell megtenni, arról nem is beszélve, hogy biztosítéki szerződés néven a Ptk. már máshol is tartalmaz rendelkezéseket másfajta szerződésekre, de ebbe már bele se megyek. A lényeg az, hogy ezeknek a jogi viszonyulásnak most sem kerül beépítésre a Ptk.-ba, ahogy az sajnálatos módon korábban sem történt meg. Tehát úgy tűnik, hogy a bankokat nem nagyon érdeklik ilyen jogdogmatikai fogalmak, vagy fogalmaknak a tisztázása, menjen a biznisz, végig tudják nyomni az akaratukat, ez a legfontosabb, a többi szempont, akár jogi szempont, akár az emberek a szempontjai - tudják-e, hogy miket írnak alá majd a jövőben, milyen szerződéseket, amikor ilyen önálló zálogjogi szerződéseket írnak alá - másodlagos a kormány számára.

A korábbi módosítás alapján arról is beszélhetünk, hogy gyakorlatilag, és ezt már említettem, biztosították a jogot, hogy úgynevezett átalakításos önálló zálogjognak a megnevezésével a korábbi jelzálogjog-szerződéseket egyoldalú nyilatkozattal a pénzintézetek átalakíthatták, erre volt egy határidő, talán október 1., ha jól emlékszem. Ez már önmagában is egy érdekes passzus, hiszen mindig, amikor a bankok egyoldalú döntésre kapnak jogot, az számunkra egy kicsit gyanús, és felmerül az, hogy még a legjobb szándék mellett is nem sülnhet-e el balul az egész történet, annál is inkább, mert a törvény biztosítéki szerződésről ír, és ebben az esetben ha egy egyoldalú nyilatkozattal átalakították a régebbi szerződéseket, zálogszerződéseket, akkor annak idején még biztosítéki szerződésről nem volt szó, tehát a régi szerződésnek egyfajta átalakításáról beszél a törvény, hogy a korábbi zálogjogi szerződést kell tekinteni biztosítéki szerződésnek. Igen ám, de akkor azok az elemek, amiket előírna a törvény, hogy legyenek benne a biztosítéki szerződésekben a jövőben, elég nehezen megfeleltethetők egy korábbi szerződésnek, amely esetében, amikor azok létrejöttek, még nem lehetett tudni, hogy a kormány újra át szeretné alakítani a

Ptk.-nak ezen passzusait. Egész egyszerűen furcsa az, ahogy ezt kivitelezték.

Az előttünk fekvő módosítással gyakorlatilag továbbmennek, és egy plusz, áratlannak tűnő passzust tűznek hozzá, megint csak a bankok érdekében, amely arról szól - s itt a 11. § módosításáról beszélek -, hogy azokban az esetekben, amikor egy átalakító nyilatkozattal, egy egyoldalú banki nyilatkozattal történik ezeknek a szerződéseknek az átalakítása átalakításos önálló zálogjogra, és később végrehajtásra szeretnék vinni ezeket az ügyeket, akkor ez az átalakító nyilatkozat, amelyek ezek szerint már megtörténtek és nem lettek köziratba foglalva, gyakorlatilag ugyanúgy bírósági végrehajtás alapjául szolgálhat.

Miről is van szó? Nem elég, hogy megadták a jogot a bankoknak, hogy átalakítsák ezeket a szerződéseket, ezt megtették egyoldalú nyilatkozattal, de ha végrehajtásra kerül a sor, és egyébként nagyon helyesen a közjegyzők visszautasíthatták, gondolom, ez meg is történt, ha már idehozták a parlament elé, visszautasíthatták a végrehajtását ezeknek az átalakított önálló zálogjogoknak, hiszen volt egy eleme az egész jogügyletnek, amely nem volt köziratba foglalva, és ezekben az esetekben azért elvárás, hogy minden nyilatkozat, akár egy felmondás is közokiratba legyen foglalva; nos, ebben az esetben észlelték, hogy így nem fog menni a végrehajtás, és most módosítják, és tulajdonképpen az lesz a vége, hogy még ezt az átalakítási nyilatkozatot, amit egyoldalúan megkapnak a bankok, se egy közjegyzői okiratba kell nekik lediktálniuk vagy egy közjegyzői okiratba kell foglaltatniuk, hanem megtehetik azt, hogy ezután erre is egy, a korábbi egyoldalú és egyébként nem közokiratba foglalt nyilatkozatokat végrehajtatják.

Nem értem, hogy ezáltal hogy akarja a visszaéléseket kiszűrni a kormányzat, ha elfogadásra kerül ez a módosítás, hiszen pont az a lényege a közokiratnak, hogy bizonyítható akár egy egyoldalú nyilatkozat esetén is, hogy mikor, pontosan milyen formában és hogyan tette meg a nyilatkozatot tevő. Arról meg nem is beszélve, hogy ezeknek a nyilatkozatoknak azért illene eljutniuk az adóshoz.

(17.00)

Persze, utólag lehet igazolni, hogy ezek a levelek feladásra vagy átvételre kerültek, de akkor is úgy gondolom, hogy a jogbiztonság fontos eleme az, hogy ezeket és az átalakító nyilatkozatokat is közokiratba kellett volna vagy kellene foglalni. Valószínűleg rájöttek, hogy ezt már megtették a bankok, és nem foglalták közokiratba.

Úgyhogy ez az, amire nem tudom, választ tudunk-e kapni, hogy ez azért van így, mert jogilag egy érdekes helyzet alakult ki, hiszen október 1-jéig kellett megtenni ezeket a nyilatkozatokat, kiderült, hogy nem közokiratban tették meg, és később ez már, ugye, nem reparálható, hiszen a határidő eltelt, a határidőt kitolni meg nagyon ciki lenne a kormányzat részéről, és megint csak kérdéseket vetne fel. Tehát visszamenőleg nem lehet, vagy a pénzügyi szempontok vezérlik-e esetleg a kormányt, hogy a bankokat megkíméljük egy közjegyzői okirat kiállítás-

sának költségeitől, hogy a nyilatkozatokat közokiratba kelljen foglalni.

Nem tudom egyébként, melyik az igaz, de egyik sem túl kedvező a kormányra nézve. Hiszen mindenképpen megint a bankoknak vagy a pénzügyi vagy a jogi érdekeit nézik, és képesek a polgári törvénykönyv és a polgári jog rendszerétől teljesen éleldegen módon egy ilyen passzust újfent bevezetni. Arról meg már nem is beszélve, tényleg itt az utolsó másodpercek felé közeledik az időm, hogy nagyon sokan, sok szakíró az egész önálló zálogjogot tulajdonképpen egy járulékos önálló zálogjogként határozta meg. Hosszú tanulmányok jelentek meg erről, államtitkár asszonynak is javasolom elolvasni. Tehát tulajdonképpen még az a cél, aminek meg akartak felelni, ezzel a konstrukcióval nem kielégíthető. Ha ilyen hibrid megoldást hoztak létre, ami lehet, hogy a bankoknak jó, de annál több veszélyt rejt magában, azt kell mondjam, mind az adósok szempontjából, mind jogdogmatikai megközelítésből.

Úgyhogy sajnos ez nem egy sikersztóri, és ebből, azt hiszem, látszik az is, hogy így, ebben a formában nem tudjuk támogatni. Köszönöm szépen, elnök úr. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Ezzel a vezérszónoki felszólalásom végére értünk. Megkérdezem képviselőtársaimat, kíván-e még valaki felszólalni a vitában. *(Nincs jelentkező.)* Jelentkezőt nem látok, az általános vitát lezárom.

Megkérdezem államtitkár asszonyt, kíván-e válaszolni a vitában elhangzottakra. *(Jelzésre:)* Parancsoljon!

HORNUNG ÁGNES ANNA nemzetgazdasági miniszteriumi államtitkár: Köszönöm szépen, elnök úr. Nagyon gyorsan szeretnék csak reagálni képviselő úr felvetésére. Én sem szeretnék most jogdogmatikai vitába belemenni, nem is tisztom, és azt gondolom, ez a hely sem a legalkalmasabb ehhez. Illetve a Ptk.-módosításról azért nem is szeretnék vitatkozni, mert ez már egy korábban eldöntött, a tavaszi parlamenti ülészakában eldöntött módosítás, ami most, október 1-jétől lépett hatályba. A jelenleg előttünk fekvő törvénymódosítási javaslat pár pontosításra tesz javaslatot.

Miért van szükség ezekre a módosításokra? Egyrészt, ahogy ön is említette, van egy európai uniós jogszabály, másrészt a nemzeti banki szabályozás is szükségessé tette, hogy ezeket a pontosításokat megtegyük. Ezek a pontosítások azonban az eljárást könnyítik, ez az elsődleges céljuk. A másodlagos céljuk azonban, hogy védjék magát a fogyasztót a befektetőktől. Ugye, az önálló zálogjognál azt szeretném csak kiemelni, hogy ez nem az önálló zálogjog, ami a Ptk.-módosítás előtt a régi Ptk.-ban szerepelt. Ez egy jóval biztonságosabb konstrukció, amit megteremtett itt a jogalkotó. Itt ugyanis ez kizárja azt, hogy kétszeres teljesítés legyen. Tehát nem teszi lehetővé azt, hogy a zálogjogosult sérüljön.

Az átalakításos zálogjog esetén pedig egy kiemelt kritérium, hogy ez nem lehet terheesebb a zá-

logkötelezettre nézve. Úgyhogy ezekre a kritériumokra figyelemmel én ismételtelen szeretném kérni a tisztelt Országgyűlést, hogy támogassák ezt a javaslatot. Köszönöm szépen. *(Szórványos taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár asszony. A módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig volt lehetőség.

Most soron következnek a **„Földet a gazdáknak!” Programról** szóló törvényjavaslat, valamint a **„Földet a gazdáknak!” Programról** szóló határozati javaslat, továbbá a **Nemzeti Földalapról szóló 2010. évi LXXXVII. törvény módosításáról** szóló törvényjavaslat együttes általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztések T/12231., H/12232., valamint T/12230. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhetőek

Elsőként megadom Bitay Márton Örs úrnak, a Földművelésügyi Minisztérium államtitkárnak, a napirendi pont előadójának, 60 perces időkeretben. Parancsoljon, államtitkár úr!

DR. BITAY MÁRTON ÖRS földművelésügyi minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Tisztelt Ház! Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselő Hölgyek és Urak! Az önök előtt fekvő javaslatok a rendszerváltás óta Magyarországon lezajlott legnagyobb és a gazdák szempontjából legsikeresebb állami földértékesítési program méltó lezárása érdekében szükséges rendelkezéseket tartalmazzák. Azt is mondhatnám, hogy egy ilyen horderejű munka elvégzését követően szükséges egyfajta konklúzió levonása, egyfajta végső rezümé megfogalmazása.

De honnan is indultunk? Az Országgyűlés 2010-ben elsöprő többséggel fogadta el a Nemzeti Földalapról szóló törvényt. A kormánypártok mellett, az MSZP kivételével, minden ellenzéki párt egyhangúlag támogatta a javaslatot. Ezen törvény részletszabályai határozzák meg világosan az állami földvagyon hasznosításának módozatait, és amely bizonyos feltételek mellett lehetővé teszi az állami földek egy részének értékesítését. A Nemzeti Földalapkezelő Szervezet tehát 2010 óta folyamatosan értékesít állami tulajdonú földeket, valamint gondoskodik haszonbérleti pályázatok kiírásáról, megbízási és vagyongazdálkodási szerződések megkötéséről, földnyilvántartásról és még számos földügyi kérdéstről.

Felelősségteljes és a magyar gazdaságszervelettel szemben elkötelezett döntésekkel hajtják végre a kormány, valamint az Országgyűlés jogszabályi feladat-szabásait. Ezúton szeretném megköszönni a Nemzeti Földalapkezelő és a Birtokpolitikai Tanács minden jelenlegi és korábbi vezetőjének, munkatársának az elvégzett becsületes munkát. A 2010 és 2014 között zajló sikeres földhaszonbérleti program okán a kormány 2015 nyarán a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara és a Magosz kezdeményezésére nagyszabású földértékesítési programot hirdetett. A földértékesítési program világos céljának a magyar agrárközéposztály földtulajdonnal történő megerősítését határoztuk meg. *(Sallai R. Benedek: Okosan.)*

Figyelembe véve az állami földbirtokszervezetet, az is egyértelműen látszott, hogy a családi gazdaságok mellett a kisbirtokosoknak is kedvező lehet a program. Ezt jól mutatja az a tény, hogy csak 2015 őszéig, az átfogó földértékesítési program megkezdéséig a magyar állam mintegy 5 ezer darab, 3 hektár alatti térmértékű földterületet adott el egyedi kérelmek alapján. Tehát objektív szám áll igazolásként arra, hogy a magyar gazdaságszervelet a program meghirdetése előtt is komoly érdeklődést mutatott az állami tulajdonú birtoktestek iránt.

A program feladata volt a kis- és középbirtokosoknak minden korábbinál hatékonyabb pártfogolása. A nemzeti kormány filozófiája egybecseng az egykori kisgazdapárti képviselő, Bajcsy-Zsilinszky Endre birtokpolitikai tételével: „Minél több embernek jut egy-egy darab a földből, annál több családnak van biztosítva a megélhetése.” *(Sallai R. Benedek: A Mészáros családnak.)*

Tisztelt Ház! Ennek jegyében a 2015 októberétől 2016 augusztusáig tartó földértékesítési program során közel 20 ezer árverést bonyolítottak le a kormányhivatalok és a Nemzeti Földalapkezelő Szervezet munkatársai. Emellett több mint 35 ezer darab, 3 hektár alatti állami föld is nyilvános meghirdetésre került. Fontos kiemelni, az árverések lebonyolításában részt vállaló kormányhivatali vezetők és kollégák munkáját is, akik többletmunkát és munkaidőt vállalva egyben feladataik ellátása mellett végeztek a sokszor politikai akciókkal megzavart árveréseket. Innen, ezúton szeretném nekik is köszönetemet kifejezni.

Minden ellenzéki híreszteléssel szemben az állami földek árverései a jogszabályoknak megfelelően, felelős állami vagyoneértékesítés mellett, a magyar földműves-társadalom hasznára zárultak le. *(Sallai R. Benedek: Hazugság!)* Jól igazolja ezen állításokat, hogy a földértékesítési program megakadályozására szervezett ellenzéki népszavazási kísérlet totális politikai kudarcba fulladt, amit ráadásul körbeleg a gyanú szele is a rengeteg azonosíthatatlan aláírás miatt. *(Sallai R. Benedek és Gógös Zoltán közbeszól.)*

(17.10)

A pályázati feltételek átláthatóak és egyszerűek voltak. Aki megfelel a törvényi feltételeknek és megnyeri a nyilvános árverést *(Sallai R. Benedek: És fideszes!)* vagy a földforgalmi törvény alapján megelőzi az elővásárlási sorrendben az árverési vevőt, azé lesz a tulajdon. Ez a valóság. Minden további állítás politikai propaganda, a magyar gazdaságszervelet kárára süítőgetett politikai pecsenye. *(Sallai R. Benedek: Ezt bírták megírni?)*

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

ELNÖK: Bocsánat, államtitkár úr! Sallai képviselő úr, figyelmeztetem: ha a továbbiakban is közbe-közbe beszél folyamatosan, akkor még egyszer figyelmeztetni fogom, és két figyelmeztetés után megvan az a jogom, hogy kizárhatom a vitából, és akkor

nem fogja tudni elmondani a vezérszónoklatát sem. Köszönöm. Folytassa, államtitkár úr!

DR. BITAY MÁRTON ÖRS földművelésügyi minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen, elnök úr. Igyekeztem szép, veretes beszédet írni egy ilyen fontos kérdéshez (*Gógös Zoltán: Az!*), amit szerettem volna önökkel is megosztani. (*Sallai R. Benedek: Ezért kellett megírni, de elmondani nem tudod.*) Nagyon sajnálom, hogy az intellektuális felvevőképessége Sallai képviselő úrnak minimálisan kevesebb annál, mint amit én terveztem ebben a vitában elmondani.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! A 3 hektár feletti birtoktestek árverésein több mint 180 ezer hektár termőföld került értékesítésre, míg a 3 hektár alattiakból közel 16 ezer hektár talált új gazdára. Tehát az értékesítésre meghirdetett földek majd 70 százaléka elkel.

A kormány ezzel hathatósan stabilá tette a vidéki népesség megélhetésének alapjait, hiszen ezáltal közel 30 ezer földműves szerezhetett tulajdont, megerősítve agrárpiaci pozícióit és gazdálkodási helyzetét. Külön öröm számomra, hogy igen sikeresek voltak a fiatal gazdák, akik összesen több mint 50 ezer hektár állami termőföld tulajdonjogát szereztek meg. Ezen a ponton célszerű rögzíteni a nemzeti kormány másik határozott birtokpolitikai célját, amely a nagybirtok arányát a jelenlegi 50 százalékos körüli szintről 20 százalékos szintre kívánja visszahozni. Ezt a célt szolgálta a birtokreform, amely magában foglalja a támogatási összegek felső birtokhatárhoz kötöttségét, valamint a földforgalmi törvényben megfogalmazott drasztikus birtokmaximum csökkentését.

Innen nézve érdekesek igazán azok az adatok, amelyek szerint az árverési vevők 65 százaléka 50 hektárnál kisebb földet vásárolt, sőt, a földműves vevők több mint 50 százaléka még a 20 hektáros parcellaméretet sem érte el. Ha mindehhez hozzáveszem azt a számot is, hogy egy személy átlagosan 2 darab ingatlant vásárolt, akkor a számok nyelvén - kizárásos alapon - nem juthatunk más következtetésre, mint hogy a családi gazdaságok megerősítését szolgálta ez a program.

Fontos megjegyezni, hogy források nélkül mind-ebből semmi sem lett volna. Az alapvető elem, sőt mondhatom, lelke volt a kormány által kidolgozott hitelprogram, amely kedvezményes finanszírozási segítséget nyújtott a gazdák számára. Az árverési vevők többsége élt is a kedvezményes hitelfelvétel lehetőségével.

Tisztelt Országgyűlés! A program lezárásával az állam tulajdonában továbbra is több százezer hektár mezőgazdasági hasznosítású termőföld maradt. Ez a szám a jövőben akár tovább növekedhet, tekintettel arra, hogy az NFA éves szinten több milliárd forintot fordít földvásárlásra. Csalárd jogügyleteknél él elővásárlási joggal, védett természeti területeket vásárol vagy akár közérdekből kisajátít. Így a földalapkezelő egyik fő célja, a gazdák támogatása és földhözjuttatása folyamatosan garantálható a jövőben is.

Tekintettel arra, hogy a „Földet a gazdáknak!” Program során értékesített termőföldekre vonatkozó adásvételi szerződések többsége kapcsán már lezajlottak a földforgalmi törvényben előírt kötelező ki-függesztési és elővásárlási eljárások is, így szükséges a program lezárását jogszabályi szinten is deklarálni.

Ugyanígy fontosnak tartjuk, hogy a helyben szokásos telekárakat jóval meghaladó állami árverési értékesítésekből hamarosan befolyó 260-270 milliárd forintnyi központi költségvetési bevétel sorsáról jogszabály rendelkezzen.

Mindezekre tekintettel került benyújtásra a tisztelt Ház elé a „Földet a gazdáknak!” Programról szóló országgyűlési határozati javaslat, amely egyrészt deklarálja a földértékesítési program sikerét, valamint az árverések befejezésének tényét, másrészt kijelöli a keletkezett állami bevételek felhasználásának célját.

Az országgyűlési határozati javaslat nyomán, az abban foglaltaknak megfelelően benyújtott két törvénymódosítás közül a „Földet a gazdáknak!” Programról szóló törvényjavaslat deklarálja, hogy további földárverés nem lesz. A Nemzeti Földalapról szóló 2010. évi LXXXVII. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat pedig szintén a határozati javaslatban foglaltaknak megfelelően egy, a jelenlegi célokat kiegészítő új felhasználási célt határoz meg a földértékesítésből keletkező állami bevételek kapcsán. Ez pedig nem más, mint az államadósság csökkentése.

Tisztelt Ház! A kormány világosan rögzítette, hogy a nemzeti vagyon értékesítéséből keletkező bevétel csak a nemzeti vagyon helyzetének javítására fordítható. Működésre, felélésre, pillanatnyi kiadások finanszírozására nem használható. Az államadósság jelenleg csökkenő pályán van. A kabinet feltett célja, hogy ezen a pályán maradván tovább csökkenjen Magyarország adóssága. Ennek az adósságcsökkentésnek az egyik eszköze lesz a „Földet a gazdáknak!” programból keletkező jelentős állami bevétel. Ezzel megvalósíthatjuk azt a célt, hogy a vagyonértékesítésből keletkező bevétel a teljes magyar nemzet javára fordítódjon. Az államadósság csökkentése ugyanis növeli hazánk szuverenitását, növeli a gazdasági mozgásterünket, egyúttal csökkenti gazdaságunk kiszolgáltatottságát. Ez Magyarország nemzeti érdeke.

Fontos leszögezni, hogy az államadósság-csökkentési célú felhasználás nem érinti a Nemzeti Földalapról szóló törvényben meghatározott egyéb szakmai célokat, amelyekre az NFA folyamatosan felhasználja a keletkező földhasznosítási bevételeket. Ez pedig a magyar mezőgazdaság érdekével egybeeső eredmény.

A korrektség kedvéért kötelességem önöket teljeskörűen tájékoztatni, hogy a Nemzeti Földalapról szóló törvénymódosítási javaslat tartalmaz egy további rendelkezést is, amely szintén az állami tulajdonban maradó és a jövőben odakerülő földek védelmét szolgálja. Nevezetesen azaz, hogy a Nemzeti Földalapba tartozó földek megterhelését, biztosítékul adását vagy azokon osztott tulajdon létesítését szűk körű, közérdekű kivételektől eltekintve megtiltja.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Az önök előtt fekvő határozati javaslat és két törvényjavaslat tehát egyértelműen bizonyítja és deklarálja a földértékesítési program sikerét, egyben az állami földek árverés útján történő értékesítésének lezárását, valamint az állami tulajdonban maradó és a jövőben odakerülő földek védelmét, miközben rendelkezik a földértékesítési programból keletkező állami bevételek felhasználásának céljáról.

Jó szívvel ajánlom, és egyben kérem tehát a tisztelt Országgyűlést, hogy az elmondott indokok alapján a határozati javaslatot és a két törvényjavaslatot tárgyalja meg, és mivel módosító javaslat nem érkezett az előterjesztésekhez, így remélem, a megtárgyalást követően nagy többséggel el is fogják azt fogadni. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Most a képviselői felszólalások következnek. Ezek első körében a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor, 30-30 perces időkeretben.

A Fidesz képviselőcsoportjának vezérszónoka Farkas Sándor képviselő úr. Megadom a szót, parancsoljon, képviselő úr!

FARKAS SÁNDOR, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Államtitkár Úr! Az Országgyűlés 2010-ben sarkalatos többséggel fogadta el a Nemzeti Földalapról szóló törvényt, amely meghatározza az állami földvagyon hasznosításának módozatait, és amely bizonyos feltételek mellett lehetővé teszi az állami földek egy részének értékesítését. A Nemzeti Földalapkezelő Szervezet 2010 óta folyamatosan értékesített földeket, 2014-től pedig felgyorsult a 3 hektár alatti méretű földek értékesítése, 2015 őszéig, a „Földet a gazdáknak!” program földértékesítéseinek megkezdéséig mintegy 5 ezer darab 3 hektár alatti méretű földértékesítést hajtott végre a magyar állam.

2015 őszétől a Nemzeti Földalapkezelő Szervezetnél folyamatosan jelentkező több ezer földvásárlási szándékra, valamint a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara és a Magosz ez irányú kezdeményezésére tekintettel a kormány nagyszabású földértékesítési programot hirdetett. Egy olyan programot, amely lehetővé teszi, hogy a föld valóban azé legyen, aki megműveli; a kis- és középbirtokos földművesek számára minden korábbi intézkedésnél hatékonyabban járul hozzá agrárgazdasági pozíciójuk megerősítéséhez, továbbá az állam számára nehezen használható, elaprózott területeket, nagyrészt magántulajdonnal érintett osztatlan közös tulajdonban álló földek állami tulajdoni hányadait juttatta az azokat ténylegesen megművelni képes földművelőkhöz, földművesekhez.

(17.20)

Az értékesítési program célkitűzése tehát a Nemzeti Földalapba tartozó földrészletek mindenko-

rinál jóval nagyobb arányú értékesítése, a nagyarányú földértékesítés célja pedig az, hogy a jelenleg életképes földműves gazdaságokat versenyképes családi gazdaságokká lehessen fejleszteni.

A kormány határozott célja a kisbirtok-nagybirtok aránya 80-20 százalékos szintjének elérése, amelyhez nagyban hozzájárul a mostani program, hiszen az árverési vevők 65 százaléka 50 hektárnál kisebb, a vevők több mint 50 százaléka pedig 20 hektárnál kevesebb földet vásárolt.

A „Földet a gazdáknak!” program Magyarországnak a rendszerváltozás óta lezajlott legnagyobb és a gazdák szempontjából legsikeresebb állami földértékesítési programja. A 2015 októberétől 2016 augusztusáig tartó földértékesítési program során közel 20 ezer árverést bonyolítottak le a kormányhivatalok és a Nemzeti Földalapkezelő Szervezet munkatársai. Emellett több mint 35 ezer darab, 3 hektár alatti állami föld is nyilvános meghirdetésre került. Az árveréseken mintegy 180 ezer hektár föld került értékesítésre, míg a 3 hektár alatti méretű földekből közel 16 ezer hektár talált gazdára. Az értékesítésre meghirdetett földek közel 70 százaléka tehát elkelt. Fontos eredménynek tartjuk, hogy közel 30 ezer földműves szerzhetett tulajdont a program eredményeként.

A „Földet a gazdáknak!” program földértékesítéseinek lezárásával az állam tulajdonában több mint 1,6 millió hektár föld marad, amely szám a jövőben is folyamatosan növekedni fog, tekintettel arra, hogy a Nemzeti Földalapkezelő Szervezet éves szinten körülbelül 2-2,5 milliárd forintot fordít állami földvásárlásokra.

Végül kiemelendő az is, hogy a földértékesítésből az állam számára keletkező 260-270 milliárd forintos bevételt a kormány, ahogy előbb is hallhatuk az expozéban, az államadósság csökkentésére kívánja fordítani, ezzel is elősegítve azt, hogy 2019-re az államadósság 70 százalék alá csökkenjen. Az államadósság-csökkentési célú felhasználása azonban nem érinti a Nemzeti Földalapról szóló törvényben meghatározott egyéb szakmai célokat, amelyekre a Nemzeti Földalapkezelő Szervezet folyamatosan felhasználja a keletkező földhasznosítási bevételeket.

Visszatérve néhány gondolatban arra, és néhány számadattal megerősítve, hogy a programban milyen eredmények voltak, milyen értékesítési áron és milyen mértékben kerültek ezek a földek az új tulajdonosokhoz, erről néhány gondolatot. A program keretében közel 290 ezer hektár meghirdetett földterület mintegy 70 százaléka talált gazdára, 195 ezer hektárt értékesített az állam 1,4 millió forint/hektár átlagáron, amely a 2015. évi 850 ezer forint/hektáros országos átlagnak közel a duplája. Ebből is értékelhető, és azt hiszem, megállapítható, hogy ezek az értékesítések messze, mondhatnám azt, hogy a piaci árak fölött történtek, tehát az elherdálás, amivel sokszor érintenek, illetve támadják a kormánypárti képviselőket az ellenzékiek, nem valós megállapítás.

Az árveréseken és a 3 hektár alatti méretű földek nyilvános pályázaton történt értékesítése során mintegy 30 ezer földműves szerzett, illetve szerzett földtulajdont. A 30 ezres vevőszám esetében, tekin-

tettel arra, hogy a tulajdonbejegyzési eljárások még nem fejeződtek be, előfordulhat akár ezres nagyságrendben is az eltérés, többek között a visszalépések vagy a nem fizetések miatt. Erre vannak példás esetek sajnos jelen pillanatban is.

A fiatal gazdák kiemelkedően eredményesen szerepeltek az árveréseken, hiszen a vásárlók közül 1219 földműves 40 év alatti, akik összesen 2424 darab, mintegy 50 ezer hektár összterületű ingatlant vásároltak meg. Az árverési vevők 99 százaléka 150 hektár alatti területet vásárolt, ez több mint 8600 földterületet jelent. Az árverési vevők 65 százaléka 50 hektár alatt, 50 százaléka pedig 20 hektár alatt vásárolt, és mindössze 9 százalék az, aki 100 hektárt meghaladó területeken pályázott, illetve vásárolt.

Az árveréseken kialakult legmagasabb vételár elég eltérő volt, ezért az országban, a saját választóközvetemben is voltak kiugró esetek, de ezt a számot, ezt a kimagasló vételárat azért megemlítem, ami több mint 7,5 millió forint volt hektáronként. Az árveréseken részt vevő személyek átlagosan kettő darab ingatlant vásároltak.

Tisztelt Képviselőtársaim! Az előttünk fekvő törvénycsomagban a kormány lezárja a földárveréseket, az államadósság csökkentésére fordítja a várható 270 milliárd forintot, ez a betervezett csomagban megtalálható. 2016. október 10-éig a 3 hektár feletti földrészek értékesítéséből az én számaim alapján összesen mintegy 63 milliárd forint került megfizetésre. A 3 hektár alatti területek értékesítése során összesen 4392 darab földrészlet tekintetében érkezett be a vételár, mindösszesen mintegy 5,3 milliárd forint értékben. Itt egy problémát meg kell említeni. Azt hiszem, a valósághoz hozzátartozik az, hogy a kereskedelmi bankok bizonyos nehézségre utalva próbálkoztak, próbálkoznak az időpontok, a határidők kitolásával, amit, úgy gondolom, nem engedhetünk meg, és ragaszkodnunk kell ahhoz törvényi szinten, hogy ezek a határidők betartásra kerüljenek, máskülönben ezek a földtulajdonosok árverések útján való licitálások során nem tudnak termőterületek birtokába kerülni.

Tisztelt Képviselőtársaim! Az előttünk fekvő két törvénytervezetet és az országgyűlési határozati javaslatot a Fidesz-Magyar Polgári Szövetség frakciója támogatja, és kérem képviselőtársaimat, hasonló módon döntsenek a szavazásuk során. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormányzó pártok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Az MSZP képviselőcsoportjának vezérszónoka Gógös Zoltán képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

GÓGÖS ZOLTÁN, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm, elnök úr. Először is igazából egy ügyrendi típusú felvetésem van, elnök úr. A határozati javaslat előterjesztője Varga Mihály, és én nem látom itt, ebben a teremben a Nemzetgazdasági Minisztérium képviselőit, ami azért elég furcsa, hogy valaki csinál egy országgyűlési határozati javaslatot, majd másra bízza, ha bízza. Nem annyira...

ELNÖK: Képviselő Úr! Ön tudja, mert ön volt államtitkár *(Gógös Zoltán: Igen.)*, hogy kormányképviselet szükséges, márpedig Bitay úr fel van ruházva a kormány képviseletére. Folytathatja, parancsoljon!

GÓGÖS ZOLTÁN, az MSZP képviselőcsoportja részéről: A szabályoknak valószínűleg megfelel, de akkor is furcsa. És akkor inkább technikai jellegű problémákkal vagy a parlament működésével kapcsolatos problémákkal kezdem, mielőtt rátérnék a szakmai ügyekre.

Ott tartunk most, hogy van egy országgyűlési határozati javaslat meg két törvény. A normális világ úgy nézne ki, hogy a parlament elfogad egy országgyűlési határozatot, amiben megadja a feladatot a kormánynak, majd utána a kormány betervezi azt a törvényjavaslatot, amit az országgyűlési határozat előír. Itt meg egy időben fogunk, sőt lehet, hogy olyan fura helyzet lesz a szavazásnál, hogy előbb fogunk szavazni a törvényjavaslatról, mint az azt megalapozó országgyűlési határozati javaslatról. Úgyhogy én nem tudom, hogy ez a cirkusz minek kellett, mert ez az országgyűlési határozati javaslat tök felesleges. Tehát magyarul, bejött a két törvény, az a két törvény, amire egyébként a parlamentnek kellene felhatalmazást vagy megbízást adnia a kormánynak, hogy csinálja meg. Tehát én azt gondolom, ez egy kicsit a képviselők hülyének nézése, már ne haragudjanak, túl sokan nem vagyunk itt, tehát nem sokan veszik ezt magukra, de ettől függetlenül ez tényleg így van. Most akkor minek ez az országgyűlési határozat?

A másik: le van írva egy országgyűlési határozatban, hogy a vidék vagyonának az értékesítéséből általános adósságcsökkentést kell végezni, ehelyett - és itt jönne be az FM szerepe, ha még a VM benne lenne a nevében - határozottan tiltakozni kellene ez ellen, államtitkár úr, hogy azt a pénzt, ami egyébként a vidéki térségek vagyonából jön össze az államnak, ne a vidéki térségek felemelkedésére fordítsák.

És az egy nagyon-nagyon rossz mondás, hogy itt a korábbi kormányok alatt felnövekedett adósságot kell rendezni. Éppen most volt a zárszámadás vitája, tehát pont aktuális az ügy: 2010-ben alacsonyabb volt az államadósság volumene, mint 2015-ben. Akkor most ki csinálta ezt a magas államadósságot? Tehát én azt javaslom, hogy túl azon, hogy rengeteg probléma van azzal a törvényjavaslattal, ami ezt szabályozza, én mondom, tiltakoznék a nevében már nem vidékfejlesztési minisztérium nevében, hogy mondjuk, ilyen lehetőséget engedjen el, és hogy a gazdasági miniszter adjon utasítást a vidékfejlesztési miniszternek, hogy mire lehet fordítani a pénzt.

(17.30)

Tehát ez az első bajom. És akkor maradnék ezen a vonalon: a másik az, hogy itt mondta képviselőtársaim, hogy sarkalatos törvényként fogadtuk el az NFA-törvényt, és az NFA-törvényben világosan le van írva, hogy miért lett sarkalatos: azért lett sarka-

latos, mert az Alaptörvény, a gránitszilárdságú, két hét múlva hetedszer módosított Alaptörvény arról szól vagy úgy rendelkezik, hogy a nemzet vagyonával kapcsolatos mindennemű rendelkezés sarkalatosnak minősül. Tehát már most jelzem, hogy azt a törvényt, amely a sorban a harmadik, hogy államadósságra fordítsuk a bevételt..., mert a másik része, hogy nem lehet megterhelni a nemzeti vagyont, már úgy érzem, hogy jelzálogjoggal meg egyébbel, az nem, de attól, hogy bent van egy ilyen sor is, attól még az első pontja sarkalatos, tehát kétharmaddal kellene elfogadnunk. Na most, miután pontosan tudják, hogy ehhez soha nem fogjuk adni a nevünket, ezért most eljátszák ezt, mint sok egyéb esetben, de nyilván volt már rá példa, hogy az államfő is figyelt azért ilyenre, vagy ha nem, akkor majd mi fogunk az Alkotmánybírósághoz fordulni. Ugyanis az Alkotmánybíróság világosan megmondta mellesleg, és nem tudom, hogy mennyire veszik komolyan a döntéseit, hogy az állami föld, termőföldek értékesítéséből származó bevételből termőföldet kell vásárolni. Tehát ezt hiába módosítják menet közben, ez olyan, hogy visszamenőleg... Lehetne ezek után, hogy ha kétharmaddal elfogadják, akkor a későbbi eladásokból lehetne ílyet tenni, de a már lefolytatott ügyek kapcsán ezt nem lehet. Na most, innentől kezdve nyilván az egész értékesítésnek sem volt az égvilágon semmi értelme.

A másik: sajnálom, hogy nem voltak itt a népszavazási törvény vitájánál - ugyan az államtitkár úr tett rá célzást, meg egypárszor már elmondta, hogy milyen papírokat adtunk le -, 181 ezer hitelesített aláírás van a Ház előtt egy népszavazási kezdeményezésre, és hogyha most komolyan veszem a kormánypártnak azt a mondását, hogy van politikailag sikeres vagy érvényes kezdeményezés, meg van jogilag, akkor erre is ráfogható minden további nélkül, hogy a 181 ezer már politikailag sikeres kezdeményezés, mert nagyon-nagyon közel van a 200 ezerhez, még ha nem is kezdem el vitatni, hogy most miért is lett kidobva több mint 20 ezer aláírás. Kedden itt elmondtam, de most nem akarom megismételni, hogy hogyan kezelte, mondjuk, a Nemzeti Választási Iroda például a személyi számoknak a kontrollját, hogy mennyire nem vette figyelembe, hogy azokon az aláírásgyűjtő íveken valós akarat van, és már magukat az íveket tette ki azért, mert például egy szám fel volt cserélve a személyi számban, ami egyébként minden más jogesetben korrigálható, még büntetéseket is elengednek még parkolásnál is, hogyha valaki egy számmal elírja a rendszámát. Tehát ezt csak azért mondom, mert itt elhangzott az akkori vitában, de most nem került elő, hogy igazából az a törvényjavaslat, amely lezárja ezt a folyamatot, az okafogyottá teszi a népszavazási kezdeményezést. Én ajánlok egy megoldást: tegyünk egy próbát, a Ház fogadja el a népszavazási kezdeményezést, engedje útjára, fogadja el ezt a törvényjavaslatot, ami ugye lezárja ezt a „Földet a gazdáknak!” Program árverési értékesítését, majd utána adja be a kormány az Alkotmánybíróságra, hogy ő úgy érzi, hogy okafogyottá vált a népszavazás, és az Alkotmánybíróság döntse el, ne a fideszes többség, hogy most okafogyott egy népszavazás, vagy sem. Ugyanis ez a törvényjavaslat, annak

ez az egy sora, amely azt írja, hogy az árveréseket megállítja ennek a programnak a keretében, az semmi, az közel nem azonos azzal, ami a népszavazási kezdeményezésben van, hogy megtiltja az állami termőföldek értékesítését. Ugyanis ha két hét múlva kitalálja a kormány, hogy most nem „Földet a gazdáknak!” Program lesz, hanem mondjuk, „Földet a nagybirtokosoknak!” Program lesz, akkor az egy másik program, annak a keretében bármikor folytatható lesz az árverés, ettől a törvénytől függetlenül. Én tehát úgy gondolom, hogy ezt mindenképpen meg kellene tenni, akkor lenne korrekt ugyanis az eljárásrend.

A másik, hogy mi annak idején is nem a semmiért kezdeményeztünk ez ellen népszavazást, akkor is mondtuk, hogy az egy szem vidékfejlesztési aktív eszköznek az ilyen típusú eladása semmiképp nem szolgálja a magyar nép érdekét, és én azt is megkérdedtem itt - éppen itt volt Rétvári államtitkár úr -, hogy például ki adott arra a Fidesznek felhatalmazást bármelyik választáson is, hogy ezt végrehajtsa. Szerintem senki. Ilyenről én egy sort nem olvastam egyetlenegy kormánypárti szóróanyagban sem, sőt ez ellen, az ilyen típusú értékesítéseknek még a látszata ellen is folyamatosan tiltakoztak ellenzékéből. Én vissza tudnék idézni különböző nagy gazdagyléseket, ahol az ellen tiltakoztak, merthogy állítólag földet akar valaki eladni - amúgy egyébként vásárlás történt, nem eladás, de most ez független attól, amit én mondok. Tehát erre semmilyen felhatalmazásuk nem volt - mert itt ugye azt fessegették, hogy nem elég felhatalmazás a 180 ezer aláírás; hát, sokkal több, mint amennyi a KDNP-nek volt arra, hogy bezárja vasárnap a boltokat egyébként. Ezek tehát azok az ügyek, ahol igenis meg kell kérdezni a népet, és nem csak azokban az ügyekben kell megkérdezni, amit mondjuk, a kormány vagy a kormányfő talál ki.

Hogy értse mindenki: annak a népszavazási kezdeményezésnek, amit egyébként megpróbálnak most ezzel a törvénnyel lezárni, pontosan ugyanaz a jogi státusza, mint hogyha az államfő vagy a kormányfő vagy maga a kormány nyújtotta volna be, ugyanis erről szól a népszavazási törvény, hogy népszavazás kezdeményezhető a kormány által, az államfő által, illetve 100 ezernél több érvényes aláírással. Én tehát nem gondolom, hogy itt bármin is lehetne vitatkozni, hogy annak most van-e relevanciája vagy nincs; ha lenne egy csöpp tisztesség a mostani kormányzatban - ami nyilván nincs -, akkor ez nem lenne kérdés.

A másik: a végrehajtásról, ha már úgyis vannak itt földalapos kollégák is. Folyamatosan az volt a mondanás, hogy ne verjük fel a helyiek az árakat - voltam nagyon sok árverésen, és ez meg is történt -, merthogy úgyis élhetnek az elővásárlási jogukkal. Tisztelt hölgyeim és uraim, tömegesen van probléma az elővásárlási jogoknál, ugyanis az NFA csak arra a földre adott ki például Veszprém megyében egy papírt az egyik érintettnek, hogy én a minisztériumot megkérdedtem, hogy vonatkozik-e ezekre a szerződéskötésekre a földtörvény, vagy itt valami különleges, úrból jött jogszabály a mérvadó. Énnekem a miniszter azt válaszolta, hogy ha hibátlan

a jognyilatkozat, akkor igenis a helyben lakó, tehát konkrétan a település területén lakó polgár előnyt élvez a 30 kilométerrel odébb lakó, de ott telephelyet létesített, árverésen nyertes vevővel szemben. A gyakorlat nem ez, ugyanis beadták a jognyilatkozatokat - én beszéltem erről a kamara elnökével, ő állítja, hogy az nem került ráírásra, hogy „magyar állampolgár”, itt van nálam olyan jognyilatkozat egyébként, amin rajta van, és őt is elutasították. Ennyit írt vissza a reklamálásra az NFA, miután már be is jegyezte a földhivatal a földet -ugyanis nem jelzi az NFA a földhivatalnak, hogy rájegyzés történt, hanem önhatalmúlag eldönti, és átadja a földhivatalnak bejegyzésre -, ennyi érkezett az NFA-tól: az ön által az ilyen és ilyen helyrajzi számú ingatlanra vonatkozóan tett elfogadó nyilatkozat kapcsán tájékoztatom, hogy nem tudta megelőzni a szerződés szerinti vevőt. De miért nem?

En nem hiszem, hogy ennyire hülyének kell nézni az összes magyar helyben lakó gazdát - itt folyamatosan erről hallottunk, hogy micsoda csúcscsúper dolog ez, meg hogy így segítik, úgy segítik a helyben gazdálkodókat -, ennél ők többet érdemelnek. Ugyanis értsék már meg végre: azzal nem lehet játszani, hogy nem szólok, és akkor bejegyeztetem, mert ebből perek tömegei lesznek, mert megmondtuk, mi fogunk komoly jogi segítséget adni ehhez, hogy az NFA az összes ilyen pert elvessze, még akkor is például, hogyha valaki nem írta oda, hogy „magyar állampolgár”. Ugyanis a hivataloknál vannak olyan szabályok például a közigazgatási szabályok között, hogy ilyeneket nem is kellene bekérni, mert ha beadja valaki a személyi igazolvány-számát vagy a személyi számát - mindegy, a személyi igazolvány-számát -, akkor a hivataloknak egymás között kellene rendezniük azt, hogy most ki kicsoda, hogyha ilyen vita van. De én nem gondolom, hogy itt erről van szó. Itt egyszerűen arról van szó, hogy megnyerették a csókosokkal a földeket, majd nem hajlandóak tudomásul venni, hogy azt más is megvehetné, többek között például külföldiekkel is.

Mi volt itt a nagy szöveg? Hogy majd megnézzük, hogy hány külföldi vesz itt földet, majd kíváncsiak leszünk, mert ha ezt alkalmazza az NFA, ezt a joggyakorlatot, akkor az összest, ugyanis ott is történtek helyben lakóktól rájegyzések. De egyszerűen az is elképesztő, hogy ugyan a törvényben benne van, hogy értesíteni kellene a jognyilatkozatot adót, megvan az is, hogy mennyi idő alatt, és gyakorlatilag semmit nem kapnak, semmit. Várják, hogy reagáljanak a jognyilatkozatra, közben megtudják a földhivaltól, hogy bejegyezték az árverésen nyertes névre a földet. En nem hiszem, hogy ezt ilyen lazán kellene kezelni, mert ebből óriási probléma lesz, és óriási viták vannak, és általában a ténylegesen helyben lakókkal szemben követik el ezeket az óriási hibákat.

A másik, amiből óriási probléma keletkezik, a bérleti díjak. Az NFA nem értesíti a jelenlegi használatot, akivel ő volt eddig szerződésben, hogy ki a vevő, nem szedte be a díjakat erre az évre, legalábbis a mai napig nem kapta meg senki a számlát, ráadásul elterjedt egy olyan gyakorlat, amit én most azért mondok el, hogy mindenki véssze az agyába, hogy mekkora

káosz alakult ki ebben a történetben, nemcsak azzal, hogy egyáltalán nekiálltak ennek, hanem a végrehajtásban is, hogy megjelentek a 200 ezer forintos bérleti díjak, igények hektáronként - ugye azért azt nem gondolja senki, hogy az normális? -, úgy, hogy nincsen mellécsatolva szakértői vélemény.

(17.40)

Ugye, ez elvileg semmis. Na de a jogszabály úgy van megcsinálva, hogy függetlenül attól, hogy nincsen szakértői vélemény, a mostani használó nem reagálja le 15 napon belül, és nem megy bíróságra, akkor ki kell neki fizetni a 200 ezer forintos bérleti díjat. És állítólag ezt valaki kormányközeli jogász találta így ki, hogy ezt így kell csinálni, mert nyilván egyetlen szakértő nem írná le sehol, hogy 200 ezer forintos bérleti díj legyen. Ez megint arra van, hogy beígérték, hogy majd meghozzák a jogszabályt, hogy megemelhetők a bérleti díjak - ami egyébként szerintünk alkotmányellenes, visszamenőlegesen beavatkozik kétoldalú jogviszonyba -, majd utána, miután látszik, hogy ez nem nagyon sikerül, ezért így akarják kijátszani, hogy a saját szabályrendszerüket nem tartják be. Ebből megint óriási probléma lesz, már szeretném most jelezni, ugyanis senkinek nincs arra szüksége, főleg nem a lakosságnak, aki majd az élelmiszereket drágábban fogja megkapni azért, mert egy olyan közbülső szereplői kört hoztak be ebbe a rendszerbe, amelyik majd 25-30 évig nem tudja birtokba venni a földjét, szerintem nem is akarja a 200 ezer forintos bérleti díj mellett, ugyanis 200 ezer forint haszon nagyon-nagyon jó gazdálkodási környezetben jön csak ki a területekből. Tehát én azt gondolom, hogy ezeken az ügyeken nem lehet csak úgy átlépni. És az a vicc, hogy nekem mást ír vissza egy miniszter, mint amit csinál a hivatala. Tehát ezt nem kellene.

A másik, hogy vesz az NFA földet, ugye, mondta az államtitkár úr. Hát vett, igen, Nagyesztergáron is. Egyébként arról az ügyről nem fogok leszállni, ha nagyon unják, főleg Pintér úr meg Polt úr, akik egymásnak ellentmondó válaszokat adnak az írásbeli kérdéseimre, mert arra azért nincsen épeszű magyarázat, államtitkár úr, hogy 1998-ban egy árverésen 3 millióért eladott területet, 10 hektárt 2014-ben elővásárlási joggal élve 11 millióért visszaveszünk, majd visszaadjuk ugyanannak bérbe, akitől visszavettük. Ugye, azért ez nem egy tipikus eset. És amikor leírják nekem, hogy nem akarnak nyomozni, mert az NFA végeztetett értébecslést - tudják, hogy a Sukoróperben ezért akarják becsukni az érintetteket, a saját értébecslés megtámadása miatt? Most egyszer lehet, egyszer nem lehet? De nem az a baj, én pontosan tudtam, hogy volt kirendelve igazságügyi szakértő, és azt is tudtam, hogy mit írt le, mert jól ismerem, sejtette velem, hogy mi a probléma. Megkértem a minisztert, hogy akkor adja már ki nekem ezt a szakértői anyagot, mert én értek hozzá, hátha tudnék vele valamit kezdeni. Visszaírt, hogy nekem ahhoz semmi közöm. De volt olyan szerencsém, hogy a legfőbb ügyész úr meg leírta, hogy mit írt le a szakértő. Csak 6 milliót bukott az állam, államtitkár úr, ezen az egy

szem piti ügyleten, 6 milliót. Ugyanis 4,9 milliós árat írt le. És ennek ellenére még mindig nem akarnak nyomozni. Most újra leírtam, sőt csatoltam ugyanabból a térségből a most NFA által kirakott földeket, amelyek ki vannak függesztve, nem egymilliós hektáronkénti legelőár van, hanem 200 ezer forintos, eladásban. Ha azt veszem alapul, akkor nem 6 milliót bukkott az állam, hanem 9-et. Na most, én elhiszem, hogy vannak nagyon jó barátok, és hogy kicsiben is szeretnek lopni az urak, nemcsak nagyban, nem csak milliárdokat, de ezt legalább érte a nép, hogy hogyan zajlik ez az egész. Ilyet nem lehet csinálni, nincs ilyen, tehát ilyen elővásárlási joggal ne éljenek, ahol az adófizető polgár bukik rajta, valakinek a zsebébe meg sok pénz megy be!

És akkor még egy probléma van. Leírja a szakértő - hál' istennek, a legfőbb ügyész úr nagyon közlékeny volt, úgyhogy most újra kikértem a szakértői véleményt, mert ki tudja, még mit találok benne -, hogy nagyon nehéz volt a szakértő dolga, állami földterületről van szó, és bérbe van adva, mert csak összehasonlító adatokból tudott kiindulni, ugyanis évek óta nem volt művelve, és egy elhanyagolt terület. Na most, én visszakérdeztem Pintér úrra, hogy a rendőrség tett-e jelzést például az NFA-nak, miután egy ilyen szakértői vélemény van a kezében, vagy tett-e például az MVH-nak, hogy akkor vonja már vissza az európai uniós támogatásokat, és indítson el csalásellenes vizsgálatot. Na most, ez így nem fog működni! Tehát ez a világ egy gusztustalan, mocskos világ, és ez nem a parasztot segíti, ez a csókosokat segíti, ahogy a Hortobágyon is a csókosokat segíti - éppen ma tettem büntető feljelentést természetkárosítás, környezetkárosítás, hűtlen kezelés és hanyag kezelés ügyében. Nem kellett másra hivatkoznom, mint három helyszíni bejárásra, amit szerencsére dokumentáltam írásbeli kérdéssel meg fotókkal, három ízben az elmúlt másfél év alatt, illetve egy Kehi-anyaggal, amiben világosan leírták, hogy a nemzeti park ügy hagyott figyelmen kívül mindent csak azért, hogy azok nyerhessenek, akiket ő akart, hogy annak igazából büntetőjogi következménye kell hogy legyen. Mert benne van, hogy mindenki szinte a nyertesek közül hamis adatokat szolgáltatott, büntetőjogi felelősség tudatában. Nem tudom, hogy hány büntetőeljárást indított az NFA. Három esetben lakcímcsalás miatt most már megvan a vádemelés, nem tudom, majd mi lesz a vége. Piti ügy, de azért azt érzik, ugye, hogy csalással megszerzett földterületre vettek föl helyenként hektáronként 150-200 ezer forintos uniós támogatást? Ez, én nem hiszem, hogy hiányzik.

Viszont, ami hiányzik, hogy olyan bizonytalanság kerekedett a földpiacon - a zárszámadásnál erről is beszéltem -, hogy egyszerűen senki nem akar beruházni, aki normális termelő, mert fél, nem tudja, mire ruház be, mert nem tudja, milyen szabályrendszerben fog működni. Na most, így ezek a törvények nem érnek semmit, ezekkel mi nem segítünk semmit. Nem is beszélve arról, hogy a szövegezésüket nem tudom, melyik ötvenes évekből könyvekből nézték, vagy lehet, hogy még régebbiből, inkább Németország harmincas éveiből. Ezt nem kellene,

tehát én azt hiszem, hogy vissza kellene kanyarodni most már az ép ész politikájához, és nem tönkretenni azt, aki még dolgozni akar, és segíteni, aki ténylegesen dolgozni akar, és nem kellene odaadni bérbe, mondjuk, Kaskantyún a hodály melletti területet egy három faluval odébb lakó juhásznak, hanem ott kellene hagyni annak, aki eddig ezt művelte. Meg ott kellett volna a Hortobágyon is hagyni azoknak, akik eddig ezt művelték.

Államtitkár úr, lehet, hogy nem fogja senki komolyan venni a törvényszék ítéletét vagy határozatát, ami nem ítélet, csak egy felfüggesztő határozat, de azért azt ugye elismeri, hogy az elég súlyos leírás, hogy az egész földbérbeadási gyakorlat sérti az ENSZ korrupcióellenes intézményét? Ilyet még nem nagyon írt ám le magyar bíróság! Azért azon el kellene gondolkodni, ez miért van. Egyébként én pontosan tudom: az egész úgy lett megcsinálva, 40 százaléknyi pofaponttal, hogy azt hoznak ki győztesnek, akit akarnak, majd utána még ezzel szemben jogorvoslat nincs. Ilyen jogállamban nincsen, államtitkár úr!

Tehát ez az egész földbiznisz, úgy, ahogy van, egy fertő, egy posvány; egy a szerencse, hogy legalább tovább nem akarják folytatni. Egyébként én azt gondolom, hogy elkezdni se kellett volna. Világosan megmondtuk, hogy ennek a földnek nem az a lényege, hogy ezt gázszerelők, tetőfedők, egyéb, aranykalászos tanfolyamot elvégzett emberek kezébe adják. Én megkérdeztem itt a Ház falai között a miniszterelnököt, aláfeküdne-e egy aranyzikés sebész késének. Mert az tudja, mit jelentene? Hogy két nap alatt kiképezik szívsebészetre. Ugyanis, aki két nap alatt csak a pénzéért mezőgazdasági végzettséget igazoló papírt kap, az óriási bünt követ el, aki ezt kiadja, meg az is, aki ezt a jogszabályi környezetet meghagyja. Ugyanolyan élő organizmus a föld, mint bármi más, ha azt egyszer tönkreteszik, többet nem lesz belőle semmi. Így történt Kishantoson.

És meg kell említenem azt az embert, akit tegnap temettünk el, biztos, hogy volt köze ennek az ügynek 66 éves korában a halálához, a Bolye Ferinek, aki a harcosa volt Kishantosnak, megcsinálta... (Dr. Bitay Márton Örs: Komolyan?) - igen - ...megcsinálta az egész népfőiskolai rendszert, majd tönkretették egy szem tollvonással, mert ugyan le volt írva, hogy egy évig nem lehet kivonni a biológiai művelésből, meg nem lehet vegyszerezni, két hét múlva fölszántották meg bevegyszerezték. Felelőségre vontak ezért valakit, államtitkár úr? Nem gondolom. És pont ennek az ügynek a kapcsán hozta a bíróság, amit hozott. És ne tévedjenek, mindig arra hivatkoznak, hogy lejárt szerződésekről volt szó, és miért nem készültek rá. Ők ugyanúgy pályáztak, húszéves biogazdálkodási gyakorlattal egy biogazdálkodás alatt álló 400 hektáros területre. És annak örültek, hogy ez most tíz emberé lett. Tíz ember tette tönkre húsz év munkáját, amit dán meg francia példák alapján csináltunk, és a fél világ a csodájára járt. Meg kell nézni, mi van ott most, mekkora parlagfű volt a kukoricában, meg milyen gyomos volt a kukorica. De még azzal se foglalkoznak, hogy legalább a látszatra úgy adjanak, hogy ugyanolyan szintű legalább a művelés.

Tehát azok a kóklerek, akiknek most tömegével osztogatták ki a földeket, akik között még olyan is volt, mint a Mészáros Lőrinc, aki azt se vette észre, hogy már száz hektárral túl van a liciten, és neki nem számít 60 millió forint. 60 millió forint nagyon-nagyon sok pénz, nagyon sok tisztességes parasztembernek, ha lett volna 60 milliója, valószínűleg vett volna földet. Ő meg azt se veszi észre, hogy 60 milliót bukik a bánatpénzen, mert túllicitálja magát. Hát micsoda ország ez? Helikopterrel röpködnek az állami vezetők... Egyébként nem ártott volna nekik néha, amikor még volt permetező helikopter, most már nincsen, mert onnan nagyon jól lehetett látni, főleg a belvizes területeket. Csak itt nem erről volt szó.

(17.50)

Úgyhogy, államtitkár úr, ne legyenek ilyen büszkék erre! Ne legyenek ilyen büszkék, hogy ilyen szövegezésű határozatokat hoznak! Lehet, hogy ebben most - elmondja a számokat - 30 ezer ember jól járt; szerintem közel 10 millió meg rosszul, ugyanis azt az utolsó eszközt vonták ki a rendszerből, amivel normális világot lehetett volna teremteni. Le van írva benne, hogy azért kezdték el, mert a 80:20; most hogy képviselőtársam lett Mezőhegyes kormánybiztos, akkor legalább annyit írjanak már le, hogy 80 helyett 79,5 meg 20,5, mert pont félszázaléknyi terület Mezőhegyes, amin belátták, hogy megszűnne 400 munkahely, ha szétvertek volna egy normálisan működő céget. Tudja, hány ilyen vertek szét, amik nem állami tulajdonú területeken voltak? Csak azért vertek szét, mert még két évig hátralévő bérleti szerződésük van, és nem adnak nekik fejlesztési pénzt a bankok. Biztos, hogy ez volt a cél?

Nem tudom, olvasta-e azt a stratégiát, amit kitétek a honlapra, a következő 50 év élelmiszerstratégiáját. Abba beleírtak 9 millió disznót. Ki a franc fog itt 9 millió disznót tartani, ha mindenki alól kirántják a termelőeszközt?! Nemhogy kilencet, ketőt se! Ki fog fejőstehenet tartani, ha 1300 vagy 1800 hektárban maximálják a területeket? Minden kutatás arról szól, hogy azért jó a koncentráltabb termelés, mert lényegesen kisebb a környezetterhelése, mert feleakkora állatlétszámmal, feleakkora takarmányfelhasználással meg üvegházhatásúgáz-kibocsátással állítanak elő ugyanakkora produktumot, ezt a világon bebizonyították. Ötven évvel ezelőtt volt 2 ezer liter egy tehén átlaga, most meg 12 ezer. Az a tehén nem eszik most se többet, mint 50 évvel ezelőtt, meg nem is csinál mást; most nem mondom itt a falak között, hogy még mit csinál; büfög vissza, mondjuk, mert kérődző, na de az is üvegházhatású gáz, csak mondom.

Tehát erre azért nagyon figyelni kellene, államtitkár úr! Ne tegyenek már mindent tönkre! Legyenek bátrak! Engedjék el a népszavazást, legalább kiderül, hogy igazak-e azok a felmérések, amik 80 százalékos többséget mutattak ennek az elutasítására! Úgyis tudják, hogy mindegy, mennyi ember megy el, mert úgyis az számít politikailag, hogy mennyi a többség; ebben biztos, hogy óriási többség lenne, ugyanis ezt láttuk, csak az aláíráshoz persze az is

kell, hogy ne kelljen félni az embereknek, mert tőlünk senkinek nem kellett félnie, de itt olyan félelem van, amit el nem tudnak képzelni. Ki kell majd egyszer próbálni áruhában, mint István király; vagy nem István király, hanem Mátyás király, bocsánat.

Úgyhogy természetesen nem támogatjuk egyik javaslatot sem, azt gondolom, ez ezek után nem meglepő. De én azt is kérem, hogy legalább ezt a bohózatot fejezzék be, hogy egyszerre hoznak országgyűlési határozatot meg ugyanazt a törvényt, amit az szabályoz. Ilyet nem kellene csinálni, mert a parlament komolyságát és a fideszes képviselőtársaim komolyságát is megkérdőjelezi, ha ezt hagyják, mert azért ez nem normális világ!

A másik: még gondolják meg, tiltakozzanak, önök tiltakozzanak ez ellen a pénzfelhasználás ellen, ami ugyan szépen le van írva, hogy így majd mindenkinek jut belőle; nem jut abból senkinek-seminek, abból megint lesz majd két-három stadion - legalább ki merik fütyülni a miniszterelnököt -, de egyébként semmi nem lesz, különben meg másra nem, ja, meg kisvasút Felcsútra, mondjuk, igaz, az uniós, de majd kíváncsi leszek, hogy mit mondanak rá. Egyébként vannak itt mai hírek megint, hogy milyen projektek nyertek itt meg hogyan, majd azért erre is figyelni kellene.

A másik meg nyilván, hogy ilyenfajta jogsértést, mint amit az NFA csinál, hogy nem értesíti ki a jognyilatkozatokat tevőket, magyarul: tesz a parasztok fejére, azért ezt nem kellene csinálni! Legalább vegyék már őket emberszámba, meg vegyék komolyan!

Még van idő, egyébként nem lenne muszáj szavazásra vinni ezeket a törvényeket. De a másik: ha tényleg bátrak, akkor engedjék el a népszavazást, adják be ezt a törvényt, amit elfogadnak - mert nyilván elfogadják, mert az feles törvény, hogy lezárnak egy ügyet -, aztán menjünk be az Alkotmánybíróságba, és nézzük meg, hogy kinek van igaz! Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Sallai R. Benedek tapsol.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Ön kérdezett, én válaszoltam, hogy a képviseletet elláthatja-e Bitay államtitkár úr. Szeretném fölolvasni a miniszterelnök-helyettes úr átiratát Kövér László úr részére: „Kövér László úr részére, az Országgyűlés elnöke, Budapest. Tisztelt Elnök Úr! Tájékoztatom, hogy a „Földet a gazdáknak!” Programról szóló H/12232. számú országgyűlési határozati javaslat parlamenti tárgyalásán a kormány képviseletét a földművelésügyi miniszter is ellátja. Budapest, 2016. X. 10. Tisztelettel: dr. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes.” Köszönöm szépen. *(Gögös Zoltán: Köszönöm szépen.)*

Most pedig a KDNP képviselőcsoportjának vezérszónoklatára kerül sor. Megadom a szót Földi László képviselő úrnak. Parancsoljon, képviselő úr!

FÖLDI LÁSZLÓ, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Államtitkár Úr! „Persze hogy nem figyel oda, hiszen nem az övé!” Ez volt a válasza egy idős parasztembernek arra, hogy aratás idején az egyik ismerőse nem gondosan for-

dult meg a géppel a táblán, s emiatt a termés egy picit része lábom maradt. Több mint 30 évvel ezelőtt halottam ezt a történetet, de még mindig fülemben cseng a sommás magyarázat.

Persze hogy nem figyel rá, nem az övé - ez az egyszerű igazság vezérelte a kormányoldalt, amikor a borítékolható, bár intenzitásukban mégis meglepő, nemtelen ellenzéki támadásokkal bátran szembenézve meghirdette a „Földet a gazdáknak!” elnevezésű állami földértékesítési programot, azt a programot, amelyhez hasonló, amelyhez fogható jelentőségű Magyarországon csak a múlt történelmi távlatú messzeségében lelhető fel.

A kommunizmus kollektivizáló örületének máig ható következménye, hogy a köztulajdon mindenkié, tehát úgy igazán senki nem érzi azt magáénak. Mindannyian tudjuk, az idősebbek még emlékeznek is rá, hogy a tévesztés, a nagybirtokrendszer erőszakos kiépítése, a magyar parasztság tervszerű, aljas kifosztása olyan virágzó kiscgazdaságokat tett tönkre, amelyek a világháború előtt kemény munkával komoly sikereket, magas termelékenységet értek el.

Ennek a múltnak a terhe nyomta a rendszerváltás utáni kormányok agrárpolitikával foglalkozó döntéshozóinak vállát, amikor megpróbálták újra felépíteni a magyar birtokszerkezetet. Sajnos, a kommunisták utódpártjaiból verbuvált, nagybirtokpárti szocialisták és a mezőgazdasághoz mit sem értő, idealista, nagyvárosi liberálisok kormányzóvetségei a létező legrosszabb megoldást választották. A piac és a pénzvilág ezerszer megcáfolt mindenhatóságába vetett vakhitüket követve nem azoknak adták a földet, akik megművelik, hanem azoknak, akik spekulálni akarnak vele.

Ezen változtatott a 2010-ben elsöprő többséggel döntéshozói szerepbe emelt nemzeti oldal polgári kormánya, amely a fejről a talpára állította a rendszert, és a „Földet a gazdáknak!” Program meghirdetésével azt az évszázados elvet akarta, akarja átültetni a gyakorlatba, hogy a föld legyen azé, aki megműveli: a családi gazdaságoké, amelyek birtokszerkezeti arányát 80 százalékra kívánjuk felemelni. Ők azok a magyar parasztemberek, akik inkább kétszer kerülnek azzal a géppel, de termést nem hagynak lábom, odafigyelnek, mert övék a föld, övék a magyar föld, amelyet ezzel a programmal hazai tulajdonban tartunk, dacára annak, hogy 2014 májusában lejárt a külföldiek földvásárlási moratóriuma. Történelmi eredményeket értünk el, s mindezt ráadásul a brüsszeli bürokrácia és a földkérdésben politikai menekülésének utolsó szalmaszálát látó, nagytőkét pártoló baloldali ellenzék erős ellenszelében. Okunk és jogunk van tehát összefoglalni a program eredményeit.

Az Országgyűlés által most tárgyalt három javaslat lezárja ezt a földértékesítési programot. A T/12230. számú törvényjavaslat lehetővé teszi, hogy az NFA-ba tartozó földterületek hasznosításából befolyt összeg az államadósság csökkentésére is felhasználható legyen. A T/12231. számú törvényjavaslat deklarálja a „Földet a gazdáknak!” Program jóváhagyását és a program keretében zajló árverések lezárását. A H/12232. számú határozati javaslatban az Országgyűlés felkéri a kormányt az állami tulaj-

donú termőföldek árveréseinek lezárására és az árverésekből befolyt bevétel teljes összegének az államadósság csökkentésére való felhasználására.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! A „Földet a gazdáknak!” Program több mint árverések, sikeres tranzakciók sorozata. Olyan jelentőségű intézkedéssorozat, amely közvetlenül vagy közvetve minden magyar állampolgár sorsának alakulásában meghatározó jelentőséggel bír.

(18.00)

Sokan talán még a törvényhozásnak ebben a díszes termében sem mérik fel annak fontosságát, hogy a magyar földet tisztességes áron, nyílt árverésben olyan magyar parasztemberek gondjaira bíztuk, akik ott laknak, ahol új tulajdonuk van, az a föld, amit nem csupán pályázati kötelezettségből vagy üzleti érdekből, hanem tisztességből és becsületből sem fognak parlagon hagyni.

Tudom, hogy sokan mindennapi közéletünk vitáinak nagyvárosi kocsmazajától nem hallják meg ezt az örömhírt vagy nem ismerik fel a jelentőségét. Ahogyan egy találó mondás tartja: a kukoricatábla közepén állva nem látszik a határ. Ezért fontos, hogy itt az Országgyűlés széles nyilvánossága előtt zajló ülésen módunk nyílik megvitatni a „Földet a gazdáknak!” Program eredményeit.

A befolyt bevételeket közcélokra használjuk, egyebek mellett az államadósság csökkentésére, végső soron tehát minden magyar állampolgár üdvére fordítjuk. Ez az igazság, vagy ha úgy tetszik, ez a történelmi igazságtétel, amely reményt ad a magyar vidék életben tartására és fellendítésére.

A KDNP frakciója támogatja mind a határozati javaslat, mind pedig a két törvénytervezet elfogadását, és kérem, tegyék ezt önök is. Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Dr. Bitay Márton Örs tapsol.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A Jobbik képviselőcsoportjának vezérszónoka Magyar Zoltán képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr, ön é a szó.

MAGYAR ZOLTÁN, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Államtitkár Úr! Elképesztő volt itt az expozéban végighallgatni ezt a sok csodát, amit műveltek itt az állami földterülettel. Régen hallottam ennyire sűrűn ennyi csúsztatást és hazugságot, úgyhogy ezt mindenképpen érdemes volt megemlítenem.

Kezdte azzal, hogy az NFA-törvényt megszavazta a Magyar Országgyűlés többsége, a szocialista frakció kivételével mindenki annak idején, ha jól emlékszem, 2010-ben. Ez valóban így volt, de ezt úgy beállítani, mint az állami földprivatizáció alapját, azért így elég erős csúsztatás. Akkor az érintettek a kormány részéről egyetlenegy szóval nem említették, hogy egyébként ki fogják használni az NFA-törvény azon kiskapuját, hogy önök nem fogadták el a Jobbik akkori módosítóját, aminek elfogadása esetén a mostani földprivatizáció nem történhetett volna meg, ugyanis akkor Varga Géza képviselőtársammal je-

gyeztünk egy olyan módosító indítványt, ami éppen ezt a folyamatot megtiltotta volna. Akkor indokolás-képpen azt a szóbeli választ kaptuk az előterjesztőtől, hogy azért felesleges elfogadni a Jobbik ezen módosító indítványát, mert egyáltalán nincs ilyen szándéka a magyar kormánynak, hogy képzeljük mi azt, hogy majd éppen a Fidesz-KDNP-kormány fogja eladni az állami földeket, amely egyébként mindig is az állami földek vásárlásában volt érdekelt, és azt szeretné, ha a magyar állam nagyobb részt tudna vállalni a vidéki élet alakításában, és hát milyen más eszközzel lehet a legegyszerűbben ezt megtenni, mint éppen egyébként az állami tulajdon, az állami szövetvállalás növelésével.

Nem az, hogy nem volt arról szó, hogy eladják az állami földeket, hanem éppen az ellenkezőjéről volt szó. Számptalan gazdademónstráción, jó néhány szakmai rendezvényen a kormány legkülönbözőbb szintjeiről hangzott el az, hogy az állami szerepvállalást növelni kell ezen a területen.

A számok mögött, amiket elmondott államtitkár úr, azért a valóságot is meg kell látni. Amiket elmondott, nyilvánvalóan tényszerűek, nem fog itt a számokkal ilyen módon trükközni és hamis adatokat állítani, azonban pont a lényeg nem derült ki ezekből a számokból. (Dr. Bitay Márton Örs közbeszól.) Ezt azért még én sem feltételezem államtitkár úrról.

Hiszen ha megnézzük a másik oldalról, ha megnézzük azt, hogy a sok kicsi, diribdarab földet leszámitva a nagy zsiros falatokat kik szerezték meg és milyen kapcsolatban állnak ezek a szereplők helyi vagy éppen országos kormányzati szereplőkkel, akkor már egészen más képet kapunk, és azt látjuk, hogy a nagy darab földek, az értékes földterületek bizony egy nagyon szűk, jól behatárolható, kormányközeli kör kezébe kerültek. Így persze a néhány hektáros földekkel statisztikai értelemben megjavítva már egészen máshogy hangzik, amit előadott államtitkár úr.

Az pedig, hogy ki és miért kérte az állami földek eladását, erről is beszélgettünk itt már a Ház falai között. Számomra az, hogy az agrárkamara vagy a Magosz mit kér a kormánytól, sok mindent jelent, de azt semmiképpen nem, hogy a magyar gazdatársadalom kérte volna. Egy néhány százalékos részvétellel megválasztott agrárkamara és egy olyan Magosz, amelynek a vezetői zsiros pozíciókban ücsörögnek az önkormányzatok, és már réges-régen elfelejtették a gazda-érdekképviseletet, az ő véleményüknél, amely nyilvánvalóan nem maguktól jött, hanem kormányzati oldalról sugalmazott vélemény, én egyáltalán nem tennék egyenlőségjelet a gazdatársadalom és közöttük.

A magyar emberek véleményét pedig, államtitkár úr, ismerjük ezen a területen. Több közvélemény-kutató cég adatai alapján - mindhárom nagyobb ellenzéki frakció szavazótáboráról beszélek - bőven 80 százalék fölött van azok aránya, akik az állami földeladásokat elítélték, és nem szerették volna, ha megtörténik. Még a Fidesz-szavazók körében is 85 százalék körül van azoknak a száma, akik azt mondták, hogy ez egy elítélendő cselekedet volt. Tehát az emberek véleményét ilyen formában ismerjük.

De ha ön egy közvélemény-kutatást mégsem tekint eléggé hiteles forrásnak, akkor pedig érdemes lett volna tényleg elgondolkodni azon, hogy ezt a népszavazási kezdeményezést, amit Gógös Zoltán jegyez, tényleg érdemes lenne talán továbbengedni, és akkor kapnánk egy valós számot arra vonatkozóan, hogy mi is az emberek véleménye erről. Persze az eredményesség-érvényesség ott is azért kérdéses lenne, hiszen az 50 százalékot láthatóan még egy olyan népszavazás sem tudta megugrani, amire közel 20 milliárd forintot költöttek, és amelynek kampánya gőzerővel zajlott az elmúlt félévben. Most nem azt elítélve, hanem összehasonlítva egy esetleges ellenzéki népszavazással említettem csak a számokat.

Érdekes ellentmondás alakul ki itt folyamatosan azzal kapcsolatban, hogy most az állam által eladott területek nagysága most sok vagy kevés. Az ország össztermőföldjeinek talán 4 százalékáról beszélünk, amit, ha úgy tartja kedve államtitkár úrnak, akkor valami örületesen nagy tettek és hatalmas jótéteménynek állít be, amit a magyar gazdatársadalom megmentése és felemelése irányába tettek, ha pedig úgy látja kedve és azt tartja hasznosabbnak, akkor pedig egy pitiáner, az összterülethez képest minimális termőföldről beszél, ami teljesen feleslegesen izgatja fel az ellenzéki képviselőket. Tehát ezt is nagyon ügyesen forgatja attól függően, hogy miről beszélünk vagy mi éppen az ön érdeke.

Pedig ez a terület, elvonatkoztatva attól, hogy sok vagy kevés, arra mindenképpen elegendő lett volna, hogy érdemi munkahelyteremtést indítsunk el ezeken a területeken. Elég lett volna arra, hogy az önkormányzatok által leírt nemzeti vidékstratégiában megfogalmazott gondolatokat megtestesítse, azaz hogy szociális földprogramot indítson belőle a kormány. Ezt sem én találtam ki, ez is 2010 környékéből még kormányzati padosorokból érkező javaslat volt, amelyet a Jobbik is a magáénak vél és támogatott volna. Vagy hol van már az a demográfiai célprogram, amit szintén az állami földterületekre alapozva akartak elindítani? Már a nevét is kerülnek, pedig, még egyszer mondom, a nemzeti vidékstratégiában fontos, hangsúlyos szempont volt, lett volna.

De hol vannak az önkormányzatok igényei? Ott tartunk, hogy jobbikos képviselőket - nemcsak engem, jó néhány képviselőtársam elmondja ezeket a történeteket - kerestek meg fideszes önkormányzatok arra vonatkozóan, hogy próbáljunk meg már lobbizni önöknel az irányba, hogy az ő munkahelyteremtési programjaikhoz állami földet tudjanak vásárolni. Önök ezt a lehetőséget - nem kell mondanom, államtitkár úr jobban tudja, mint én - teljes mértékben elzárták az önkormányzatok elől, mind a jelenlegi igények, mind pedig a jövőbeni igények ilyen módon elég nehezen lesznek kielégíthetők. Pedig mi mást is szolgálhatna ennél tisztességesebb célt egy állami földterület, mint hogy az önkormányzatokkal összhangban egy helyi munkahelyteremtési program alapjait fektethetnénk le ezekkel a földterületekkel?

Én is rendkívül aggályosnak tartom azt, hogy a befolyt összeget bármilyen más célra költsük el, nem pedig a vidék felzárkóztatására. Ha már eladták ezt a földterületet, akkor én is úgy gondolom, hogy ezt

kifejezetten a vidék fejlesztésére kellene fordítani. Egy normális országban a földművelésügyi miniszter meg államtitkár is azonnal lemondana, ha azt nem tudná elérni, hogy egy ilyen összeget - tényleg hatalmas összegről van szó -, egy ilyen pénzösszeget kiszivattyúznak a vidékről, és azt nem ugyanott költik el, nem vidékfejlesztési célokra. Ez a teljes önfeladása a tárcának, én ezt tényleg elfogadhatatlannak tartom.

További árverések nem lesznek - hangzott el az ígéret, a ma tárgyalt törvény is ezt tartalmazza. Lehet, hogy nem lesznek árverések, ellenben már most lazítják vagy lazítani próbálják a jelenlegi szabályozást, hogy már ne csak 3 hektár alatt lehessen így pályázat nélkül vagy nyilvános pályázat nélkül az állami földterületeket értékesíteni, hanem ezt szeretnék már 5 hektárra emelni. Úgy tudom, a Fidesz-frakcióülésein erről talán elvi döntés is született már.

(18.10)

Tehát szó nincs arról, hogy valójában az állami földterületeknek az értékesítése megállt volna, csak egy más módszerrel, egy még nehezebben ellenőrizhető módon, de már most lazított keretek irányába elmozdulva igyekeznek fenntartani a földeladási folyamatot.

Strómanok kérdése: államtitkár úr, nagyon szép és jó lett volna egyébként a földeladás abból a szempontból, amit önök felvázoltak célként, ha mondjuk, például a strómanrendszert időben kiszűrték volna, és valóban azon értékek mellett, valóban azon birtokpolitikai irányelvek mentén történtek volna az értékesítések, amit megfogalmaztak itt rendre az elmúlt másfél év alatt, azonban ez a rendszer nem-hogy kizárta volna a strómanokat, hanem kifejezetten rejtve maradnak. Ahány esetben gyanúnk volt és az megalapozott, azt jeleztük, mondjuk, az ügyészség felé, akkor rendre az a válasz érkezik, többoldalas válasz, de gyakorlatilag két mondatban lefordítható a lényege: nincs rá emberük, és nem értenek amúgy a földjogi kérdésekhez, és nem is kívánnak ezzel foglalkozni.

Említettük már, hogy mi lesz, a földbérletekről is szó volt... - ugyan mondhatja államtitkár úr, hogy mivel a földterületek nagy része elkelt, ezért ez már egy nem aktuális probléma, mi azért igencsak kíváncsiak lennénk arra, hogy a nagy ígéreteket betartják-e, és addig, amíg ezek a területek az állami földbérleti pályázat keretében hasznosultak, betartották-e a bérlők a jogszabályokat. Kaphat-e a Magyar Országgyűlés erre vonatkozóan egy hiteles tájékoztatást, vagy akár a Mezőgazdasági bizottság? tehát ezzel kapcsolatban is nagyon nagyokat hallgatnak folyamatosan.

Én is elképesztőnek tartom a kétharmados kérdéskört. Világosan elmondták azt is az NFA-törvény megszavazásakor, hogy egyes részei azért sarkalatosak, mert ezek olyan horderejű döntések, részben Alaptörvényből fakadó rendelkezések, amelyek megváltoztatásához komoly felhatalmazás kell, és ezt sarkalatosággal kívánják megadni, biztosítani. Maximálisan egyetértettünk, nem véletlenül szavaztuk

meg, most pedig az egyik legfontosabb paragrafusát, mégpedig azt, hogy mire is lehet elkölteni a befolyt összeget, igyekeznek egy ócska trükkel feles törvényben szabályozni. Egészen nyilvánvaló, hogy ez nem fog megfelelni, és ha tisztességes döntés születik, mert nyilvánvalóan, ha ez így marad és köztársasági elnök úr is aláírja, akkor az ellenzék az Alkotmánybírósághoz fog fordulni, és elvárjuk, hogy olyan döntés születessen, ami megfelel egyébként az Alaptörvénynek, és ami, biztos vagyok benne, hogy azt kell hogy kimondja, hogy ezt sarkalatos törvényben lehet csak módosítani.

Elhangzott itt KDNP-s képviselőtársam szájából, hogy az egyik fő érv az állami földek eladása mellett az volt, hogy nem figyelnek rá eléggé, mert nem az övék. Én nem hallottam olyan komoly panaszt soha állami földbérlőkre, amely indokolná vagy általánossá tenné ezt a felismerést. Azt láttam saját példámon, ami már szintén elhangzott a Ház falai között, hogy mondjuk, Kishantos esetében, amelyik 26 éven keresztül egy kiváló ökológiai minőségben működött, az a bérlők, az új tulajdonosok és bérlők megjelenése után gyakorlatilag néhány héttel megsemmisült. Minden korábbi értéket félredobtak, és azt kell mondanom, hogy monokultúrás természetét találtunk ott, szinte kukorica, vegyszerekkel és műtrágyával, ami homlokegyenest ellenkezője volt annak a szemléletnek, amit megismerhettünk ott az elmúlt évtizedekben.

Arra is kíváncsiak lennénk egyébként, hogy ezen az egész ügyleten mennyit bukott a magyar állam - most itt az ügylet alatt általában az állami földek kezelését értem -, mert 2010-re visszakanyarodva ismét, akkor azért is támogatta a Jobbik-frakció az NFA-törvényt, mert a korábbi állami földek kezelését, a korábbi gyakorlatot mi is rendkívül rossznak tartottuk, és úgy voltunk vele, hogy egy új szemlélet, az NFA-törvény szövege szerinti szemlélet a gyakorlatban igenis jót tenne, pozitív változást hozhatna mind a közjó szempontjából, hiszen akkor ezek a területek nem néhány korábbi téveszes földesúr használatában lennének, hanem valóban, ahogyan az NFA-törvény és az akkori érvelés hangzott, helyben élő családi gazdálkodók használatába kerülne. Ehelyett viszont a gyakorlatban azt láthatjuk, hogy sem az elszámoltatása nem történt meg a korábbi eseteknek, amikor valóban indokolatlanul minimális bérleti díjért használta az állam ezeket a földeket, használhatta az állam ezeket a földeket, sem pedig az új rendszerben ezek az elvek nem lettek érvényesítve. Ilyen formában is, azt gondolom, hogy teljesen felesleges volt az állami földek ilyen módon történő eladása.

Államtitkár úr, tényleg az elmúlt másfél évben, amikor ez az örület először, talán a tavalyi év nyarán bontakozott ki, lehetett először hallani erről, hogy mire készül a kormány az állami földekkel, azóta egyetlen épkezláb érvet nem kaptunk arra vonatkozóan, hogy mi változott meg a kormány gondolkodásában az elmúlt néhány évben. Mitől lett hirtelen az állam rossz gazda, mitől lett hirtelen a tartós bérlet rossz, mitől lett hirtelen az a sok nemes cél, amit felsoroltam, szociális, demográfiai és önkormányzati

cél, mitől lett hirtelen teljesen érdektelen, és miért lett hirtelen az a 4 százaléknyi földvagyon, ami még megmaradt az államnak, túl sok ahhoz, hogy legalább ezen keresztül megpróbálja a valódi birtokpolitikai irányelveket érvényesíteni? Ezekre nem kaptunk megfelelő válaszokat.

Ha valóban a helyben élő családi gazdálkodók megsegítése lett volna a cél ezzel a programmal, akkor pedig tényleg az egyik legrosszabb megoldást választották, mert pont hogy ennek a rétegnek nincs meg a megfelelő tőkéje arra, hogy ezeket a földeket megvásárolja. Tudom, erre államtitkár úr azt fogja mondani, hogy azért dolgoztak ki egy hitelkonstrukciót. Higgye el, államtitkár úr, hogy ezek az emberek, akiknek a legnagyobb szüksége lett volna az állami földterületre, ők nem tudnak és nem is akarnak eladósodni két évtizedre, ezek az emberek arra számítottak joggal, hogy egy, a piacinál alacsonyabb, tartós bérleten keresztül tudják megkapni ezeket az állami földterületeket, és ha a feltételeket tartják, akkor pedig akár életvitelszerűen berendezkedhetnek erre a földterületre. Erre szolgálhatna ez a 4 százaléknyi terület, amit önök privatizáltak.

Azt senki nem vitatta, hogy nadrágszíjparcellákat, néhány hektáros, félhektáros területeket az állam külön darabokban kezeljen, a korábbi 3 hektár alatti gyakorlatért, azt hiszem, hogy sok fejfájása nem volt az államtitkár úrnak, az ellenzék részéről sok támadás ezt nem érte. Itt most nem arról beszélek, de tényleg egy életképebb, nagyobb területet ilyen módon kellett volna hasznosítani.

Ezek voltak a legfontosabb kritikák, amiket el szerettem volna mondani. Azért nem is használok ki a teljes időkeretet, mivel kedden már volt egy vita a szocialisták népszavazási kezdeményezéséről, ami gyakorlatilag ugyanezen keretek között mozgott, és azon kívül, hogy államtitkár úr nem volt itt, mi azért megbeszéltük már akkor a rendszerrel a problémáinkat.

Egy dologra azonban még feltétlenül fel kell hívnom a figyelmet. Rendkívül pozitív meglepetés volt részemre, hogy egy tőkös bírónő - hogy így fogalmazzak - végre kiállt, és elmondta azt, amit egyébként a magyar gazdák többsége érez, és amelyet az ellenzéki pártok is már sokszor hangoztattak, hogy mi is itt a probléma ezzel az egész birtokpolitikával és földprivatizációval. Másodfokon a Kishantosi Ökogazdaság kontra Nemzeti Földalapkezelő Szervezet és a magyar állam közötti perben az NFA-törvény számos jogszabályának megsemmisítését indítványozta az Alkotmánybíróság számára a bírónő. Itt nem sorolom fel a pontokat, de kifogásolja többek között azt is, hogy a földprivatizáció nem volt átlátható, és szeretné, ha visszamenőleges hatállyal is megsemmisítésre kerülne ezek a pontok, szakaszok.

Amit itt én érdemesnek tartok megemlíteni, az például az, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezetének korrupcióellenes egyezményével is ütközőnek véli ezt a területet a bírónő, illetve a magyar Alaptörvény négy pontját nevesítette, amelyekkel szembe megy, amit önök tettek, így nagyon remélem, egy kis halvány reménysugár nemcsak Kishantos számára egyébként, hanem mindazok számára, akik szeretnék ezeket a területeket újra magyar állami tulajdonban

tudni. Nincsenek illúzióim az Alkotmánybíróság pártatlan, független működésével kapcsolatban, de azért egy kis reménysugár mindenképpen, és remélem, hogy legközelebb, amikor erről az ügyről beszélgetünk, akkor azt tudjuk mondani, hogy az egész rendszert újra kell gondolnunk, mert önök jól látható módon, pontosabban, jól át nem látható módon privatizálták ezeket a területeket, és épp ezért új jogszabályokat kell alkotnunk, és talán egyszer még egy olyan kormány is eljőhet Magyarországon, aki komolyan veszi azt, amit mond.

(18.20)

Egyébként nem kell semmi mást csinálnia, csak megvalósítani azt a nemzeti vidékstratégiát, amit önök beígérték és az önök idején készült. Ha azt komolyan vették volna és megvalósították volna, akkor most nem az állami földek eladásának lezárásáról kellene beszélgetnünk, hanem arról, hogy a magyar állam ezeken a földterületeken milyen eszközökkel tud a leghatékonyabban beavatkozni annak érdekében, hogy a vidéki Magyarország ne szitokszó legyen, ne olyan körülményt írjon le, ahonnan a fiatalok menekülni akarnak, hanem valóban Magyarországhoz, a magyar adottságokhoz méltóan egy pozitív jövőképet tudjon sugározni magáról a magyar vidék.

A Jobbik ezért dolgozik, és remélem, államtitkár úrnak is lesz még módja megtapasztalni, hogy mi ezt képesek is voltunk megvalósítani. Köszönöm, elnök úr. *(Taps az LMP soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Az LMP képviselőcsoportjának vezérszónoka Sallai R. Benedek képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

SALLAI R. BENEDEK, az LMP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Elsőként is elnézését szeretném kérni. Azt hittem, hogy volt valamilyen házszabályi változás, mert olyankor, amikor bejön Bitay Márton Örs államtitkár úr, akkor a Fidesz-frakció mindig szokott kiabálni, ezért azt hittem, hogy amikor bent van, akkor lehet. Ezen a héten az interpellációban a saját hangomat nem hallottam, ez volt az oka, hogy bátorkodtam, mert azt hittem, hogy ez a szabályozás elkerülte a figyelmem. Elnézését kérem, ha mégsem volt ilyen.

Sok mindent hallottunk már itt a termőföld-privatizáció kapcsán államtitkár úrtól, de ez volt a mélypont. Először is a saját szakterületén egy előre leírt szöveget így felolvasni betűről betűre, ez nagyjából a szánalmas kategória volt. Ennek a tömörked hazugságnak az összehordásához nyilván nem lehetett fejben tartani ennyi mindent, ez nem ment volna. Tényleg az elejétől kezdve látszódik, hol lóg ki legjobban a lóláb.

Az egész ott kezdődött, hogy megbízták azt az államtitkárt ennek a bonyolításával, aki a trafikügyletekben bíralt. Úgy voltak vele, hogy ha a trafiknál már jól teljesített valaki, akkor majd az állami földnél is jól fog teljesíteni, ott is kiemelkedő telje-

sítménnyel nagyon rövid idő alatt nagyon sok eredményt tudott hozni fideszes barátoknak. Hát, most ez kellett.

Azon, hogy a szónoklatban nagyon-nagyon sok valótlanosság volt, megint nem kell meglepődni, hiszen gyakorlatilag egy olyan emberről beszélünk, akire ezt rábízta, akiről bíróság mondta ki, hogy megtéveszti a közvéleményt és hazugságokat állít. Nyilvánvalóan emiatt nem neheztezhetek, habár valószínűleg mégiscsak vannak olyan felelős kormányzati döntéshozók, akiknek felül kellene bírálnia, hogy ki az, aki el tudja ezt látni és ki az, aki nem.

De azért, hogy ne ragadjunk le az ezért felelős személy tevékenységénél, néhány dologra érdemben reagálok. Az egyik: a Birtokpolitikai Tanácsnak megköszönte államtitkár úr. Hadd kérdezzem meg, hogy ki az elnöke ennek a tanácsnak. Saját magának köszönte meg? Ha jól emlékszem az utolsó vagyonnyilatkozatára, akkor azért kap két teljes államtitkári fizetést, merthogy ellátja ennek a tanácsnak is az elnöki feladatait. Tehát most megköszönte saját magának, hogy sikerült kiadni a földet a haveroknak.

Utána megköszönte az NFA-nak, amit külön én is értékeltem, mert nagyon bízom benne, hogy ha egyszer egy normális kormány lesz Magyarország élén, akkor az NFA-nak az a szervilis, bürokrata rétege, amely döntéshozói szinten végigasszisztálta ezt a rablást, az remélhetően a hűtlen kezelési kapcsán ott lesz önk mellett, akik kijátszották ezt a földet, nyilvánvalóan NFA-törvényellenesen. Hiszen ön ezt nálam jobban tudja és sokszor el szokta mondani, hogy az NFA-törvény nyilvánvalóan meghatározza azt, hogy milyen célból és hogyan lehet értékesíteni ezeket a földeket. Ezt teljes mértékben felrúgva sikerült most végigvinni és mindezt végigasszisztálni, hogy gyakorlatilag magyar milliárdosoknak, fideszeseknek, mindenféle fideszes rokonságoknak, befektetőknek tudjanak jó sok földet kiadni.

De még mindig nem kell csodálkoznunk, ha közben mást állít a hazugságok kapcsán. Nem az az egy fájdalom van, hogy amikor a hazugságok miatt beidézettjük a bíróság elé, akkor ott valami miatt nem jelenik meg. Tehát könnyebb itt, mert itt nem számít, itt bármit lehet mondani, úgy tűnik, hogy a magyar Parlament falai mindent elbírnak. Amikor megidézettjük a bíróság elé, akkor beküldi azt a sztárügyvédet, aki teljesen véletlenül ugyanaz a sztárügyvéd, a jogi képviselője, aki egyébként az adásvételiket köti monopóliumhelyzetből ezeknek az elcsalt földeknek az adásvételénél. Nyilvánvalóan, ha már pár száz milliós biznissz odaadnak egy ügyvédnek, akkor az képviselje is a hazugságait. Legutóbb szívesen láttam volna a bírósági tárgyaláson, ahol bírói idézésre nem jelent meg, hogy helytálljon azért, amit mond. Úgy látszik, hogy ahol tétje van, ott azért mégsem meri ezt ilyen bátran megcsinálni.

Beszéljünk arról, hogy mik a hazugságok. Könnyű ilyen lözongokban beszélni, mint ahogy azt megteszik, hogy így a kisgazdálkodók, úgy a kisgazdálkodók. Nézzük akkor, hogy kik vásároltak! Azért is teszem, mert többek között azt mondta Farkas képviselőtársam, hogy átlagban kettő vevő volt. Akkor nézzünk egy embert, akinek nem kettő volt! Unalmas

lesz, és szívesen átadom majd a listát a jegyzőkönyv részére.

Alcsútdoboz, 0171, 97 hektárt megvásároltak 168 millióért. A korábbi bérlő: Búzakalász Felcsút Kft. Alcsútdoboz, 0173, 140 hektárt megvásároltak 271 millióért, szintén Búzakalász a bérlő. Alcsútdoboz, 0108/9, 36 hektárt megvásároltak 49 millióért, szintén Búzakalász volt a bérlő. Alcsútdoboz, 0111/2, 55 hektárt megvásároltak 68 millióért. Alcsútdoboz, 0112, 133 hektárt megvásároltak 161 millióért, szintén Búzakalász volt a bérlő. Alcsútdoboz, 0114, 40 hektárt vásároltak meg 43 millióért. Alcsútdoboz 106/3, 4 hektárt megvásároltak 7,8 millióért. Idáig mindig a Búzakalász Kft. volt a bérlő. Alcsútdoboz ingatlan utoljára, 4,7 hektárt megvásároltak 9 millió 50 ezer forintért, szintén a Búzakalász volt.

Utána jön Etyek ugyanennek a vevőnek az érdekeltségében. 0162/1, 13 hektárt megvásároltak 14 millióért, s most teljesen véletlenül az Agrosystem Zrt. volt a bérlő, csak ám a tulajdonosi kör, mint az köztudott, ugyanaz. Alcsútdobozból van még egy, a 0132, ami 6,5 hektár, és ezt 3 millióért sikerült megvenni, a korábbi bérlő a Búzakalász volt.

Jön Szár, 032/1, 77 hektárt 48 millióért, Mészáros János volt a korábbi bérlő.

Jön Etyek, 0158, 107 hektárt 119 millióért, inentől kezdve újra az Agrosystem van a nyeregben, ő volt a korábbi bérlő. Etyek, 0165/1, 53 hektárt 70 millióért. Etyek, 0211/2, 3 hektárt 3 millióért. Etyek, 0221, 21 hektárt 22 millióért. Ez mind agrosystemes bérlet volt korábban. Etyek, 0223, 9,5 hektárt 14 millióért.

Alcsútdoboz, 099/5, 49 hektárt 72 millióért, Búzakalász Kft. volt a bérlő. Etyek, 0168, 45 hektárt 49 millióért, Agrosystem Zrt. volt a bérlő. Alcsútdoboz, 0101, 36 hektárt 44 millióért, Búzakalász Kft. volt a bérlő. Alcsútdoboz, 0103, 63 hektárt 99 millióért, Búzakalász volt a vásárló. Alcsútdoboz, 0118/3, 54 hektárt 55 millióért, Búzakalász volt a korábbi bérlő. Alcsútdoboz, 0123/9. Még nem vagyok a végén, úgy látom, ez nem az átlag kettő vásárlás ennek a családnak. Az összesítésre vagyok kíváncsi, hogy az átlagot hogyan hozza, ha ilyen kisbirtokosoknak sikerült eladni ezeket a földeket. Alcsútdoboz, 0123/9, 3 hektár, 1,7 millióért, a Búzakalász volt a bérlő. Alcsútdoboz, 0136, 6,5 hektár 1,9 millióért, a Búzakalász volt a vevő.

Óbarok, 0276/2, 66 hektár 104 millióért, a Búzakalász volt a korábbi bérlő. Etyek, 0187/1, 59 hektár 66 millióért, az Agrosystem Zrt. volt a bérlő. Etyek, 0190, 19 hektár 17 millióért, Agrosystem volt a vevő. Etyek, 0201, 3,2 hektár 4 millió 50 ezerért, Agrosystem volt a vevő. Etyek, 0170, 32 hektár 32 millióért, Agrosystem volt a bérlő. Etyek, 0109, 202 hektár 301 millióért, Agrosystem Zrt. volt a korábbi bérlő. Etyek, 0171/1, 12 hektár 18 millióért, Agrosystem Zrt. volt a bérlő. És végül Etyek, 0217, 83 hektár 87 millióért, Agrosystem Zrt. volt a bérlő.

Ez egy vásárló, egy vásárlói család, Mészáros Lőrinc és családja. Összesen 1545 hektárt vett, 36 ezer aranykoronát vásárolt meg, és 2 milliárd 33 millió forintot költött el. Ez a fideszes kisbirtok. Ez a tipikus, amit önkök szolgálnak, akinek kiszolgáltatják

a földet. Arra leszek kíváncsi, hogyan lesz ez védhető bárhol magyar bíróság előtt, ha egyszer egy normális kormány odaviszi az ügyet, hogy ez megfelel az NFA-törvénynek, és ez a magyar kis- és családi gazdaságba tartozik.

(18.30)

Mert az rendben van, hogy egy család, mint ahogy általában a maffiacsaládok működnek, de akárhogyan is nézzük, ez az 1500 hektár a kisbirtoknak nem nagyon felelt meg. De hát nyilvánvalóan az az állítás, hogy itt a kisbirtokosok vásároltak. Akkor nézzünk meg még egypár vevőt, mert idáig tényeket nem tudnak mondani. Mondják azt, hogy így beszél az ellenzék, úgy beszél, ugyanakkor nézzük a tényeket! Idáig nem hallgattak meg soha, hogy ezeket megbeszéljük.

A Csákvári Mezőgazdasági Zrt. teljes vezérkara vásárolt, ők vették a legtöbb földet együtt, 1561 hektárt vettek meg, összesen 1,9 milliárd forintért Fejér megyében. A második helyezett, Mészáros Lőrinc és családja 1544 hektárt vett meg 2 milliárd 33 millió forintért, mint az előbb mondtam. Dr. Forgács Barna és családja Debrecenben 1076 hektárt vett meg 1 milliárd 43 millió forintért, a Kárpáti-Garai család Bácsalmásról 1070 hektárt vett meg 1,5 milliárd forintért, Claessens Péter és családja Somogyoszobon 917 hektárt vett meg 983 millióért. A Mezőhegyesi Ménesbirtok vezetői is megvettek volna összesen 889 hektárt 2,4 milliárdért, de mint tudjuk, annak egy része már semmis, ők kiesnek a listám hatodik helyéről.

Csoma Géza és családja Bándról viszont nem esik ki, 829 hektárt vett meg 631 millió forintért Veszprém megyében. Dr. Kalmár Sándor és családja Szolnokon 812,8 hektárt vett meg 667 millióért Jász-Nagykun-Szolnok megyében. Almássy Adorján és Zoltán Mezőfalván 803 hektárt vett meg 1 milliárd 333 millió forintért Fejér megyében. Dr. Varga József és felesége Szekszárdon 794 hektárt vásárolt 2 milliárd 404 millió forintért. Osvay György Tibor és családja Szerencsen 729 hektárt vásárolt 918 millióért. Ruisch József és családja Pápán 683,6 hektárt vásárolt 911 millióért Veszprém megyében. Gárdonyi Róbert és családja Dégen 673 hektárt vásárolt 1,2 milliárd forintért Fejér megyében.

Utassy és dr. Süveges család Egerben vagy egri család 658 hektárt vásárolt 506 millió forintért Heves megyében. Kópiári Károly Seregélyesről 650 hektárral lett a 15. helyezett, 978 milliót költött a földre. Kovács Gyula és családja Szeghalmon 649 hektárt vett, és 606 milliót költött a földre Békés megyében. Túri László és Lászlóné Jászdózsán 606 hektárt tudott megvenni Szolnok megyében 740 millióért. Gyenge József és családja Apátfalván 602 hektárt vett meg 18. helyezettként, 909 millió forintot költött Csongrád megyében. Kirinovic Péter és családja Adonyból 586 hektárt vett meg, összesen 775 millió forintért Fejér megyében. Kovács Imre és családja Sárbogárdon 565 hektárt vett meg 953 millióért.

Dörr Marcus Bük, Európa útról megvett 551 hektárt 889 millió forintért Vas megyében. Szajkó Lóránt

és családja Győrújbaráton 550 hektárt vásárolt 1 milliárd 49 millió forintért Győr-Moson-Sopron megyében. Tóth János és családja Szolnokon 548 hektárt vásárolt 815 millió forintért. Sojóczki István és Márta Csanádpalotán 547 hektárt vásárolt Békés megyében 1,6 milliárd forintért. Vadas Andrea és családja Kecelen 539 hektárt vásárolt, összesen 1 milliárd 90 millió forintért. Eppel Krisztián Péter Budapestről, mert itt lehet ám jól gazdálkodni, 534 hektárt vásárolt, összesen 639 millió forintért. Lengyel Péter és családja Martonvásáron 526 hektárt vásárolt 738 millió 750 ezer forintért Fejér megyében.

Urbán Attila és családja Nagyivánon 514 hektárt vásárolt 1 milliárd 68 millió forintért Jász-Nagykun-Szolnok megyében. Gyalog Zsolt Veszprém megyében 510 hektárral lett a 29., 717 millió forintot költött. És a 30., csak hogy ne untassam önöket és ne olvassam fel a listát, Besenczy Zoltán Szarvason 501 hektárt vásárolt 387 millió forintért. Azt hiszem, ez egy jó vétel volt, és többségében Csongrád megyében vásárolta. Ez az első 30. Ez a fideszes kisbirtok. Ez az, akiket önök támogattak. Ezek az átlagvevők, akikről beszélnek?! Az első 30-at olvastam fel, és gyakorlatilag a legkevesebbet vevő is 380 milliót költött. Önök szerint az NFA-törvény szellemében a családi birtokoknak kedvezett ez az adásvétel? Arról beszélnek, hogy a kicsiknek segítettek, de mutattam az egy érdekeltséget Mészáros Lőrinc családja kapcsán, mutattam a kisbirtokokat tényszerűen, azért, hogy nyugodtan legyen a jegyzőkönyvben, mert váltható, amiket állítok.

De önök azt mondják, hogy nem a fideszeseknek juttatták a földet. Mészáros Lőrincről nem tudom, kell-e valamit bizonygatnom, Felcsút polgármestere, Orbán Viktor közeli barátja, és amiket elmondtam, az Mészáros Lőrinc testvére, János, Mészáros Lőrinc felesége, Beatrix, Mészáros Lőrinc egyik lánya, Ágnes, Mészáros Lőrinc másik lánya, Beatrix, és így jön össze a család. Tiborcz István, Orbán Viktor veje, összesen ő csak 299 hektárt vásárolt 330 millió forintért magyar kisbirtokosként, de azért nem lehet azt mondani, hogy a kormányhoz nem áll közel. Vass Eszter fitnesszedző, egy korábbi fideszes államtitkár kedves felesége 271 hektárt vásárolt 281 millióért, szintén magyar kisbirtokosként.

Kékessy Sándor, Orbán Viktorral kitüntetett viszonyban lévő család Jász-Nagykun-Szolnok megyéből a szerény 170 hektárára 270 milliót költött el. Flier János és Flier Tamás, az Orbán-földek kezelője nemrég marhatelepet épített, részben ezekből a támogatásokból Felcsúton, amit a miniszterelnök személyesen avatott fel, 188 hektárt vásárolt 285 millió forintért. Gyórfy Balázs úr a szerény 58 hektárjával mégiscsak az egyik kezdeményező, a Magosz frontembere, kedves képviselőtársamnak, Farkas Sándornak a kedves felesége 46 hektárral szintén szerényen. Lázár miniszter úr családja, ugye, Lázár János, Lázár János felmenői közül a nagybácsi, Gyapjas Károly megjelenik, unokatestvére megjelenik, Gyapjas Mária megjelenik, Lázár János unokatestvérével összesen, Légrádi Józseffel, a házastárssal együtt összesen szintén egy szerénynek mondható 138 hektárra 753 milliót költöttek.

Bekecs Péter és Bekecs Mátyás az egyik leginkább kedvencem, Fazekas Sándor földművelésügyi miniszter unokatestvérének fiai állami földbérleti pályázatokon is a legnagyobb nyertesek között voltak, 255 hektárt nyertek, most 252-t sikerült megvenni 174 millióért. Az ő eredményeikhez hadd mondjam el, hogy ők azok, akik 186 millió forintért tudtak hektáronként földet venni, egy birtoktestet, megközelítőleg 50 hektárt 9,5 millióért vettek meg, mert nyilvánvalóan sok más ember nem nagyon tudott azok után licitálni rá, hogy előtte 20 évre odaadták neki bérletbe.

Fazekas Szabolcs érdekeltsége, szintén egy kedvencem, megyebeli honfitársam, Tomajmonostora Fidesz-támogatással megválasztott polgármestere, Varga Mihálynak, Fazekas Sándornak kiváló barátja, családjával már eleve 382 hektár földbérlethez jutott, most 220-at szerény kistelepülési polgármesteri fizetéséből, nem is értem, miről beszélünk, hogy ne keresnek jól, 83 millió forintot tudott földre költeni. Szilágyi György MOL-vezérigazgató, Hernádi Zsolt egyik cégvezetője, sikerült neki 252 hektárt 287 millióért megvenni. Itt is mondhatom végig. Gyakorlatilag még egy kedvencemet hadd mondjam el, Zászlós Tibort azért szeretem nagyon, mert az agrárkamarának is tisztségviselője, és ő a GMO-mentes Magyarországért Egyesület egyik frontharcosa. Hát ők a Mezőfalvi Zrt. érdekeltségével 907 hektárt tudtak megvenni 1,5 milliárd forintért.

De ugyanígy több helyen tapasztalhatjuk azt, hogy a volt piszkos 12-nek a korábbi megvásárolói, elrablói jól szerepeltek az adásvételeken. Még egy kedvencet hadd mondjak a somogyi barátaink kedvéért: Ágh János és családja fideszes támogatású önkormányzati képviselőként Bábonyamegyeren, kiváló pártkapcsolatokkal 367 hektárt tudott megvenni 280 millió forintért. Ebből is van jó sok oldal, nem akarom önöket untatni, de ha valaki azt mondja, hogy nincs ezek közt fideszes érdekeltség, azért nem baj, ha ezekkel a tényekkel szembenézünk, amiknek szintén itt vannak a táblázatai, amiket előszeretettel mutatok be bármelyikőjüknek, ha érdeklí önöket.

De nézzünk még egy dolgot, mert annak idején, amikor Gyurcsány Ferenc az őszi beszédet elmondta, akkor az egyik kedvenc fideszes rigmus volt, hogy aki hazudik, az csal, aki hazudik, az lop. Ezt nem azért mondom, mert az előbb mondtam, hogy jogerősen kimondta a bíróság államtitkár úrról, teljesen másra akartam most célozni. Most konkrétan miniszterelnök úr személyéről szerettem volna megemlíteni, hogy ő még a 2010-es rendszerváltás előtt - vagy nem tudom, államformaváltás előtt - ilyeneket mondott: „Szeretném önöket megnyugtatni, hogy a magyar föld jövője nem függ a Brüsszelben esedékes döntésektől. Ez csak és kizárólag tőlünk függ. És elmondhatom önöknek, hogy önök biztosak lehetnek abban, hogy amíg a Fidesz kormányon lesz és abban az én munkám ott lesz, addig Magyarországon külföldiek, akármit is döntenek Brüsszelben, itt soha nem fognak termőföldet vásárolni.” Ezt mondta miniszterelnök úr. Veretes szavak, egy Magosz-közgyűlésen hangzottak el ezek a szavak.

(18.40)

Nos, nézzünk egypár nevet a vásárlók közül! Schieber Marcus 382 hektárt vásárolt, Albert Schieber, azt hiszem, tompai érdekeltséggel csak 18 hektárt, Alic Zurijet - bocsánat, sok külföldi név van, ezeket csúnyán fogom kimondani - 18 hektárt, Frangmeier Hans-Egon Friedrich Eric Fritz budapesti érdekeltséggel 11 hektárt, Weij Anton Mihajlovics hajósi érdekeltséggel 9 hektárt, Roth Hans Helmut kömpöci érdekeltséggel 3,2 hektárt, Fábos Pálné német házastárral 175 hektárt, nyilvánvaló kapcsolatokkal, Cosic Pavo Siklóson 59 hektárt, Geebelen Christophe és családja Csanádapácon 350 hektárt, a Meixner család Rajkán 276 hektárt, Albert Neumann Hegyeshalomban 191 hektárt, Pifneils Katrin Maria Sopronban 186 hektárt, Scheiblhofer Johann Mosonmagyaróváron 101 hektárt, Erica Mayer Győrben 87 hektárt, Hunter Andrew Alexander Győrben 85 hektárt, Fuhrmann Klaus Antonio Kónyban 16 hektárt, Anna Seiwerth Mosonmagyaróváron 12 hektárt, Peter Herberger Máriakálnokon 11 hektárt, Albers Willem Antonius és Thissen Jolien Lennie Szekszárdon 365 hektárt, Emmer Konrad Tatán 118 hektárt. Csak a könnyebben kiolvashatókat szeretném mondani, hogy ne kelljen a nyelvemnek beletörnie. Joseph Henri Peter Sevriences Janssen Bugyin 274 hektárt, Pizzocheri Francesco és Matteo Gombán 111 hektárt, Péter Claessens és családja Somogyszobon 917 hektárt, Michael Frühwirth Nagykopárdon 42 hektárt, Dörr Marcus Bükben 551 hektárt.

Nem folytatom, mert részben beletörök a nyelvem, részben véletlen sem szeretném azt sugallni, hogy nekem bármi gondom lenne azokkal a fideszesekkel, akik vettek, azokkal a nagybirtokosokkal, akik vettek, vagy azokkal a külföldiekkel, akik vettek. A gond nem ezzel van, hanem azzal az ostoba döntéshozással és azzal a kormánnyal, aki olyan lehetőséget teremt, hogy milliárdosok és külföldiek felvásárolják az állami, közös magyar tulajdonban lévő földet. Az összes külföldi állampolgár még további két oldalon, akik itt vannak, mind lehetnek a legjobb emberek a világon. Lehet, hogy egytől egyig hozzájárulnak a helyi közösségek fejlődéséhez, és egyébként egytől egyig szorgalmas, rendes, jó emberek uniós állampolgárként. De egy biztos: egyikkel sem tud versenyezni egyetlen magyar kisgazdálkodó sem, akinek az NFA-törvény lehetővé tenné, hogy vegyen ezekből a földekből. Egyik sem versenyképes ezekkel, mint ahogy nem versenyképes az egyébként minden bizonnyal méltán sikeres Mészáros családdal. És az a kérdés, hogy egyáltalán az első harminccal, akik a legtöbbet vásároltak, bármelyikkel versenyképes-e.

A licitalapon megvalósított árverési rendszer ezt eredményezte. Így lehetett odaadni a haveroknak a földet, így lehetett odaadni a nagybirtokosoknak a földet, meg azoknak a külföldieknek, akik megvették. Egytől egyig itt vannak a részletes listák. Nem nagyon állt le velem senki vitázni eddig az FM-ből nyilvános helyen, hogy azt média felvegye, és össze tudjuk hasonlítani az adatainkat. Mondják a PR-adatokat, amelyeket a kommunikációsaik megírnak

úgy, mint az önök beszédét, ugyanakkor tényezőkkel nem tudják alátámasztani, amit mondanak.

Hogy miért van fontos hatása annak az ítéletalkotásnak, amelyről Magyar Zoltán képviselőtársam beszélt, ez nagyon egyszerű. Ugyanis például a Mészáros család esetében azért olvastam fel a bérletet, mert előtte a bérleti rendszerben lekötötték nála a bérleti jogokat. Nyilvánvalóan az volt a cél, hogy más ne licitáljon. Ne legyen értelme annak, hogy bárki más részt vegyen a licitáción. Mikor az összes föld le van kötve a Búzakalász 66 Felcsút MG Kft.-nek, az Agrosystem Zrt.-nek, meg Mészáros Jánosnak, hát ki az az átlagember, aki tud vásárolni ott? Ki fog itt venni? Ezért született bűnbánat az egész termőföld-privatizáció. Mert ha egy nagyon kicsi tisztesség lett volna önben, és azért esik rosszul, hogy ilyen szavakat emlegetett, mint a korrektség és a többi, akkor nem csináltak volna előtte egy pályázati rendszert, nem kötötték volna le a földeket 10 és 20 évre, hanem azt csinálták volna, hogy kiírják értékesítésre, mert önöknek ennyire fontos ez. De nem! Először lekötik a földeket egy korrumpált rendszerben, amelyről Gógös Zoltán képviselőtársam is elmondta, hogy gyakorlatilag nemzetközi korrupcióellenes előírásokkal kapcsolatos sérelmeket tudott megállapítani a magyar bíróság, egy ilyen rendszerben lekötik a földeket hosszú távon bérbe, és utána nincs senki, akinek józan ész alapján lenne értelme, hogy ezeket megvásárolja vagy ezekkel bármit kezdjen.

Mindez hová vezet? Nézzük a tapasztalatokat! Arról beszélt államtitkár úr és a fideszes képviselőtársaim, hogy a kisbirtokok, meg hogy a Fidesz számára mennyire fontos a kisbirtokok megosztása. Elmondják, hogy hatalmas lépést tettünk a kisbirtok arányában a 80-20 százalék megteremtése érdekében. Ezek rendszeresen elhangoznak, habár még azt soha senki, egy fideszes politikus nem mondta meg, hogy mi a kisbirtok és mi a nagybirtok, még soha sem aranykoronában, sem hektárban még egy nem nevezte meg, hogy mi az a 80-20, ami felé elmozdultak. De akkor nézzük jelenleg Magyarországot a területalapú támogatások alapján! A 2013-14-es évet tudtuk lezártnak tekinteni, csak a statisztikai adatokat arról, hogy hogy néz ki Magyarország birtokszerkezete jelenleg, és még nem tartok a termőföld-privatizációnál, csak annál, hogy hogy néz ki.

Ötezer hektár fölötti birtokból, akkor még lehetett, az adott évben, 17 igényelt területalapú támogatást az összterület 2,6 százalékával kapcsolatban. 2000-5000 hektár között 153 igénylés ment be, 1000 és 2000 hektár között 374 igénylés ment be, 500 és 1000 hektár között 622 igénylés ment be, 300 és 500 hektár között 769 igénylés ment be. Nem tudom, mennyire menjek le, mert akár azt is mondhatnánk, hogy 300 hektárnál megállhatok. De az tény, hogy akit eddig elmondtam, az az összterület csaknem 60 százalékával rendelkezik. Hát, ez az a kisbirtok, amiről beszélnek? Nézzék már meg a saját statisztikájukat, és ne hazudozzanak összevissza erről! Nézzük meg, hogy mit jelent ez az országban!

Idézem önöknek konkrétan az 1935-ös feudális termőföldviszonyokat. 1935-ben a birtokosok 1,7 százaléka birtokolta az összes föld 55 százalékát. A

birtokosok 6,2 százaléka birtokolta a termőföld 69 százalékát, és a 15 százaléka már a 80 százalékát birtokolta. Most nézzük a magyarországi adatokat, 2014-ig vannak meg az adatok, akkor hogyan oszlott el. A birtokosok 4,8 százaléka birtokolta a termőföldek 60 százalékát, illetve bocsánat, nem birtokolta, ez egy pontatlan kifejezés, használta. A 16,4 százaléka már a 81 százalékát használta. És a birtokosok 83,5 százaléka osztozott a termőföldek 19 százalékán. Ez a fideszes kisbirtok-nagybirtok politika, és ez az, amiről beszélünk, hogy el kellene mozdulni róla.

Most nézzük meg, miután hozzáférhető az összes adat most már nyilvánosan, hogy mi lett az eredménye, hová vezetett az a politika, amit a Fidesz megsegített a termőföld-privatizációval. Nézzük a vásárlások eredményeit! Ezer hektár fölött hárman vásároltak. Ötszáztól 1000 hektárig 25-en vásároltak, 400-tól 500 hektárig 15-en vásároltak, 300-tól 400 hektárig 32-en vásároltak, 200-tól 300 hektárig 110-en vásároltak, 100-tól 200 hektárig 291-en vásároltak. Az összes többit azért nem részletezem, mert száz hektár alatt, maradjunk abban, családi birtokba befér, és az ő esetükben nem kell mindenáron feltételezni, habár nem tudjuk, hogy amikor megvettek 99 hektárt, előtte mennyi volt az érdekeltségükben.

Ez azt jelenti a termőföld-privatizáció eredményeként, hogy a birtokosok 15 százaléka megvásárolta a földek 63 százalékát összkiterjedésben. Ez a tény! Tessenek cáfolni! Hozzanak adatokat, vetítsük ki! A birtokosok 48 százaléka gyakorlatilag a föld 33 százalékát tudta csak megvenni, és a 38 százalékának jutott az összes termőföldnek 3,8 százaléka. Összegezve: 63 százalék elvitte a 96 százalékát a földnek. A statisztikai adataik, amelyeket bemondanak rendszeresen, azokról szólnak, akik az ajánlattétel útján 3 hektár alatti földet vettek, tehát nyilvános ajánlattétellel, licitálással a 3 és 5 hektár közötti vevőket mondják. No, azokat nem kell bántani! Ők azok, akiknél ott lehet hagyni a földet. Az összes többinél meg el kell gondolkodni, hogy az NFA-törvény szellemében valósult-e meg egyáltalán ez a teljes értékesítés. Mert gyakorlatilag a konkrét adatok semmiben nem támasztják alá a kormányzati propagandát, amit összehazudoznak ezekről a kisbirtokosokról és családi gazdálkodókról.

Tényszerűen kijelenthető, hogy a nagybirtok-szerkezetet tovább erősítették, a termőföld-privatizációval fideszeseknek és külföldieknek adták el a földet, és javarészt nagybirtokosok és befektetők vásároltak. Még egyszer szeretném hangsúlyozni, hogy nem a vevők a rossz emberek, akik éltek egy lehetőséggel, amit egy ostoba kormány megteremtett. Nem, a vevők a legkisebb mértékben sem azok, akik jóhiszeműen vettek, de nem feltételezhetjük mindenkiről a jóhiszeműséget, hiszen itt voltak a padsorai azok, akik esetleg látták, hogy ők tudnak majd vásárolni, és úgy támogatták ezt.

(18.50)

Mondhatom itt a magyar vidéket eláruló Magosz szerepét teljes mértékben, aki becsapta és megtévesztette a teljes magyar vidéket, és a 2005-2006-os

eseményekben a nemes kiállása után odáig süllyedt, hogy gyakorlatilag ezzel a dicstelen bukásával nyilvánvalóvá vált, hogy semmi mást nem akar már képviselni, csak és kizárólag a saját nagybirtokszerkezetének az érdekeit. Mindez eredményezte azt, amit most a Fidesz-KDNP képvisel, és a Fidesz-KDNP jelen pillanatban is a parlamentben szolgál kormányzatán keresztül.

Utolsó gondolataim ebben a felszólalási körben, a statisztikák alapján: Fidesszel összeköthető vásárlók 30 százalék; 30 százalék azok, akik nagygazdálkodók, és 100 millió fölött tudtak befektetni; a külföldiek közel 10 százalékát vitték el; egy olyan van, akit nem tudunk beazonosítani, az MVH-adatokból nem derül ki az adata, a 10 százalékát vitte el; közel 20 százalékra tehető azok, akik valódi kistermelők, és hitelek közül néhány hektáros földet tudtak vásárolni. Ez az eredménye ennek a programnak, amiről most beszélünk.

Egy következő felszólalásban innen folytatnám, ha megengedi, elnök úr. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Ezzel a vezérszónoki felszólalások végére értünk. Most van lehetőség kétperces felszólalásra. Meg is adom a szót Magyar Zoltán képviselő úrnak, az LMP képviselőcsoportjából. Parancsoljon!

MAGYAR ZOLTÁN (Jobbik): Jobbik, de köszönöm a szót, elnök úr. Itt azért, államtitkár úr, mind a három ellenzéki felszólaló részéről elég konkrét vádak és tények, számok hangoztak el, úgyhogy nagyon jó lenne, ha az államtitkár úr venné a bátorságot, és így időközben is reagálna rá, nem szeretnénk abba a szokásos hibába esni, hogy az államtitkár úrnak csak a zárszóban van lehetősége megpróbálni cáfolni az itt elhangzottakat, mert azért ez így eléggé inkorrekt viselkedés lenne.

Ha ennyire jól sikerült ez az állami földprivatizáció, akkor igazán lehetne az államtitkár úr annyira bátor, hogy megpróbál ezekre reagálni, hiszen azért akkor ez egy érdemi, valódi parlamenti vita lehetne, ami egy kicsit megcsillantana a demokrácia szellemét itt, a Ház falai között, amire igencsak ráfér. Úgyhogy bizatom az államtitkár urat, hogy reagáljon valamit ezekre. Köszönöm, elnök úr

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Most további képviselői felszólalások következnek. Ismételt képviselői felszólalásra jelentkezett Sallai R. Benedek képviselő úr. Képviselő úr, tájékoztatni szeretném, hogy 15 perc az időkerete. Parancsoljon!

SALLAI R. BENEDEK (LMP): Az első alkalommal elég lesz, és utána majd folytatom. Köszönöm szépen a szót, elnök úr.

Onnan szeretném folytatni, ahol abbahagytam, hiszen gyakorlatilag nézzük meg az önök állításait, amelyeket a termőföld-privatizáció kapcsán tettek, mondtak és képviseltek.

„A gazdálkodóknak jobb lesz így, mert nem kell bérleti díjat fizetni.” - mondták ezt az értékesítés érveként. Gyakorlatilag azért volt ez hazugság, mert

azoknak, akik nem rendelkeztek tőkével, és akár egy 50 hektáros föld után egy 5-10 milliós önrészt nem tudtak betenni, sokkal jobb volt a bérleti rendszer. Mint ahogy a fiatal gazdák egyesülete azt jelezte is közleményében, lényegesen jobb lett volna a bérleti rendszer megtartása. Ennek legfőképp oka az lett volna, hogy lehetett volna foglalkoztatáshoz és értékes árutermelő ágazatokhoz kötni a bérbeadást, míg most azt tették - mint sok esetben látszódik, hogy a bérlők vásárolták meg -, hogy azon kötelezettségektől mentesítették a vásárlókat, amelyeket bérlőként bevállaltak. Ott mindenki behazudott mindent, hatalmas állattartás, hatalmas foglalkoztatás, jó lesz a vidéknek, majd dől a pénz a vidéki embereknek. Mindenki megcsinálta az üzleti tervét, önök jól felponyozták ezeket az üzleti terveket, majd megvette, és ugrott minden. Innentől kezdve nem kell foglalkoztatni, nem kell állatot tartani, nem kell semmit csinálni, csak termelni kell meg felvenni támogatást. Tehát ez volt az egyik súlyos hazugság.

Mondom a következőt: „Megvédi a kormány a külföldiektől a termőföldet.” Azt hiszem, ezt az állítást nem nagyon kell cáfolnom, a miniszterelnök úr tényleg ezt mondta még korábban. Ehhez képest az eredmények nyilvánvalóan mást mutatnak, ami elég szomorú.

„Átlátható lesz minden, nyilvános árverés lesz, amin mindenki részt vehet.” Ezzel kapcsolatban nyilvánvalóan vannak tapasztalataim, hiszen jó sok árverésen ott voltam. Annyit biztosan mondhatok, hogy most már végre legalább felkerültek a pdf-ek. Teljesen rendezetlen formában volt, tehát ilyen másfél hónapos, két hónapos munka volt, míg a pdf-ekből táblázatokba és onnan Excelbe rendeztük, teljesen lekérdezhetővé tettük a vevők adatbázisát. Tehát sok mindennek nevezem, csak átláthatónak nem, de az biztos, hogy a licitrendszer ehhez jelentős mértékben hozzájárult, hogy ne lehessen átlátni, hogy mi is történik az országban, egyszerre sok helyen sok értékesítéssel zajlott az egész.

„Megerősítjük a gazdaságokat.” Hazugság volt, önök hitelekbe kényszerítették a kicsiket, miközben azok, akiknek volt pénzüik, nyugodtan vásárolhattak. Abszolút nem állt meg az érv, és a tapasztalatok is ezt mutatták.

„Csak a kicsi részét értékesítik a földeknek.” Ehhez képest ez nem önökön múlt, hanem megpróbálták minden érdemi földet értékesíteni, ami szántóföldi művelésre alkalmas, és az NFA jelentős részét erre kiírták; nem önökön múlt az, hogy csak 70 százalékot sikerült. Voltak olyan földterületek, amelyeket kétszer-háromszor hirdettek meg, tehát mindent elkövettek, hogy lehetőség szerint elkótyavetélyjék a magyar földet.

„Védett területeket nem érint az árverés, azokat óvja az állam.” Ez az állításuk nem volt igaz, Natura 2000-es területek kerültek értékesítésre. A Natura 2000, mint azt kiválóan tudja, és erről sikerült már eszmét cserélnünk az államtitkár úrral, az Európai Unió madárvédelmi és élőhelyvédelmi irányelve alapján az európai uniós védettségi szintet valósítja meg, és ha a magyar jogrend meg is különbözteti az országos védett területektől, mindenkép-

pen fontos természeti értékek vesztek el vagy veszhetnek el az intézkedés kapcsán.

„Az intézkedés a kis- és közepes birtokrendszert segíti.” Azt hiszem, erről további érveket nem kell mondanom, felolvastam, hogy kik vásárolták a földeket javarészt. Tehát nagyon-nagyon kis mértékben sikerült ehhez hozzájárulni.

A földeladással a valódi gazdálkodókat akarták helyzetbe hozni - abszolúte hazugság. Olyanokat hoztak helyzetbe, akik egyébként életvitelszerűen maguk nem gazdálkodnak, akik tulajdonosok, akik gyakorlatilag alkalmazottaknak adják ki a munkát, és szó nincs arról, mint amit Fazekas Sándornak egyébként az ezzel kapcsolatos közleményében láttam, hogy azé legyen a föld, aki megműveli. Igen, azé legyen a föld, aki megműveli, Fazekas Sándor földművelésügyi miniszter mondta „A földárverés tapasztalatai” című szövegben, a „Földet a gazdáknak!” honlapjáról van letöltve. Tehát szó nincs erről.

Azé lett a föld, akinek sok pénze lett. Gyakorlatilag önök helyreállították az 1847 előtti jobbágyrendszert, ugyanis azzal, hogy ezek után beletették azt az aljas kiskaput a földforgalmi törvénybe, amire utalt Gógós Zoltán képviselőtársam, azt tették lehetővé, hogy azoknak a traktorosoknak, akik 80-90-100-120 ezer forintért, akár 150 ezerért havi szinten benne ülnek a földben, akik művelik a földet, nincs szerzési jogosultságuk feltétlenül, mert ők maguk nem tudnak támogatásokat igénybe venni, és az sem kell feltétlenül, hogy középfokú agrárvégzettségük legyen. Azt pedig, hogy ők majd mikor mehetnek el aránykalászos gazdatanfolyamra, és mikor engedi be az elit ezekre a képzésekre, majd megnézhetik. Nem azé lett a föld, aki megműveli, hanem akinek tőkéje volt, és akik tudják foglalkoztatni azokat, akik megművelik a földet.

„Hatalmas közakarát a föld eladásának igénye a társadalomban, nagyon-nagyon sok a megkeresés.” Ehhez képest nyilvánvalóan látszódott az, hogy a föld 30 százaléka megmaradt, és a licitek jelentős részében egy licitáló volt, az éppen akkori bérlő vagy aki éppen ott volt fideszes úr, akivel szemben nem nagyon sikerült vagy nem nagyon mert senki licitálni.

„Csak a földművesek juthatnak földhöz.” Ez is egyértelműen cáfolódott, fitnesszedzők, befektetők, ügyvédek vásároltak földeket, akiknek gyakorlatilag sikerült ezzel az aránykalászos gazdatanfolyammal elérni, hogy a földhivatal bejegyezze őket földhasználóként, mezőgazdasági termelőként, és ezáltal szerzési jogosultságot szereztek.

„A kormány csak a kisgazda hagyományokat szeretné követni.” Azért szeretem ezt az érvet, mert maga a Polgári Kisgazda Egyesület az önökkel egy frakcióban ülő vezetőjével együtt elmondta, hogy nem tartja bölcsnek ezt a lépést, és gyakorlatilag a kisgazda hagyományokban lehet sokat gondolkodni, csak éppen arról is beszélni kell, hogy ezeknek a földeknek a jelentős része soha nem volt kisgazdálkodóké, soha nem volt kis paraszti gazdaságok részese, mint azt Földi László képviselőtársam elmondta. Gyakorlatilag a feudális nagybirtok megmaradt állami földjeiről beszélünk. Ez nagyon-nagyon fontos tényező ebben, mert tanáremberként, tudósember-

ként tessék nekem elmondani, visszatekintve az elmúlt pár száz évre Magyarország történetében, hogy mikor volt az, hogy a magyar koronának vagy az államnak nem volt termőföldje. Mikor volt az, hogy kizárólagosan oda kellett adni minden földet?

Gyakorlatilag azt az élelmiszer-biztonságot, azt a stratégiai biztonságot, amit Magyarország állampolgárainak, főleg nem termelő állampolgárainak lehet teremteni, azt játszották el, és azt adták ki jelen pillanatban ebből a földből. Ez volt az a föld, amivel lehetett volna vidéki munkahelyeket teremteni, és meg lehetett volna teremteni, nemzetbiztonsági szempontból sem mellékesen, Magyarországnak azon élelmiszerkészletét, ami bármilyen helyzetben kész ellátni a magyar társadalmat.

„Ebből semmiféle lopás nem lesz - állították -, a föld jó kezekbe kerül.” Erről olvastam fel néhány gondolatot, azt hiszem, ezt inkább nem egészíteném ki.

„A termőföld-privatizáció növeli a vidék népeségmegtartó erejét.” Kérem szépen, nemcsak a termőföld-privatizáció, hanem az önök bérleti rendszerre is egyben eredményezte azt 2010 óta... - tudom, hogy 2011-ben indult be a bérleti rendszer, de 2010 óta van az a statisztika, amit ma már elmondtam a zárszámadási törvény rendszerében is. Az önök munkájának az eredménye az, hogy az öt fő alatti mezőgazdasági termelési egységek 15 százalékkal csökkentek Magyarországon 2010 óta. Önök a kicsiket teszik tönkre, és azokat hozzák helyzetbe. És mindezt hogy? Ugy, hogy még Bitay Márton Őrs állami földekért felelős államtitkár az NFA honlapján ezt mondta: „A termőföld, az erdő, a mező, a vadállomány olyan biológiai és magyar tájat meghatározó értékeket rejtnek magukban, amelyekkel csak felelősen lehet gazdálkodni. Ezt csak az állami feladatellátás tudja megnyugtatóan biztosítani.” - ezt mondta Bitay Márton Őrs.

(19.00)

„Csak az állami feladatellátás tudja megnyugtatóan biztosítani.” Utána: „Ennek jegyében minden nemzeti tulajdonú föld, közel 2 millió hektár szakszerű hasznosítása a Nemzeti Földalapkezelő Szervezet feladata.” - ez van benne ebben az idézetben. Hát, ehhez képest jó messze ment.

De itt van Budai Gyula magoszos szövetségi igazgató, aki ezt mondta még 2008-ban: „Folytatódik a kormányzati sumákolás az állami földek eladása körül. Jogi trükkök százait vetik be, ami a hatalommal való visszaélés tipikus esete.” - szögezte le ezt még 2008-ban Budai Gyula itt a parlamentben. Ahhoz képest most a termőföld-értékesítés mellett szólt.

És a kedvencem Jakab István Magosz-elnök úr, aki bejelentette itt 2015. tavaszi ülészakájának az egyik utolsó ülésén napirend előtt: „A vidéken élők számára visszafordíthatatlan, végzetes következményekkel járna, ha az állami földeket eladná a kormány.” - fogalmazott a Magosz elnöke, ezt mondta.

Ilyen szégyenteljes elárulása a magyar vidéknek, mint amit ezek a politikusok tettek és képviseltek,

nagyon-nagyon nehezen kezelhető azoknak, akiknek fontos a magyar föld és alapvetően a vidék sorsa.

És hova vezetett ez? Ez az egyik kedvenc részem, és nagyon szívesen adnám oda Földi képviselőtársamnak, mert hátha érdekli, hogy mondjuk, Habsburg József királyi herceg a 15 ezer katasztrális holddal, amikor Alcsúton székelt - most átszámítva 8670 hektárnyi birtoka volt -, ebből a tevékenységből mit tett. Habsburg József királyi főherceg 1808-ban létrehozta a Szépitő Bizottságot, amely a klasszicista építészeti stílus felvirágoztatását segítette, kezdeményezte Pest fejlesztését, ezt nem EU-s támogatásból meg ilyen lezsibbasztott politikai pénzekből, mint a Fidesznél szokás, hanem saját vagyonból, ebből a birtokból. Egy hatalmas német színház felépítését, illetve az újpesti városrészt, Lipótváros kiépítését támogatta. Kezdeményezte a gellérthegyi egyetemi csillagda - tehát a csillagvizsgáló - építését. Előmozdította a Pest és Vác közötti vasútvonal és a Kőbányára vezető próbavasút létrehozását - tehát nem ilyen felsúti kisvasút a főnök háza elé, akinek nem helikopter jut, csak kisvasút, hanem olyan, amivel tömegközlekedést lehet létrehozni. Jelentős része volt a Városliget rendezésében. Megvásárolta saját vagyonból és parkosította a Margitszigetet. Adományaival bővítette a Nemzeti Múzeum gyűjteményeit és az Országos Széchényi Könyvtárat. Tízezer forintos adománnyal járult hozzá a Magyar Tudományos Akadémia alapításához. Támogatott és felkarolt számos haladó polgári kezdeményezést, így alakulhatott meg a Magyar Gazdasági Egylet, később a Kisfaludy Társaság, a Természettudományi Társaság és a Vakok Intézete. Ő maga jegyezte az újonnan alakult Kereskedelmi Bank első részvényeit. Bőkezű mecénásként támogatta a művészeteket és a közoktatást - nem mondom, hogy a felsúti focicsapat az semmi, de azért csak más. Szorgalmazta a műszaki oktatás első magyarországi intézményének, a II. József császár rendeletére még 1782-ben felállított Ipartanodának a fejlesztését. Az alsúti uradalomban mintagazdaságot rendezett be és a kastély parkjában arborétumot, 300-nál több ritka növényfajjal.

Ezt a földet adtuk most oda Mészáros Lőrincnek, ez az a föld, ami nem kisbirtok volt, hanem közjavakat szolgált. Na, most Alcsútdobozon és környékén Mészáros Lőrinc cégei és családja ezt az 1500 hektárt tudták megvenni a bérleti rendszer után, és ezáltal az Agrosystemen keresztül hozzájött még, 2051-ig használhat még 3961 hektárt, tehát megközelítőleg 5400 hektár termőföld fölött rendelkezik. És hol van a közfeladat-ellátás, amit a Habsburg-család ellátott? Ezek voltak azok a földek.

De itt van Csákvár - hiszen ott is a Csákvári Mezőgazdasági Zrt. vezérkara jócskán bevásárolt -, gróf Esterházy Móricnak Csákváron 13 799 katasztrális holdja volt, tehát megközelítőleg 8 ezer hektárnyi földje volt. Ide telepítette, Csákvárra a Szent Vincéről elnevezett apácarendet, természetesen saját pénzből finanszírozta, a zárdához tartozott, általa alapított, fenntartott két óvodát, leányiskolát, kórházat, szegényházat és árvaházat hozott létre. Van egy ötös lista, amivel nem akarom untatni önöket, talán ismerős a családnak a tevékenysége. A Csákvári Me-

zőgazdasági Zrt. vezérkara a korábbi... Ezen a birtokon jött létre a Csákvári Állami Gazdaság, most ez került át teljes mértékben, 1829 hektár területet kapott bérbe, illetve most már a nagy részét ennek meg is vásárolta ezen a területen. Tehát lehet nézni a közfeladat-ellátást, hogy mit lát el!

Baranya megyében Frigyes királyi herceg megközelítőleg 24 300 hektáron dolgozott, ez 42 ezer katasztrális hold volt. Ott most Csányi Sándor érdekeltségében megközelítőleg 25 ezer hektáron dolgoznak, tehát egy picivel meghaladják Frigyes királyi herceg területét, de belátjuk, Csányi Sándor egy picivel nagyobb úr is azért, mint egy királyi herceg, most, jelen pillanatban Magyarországon. Frigyes királyi hercege volt Baranya megyében ez a terület, életrajza alapján jelentős mecénási szerepkört töltött be, hadászati területen volt szerepe, önmaga finanszírozta az Osztrák-Magyar Monarchia haderejének egy jelentős részét, elkötelezett híve volt Ferenc József császárnak, és közfeladatokat látott el minden területen. Frigyes földjeinek a zöme a Bóly Zrt. révén Csányi Sándor uradalmához tartozik jelen pillanatban, tehát ő vette át ezeket a földeket. Önök ezt segítik, ez a fideszes kisgazdaság.

Lepsény és környékén gróf Nádasdy Lipót 2218 hektáron gazdálkodott, ez akkoriban 3837 katasztrális hold volt. Ő 1848-ban híve maradt a nemzeti ügynek, amiért gyakorlatilag börtönt kapott, és a vagyonának egy jelentős részét elvesztette. Ezután visszavonultan élt, a pesti lelencház alapításához járult hozzá jelentős összeggel. Ez a Nyerges Zsolt érdekeltségébe tartozó Mezort-csooporthoz tartozik, 18 ezer hektár állami földet művelhet még 2051-ig. Ezt a Fidesz privatizálta, és ő tartja fenn ezt az 50 éves bérletet.

Miután az időm kezd szűkös lenni, még megemlítem Gárdony környékén gróf Nádasdy Tamás birtokait, ő 2024 hektáron dolgozott vagy gazdálkodott megközelítőleg, ez 3519 katasztrális hold volt. Iskolát és nyomdát alapított, támogatta a várépítést, megerősítette Kanizsát, felépítette a Zalavár palánkjait, valamint ő építette át reneszánsz stílusban a környékbeli kastélyt. Ő látott hozzá Egervár, Kapuvár, Léka, Keresztúr megerősítéséhez is, valamint számos udvarházat újított meg reneszánsz stílusban a vagyonából. A magyar irodalom szempontjából a legfontosabb pártfogoltja kétségtávolan Tinódi Lantos Sebestyén volt. Az ő birtokai Zászlós Tiborhoz kerültek, 9 ezer hektáron, tehát megközelítőleg négyszer akkora birtokon vannak most jelen pillanatban. Hajrá, Felcsút!

Törökszentmiklóson az Almásy-család birtokai kitétek összesen 4750 hektárt, ez akkor megközelítőleg 8212 katasztrális hold volt. A családi gazdasággal foglalkozott Almásy Dénes, Almásy Imre és Almásy Pál egyaránt, ezek együttesen érték el most Horváth László, Varga Mihály miniszter úrnak és Fazekas Sándor támogatójának és barátjának a termőföldjeit. Hosszan sorolhatnám, a vitézi rendben mit tett, az Egri Norma nevű megközelítőleg négyszer akkora területén, de akkor nem lenne már időm, hogy elmondjam a gróf Károlyi-családnak a birtokait, amelyeket most Leisztinger Tamás művel teljes mértékben, szintén fideszes támogatásnak

köszönhetően, akárhogy is beszélnek másról, gyakorlatilag az ő érdekeltségei közé megközelítőleg 26 ezer hektár tartozik.

Ez a fideszes kisbirtokrendszer (*Az elnök csenget.*), amit létrehozta többek között. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Kétperces felszólalásra Magyar Zoltán képviselő úr következik. Parancsoljon!

MAGYAR ZOLTÁN (Jobbik): (*Hangosítás nélkül.*) Köszönöm, elnök úr. Csalódottan láttam, hogy az államtitkár úrnak még mindig nem ég a...

ELNÖK: De a mikrofont tegye fel... (*Magyar Zoltán felteszi a mikrofonját.*)

MAGYAR ZOLTÁN (Jobbik): Igen, szóval csalódottan látom, hogy az államtitkár úrnak még...

ELNÖK: ...képvisező úr, mert különben meg én csalódom.

MAGYAR ZOLTÁN (Jobbik): Igen, igen. ...Még mindig nem ég a mikrofon-visszajelző ledje, pedig igazán kíváncsiak lennénk ezekre a válaszokra, már csak azért is, hogy érdemben tudjunk aztán erről vitatkozni. Ha ennyire jó volt és ennyire vállalható volt ez a program, akkor azt hiszem, hogy ezt igazán megteheti, államtitkár úr. Illetve kíváncsiak lennénk arra is, hogy igazak-e azok a hírek, miszerint az erdők lesznek a következő áldozatai a kormánynak, hiszen talán nem véletlen az, hogy a nemzeti vagyronról szóló törvény, illetve az Alaptörvény kapcsán sem fogadták el azokat a jobbító szándékú módosító indítványokat, amelyek elfogadása esetén kizárt lenne, hogy a következő áldozatai az önök éhségének éppen az erdők legyenek. És szeretném azt is megkérdezni az államtitkár úrtól, hogy valóban, a foglalkoztatottság vagy a foglalkoztatás mint kitétel miért nem szerepelt, ha egyszer már állami területekről van szó; ha ezeket adták el, akkor miért nem lehetett a közjónak, mondjuk, ez egy mérőeszköze, hogy mégis mennyi munkahelyet hozunk létre ezen eladott állami területek kapcsán, mert talán azzal az ellenzéki kritikákat is lehetett volna tompítani.

Tehát továbbra is biztatnám az államtitkár urat, hogy itt a lehetőség, itt vagyunk, várjuk a válaszokat, kíváncsiak vagyunk, legyen szíves beszélni a vitába. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Második ismételt felszólalásra adom meg a lehetőséget Sallai R. Benedek képviselő úrnak, de úgy is fogalmazhattam volna, hogy az utolsó. Parancsoljon!

SALLAI R. BENEDEK (LMP): Köszönöm a szót, de azért bízna benne, hogy az Országgyűlés megszavazza, hogy harmadjára is felszólalhassak a házszabálynak megfelelően, mert ebben a témában azért lenne még mondanivalóm, és erre a házszabály lehetőséget ad.

Jelen pillanatban szeretnék még arról beszélni...

ELNÖK: Bocsánat, képviselő úr, a házszabály úgy intézkedik, hogy az elnöktől függ, hogy ön kap-e ismételt felszólalásra lehetőséget. Az elnök kivételesen a harmadik felszólalási lehetőséget biztosítja most önnek, úgyhogy ne vitatkozzunk tovább, ez az utolsó. Kétpercesre még lesz lehetősége. Parancsoljon!

SALLAI R. BENEDEK (LMP): Rendben van, akkor majd kétpercenként kell elmondanom (*Derült-ség.*), de igyekszem most már az elnök úr türelmével nem visszaélni. Csak azt szeretném jelen pillanatban, hogyha az államtitkár úr részt venne valamilyen formában a vitában, és csatlakozom Magyar Zoltán képviselőtársam ezen hön óhajtott vágyához.

(19.10)

Mert azt, hogy arrogáns hazugságokat egy zárszóban hallgassunk, amikor már nem lehet reagálni, kérem, ne kérje, hogy azt végig kelljen hallgatni, tehát hogy azt saját magának meg a közönségének... (*Dr. Bitay Márton Örs: Én sem hallgatlak.*) Értem, de akkor a vitában reagáljon, ne pedig zárszóban, mert nyilvánvalóan lehet itt tényeket cáfolni, és nyugodtan összehasonlíthatjuk a táblázatainkat, csak ahhoz azt kell csinálni, hogy nem zárszóként reagál, hanem úgy csinál, mint egy férfi - ahogy mondja ezt miniszterelnöke -, kiáll, és elkezdi vitázni.

Ma már egyébként láttunk államtitkártársától erre példát, mert a zárszámadási törvényben pont egy olyan államtitkár volt bent, aki nem volt gyáva, nem félt, ki mert állni a saját meggyőződéséért és véleményéért, tehát nem kellett attól tartania, hogy szégyenben marad. Nem tudom, hogy a zárszót is megírták-e, vagy az lehet a baj, hogy ilyenkor a vitában nincs megírva előre a szöveg. Lehet, az lehet a gond, hogy nem kapta meg előre azokat az oldalakat.

Elsőként is hadd beszéljek a lezárásáról, hiszen gyakorlatilag az általános vitában kell hogy erről is beszéljünk. Jelen pillanatban, amennyire mi látjuk, és amit ez a hét bizonyított, szó nincs lezárásról. Önök ugyanezt akarják folytatni, csak valamivel arcátlanabban. Ugyanis idáig nyilvános liciteken láttuk, hogy ki vásárol. Most azt szeretnék, hogy gyakorlatilag 2013-ban az ellenzék tiltakozása mellett 1 hektárról már 3 hektárra megnövelték annak a térmértékét, amit ajánlattételi úton lehet megvásárolni. Most ezt akarják 5 hektárra felvinni úgy, hogy gyakorlatilag az átláthatóság teljes hiányában, és inntól kezdve szabad a pálya, tehát szó nincs arról, hogy lezárásra kerüljön sor.

A másik pedig az, amiért a magam részéről bejelenthetem, hogy a frakciónk nem fogja támogatni az ezzel kapcsolatos határozati javaslatot, az az, hogy ezt a rablást nem lehet legitimé tenni egy országgyűlési határozattal, és ezt a csalást, ezt a közvagyonrablást, amit véghez vittek a magyar vidék ellenében, nem lehet szentesíteni a Magyar Országgyűlés támogatásával. Ennek megfelelően nyilvánvalóan ezt nem támogatjuk.

Nyilván nem támogatjuk azt sem, hogy az NFA-törvényt utólag módosítsák, hiszen gyakorlatilag az Alkotmánybíróság egy évvel ezelőtt teljesen világo-

san kimondta, hogy a termőföld-privatizációt elrendelő kormányhatározat azon tekintetben alkotmányellenes, hogy csak az NFA-ban meghatározott célokra lehet felhasználni ennek a forrásait. Ennek megfelelően semmi másra nem lehetne felhasználni, mint a kis- és családi birtokok megerősítésére.

Meg kell hogy mondjam, hogy szégyenletes az a kapituláció, amit az államadósság tekintetében önök csinálnak. Mai nap folyamán már pontosan felolvastam a zárszámadási törvény kapcsán, hogy hogyan növekedett az államadósság 2010 és 2015 között, és ezt az államadósságot, amire önök felesküdtek, hogy majd önök csökkentik és kezelik, nem tudják másképp kezelni, csak ha eladják az állami földet, majd jön a Kossuth tér...

ELNÖK: Bocsánat, képviselő úr! *(A Fidesz hátsó padsoraiban beszélgető dr. Bitay Márton Örs államtitkárhoz:)* Államtitkár úr, megkérem, hogy foglalja el a helyét, hisz önhöz beszélek.

SALLAI R. BENEDEK (LMP): Máskor sem szokta érdekelni, de köszönöm szépen, államtitkár úr. *(Dr. Bitay Márton Örs elfoglalja államtitkári helyét.)*

Alapvetően az, hogy államadósságra lehessen fordítani, önöknek kéne legjobban tiltakozniuk ez iránt. Hiszen képviselőtársaim, Gógös Zoltán és Magyar Zoltán elmondták, hogy ezt vidékfejlesztési célokra lehetne használni - de nem lenne agrárfeladat? Rendben van, hogy az FM-nek már köze nincs vidékfejlesztéshez, elvittek tőle mindent, gondolom, azért, mert olyan kompetens volt, hogy jobbnak látták, ha átkerül a Miniszterelnökséghez, de agrárterületen nincs olyan, akár a vízgazdálkodással kapcsolatos feladat, öntözéssel kapcsolatos feladat, az állattartásban, a tejtermelő ágazatban nincs olyan, amit kezelni kellene? Nincs olyan, amit a kisbirtokok arányában, ahogy az NFA-törvényben le van írva? Hát hogyne lenne! És mit tesz az FM? Fazekas Sándor miniszter és államtitkári kara kiáll azért, hogy ez ne hogy a magyar agráriumhoz jusson. Ez a pénz ne hogy a vidékhez jusson! Azért jönnek ide az FM képviselőit, hogy meggátolják azt, hogy az arra beszédett forrásokat a magyar vidékre lehessen használni.

A magyar gazdálkodókat meglópván, a magyar vidéket meglópván önök azt akarják, hogy arra a hazug ígéretre, hogy önök tudnak majd valamit kezdeni az államadóssággal, ami mint nyilvánvalóan tudjuk, összességében növekedett 2010 óta, ezzel tudjanak valamit felmutatni. Ez az a képmutatás, amit nem lenne szabad képviselni, és ez az, ami azt bizonyítja, hogy nem hogy az Magosz, nem hogy az agrárkamara, az FM sem áll ki sem a magyar gazdákért, sem a magyar vidékért, és nyilvánvalóan ez az oka annak, hogy frakciónk nem fogja támogatni. Nem tudom, ezzel mekkora meglepetést okozok az államtitkár úrnak.

Ez irányú szavazatunk viszonylag egy irányba megy, és abban biztos vagyok, és nagyon bízom benne, hogy az ellenzéki frakciókban egység lesz abban, hogy az Alkotmánybíróságon támadjuk meg az ezzel

kapcsolatos döntésüket, ha mégis megpróbálják ezt egyszerű szavazattöbbséges jogszabállyal átnyomni arcátlan módon, annak ellenére, hogy az Alaptörvénybe önök írták bele, hogy a nemzeti vagyonnal való gazdálkodást sarkalatos törvények szabályozzák, és nyilvánvalóan a nemzeti földvagyonról és az ezzel kapcsolatos bevételekről sok mindent lehet mondani, csak azt nem, hogy nem az állami vagyonnal való gazdálkodásról van szó.

Összességében az a dicstelen eljárás, hogy itt vagyunk öten a parlamentben, illetve az Országgyűlés tisztségviselőivel együtt heten itt vagyunk a parlamentben, és ennyien beszélünk arról, ami a magyar vidék jövője lehetett volna, arról, hogy mi lett a magyar földdel, ez nyilvánvalóan egy dicstelen befejezése annak a szégyenletes pályának, amit a Fidesz-KDNP a vidékfejlesztés tekintetében 2010 óta nyújtott, amit a magyar agrárium érdekében 2010 óta tett, és nyilvánvalóan ennek az oka az, hogy semmilyen formában az ezzel kapcsolatos előterjesztéseket nem lehet támogatni és nem fogjuk segíteni. Köszönöm a szót, elnök úr. *(Taps az ellenzéki pártok padsoraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Megkérdezem képviselőtársaimat, hogy kíván-e még valaki a vitában részt venni és felszólalni. *(Senki sem jelentkezik.)* Jelentkezőt nem látok. Az együttes általános vitát lezárom.

Most megkérdezem Bitay Márton Örs államtitkár urat, hogy az előterjesztő képviselőit kíván-e válaszolni a vitában elhangzottakra. *(Jelzésre:)* Igen. 30 perces az időkerete, államtitkár úr, parancsoljon!

DR. BITAY MÁRTON ÖRS földművelésügyi minisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Elnök Úr! nagyon sok érdekes hozzászólás hangzott el a felszólalások között. Csak néhányra reagálnék, ha megengedik.

Én ugyan nem vagyok alkotmányjogász, de azért tegyük helyre ezt a kétharmados kérdést! Az, hogy mely törvény kétharmados, nem azt jelenti, hogy a törvény összes paragrafusa és összes bekezdése kétharmados. Van egy olyan szerencsénk, hogy aki egyszer elolvasta az NFA-törvényt, pontosan tudja, hogy bele van foglalva, hogy mely részei kétharmadosak *(Gógös Zoltán: Ez ott van!)*, és mely részei felesek. A bevételekről szóló rendelkezés feles törvény hatálya alá tartozik. Nem olyan bonyolult dolog, a végén elolvasható a törvénynek. Csak a paragrafusszámokat kell a tartalmi résszel összehasonlítani, és máris meg is van az eredmény.

Azt is szeretném megemlíteni önöknek, hogy érdekes a dolog egy picit, mert valahogy úgy érzem, hogy szerintem abban lehetett volna egységet alkotnunk akár az ellenzékkel is, hogy az mégiscsak jó dolog, ha mondjuk, van 100 ezer földműves, aki egyébként vásárolhat termőföldet Magyarországon a jogszabályok adta lehetőségek, keretek között, és abból 30 ezer vásárol, az szerintem jó helyzet. Nem tudok így hirtelen mondani egy olyan példát, ahol a jogosultaknak az egyharmada ilyen programban részt véve nyertese lehet ennek a programnak. Beval-

lom őszintén, hogy közben gondolkodtam, meg próbáltam nézegetni is, hogy hol lehetne egy olyan programot találni, ahol minden harmadik személy, aki egyáltalán jogosult arra, hogy részt vegyen ebben a programban, az nyer vagy részt tud venni, vásárolni tud ezekből a földekből.

Gőgös Zoltán képviselő úr is fölvetette és többen felvetették azt a gondolatot, hogy az állami földértékesítésből befolyó bevételek vidékfejlesztési célt kellett volna hogy szolgáljanak. Én azt gondolom, képviselő úr, hogy ebben közöttünk nincs vita. Az, hogy a magyar államadósság globálisan csökken az így befolyt pénzek eredményeként, az szolgálja a vidéki Magyarország érdekét. Tény, hogy nemcsak és kizárólag a vidéki Magyarország érdekét szolgálja, hanem szolgálja a teljes magyar nemzet érdekét. De én azt gondolom, hogy ez szintén az állami, nemzeti vagyon vonatkozásában egy elfogadható cél.

Szintén felvetette, hogy ha átneveznénk ezt a programot és egy új programot indítanánk, akkor az már tulajdonképpen kiesne a törvény hatálya alól. Megnyugtatom, nincs ilyen szándékunk, de ezért sajnálom, hogy végül nem nyújtottak be módosító javaslatot, mert akár még arról is lehetett volna vitatkozni, hogy akkor valami többlétszöveggel fogadjuk el ezt a megoldást. Nincs ilyen szándék, ezért írtuk bele a törvénybe, sem más néven, sem pedig ezen a néven. *(Gőgös Zoltán folyamatosan közbeszól.)*

Szintén megemlítette képviselő úr azt, hogy nemcsak miniszterelnök úr felvetésére lehet megkeresni a társadalmat különféle kérdésekkel. A Jobbikkal ritkán szoktam példálózni, de most éppen egy konzultációt folytatnak, amit ők valódi nemzeti konzultációnak hívnak. Én is megkaptam a postaládámban a borítékot. Meg lehet keresni, bárkinek nyitva áll ez a lehetőség, képviselő úr, az MSZP-nek is, a Fidesznek is, a kormánynak is, a Jobbiknak is, az LMP-nek is; ebben szerintem nincs semmilyen különlegesség.

(19.20)

Én csak egyet szeretnék önnek mondani, megértve egyébként, amit elmondott az elővásárlási jog gyakorlásánál, hogy lehet, hogy abból probléma lesz, hogy túl szigorúan veszik a szabályokat. De ne haragudjon, a példa, amit mondott, viszont nem jó, mert az, hogy valakinek felcseréltek két számot a személyi azonosító számában, az azt jelenti, hogy nem az a személy, az egy másik személy vagy nem létező személy. De a személyi számot vagy a személyi igazolvány-számot felcserélni, sajnos az a fatális tévedés, amivel nem lehet mit kezdeni, mert az egy olyan alapvető feltétele *(Gőgös Zoltán: Vissza kell jelentkezni... Nem csak le kell írni!)*, nem mondom, hogy bármilyen, de nagyon sok okiratnak, beadványnak, amiben nem lehet ezt eltéveszteni. Azt meg kell nézni 52-szer, hogy biztos, hogy jó személyi számot adtunk-e be.

Kishantos is többször szóba került. Én csak annyit szeretnék ezzel kapcsolatosan megemlíteni, én magam is csodálkoztam, sőt meg kell mondjam

őszintén, ha jól figyeltem, a felperesi és az alperesi oldal is csodálkozott azon, hogy a bíróság, miután az elsőfokú bíróság kétszer döntött egyébként a magyar állam javára, a másodfokú bíróság nem döntést hozott, hanem elküldte az egész jogszabályanyagot az Alkotmánybíróságra, ami egyébként évek óta hatályban van Magyarországon. Szíve joga, tegye ezt, legalább egy tény ezáltal az én megítélésem szerint biztossá vált: hogy a hatályos jogszabályok alapján nem tudott volna más ítéletet hozni, mint ami kedvez a magyar államnak. Ezért ezt egyfajta utolsó kísérletnek tekintem arra vonatkozóan, hogy hogyan lehetne ezt a helyzetet a magyar állam számára kedvezőtlenül lezárni. Ennek, most már láthatjuk, valójában nagyjából egy lehetősége marad: ha esetleg az egyébként évek óta hatályban lévő NFA-törvényt és egyéb jogszabályokat megpróbálja az Alkotmánybírósággal értelmeztetni. *(Gőgös Zoltán: Azt kérte, hogy semmisítse meg. Nem értelmezést kér. Semmisítse meg!)*

Szeretném azt is világossá tenni ön előtt, megemlítette - feltételezem, hogy ez egy politikai mondat volt, nyilván ez megengedett, itt ülünk a parlamentben -, azt mondta, lehet, hogy stadion lesz a pénzből. Szeretném újra hangsúlyozni, a benyújtott javaslatban is olvasható, hogy államadósság-csökkentésre fogja fordítani a költségvetés ezeket a pénzeket. *(Gőgös Zoltán: Nyugdíjpénztárak! Igen!)*

És még egyet megemlített, amit szintén csak azért mondok a jegyzőkönyv kedvéért, hogyha valaki esetleg az interneten követi vagy később megnézi ezt a vitát, hogy azokat az elővásárlókat nem tájékoztatja az NFA, akik végül nem nyertek, mert őket megelőzte valaki. Ez az állítása önnek igaz, de az NFA minden elővásárlási szándékkal jelentkező személyről tájékoztatja a földhivatalt. Abban az ügyirat-paksamétában, amit a földhivatal megkap, benne van a sikertelen elővásárlásra jogosultak névsora is, meg annak az egynek is, aki adott esetben sikeresen tudott elővásárlással élni. *(Gőgös Zoltán közbeszólása.)* Ezt csak azért szerettem volna megemlíteni *(Gőgös Zoltán: Akkor miért nem ír vissza?)*, mert nem akarunk ezzel titkolózkodni, az ügyiratot a földhivatal megkapja, a földhivatal rendszerein belül akit ez érdekel vagy szeretne tájékozódni, nyilván az egy jogos igény, hogy megtudja, hogy ő egyébként hova került az elővásárlási sorrendben, akkor ezt meg tudja tenni, és tud róla tájékozódni.

Magyar Zoltán képviselő úrnak köszönöm, mert azért volt egy-két olyan mondata, amit én úgy érzekeltem, hogy talán még meg is köszönhetek. Mintha valami olyasmit mondott volna, hogy korrekt számok vannak benne, hogy egyébként korrektek a számok. Én ezt már értékelem egy mai parlamenti vitában, hogy legalább van valami, amiért nem rögön a késért nyúlunk, hogy így képletesen mondjam.

Csak egy apró dologra hívnám fel a figyelmét. Említette, hogy azért a NAK, Magosz nem tekinti azt egy erős kezdeményezésnek. Én próbáltam erre reagálni a miniszteri expozéban is - ezért elnézést kérek a Háztól is, ha az expozé méltóságát igyekeztem megadni azzal, hogy leírtam, és többször felolvastam otthon magamnak, hogy szépen tudjam itt elmonda-

ni. Ha ezzel Sallai képviselő urat megbántottam, akkor elnézést kérek tőle is. De ebben is benne van, hogy több mint 5 ezer 3 hektár alatti igény érkezett hozzánk, a Nemzeti Földalapkezelőhöz, amit gazdák írtak, nem is csak ilyen sajtópapírokra, hanem rendszeren, hogy melyik helyrajzi számot hogyan szeretné megvásárolni, akkor, amikor még szó sem volt földértékesítési programról. (*Gógös Zoltán: Ez nincs is benne...*) Én nem akarom védeni sem a Magoszt, sem a Nemzeti Agrárgazdasági Kamarát, de úgy érzem, onnan nézve, ahol én ülök és nézem a világot, hogy ez egy becsatornázott igény volt, amit (*Gógös Zoltán: Nem a 200 hektáros...*) ők megfogalmaztak, és a kormány utána ennek az igénynek megfelelően nekiállt ennek a programnak.

Amint már ki is tértem rá, Magyar Zoltán képviselő úr felröpta nekem, hogy a számokban ugyan nem tévedek, de ha akarom, akkor a sokat mutatom be, ha akarom, akkor a keveset mutatom be, és ezáltal esetleg csúsztatás esete merülhet fel. Én azt mondom, hogy akkor mondjunk egy számot, amiben biztosak lehetünk, hogy majdnem 30 ezer földműves vásárolt. Ebben nincs csúsztatás, nincs érzelmi rész, nincs szubjektív elem. Majdnem 30 ezer magyar földműves vásárolt. (*Gógös Zoltán: És abból mennyi az aranykalászos, államtitkár úr? Megnézték? 28 ezer?*) Ez szintén egy objektív szám, az egyharmada azoknak, akik egyébként vásárolhattak volna Magyarországon termőföldet.

Illetőleg szeretném az önkormányzati igények kapcsán is megnyugtati a képviselő urat, hogy nyitott ajtókat dönget. Nagyon sok önkormányzati igény érkezik. Az mondjuk, egy érdekes megfontolás, hogy fideszes polgármesterek jobbikosokat keresnek meg azért, hogy (*Gógös Zoltán közbeszólása.*) lobbizzanak az NFA-nál önkormányzati tulajdonba földeket adni, de elhiszem önnek, lehet, hogy van ilyen, én nem tudom. Hozzánk körülbelül egy raklapnyi érkezik évente. Ennek van egy része, amit tudunk teljesíteni; teljesítünk is, folyamatosan teljesítünk önkormányzati kéréseket. (*Gógös Zoltán közbeszólása.*)

És nagyon fontos megjegyezni, hogy nagyjából 1,6 millió hektár állami termőföld az, ami kívül esik a földértékesítési programon. Tehát ami megmarad, abból még lehet adni, sőt felhívnam a figyelmét az úgynevezett NIPÜF intézményére, ami egy külön rendszer, egy külön intézmény (*Gógös Zoltán közbeszólása.*) a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium keretein belül, ahol kifejezetten önkormányzatok kapcsán, különösen ipari park céllal - de értem, amit mondott, hogy nemcsak ipari park-célok vannak -, ezekkel a célokkal csatornáznak be termőföldvásárlási igényeket.

A sarkalatosági záradékot ön is megemlítette, igyekeztem megnyugtató választ adni rá.

Hogy a családi gazdaságoknak nincs tőkéje, és eladósították magukat emiatt: ez igaz, de képviselő úr, ne haragudjon meg se rám, se a kormányra, hogy ha valakinek felajánlunk tulajdont, akkor annál többet nem tudunk tenni, mint hogy hitelt is felajánlunk hozzá. Ingyen nem adhatjuk oda. Bár megjegyzem egyébként, érzelmileg ez akár még tetszene is, de

abból azért lenne büntetőjogi probléma. Tehát nincs más konstrukció, mint hogy valamilyen hitel formájában. Ha valaki ezt nem vállalja azok mellett, hogy 20 éves futamidőre, kirívóan alacsony kamatozásra voltak biztosítottak ezek a hitelek, ha valaki ezt nem vállalja, a lelke rajta. Mi egyet tudtunk tenni, hogy felajánlottuk. Ha azonban ő használja és van földhasználati szerződése, akkor semmi probléma nincsen, mert ez a szerződése ugyanúgy él a továbbiakban is, tehát gazdálkodni ugyanúgy tud. A kérdés csak az, hogy ki legyen a bérlő.

Sallai Róbert Benedek képviselő úrnak köszönöm, hogy a teljes Fejér megyei földkönyvet nem olvasta föl, mert akkor valószínűleg még itt ülnénk elég sokáig, de mivel nincs itt, így nem is untatnám a parlament nyilvánosságát azzal, hogy az ő kérdéseit megválaszoljam. Remélem, hogy a házszabály ismerete után a földforgalmi törvényt és az NFA vonatkozó jogszabályát is alaposan meg tudja majd tanulni a képviselő úr.

Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. (*Taps a kormányzó pártok padsoraiból.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására tegnap, azaz csütörtökön 16 óráig volt lehetőség.

Mai napirendi pontjaink tárgyalásának a végére értünk. Most a **napirendi utáni felszólalás** következik.

Napirend utáni felszólalásra jelentkezett a Jobbik képviselőcsoportjából Magyar Zoltán képviselő úr: „Gondolatok a kishantosi tragédiáról” címmel. Parancsoljon, képviselő úr!

MAGYAR ZOLTÁN (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! „Konduljanak meg a vészharangok! / Nekem is egy kötelet kezembe! / Reszketek, de nem a félelemtől; / Fájdalom és düh habzik szívembe!”

Nem véletlenül Petőfi-idézzel kezdtem a felszólalásomat, hiszen Kishantos hősének, Bolye Ferencnek a kedvenc verse volt. Mélységes megrendüléssel fogadtam a váratlan hírt; halála veszteség mindannyiunknak, akik ismertük és tiszteltük munkáját.

Feri úgy ment el, ahogy élt, barátaival versmondó versenyre készültek a hantosi kultúrházban. Akik ott voltak, elmondták, hogy jókedvű volt, viccelődött. Elszavalta a kedvenc versét, Petőfi Sándortól „A nemzethez” címűt, majd leült, a szívéhez kapott és meghalt.

Augusztus 23-án volt szerencsém Kishantason járni és találkozni az ökögazdaságot létrehozó szakemberekkel. Szörnyű volt tapasztalni, hogy az európai mércével tekintve is igen magas szakmai színvonalon tevékenykedő tangazdaságot hogyan tette tönkre a Fidesz-KDNP-kormány.

(19.30)

A látottak teljesen ledöbbsentettek. A korábban szakszerűen művelt földek, a gyönyörűen karbantartott utak és útszélek elgazosodtak, a változatos nö-

vénykultúrát méteres parlagnívvel szegélyezett, monokultúrában termesztett kukorica vette át. Az új, politika által támogatott tulajdonosok egyetlen nap alatt tették tönkre 26 év munkáját.

Az Európa-szerter elismert népfőiskolát és ökogazdaságot önök aljas politikai bosszúhadjáratuk oltárán áldozták fel, és persze a koncert. Kellett a föld a rokonoknak, ismerősöknek, pártjuk támogatóinak. Így váltotta fel azonnal a vegyszer- és műtrágyamentes, a természettel harmóniában élő gazdálkodást a kizsákmányoló szemléletmód, ami egyébként is annyira jellemző önökre.

Írásban kérdeztem, szóban faggattam erről miniszter és államtitkár urakat, de elfogadható, érdemi válasz sosem jött. Nem is jöhetett erre a gyalázatra, amit műveltek.

A mindennapos küzdelem az árral szemben, az életben maradásért való küzdelem egy szemlélet fenntartásáért, a föld és teremtményei szeretetének átadása olyan komoly igénybevételt jelent testileg, lelkileg, hogy abba sokan beleroppantak volna. De Bolye Ferenc és barátai örömmel viselték ezt a terhet, kitartóan küzdöttek azért, amiben hittek. Ahelyett, hogy az állam ezt támogatta volna, ezt az önzetlen munkát kitüntette volna, inkább tönkretette.

Ki merem mondani, hogy az aljas kormányzati lépés, amivel beszántották Kishantost, nemcsak fizikailag fosztott meg embereket a több évtizedes munkájuk eredményétől, hanem lelkileg is megviselte

őket. Aki megismerte őt, nemcsak munkáját tisztelte, ismerte el, hanem emberileg is megszerette. Jól mutatja ezt a tegnapi temetésen a hatalmas tömeg. Európa több országából is jelen voltak végső búcsút venni tőle.

Nyugodj békében, Feri, és ígérjük, hogy harcoltat, amit megkezdted, nem hagyjuk elveszni, a bűnösök pedig előbb vagy utóbb, de elnyerik méltó büntetésüket.

Osztozunk felesége és családja gyászában. Isten jutalmazza meg mindazért, amit létrehozott, és példát mutatott mindannyiunknak!

„Könnyű banni külső elleninkkel, / Ha kivesznek e belső bitangok... / Félre most, lant... futok a toronyba, / Megkondítom azt a vészharangot!”

Köszönöm a szót, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Ezzel a napirend utáni felszólalások végére értünk.

Tájékoztatom önöket, hogy az őszi ülészak **következő ülésére** 2016. október 17-én, hétfőn kerül sor.

Megköszönöm munkájukat. Mindenkinek nyugodalmat, szép jó éjszakát kívánok. Az **ülést bezárom**.

(Az ülés 19 óra 32 perckor ért véget.)

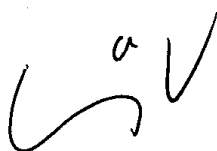
Gelencsér Attila s.k.
jegyző

Gúr Nándor s.k.
jegyző

Hegedűs Lorántné s.k.
jegyző

Dr. Szűcs Lajos s. k.
jegyző

A kiadvány hitelül:

Dr. Bárány Tibor
az Országgyűlés Hivatala törvényhozási főigazgató-helyettese

Szöveghű jegyzőkönyv
Felelős kiadó: dr. Such György, az Országgyűlés főigazgatója
Szerkeszti és előfizetésben terjeszti: az Országgyűlés Hivatala,
Törvényhozási Igazgatóság, Jegyzői Iroda
Budapest, V. Kossuth tér 1-3.
Postacím: 1357 Budapest, Pf. 4
Telefon: 441-4222
Telefax: 441-4599
Nyomda: EUROTRONIK Zrt.
MINDEN JOG FENNTARTVA!
ISSN: 2064-6666 (Nyomtatott)
ISSN: 2064-8367 (Online)